

အရှင်စေတီန / အရှင်ဝါယာ ကဲ ခုံပမာနဲ့ ရရှိစေရဘားနဲ့

၂၃

မျက်နှာဖုံးခွင့်ပြုချက်အမှတ်	- ၁၆၅/၉၅ (၃)
စာမျက်နှာခွင့်ပြုချက် အမှတ်	- ၂၄၄/၉၅ (၁၂)
စောင်ရေ	- ၅၀၀
တန်ဖိုး	- ၁၂၀ ကျပ်
ထုတ်ဝေသည့်အကြိမ်	- ပထမအကြိမ်
ထုတ်ဝေသည့်လ	- ၁၉၉၆-ခု၊ ဧပြီလ။

အရှင်စီးပွားရေးဝန်ကြီးခိုင် ဝါယာ

ဥပမာဏ ရရှင်စကားပုံ

- ပုံနှိပ်သူ -

ဦးဝင်းမြိုင် (မြ-၀၂၄၈၆)
သိဒ္ဓမြိုင်ပုံနှိပ်တိုက်၊
အမှတ် ၁၁၃၊ ၃၄ လမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့။

- ထုတ်ဝေသူ -

ဦးရဲမြိုင် (၀၁၀၄၉)၊ တက်လမ်းစာပေ၊ ၉၆၇၊ ပဒေသာရပ်ကွက်၊
စောင်ဘွားကြီးကုန်း၊ အင်းစိန်၊ ရန်ကုန်မြို့။

- ဖြန်ချိသူ -

ရခိုင်သားကြီးစာပေ
ခ/၅၅ (အေ)၊ ကျွန်းရွှေပါလမ်း၊ ဘုရင့်နောင်ပွဲရုံတန်း
မရမ်းကုန်းမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။
ဖုန်း- ၂၄၃၈၀၃

ပါရီကလုပ်ကတ်ဖို့လဲ

- ◆ စာပိမြင်ပုံ လူပျိုးတင့်ရေ
- ◆ စာပိပဟိကေ လူပျိုးပဟိ
- ◆ နှုတ်တရာ စာတစ်ကြောင်း
- ◆ စကားနှစ်ပြောကေ ပုံပြင်
- ◆ အကွ္ဂရာတင်ပျောယ် ပုတ်တပ်းဝင်အောင်
- ◆ ပါရီကလုပ်ကတ်ဖို့လဲ

ရရှင်သားကြီးတပေ

ထုတ်ဝေသူ၏ အမှာ

“ရရှင်သားတိမှာ စကားပုံပေါင်း အလောက်ရှိရေလဲ” လို
တွေးကြည့်နိုင်လိုခဲ့
အသွေးစက်နှင့် အသွေးပါသရှိ အတွေးကို
ကျွန်ုတ်အုံကြေလို့ မဆုံးနိုင်ပါ
ယင်းစကားပုံကို
အကွ္ခာစိုင်ပျောယ်
စုဆောင်းသုတေသနလုပ်နိုင်ရေ
လုပ်ငန်းကြိုးပမ်းမှု နွဲလုံးလကိုကား
ဒေသအုပ်က သက်သေပြန်ပါယင့်
ဒေသအုပ်မှာ စကားပုံတစ်ခုတည်း မဟုတ်
ဥပမာ ဥပမေယျနှင့်
သုံးလို့ပြောရေ ရရှင်ဝေါဘာရကိုပါ
မှတ်တမ်းတင်ထားပါရေ
စကားပုံဝေါဘာရ စုစုပေါင်းရှစ်ထောင်နီးပါးကို
နှစ်ပေါင်းအလောက်ကြောအောင်
စုဆောင်းရေလဲ မပြောတတ်ပါ
ကျွန်ုတ်ကတော့
စာမူအဖြစ်က စာအုပ်အဖြစ်ကိုရောက်ဖို့
နှစ်နှစ်လောက် ကြိုးစားရပါရေ
လူမျိုးတစ်မျိုး၏ ဘာသာစကားဝေါဘာရတိရေ

တန်ဖိုးမဖြတ်နိုင်ရေ
ရတနာတိဖြစ်တေလို့
ဘာသာပေါ်ပညာရှင်တိ ဆိုပါရေ
ယင်းပိုင်ဆိုကေ
ဒေစာအုပ်ရေ
ရခိုင်အမျိုးသားရှိအတွက်
တန်ဖိုးမဖြတ်နိုင်ရေ
“ရတနာစာအုပ်တစ်အုပ်” ပါ
ယင်းပိုင်စာအုပ်မျိုးကို
ထူတ်ပောင်းရရှိရေးအတွက်
ကျွန်ုတ်ဝမ်းသာလို့ မဆုံးပါ
ဒေစာအုပ်ထွက်ရှိရေးအတွက် ကူညီရေ
ကိုဘိုမင်းဖြူကို
အထူးကျေးဇူးတင်ကြောင်း မှတ်တမ်းတင်ပါရေ

ရရှင်လူမြင် ရရှင်သားကြီးစာပေ

တွေ့ချင်ပါပျော်

ဗာတ်ကြီးဆယ်ဘွဲ့ထဲက
အသွောင်သုဝဏ္ဏသာမ မိဘနှစ်ပါးရေ
ရွှေအိုးလေ့လို့ချင်ရေ
မျက်စိလေ့မြင်ချင်
သားလေ့ရှင်ချင်ဆိုရေ ဆန္တ္တာ
သကြားမင်းနန်းတို့လို့ ပြည့်စုံလိပါရေ
ရခိုင်စာအုပ်ကို ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေစွာမှာ
စာအုပ်တိကို ကွန်ပူးတာစီဗျာယ်
စတုံးကောင်းကောင်းနန်းလေ့ ရှိက်ချင်
တန်ဖိုးလေ့အနည်းဆုံးနန်း စာဖတ်သူကို ဝိချင်ရေ
ဆန္တက တစ်နှစ်ထက်တစ်နှစ်ပို့လာရေအတွက်
ကွန်ပူးတာစီဗျာယ်ပုံနှိပ်လိုက်ယင့် -----။
ဒေနိုင်စတုံးရေးနှုန်းက တစ်ရိပ်ရိပ်မြင်း
အယင်ထုတ်ဝေဖူးရေ ခဲစာလုံးစာစီရေစာအုပ်ထက်
ကွန်ပူးတာစီစာအုပ်က
အုပ်ထုတ်ထောင်မှာ နှစ်သောင်းမက ပိုကုန်နီဗျာယ်
စာအုပ်ကို ရေးတင်ရောင်းဖို့မလွယ်
(စာဖတ်သူအတွက် ပြသနာ)
စာအုပ်အရေအတွက်လည်း အရင်ထက်ပိုလို ရောင်းမထွက်နိုင်
ဟူး-----
အသွောင်သုဝဏ္ဏသာမအမိန့်အဖတွိလီဖူးရေ
သကြားမင်းနန်းတချက် ကျွန်ုတ်ကို တွေ့ပါးကတ်ပါဖို့။

ရရှင်လူမြင်
ရရှင်သားကြီးစာပေ
၁(၁၅)၊ ကျွန်ုတ်ပြုလမ်း၊
ဘုရင့်နောင်ပွဲရုံ
ရန်ကုန်မြို့၊ ၂၄၇၈၀၃

- ၃။ ပြည်တွင်းမကိုင်စာတ်ဦးရာဇ်သမိုင်း (၁၉၉၃)
- ၈။ ရခိုင်ယဉ်ကျေးမှုများ (၂) (၁၉၉၃)
- ၉။ ရခိုင်ပုံသေဝထ္ထုများ ပထမတွဲ (၁၉၉၄)
- ၁၀။ ရခိုင်ယဉ်ကျေးမှုများ အမှတ် (၃) (၁၉၉၄)
- ၁၁။ လက်ဝဲသလုံးတော်စာတ်သမိုင်းနှင့် စစ်တွေဖြူအကြောင်း (၁၉၉၄)
- ၁၂။ ရခိုင်ဘာသာစကားလမ်းညွှန် (၁၉၉၄)
- ၁၃။ ရခိုင်ယဉ်ကျေးမှုများ အမှတ် (၄) (၁၉၉၅)တို့ ဖြစ်ကြပါသည်။ အခြား
စာအုပ်များလည်း ထုတ်ဝေရန်စိစဉ်ထားရှိပြီး ဖြစ်ပါသည်။

ပုံ

ယခုအခါ အသျင်စတိနှုန်သည် အသက်(၆၀)နှစ်ရှုပြုဖြစ်ရာ ရခိုင်ပြည်နယ် မောင်
တော်ဖြို့နယ်၌ ဖြို့ဦးကျောင်းကို ထူထောင်၍ သာသနာ့တာဝန်များကို ဆောင်ရွက်နေဆဲ
ဖြစ်ပါသည်။

ဦးဓကိန္ဒ၏ အတွေ့ပုံ

အသျင်စတိနှုန်သည် ရခိုင်လူမျိုးရဟန်းတစ်ပါး ဖြစ်ပါသည်။ ၁၉၃၆တွင် အဘ^၃
ဦးအောင်ထွန်းရှိ၍ အမိ ဒေါ်ချင်းမယ်တို့မှ မွေးဖွားသန့်စင်ခဲ့ပါသည်။

၁၉၅၅-ခုနှစ်မှစ၍ စာပေနယ်ထဲသို့ ဝင်ရောက်ခဲ့ပါသည်။

အသျင်စတိနှုန်အမည်အပြင် ဦးပါကဋ္ဌအသျင်ကြီး၊ နတ်မြစ်စန်းအောင်၊ နတ်မြစ်
မောင်ကျော်ရှိ၍ အမည်ခွဲများဖြင့်လည်း ရခိုင်ရိုးရာဆောင်းပါးများကို ရေသားလေ့ရှိပါ
သည်။

အသျင်စတိနှုန်ရေးသားပြုစုံသော စာအုပ်စာတမ်းများမှာ-

- ၁။ ရခိုင်သဘာဝတော်များများ (၁၉၆၁)
- ၂။ ရခိုင်လက်ရွေးစင်ပုံပြင်များ (၁၉၆၆)
- ၃။ ရခိုင်ပုံပြင်ဆန်းများ (၁၉၆၇)
- ၄။ ရခိုင်ယဉ်ကျေးမှုများ (၁) (၁၉၆၉)
- ၅။ စင်ရိုင်းချောင်းသမိုင်းနှင့် ထေရာမော်ကွန်း (၁၉၇၅)
- ၆။ ရခိုင်ပြည်တစ်ခွင့်ပုံပြင်များ (၁၉၉၀)

၁၃၃၄ ခုနှစ်တွင် ငါးအောင်ရှင်းချောင်းတွင် ကျောင်းတော်တွင် တစ်ဝါသီတင်းသုံးခဲ့ပြီး၊ ၁၃၄၅-ခုနှစ်တွင် စစ်တွေဖြူသိန္တကာရုံကျောင်းမှ ဆရာတော်ဦးဝိဇုရက ပင့်ခေါ်၍ ယင်းတွင်ပင် (ယခုထိ) သီတင်းသုံးနေထိုင်လျက် ရှိပါသည်။

“ဝါသနာဘာဂါဆက်တိုင်းမှု” ဆိုသည့်အတိုင်း ဝါသနာအလျောက်စာပေများ ရေးသားပြီး နတ်မြှစ်-ဦးဝါသဝါ၊ နတ်မြှစ်-မှာလာ၊ နတ်မြှစ်-မောင်ဝဏ္ဏအမည်ဖြင့် မဂ္ဂဇားများတွင် ဆောင်းပါးများရေးသားဖူးပါသည်။

ဦးစကြိန္တော်ဦးဝါသတိုင်း ငါးစင်ရှင်းချောင်းသမိုင်းနှင့် ထေရာမော်ကွန်းတွင်လည်းကောင်း ပြည်တွင်း မကိုဇ်ဓာတ်ဦးရာဇ်သမိုင်းတွင် လည်းကောင်း၊ မင်းပြားတစ်ခွင့်ကျိန်းတော်ရှင်သမိုင်းတွင်လည်းကောင်း ပါဝင်ရေးသားခဲ့ဖူးပါသည်။

ယခင်က ဦးစကြိန္တော်ဦးဝါသထုတို့ စုဆောင်းထားနှင့်ခဲ့ပြီးသော ရခိုင်ဝေါဟာရ လက်ရေးမူများကို ရခိုင်ဝေါဟာရအာဘိဓာန်အဖြစ် စာအုပ်ထုတ်ဝေရန် ကောင်စီခေတ်ကာလ ၁၉၈၂၊ ၈၃၊ ၈၄၊ ၈၅၊ ၈၆၊ ၈၇၊ ၉၃ ခုနှစ်ထိ ကြိုးစားအားထုတ်ပါသော်လည်း “ကမ္မ ပ” အကွာရာအထိသာ မှတ်စုစာနေဖြင့် လက်နှုန်းစက်အဆင့်သို့ ရောက်ခဲ့ပါသည်။ အမိပါယ်ဖွင့်ဆိုရာ၌လည်း မပြည့်စုံခဲ့ပါ။ လုံးဝမဖွင့်ဆိုရသေးသော အကွာရာများလည်း ရှိပါသေးသည်။ ယခုအခါ ထိုဝေါဟာရလက်ရေးမူစာရွက်ထို့သည် ဟောင်းမြှင့်ဆွေးမြော်လာ၍ အထိမခံစုတ်ပြလာပါသည်။ ဆက်လက်ဦးတည်၍ ဆောင်ရွက်ပြုလုပ်မည့်သူ မရှိကြပါသဖြင့် ကြာကြာထားလျှင် ပျက်စီးဆုံးမှုသာဖြစ်ပါတော့မည်။

ယင်းအတွက်ကြောင့် စာပေကိုအဆုံးမခံချင်၊ မိမိတိန္တစ်ပေါင်းများစွာ စုဆောင်းလာခဲ့သောဝေါဟာရများကို အပျက်အစီးအဆုံးမခံလို့ လက်မမြှောက်ဒုံးမထောက်လိုသည့်သဘောဖြင့် မဖြစ်မနေကြိုးစားမည်ဆုံးပြီး စာပေကိုချုပ်မြှတ်နိုးသော အသွင်းသုဝဏ္ဏသည် မှတ်စုစာနေအားဖြင့် စုဆောင်းထားခဲ့သော ရခိုင်ဝေါဟာရများကို “ရခိုင်ဝေါဟာရအာဘိဓာန်” ကောင်းတစ်စောင် စံတင်နိုင်လောက်အောင် အားထုတ်နေပါသည်။ နာမ်၊ နာမ်စား၊ ကြိုယာ၊ ကြိုယာဝိသေသနစာသည်နှင့် အမိပါယ်ဖွင့်ဆိုချက်တိုကို လည်း အတတ်နိုင်ဆုံးတစ်ကိုယ်တော်တည်း တာဝန်ယူလျက် အားတတ်သရောရေးသားနေပါသည်။ များမကြာမီ ရခိုင်ဝေါဟာရအာဘိဓာန်အုပ် ထွက်ပေါ်လာနိုင်ရန် ကြိုးစားအား ထုတ်နေပါသည်။

နောက်များမကြာမီ ထွက်ပေါ်လာမည့်စာအုပ်များမှာ - ဦးဝါသဝါ။ ၁။ နက္ခတနှစ်ဆယ့်ခုနှစ်လုံးတို့၏ ဖြစ်စာန်အကြောင်း၊ ၂။ ရခိုင်ဘားမဲ့ဘားကရာတို့၏ အတ္ထပါတ္ထိအကြောင်း၊ ၃။ ရခိုင်ရေးဟောင်း ဂါထာမန္တာန်ထူးများ ဖြစ်ကြပါသည်။

ဦးဝါသဝါ အတ္ထပါတ္ထိ

အသွင်းဝါသဝါသည် ရခိုင်လူမျိုးရဟန်းတော်တစ်ပါး ဖြစ်ပါသည်။ ၁၂၉၂-ခုနှစ်တွင် နတ်မြှစ်ကိုင်းခြေခြားချောင်းကျေးရွာတွင် အဖလယ်သများကြီး ဦးမောင်လှိုင်း အမိတ်အုံကြားတို့မှ မီးရှူးသန့်စင်ဖွားမြင်ပါသည်။ ငယ်မည်မှာ မောင်နှုဟုခေါ်တွင်ပါသည်။

နေခေါင်းချောင်းကျောင်း ဆရာတော်နာဂါတထုတ်တွင် ရှင်သာမဏေပြု၍ ၁၃၂၀ ခုနှစ်တွင် မောင်တော်ဖြူနယ် ကပ္ပတော်ဦးကျေးရွာမှ ဦးကျော်ဦးနှင့် ဒေါ်ပုမေတို့၏ ပစ္စိနှဂိုလ်ခုံယူ၍ ဆရာတော်ဦးဟာ (သာသနာမဏေသိရိပ်ဝရ ဓမ္မာစရိယ)အား ဥပမာဏ်ပြု၍ ကပ္ပတော်ဦးရွာ နီးသိမ်းမြှင့်မြတ်သောရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူသည်။

၁၉၆၁-ခုနှစ်တွင် မင်းပြားမြို့၊ ယယသူခကျောင်း၌ ပညာသင်ကြားလျက်ရှိနေစဉ် (၁၉၆၂-ခုနှစ်တွင်) ရန်ကုန်မှ ဦးစကြိန္တရောက်လာ၍ စာပေနယ်ထဲသို့ သက်ဝင်ရောက်ခဲ့ပါသည်။ ထိုအခါမှုစဉ်၍ ရခိုင်ဝေါဟာရများကို စုစည်းခြင်း၊ ဥပမာစုံရခိုင်စကားပုံများကို စုစည်းခြင်း၊ စသောစာပေများကို ဝါသနာအလိုက်တစ်စတစ်စစ်စစ်စည်းလာခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

သာသနူတာဝန်ဆောင်ရွက်ချက်များမှာ-

မိမိတို့၏ မဟာဒ္ဒေရရှိက်းဆိုင်ရာ အနုရဂ္ဂီတအဖြစ်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ ရခိုင်ပြည်နယ် စစ်တွေမြို့နယ်၊ မဟာဒ္ဒေရရာ (သီးခြား) ဂိုဏ်းဆိုင်ရာမြို့နယ် သံယနာယကအဖွဲ့ ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ ၁၉၈၀-ခုနှစ်မှစ၍ (၁၉၉၆-ခုနှစ်) ယခုထိ သာသနာတာဝန်ကိုထမ်းဆောင်လျက် ရှိနေခဲ့ ဖြစ်ပါသည်။

ယခုအခါ အသွင်ဝါသဝသည် ရခိုင်ပြည်နယ်၊ စစ်တွေမြို့နယ်၊ ရွာကြီးမြောက်၊ နေပူခံရပ်ကွက်၊ သီးခြားကာရွောင်းတွင် သီတင်းသုံးလျက် သာသနာတာဝန်ကို ထမ်းဆောင်လျက်ရှိနေခဲ့ ဖြစ်ပါသည်။ ။

ဦးစတ္တိနှင့် ဦးဝါသဝ

ဤ (အသွင်စတ္တိနှင့် အသွင်ဝါသဝ)အသွင်နှစ်ပါးတို့၏ ဖိုးပီးစဉ်ဆက်အနှစ်များမှာ ပုဂ္ဂိုလ်းကျွန်းမြို့နယ်၊ တန်းစွယ်ရွာမှ (ဦးမောင်မဲ) လှကျော်ဖော် အမျိုးအနှစ်များပင် ဖြစ်ကြပါသည်။ တစ်ချိန်က စစ်ဘေးကြောင်းတွင် မိသားစုံများ ထွက်ပြုကြရာ နတ်မြစ်ကမ်းခြေသို့ ရောက်သွားခဲ့သည်။ ယင်းမှာပင်လျှင် အခြေစိုက်ချုံကြပါသည်။

ဗိုလ်ချုင်းပံ့ခေတ် သူရဲကောင်းဖချိန်က ရပ်ရွာများခုထားပေးခဲ့သောကြောင့် ငါးရွာရွာကို ဖချိန်ရွာဟု ခေါ်ဆိုခဲ့ကြပါသည်။ နောက် “ခြေချောင်းရွာ” ဟု ခေါ်လာခဲ့ကြပါသည်။ ယင်းမိသားစုံတွင် လှကျော်ဖော်သူက ထူးထူးခွဲနှင့်ရပ်ရွာတွင် အကြီးအကဲဆရာအဖြစ်ဖြင့် ကလေးသူငယ်များအား စာပေသင်ကြားပေးခြင်း၊ ဝါသနာအလျောက် သံချုပ်များကို စပ်ဆိုရေးသားခြင်း ပြုစုံပါသည်။

လှကျော်ဖော်တွင် နှုမဖြူတစ်ယောက်ရှိပြီး ယင်းနှုမ၏အစွယ်အပွားမှာ အသွင်ဝါသဝတို့ပင် ဖြစ်ပါသည်။ လှကျော်ဖော် အစွယ်အပွားမှာ အသွင်စတ္တိနှင့်ပင်ဖြစ်ပြီး၊ အသွင်နှစ်ပါးမှာ ဝမ်းကွဲညီအစ်ကို (သမီးယောက်ဖ) အဖြစ် ဆွဲမျိုးတော်စပ်ပါသည်။

(၁)
နိဒါန်း

လူမျိုးတိုင်းလူမျိုးတိုင်းတွင် စကားပုံများ အသီးသီးရှိကြပေလိမ့်မည်။ လူတစ်ယောက် စကားဝါးခွန်းပြောလျင် စကားပုံကတစ်ခွန်း၊ ဆယ်ခွန်းပြောလျင် အောက်ထစ်သုံးခွန်းပါစမဲ ဖြစ်ပါသည်။ မေးရာ၌ဖြစ်စေ အချင်းချင်းနှောတိုင်ပင်ကြရာ၌ ဖြစ်စေ၊ နှိုင်းညီညွှန်ပြရာစသည်တို့၌ဖြစ်စေ စကားပုံများသည် အလွန်အသုံးဝင်ကြလေသည်။ စကားပုံများတွင် “အစတွင်ထုံးဖြစ်တေ” ဆိုသည့်အတိုင်း တွေ့ထိခံစားခြင်း စသော ဖြစ်ရပ်တိအပေါ်အခြေခံ၍ တိတွင်လာခဲ့ရခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ စကားပုံများတွင် မင်းနှင့်ပတ်သက်သောစကားပုံဖြစ်လျင် “ရာဇ်ပုံ” ဟုငါးတိုင်ပြည်လူထု့နှင့်ပတ်သက်ရာဖြစ်လျင် “ထုံးပုံ” ဟုငါးတိုင်း ခေါ်ကြလေသည်။ ထုံးပုံဥပမာဏာသမျှတို့သည် သာမကထဲတွင် အကျိုးဝင်လေသည်။ ထိုကြောင့်စကားပုံသည် စလေ့ထုံးစဉ်ရှိုးရာပိုင်းအနေအားဖြင့်ဖြစ်စေ စကားတန်ဆောင်ရာ ဝန်လက်ာရအနေဖြင့် ဖြစ်စေ အသုံးကျေလေသည်။ စကားပုံဆိုသည်မှာ သာမကတစ်ခုကို ဥပမာပုံဆောင်၍ တိုတိနှင့်လိုရင်းသိအောင် အကျဉ်းချုံခိုင်းနှိုင်းပြောသောစကား ဖြစ်ပါသည်။

ထိုပြင်စကားပုံတို့မှ လူစလေ့သမိုင်းယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာ အကျင့်စာရှိတွေစသည်မှာ ကို အများကြီးရရှိနိုင်လေသည်။ စကားပုံကို ဘယ်ခေတ်ဘယ်ကာလ ဘယ်လက်ထက်

ကပင် စတင်ပေါ်ပေါက်လာသည်ဟု သမိုင်းအမြင်ဖြင့် တင်ပြရန် ဖြစ်နိုင်မည် မဟုတ်တော့ချေ။ ဘာသာစကားပေါ်ပေါက်လာသည်ကပင်စဉ်၊ လူများ၏ စကားပြော ယဉ်ကျေးလိမ္မာမှုကို တစ်စတစ်စတိုးတက်လာစေခြင်းဖြင့် စကားပုံများကို အတွေ့အကြုံ ဖြစ်ရပ်များအပေါ် အတိချိုး မှတ်တမ်းမောက်ကွန်းသဖွယ် တိထွင်အသုံးပြုလာရခြင်း ဖြစ်သည်။

ရခိုင်စကားပုံများကို ရခိုင်ရာအဝင်တို့၌လည်းကောင်း၊ ရခိုင်သာခြင်း၊ အလက်ာ အဖွဲ့အစွဲစသည်တို့၌လည်းကောင်း တွေ့ရသည်။ ထို့ကြောင့် မင်းရေးပြည်ရေးတို့၌ လည်းကောင်း အတိတ်တဘောင်စနဲ့အဖြစ်တို့၌လည်းကောင်း လူထုကအသုံးပြုခဲ့ ကြောင်းတွေ့ရသည်။ ဥပမာ- မင်းဟာရီ (သီရိသုဝမ္မာရာဇာ) မင်းလက်ထက်တွင် အမတ်ကြီးကြောသလနှင့်ပေါင်းဖက်ခြင်း၊ အမတ်ကြီးကိုယုံစားမိခြင်းအတွက် လူထုက တဘောင်ဖော်ရာတွင်----

“ကျွန်ုတ်သူကောင်းအတူပေါင်း၊ သူကောင်းကျွန်ုတ်နဲ့လိမ့်မည်။”

“ဖြားခေါ်ရှုသစ်င်တ်ပေါ်မည်” ဟု ဆိုပုံပြုခဲ့ကြသည်။

ယင်းသို့တိတ်တဘောင်တို့၌ စကားပုံများကို ထိရောက်စွာအသုံးပြုထားသည်များ ကို တွေ့နိုင်သည်။

ရခိုင်ရာအဝင်တွင်ရေးကျသော စကားပုံတစ်ခုကို တွေ့ရသည်။ ရခိုင်ဓလေ့ထုံးစဉ်ရိုးရာအဖြစ် ယခုတိုင်တည်မြှုပြုနေသော စကားပုံဖြစ်နေ၏။ ငါးစကားပုံမှု့ဆိုလျှင် “နိုဝင်တရှုးဆိုင်းဆာဘိုလျှေးလာရေး” ဟူသောစကားပုံတည်း။ ပုံပြင်ဖြစ်ရပ်မှာ ပညာဝန်ဆောင်ရေးနှင့် ပြုပို့ဆောင်ရွက်ရန် အတိတ်တလန့်ဖြစ်ခဲ့ရသည်။ ဘီလူးထို့သည် ညဆိုင်းဆာ နံနက်ဆိုင်းဆာတို့၌ မြို့ထဲပြည်ထဲဝင်၍ လူများအားဖမ်းစားခဲ့ကြသည်ဆို၏။ ထို့ကြောင့် ယခုတိုင် ဆိုင်းဆာ၌ သူမှု့မှုမထွက်ခံကြဘဲ ရှောင်ကြော်ရှုံးပြုခဲ့ကြသည်။ ထို့ကြောင့် ယခုတိုင် ဆိုင်းဆာ၌ ဘီလူးလာသည်ဟု အစဉ်စကားရှုံးစကားပုံ ပြောလာကြသည်ကို လေ့လာတွေ့ရှုရပေ သည်။ အကျယ်ကို ရခိုင်ရာအဝင်နှင့် ရာအဝင်လက်ာတို့တွင် ဖတ်ရှုနိုင်ပါသည်။ အကျိုးဖော်ပြရသော ပြုမှု့ဆိုင်းသားသည် နေကိုထွက်၍ တောကစားရာ ဘီလူးဖမ်းစားခဲ့ရသည်။ တိုင်းပြည်လည်း ဆိတ်သူ့တိုင်ကော်မှုသို့ ဆိုက်ရောက်ခဲ့ရသည်။ ထို့နောက် အဏွေးမှု့မှုနှင့်ကြုန့်မာယုဗု မွေးဖွားသောမာရယုဗုမှု့မှု့သည် ထိုဘီလူးရန်ကို ဖြေခွင့်းလေ သည်။ ကျွန်ုတ်သောပြုမှု့ဆိုင်း၏ သမီးတော်ရှိစိတာမာလာနှင့် ဆက်ခံလျက် ဝေသာလီမှ ပညာဝန်ဆောင်ရွက်သောပြီး တိုင်းပြည်မြှုပြုရာ တည်၍နေလေသည်။

ထို့ကြောင့်---- “ဖွေဖွေရှာရှာ ရပ်စိသာကို လှည့်ကာပတ်လျက်၊ နံနက်ဆိုင်းဆာ၊

ညဆိုင်းဆာကို၊ ဝေသာလီမည်၊ ထိုသည်ပြည်၍ နေသည်မရှားကို၊ ဖမ်းပြား၍ သာ၊ စားကြပါသော်၊ ပြည်သာစိုးခြင်း၊ ထိုသည်မင်းလည်း၊ ဆင်မြင်းရထား၊ ခြေသည်များနှင့်၊ လူသားစားကြား၊ တော့ဘိုလျှောက်ရှိခဲ့ပြုခြင်းဆိုင်း၊ စစ်ရေးပြုခြင်းသော်” ဟူ၍ ရွေးထုံးရရှိခဲ့ရပ်ရှိသည်။

ထို့သို့ရာအဝင်ကိုအခြေခံလျက် ရခိုင်လူမျိုးဆက်သမိုင်းကို အောက်ပါကဲ့သို့လည်း စကားပုံတည်ထွင်ခဲ့ကြသေးသည်။

ရခိုင်အစ - အဏွေးနကာ

ရခိုင်အစ - မာရယုဗာ

ရခိုင်အစ - ရီကြိုင်ကာ

(ရေကြိုင်ရာမြိုင်တောကဗူလို့)

ရခိုင်အစ - မြိုက

(မြိုလူမျိုးကာ၊ တော့ကြီးမှုက်မည်းကဗူလို့)

ရခိုင်နိရာ - ရီကြိုင်မှု့မှာ

ယင်းသို့ရာအဝင်တို့၌သာမက လျှောက်ထုံးမင်းအမိန့်တော်ဥပဒေထုံးတို့မှုလည်း စကားပုံများ တွေ့နိုင်သည်။ ဥပမာ- မဟာပညာကျော်အမတ်ကြီးလျှောက်ထုံးတို့တွင်- မြို့နှင့်မာကိုပြဒါး၊ ကုလားကိုမဲနား။

ကုလားမှု့မှာမြို့၊ သက်မှု့မြို့။

ပြုကိုအမြှောက်၊ တလိုင်းကိုအကောက်၊ ကုလားကိုမိုးပေါက်။

မီးလွှန်သော်သုချို့သည်။ ရေလွှန်သော်သုချို့သည်။

သူမှု့က်ကိုနိုင်းမည်လို့မှာ မြှောက်မြှုင့်။

သူတော်ကောင်းဥစွာကိုရော့မှာ ပစ်သော်လည်း မနစ်၊ မီးမှု့ပစ်သော်လည်း မချစ်၊ မြို့ပြော်းမှု့မှာလျှင် ပြည်သူပြည်သားမီးသို့ပူသည်။

စသည်မှာ လိုရင်းသုံးရှုံး ပုံပြုမှု့တောက်သောစကားဖြစ်ရာ စကားပုံပ် ဖြစ်လေ သည်။

ငါးပြင် - ရှေးကျလွှန်းသော ဒသရာဇာမင်းလက်ထက် ကပိုကျော်အမတ်ကြီး စကားပုံကို တွေ့နိုင်သည်။ “ရဟန်းသီကွား၊ မင်းမှု့ဘို့သို့၊ သူတော်စိတ်သည်၊ မစိတ်ကျင့်ရှုံး၊ မြတ်အမျိုး” ဆိုသည်မှာ ထုံးစေလေ့အရဖြစ်စေ၊ စကားပုံအရဖြစ်စေ အမျိုးမျိုးနှင့် သက်ဆိုင်သည်ရာအပုံးလည်း ဖြစ်သည်။ နံရမိတ်လှုလက်ထက်အမတ်ကြီး ဝိများ

စစ်တကောင်းစား ပိမလ၊ လေးမြှုံစားကပိုကျဉ်း၊ လေးမြှုံစားသိက်တက်လက်ရွဲ့တို့၏
စကားပုံများကိုလည်း ရရှိင်ရာလောင်တို့တွင် တွေ့နှုန်းလေသည်။ မင်းထီးလက်ထက်
ကျွန်းမကောင်းလျှင် အသွေး၊ သားမကောင်းလျှင် အဖ၊ သမီးမကောင်းလျှင် အမိ၊ မယား
မကောင်းလျှင် - လင်” စသည်ဖြင့် ပည်တွေများသည် စကားပုံဖြစ်ရပ်များ သာမက
ဟု ဆိုနိုင်သည်။

ထိုကြောင် ရခိုင်လူမျိုးတို့၏ ရွှေးဟောင်းစာပေလက်ဗျားလည်းကောင်း၊ ရာဇ်ဝင်ဗျားလည်းကောင်း၊ မူးမတ်ပညာရှိများ ထုံးဟောင်းသာမကပုံပြုပြောဆိုရာတို့၏လည်းကောင်း၊ အသုံးပြုခဲ့ခြင်းမှာ ထင်ရှားသည်။ စာပေလက်ဗျားမှ စကားပုံများကား အများ အပြားပင်။ အောက်ပါရခိုင်ရာဇ်ဝင်လက်ဗျားတစ်ပိုင်းတစ်စွဲ စကားပုံများစွာကို စပ်ဆိုထားကြောင်း တော်းခိုင်သည်။

“ဉာဏ်ပညာချုပ် ခြေနှင့် နှုတ်အုပ်လျက် မလှုပ်မလှည့် စိတ်ကိုတည့်မှု၊ ကြောင်လက သည်းဝါက်၊ ပြောင်လျှင်ကြက်သို့ အမျက်ကိုတန်း၊ အောမာန်ညွှန်၍၊ အဓိန်ဖြင့်ကျင်၊ မြှုက်သစ်ပင်လျှင်၊ မချွောတ်အပင်သေသွားသွားသို့ ပုံပြင်ကိုသာ ထောက်စနာ၍” (ရခိုင် ရာဇ်ဝင်လက်ာ)

စစ်ရေးစစ်ရာနှင့်ပတ်သက်၍ လိုအပ်သောအချက်၊ စွမ်းစားရမည့်အချက်တို့ကို လည်း ရှိခိုင်ရာဇဝင်စကားပြောမည့် အောက်ပါအတိုင်းပြဆိုထားခဲ့သည်။

စစ်ကြီးရောက်လျင် သူရဲကောင်းကို ရှာရှု။

အမကြီးရောက်လင် ခင်ပန်းကောင်းကို ရာရာ၏၊

ଶତାବ୍ଦୀରେ କୌଣସି ହେଲା ଏହାର ପରିମାଣ ଅଧିକ ହେଲା ।

କୁଣ୍ଡଳୀରେ ପାଇଲା ଦୂରିତିରେ ପ୍ରଥମ କୁଣ୍ଡଳୀ
ଜୀବିଂଗିଲ୍ଲିବାର୍ଦ୍ଦିନ ବାର୍ତ୍ତାରେ ହେଲା ଏହି ବିଷ୍ଵାସ

କେବୁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ

၁၀၀၆၅၁၀၀၈၁၀၀၈

မိမိအကျိုးဖြစ်အဲသည်ကို မြင်သဖြင့်ကား မောပြင်အားလုံးကိုသော်လည်း စွန့်ရာ၏။ သတ္တိပုတ္တိနှင့်ပြည့်စုံသောအာဇာနည်ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ စွန့်စားမှုအတွက် “ယောကျားတို့ မှာ အရာရာကိုဖွေရှာကြီးပမ်း၊ ရှာနိုင်စွမ်းက၊ စိတ်ဝမ်းအလို့ ပြည့်သည်ဆို၏ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ တိုင်းပြည်ကိုဆောင်ရွက်ရာ၏ ပြည်ကြီးဝန်ကို အိုးကန်ဆန်ခံပ်၊ မင်းကျင့် ဝတ်နှင့် လျှောက်ပတ်သွေ့စွာ၊ စီရင်ရာသည်ဟူ၍ လည်းကောင်း တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး ဆက်ဆံရာ၏လည်း “မဟုတ်မခံခွန်းတို့ပြန် ဟုတ်သော်လည်းလဲ၊ လူကြီးမှန်း၊ မှားမှား

မှန်မှန်၊ ခေါင်းငွဲခဲ့၊ အစဉ်မမှန်း၊ လူကြီးသုံး” ဟူလည်းကောင်း (မြို့တည်လက်)တိုက်ရှိက်မပြုလုပ်အပ် မစီရင်အပ်သည့်အရာ၌ “သားသမီးမှုက် လွန်ဆိုးညစ်လည်း တိုက်ရှိက်မျက်မြောင်၊ မိဘခင်တို့ စီရင်ကွဲပွားပြုလုပ် မပြုအပ်” ဟူလည်းကောင်း ဓမ္မသတ်ကျမ်း စီရင်ထုံး၏ ဤသို့ပြဆိုတားသည်။

ကျမ်းဂန်နိတိပါဉ်ပုဇွဲပါ၌ရှိသောများသည် စကားပုံဖြစ်လာရသောအကြောင်းစာများကို တွေ့ရသည်။ “ဌာန ဌာနကောသလူ၊ အတ္ထုဟိတ ပရဟိတ၊ ပုထ္နဇ္ဇနာ၊ ဥမ္မတကော၊ ကူးတို့ဝင်၊ နီခိုဝင် သဘောထို ကရောဟို” စသည်ဖြင့် ပါ၌နှင့် စကားရော၍ စကားပုံအဖြစ်သုံးနှင့်သည်များကိုလည်း တွေ့ရသည်။ ရခိုင်ပုံပြင်များတွင်လည်း စကားပုံဖြစ်လာရသော ပုံဝတ္ထုများအများအပြားပင် တွေ့နိုင်သည်။ လက်ရုံးအမတ်ကြီး လျောက်ထုံး၌ ကိုးကားတင်သွားသော ဖားပြုတော်ကြုံပြင်မှာ “ဖားပြုတော်ကို ကျောက်သားနှင့်ထုလီ ကြောတက်လီ” ဟူသောစကားရပ်ဖြစ်ရပ်ကို “နီမြင့်လီအရှုံးရင့်လီ” “ငပြီစုတ်ငရုပ်စပ်လီ သာကောင်းလီ” ဆုံးသောစကားပုံအလားကဲ့သို့ လည်းကောင်း “ဆုံးလီကဲလီ၊ မှုတ်လီရောင်လီ၊ မန်းလီရမ်းလီ” ဟူသောအသုံးအနှစ်နှင့်အလားကဲ့သို့ရင်းစကားပုံပုံပမာယူကာ အသုံးပြုနေကြရှိုး ဖြစ်လာလေသည်။ ဤစကားပုံနှင့်အတူ “ပြောခဲနှင် ဆုံးနှင်” “ကြီးလီချုပ်လီ သံပရာသီး ရောက်သီးပိုင်” တို့မှာ ထပ်တူစကားပုံသွားရှိသည်။ ထိုပြင် ရခိုင်ပုံပြင်တို့၏လည်း စကားပုံ၊ စကားသုံးခွန်း၊ တစ်ခွန်းကို တသပြာစီတန်ဖိုးပေး၍ ဝယ်ယူရခြင်းအကြောင်းနှင့်စပ်ဆုံးပါ၌များကို တွေ့ရသည်။ ထို့ကြား-

- (၁) နည်းကေလေ့မပစ်ကော့၊ များကေလေ့ မလိုက်ကော့။

(၂) အီမှုမှုမယားကို စကားကုန်မပြောကော့။

(၃) မဖြေးခင်မမြင်စီကော့။ (လွည်းကုန်သည်သူငွေးပုံပြင် ရခိုင်ပုံပြင်ဆန်းများမှ)
နောက်ပုံပြင်တစ်ခုချုပ်လည်း စကားနှုန်းတစ်ခုန်းကို အသပြာတစ်ထောင်တန်ဖိုး
ပေး၍ ဝယ်ယူကြောင်းကိုလည်း တွေ့ရသည်။

(၁) အကောင်းကို အဆိုးလုပ်လို့မရ။

(၂) အဆိုးကို အကောင်းလုပ်လို့မရ။

ယခုပြဆိုခဲ့ပြီးသော စကားပုံများမှာ ရခိုင်လူမျိုးတို့အတွေ့အကြံအဖြစ်သန်ထုံးစလေ့ရှိရာအစဉ်အလာ လူနေမှုအခြေအနေတည်တွင်မူ အကြံရည်ညက်ရည်အရာအစဉ်အလာ ပြောဆိုအသုံးပြုလာခဲ့ရသော စကားပုံများသာ ဖြစ်လေသည်။ သို့သော်ရခိုင်တို့နှင့်တွင် အောင်းနေသမျှသော စကားပုံတို့ကို အလာလ၊ အနှစ်နှစ် နှိုက်ယူရှာဖွေနိုင်မှ စကားပုံများကို စုစည်းမှု မှတ်တမ်းတင်မှုပြီးဆုံးနိုင်မည် ဖြစ်သည်။ အမှန်ဆိုလျှင် စကားပုံတိတွင်ဖြစ်လာရမည့် စက်ယန္တရားကိုကား ပုံတန်းရှုလည်း မရနိုင်ခြေ။ စကား

ပုံချွမ် ကျယ်လာစမြော တိုးလာစမြောသာ ဖြစ်ချေရာကား တစ်စတစ်စကျယ်ပွာမည်မှာကား
မလွှဲပေါ့ နောက်ဆုံးလူမျိုးပြန်းတီးမှပင် စကားပုံစကားဆန်းသစ်မှု တိုးပွားမှု ရပ်သွား
ပေလိမ့်မည်။ ထို့ကြောင့် ရခိုင်စကားပုံများကို မှတ်တမ်းတင်ထားရန်မှာ ရခိုင်လူမျိုး
ရှိနေသရွှေ့ ကာလပတ်လုံးလိုအပ်နေမည်သာတည်း။

ယခုတင်ပြလတ္ထာစကားပုံများသည် (အရှင်စဏိနှင့် အရှင်ဝါသဝ)ငါတိနှစ်
ရှည်လများစုစည်းရှာဖွေ၍ ရရှိထားသောစကားပုံများပင် ဖြစ်သည်။ စကားပုံများကို
စုဆောင်းပုံမှာ လူတို့စကားပြောတိုင်းပြောတိုင်း နားစိုက်နေ၍ စကားပုံအဖြစ်အသုံး
ပြုရန် ထုတ်နှုန်းထူထားခြင်း စသည်ဖြစ်သည်။ ဤသို့ တစ်စတစ်စ တစ်ရွှေ့တစ်ရွှေ့
ခြတောင်ပိုပမာ စုဆောင်းလာခဲ့ရာ အခုခုံလျှင် ရခိုင်စကားပုံခုနှစ်ထောင်ကျော်အထိ
စုဆောင်းထားရှိပြီး ဖြစ်ပါသည်။ ဤသို့စုံဆောင်းရရှိထားသော စကားပုံကိုကြည့်သော
အားဖြင့် ရခိုင်တို့သည် စကားပုံများကို အလေးအနက်ပုံပြုပြောဆိုလာခဲ့သူများဖြစ်
ကြောင်းကို သိရှိနိုင်ပေါ်သည်။

စကားပုံများသည် ပညာရှိတို့အသုံးပြုခဲ့သော ထုံးပုံဖြစ်၍ သူ့အရာနှင့်သူအား
လော်စွာအရေးပါအရာရောက်လေသည်။ စကားပုံများကို လေ့လာမှတ်သားထားသော
အားဖြင့် စကားပြောတိုင်းပြောတိုင်း ထုံးပုံသာစကုတ္တိဖြင့် ပြောဆိုနိုင်စွမ်းရှိ၍
ဉာဏ်ကြွယ်ဝသော ပညာရှင်တစ်ဦးဖြစ်နိုင်သည်။ အခေါ်ခနိုင်သည်။ မဟာပညာကျော်
အမတ်ကြီးသည် မိမိ၏လျှောက်ထုံးများ၌ စကားပုံများကို ဥပမာဖြင့် ချွဲထွင်ဖွင့်ပြုအသုံး
ချလေ့ရှိခဲ့ခြင်းကိုလည်း နှမူနာယူကြစေရန်နှင့် ထိုသို့ပညာရှိများ ဉာဏ်ရည်သွားကို
သိထားကြစေရန် အသုံးချနိုင်ကြစေရန် ဤသို့ရည်ညွှန်း၍ တင်ပြအပ်ပါသည်။

“ထုံးမိုက်မဲ့လာ၊ သို့အရာတွင် ပညာမပြောင် မောဟတောင်၍၊ သံကြောင်ပဒါ
ပရမတို့ ဒေါသထူထူ၊ ပြုစွာစောင်းမြောင်း၊ မကောင်းစရိတ်၊ သူမိုက်ကူးဇူး၊ သချှုသချား၊
ညီညာမြောက်မြှင့်၊ တဖြင့်စုတ်၊ ကဲ့ခဲ့ရှုတ်ချာ၊ ဆိုပြန်ကလည်း၊ မြှေမျှမသန်း၊ မန္တ်မဲ့လေ
ရာ၊ ဥပမာကား၊ ဂါရိရေကြော၊ တိုက်လွှင့်မော့သည်၊ သဘော်တို့တမ်း၊ ဆိုပ်ကမ်းမမြင်၊
ပင်လယ်ပြင်၍၊ ဘယ်တွင်ဘယ်သို့၊ ရောက်တို့သနည်း၊ အသည်းကြောလုံ၊ တရုရှုနှင့်၊ ဗိုလ်
ထူများစွာ၊ လူတစ်ကာထက်၊ သို့တာမြစ်ကမ်း၊ သို့နိုင်စွမ်းသည်၊ ဖြောင့်တမ်းမတိမ်း၊
ရွှေက်သိမ်းရွှေက်ဖွင့်၊ ဆိုက်သင့်အရပ်၊ လေကပ်လေကြောင်း၊ မစောင်းရအောင်၊ ဆောင်
နှင့်သူအား၊ တစ်ယောက်သားသာ၊ ထင်ရှားကျော်ရှိန်း၊ မာလိန်ခေါ်ကြ၊ ထိုနှစ်ဆော်”

(မဟာပညာကျော် ပညာက်ထုံးပိုမိုမှု)

ဦးဝွှေ့နှုန်း(ရရှင်၏)၂၃. ၈. ၈၆

ဦးဝါသဝ(နတ်ဖြစ်)

၂၃. ၈. ၈၆

က

- ၁။ ကကြီးခခွေးမတက်ခင် ဖေဒင်သင်ချင်။
- ၂။ ကခုန်အစ အသွောက်။
- ၃။ ကခြင်းမှာ ကျောက်ခြင်းပါ။
- ၄။ ကခြင်းအစ လက်ခြေက။
- ၅။ ကခြင်းအစ အသွောက်။
- ၆။ ကစပ်ရာမှာ ရန်ပါ။
- ၇။ ကစပ်ကြီးကေ ရန်ဖြစ်တေ။
- ၈။ ကစပ်သန်ရန်ရေရာ။
- ၉။ ကစွာထက်ခုန်စွာများ။
- ၁၀။ ကဆုန်နယုန် မို့ယုံးထစ်ချုံ။
- ၁၁။ ကဆုန်ပြင်း တော်သလင်း။
- ၁၂။ ကတိမတည် သစ္စာမဟိ လူဒို့ဗို့။
- ၁၃။ ကတိမထားခင် သတိထား။

- ၁၄။ ကတိမမှန် သစ္စာမတည် လူသဝေ။
 ၁၅။ ကတိုးဆီမိုးရီဖြစ်။
 ၁၆။ ကထောင်းကပါးဖောင်ဖျက်ဝါးသီး။
 ၁၇။ ကဏ္နု/လန့်ကိုအခြာက်လျှန်းရော်း။
 ၁၈။ ကဏ္နု/လန့်မှာပိုင် အောင်ထွေက်တော်။
 ၁၉။ ကဏ္နု/လန့်လည်းဆုံးခြွန်းလည်းဆုံး။
 ၂၀။ ကဏ္နုးသစ်မြစ်ရ ရလို့။
 ၂၁။ ကဖန်ဖျားချီးပါ။
 ၂၂။ ကမြင်းကြောထ အရှုက်ရ။
 ၂၃။ ကရား ကထား အလားလား။
 ၂၄။ ကပါညီမြေ ကြေားဆော်မည့်သည်လာ။
 ၂၅။ ကပါနက်ဆံရည်ဆီးက မည့်သည်လာ။
 ၂၆။ ကဝ်ခြီကင်းလျှောက် (ယယှက်)တော်း။
 ၂၇။ ကဟန်အစ လက်ဖျားက။
 ၂၈။ ကဟန်အစ အသွောက်။

ကာ

- ၁။ ကာမငါးပါးဆားအလား။
 ၂။ ကာမတက္ခာ သမုဒ္ဓရာ့။
 ၃။ ကာမတက္ခာဟူသမျှ မီးမကာ။
 ၄။ ကာယအင့်းထိအတို့ကို လိုက်စားသောသူ အဆိပ်ဟူ၍။
 ၅။ ကာယအင့်း အဆိပ်ထိ။
 ၆။ ကာလက္ခာ တပေါင်းလမှာ ထလို့။
 ၇။ ကာလပြောင်းပြန် ကျင့်မမှန်။

ကို

- ၁။ ကိုလေသာမီးအဟိန်ကြီးက အကန်းသဖွယ်ဖြစ်တတ်တော်။

ကျို

- ၁။ ကုဋ္ဌအိမ်ပျက် အပျင်ခက်။
 ၂။ ကုလားကိုခြောက် န္တားကိုင်းခဲ့က်။
 ၃။ ကုလားကိုထောင်း န္တားကိုမောင်းး။
 ၄။ ကုလားကိုမနိုင်လို စားဖို့မှာမီးထည့်၊ ဝသဲ့တောင်ကို ထိုးတင်ကုလားကို ရှင်ပြု။
 ၅။ ကုလားကိုမနိုင် ရခိုင်ကိုမီးး (မေး)။
 ၆။ ကုလားကိုမီးပေါက်၊ တလိုင်းကို အကောက် ပြုကို အမြောက်။
 ၇။ ကုလားကို မဲနာ ဗမာကိုပြုဒါးး။
 ၈။ ကုလားကိုသတ် ဦးကိုခွဲက်။
 ၉။ ကုလားခတ်တော်ရဲ ကုလားဖင်ဆီးဖို့မလောက်။
 ၁၀။ ကုလားခတ်တော်ရဲ ကုလားသုံးဖို့မလောက်။
 ၁၁။ ကုလားချင်းအတူတူ ဘာဘူးကအသာခံး။
 ၁၂။ ကုလားဂေါင်း အမာနက်ပေါက်။
 ၁၃။ ကုလားဆင်ဖမ်းး အယမ်းကာရဲ့
 ၁၄။ ကုလားဆိပ်ခွာ မရမာဆိပ်ကပ်။
 ၁၅။ ကုလားတော့(တိုက်)မှာ ကျားရောက်တော်း။
 ၁၆။ ကုလားတိုက်မှာ ကျားဝင်ဝင်လို့။
 ၁၇။ ကုလားနီးရာ ချီးဖောင်သာ။
 ၁၈။ ကုလားန္တားမှာန် ပန်းဆီးန္တားဖြစ်။
 ၁၉။ ကုလားနှုန်းန္တား သတ်နိုင်မှုတာလားရော်။
 ၂၀။ ကုလားနှုန်းမယား သတ်နိုင်မှုတာလားရော်။
 ၂၁။ ကုလားနှုန်းန္တား န္တားနှုန်းကုလား။
 ၂၂။ ကုလားပုဇွန်း ဆယ့်နှုစ်တန်း။
 ၂၃။ ကုလားပုဇွန်း န္တားပုဇွဲ့။
 ၂၄။ ကုလားမကောတ ထိုး- ထိုးလို့။
 ၂၅။ ကုလားမ ကြောက်ဥရီ ဆယ်ခါန်းမကျိုး။
 ၂၆။ ကုလားမကြောက်ဥရီ - ဦးလို့။
 ၂၇။ ကုလားမှာ မှတ်ဆိတ်ဟိုမှ သတ္တဝါမှာ ဆူဖြီးမှာ။
 ၂၈။ ကုလားမှာမြှု သက်မှာမြှု။

- ၂၉။ ကုလားပျက်က သက်အလွယ်။
 ၃၀။ ကုလားဝက်သားစားရေပိုင်။
 ၃၁။ ကုလားသီ တဆ္စာဖြစ်။
 ၃၂။ ကုလားသီ။
 ၃၃။ ကုသိုလ်တစ်ပဲ ငရဲတစ်ပိဿာ။
 ၃၄။ ကုလားအိုကေ - ချောင်း ရခိုင်အိုကေ - ကျောင်း။
 ၃၅။ ကုလားအိုကေ န္တားကျောင်းကျူး။
 ၃၆။ ကုသိုလ်ကိုမြောက် ငရဲကိုကြောက်။
 ၃၇။ ကုသိုလ်ကတစ်ပဲ ငရဲကတစ်ပိဿာ။
 ၃၈။ ကုသိုလ်ရှား အပြစ်လာ။
 ၃၉။ ကုသိုလ်လည်းရ ဝမ်းလည်းဝ။
 ၄၀။ ကုသိုလ် အကုသိုလ်မှာ မိုးအုံးပြာ။

ကဲ့

- ၁။ ကဲ့ရဲ့ခုနှစ်ရက် ချီးမွမ်းခုနှစ်ခါ။
 ၂။ ကဲ့ရဲ့တစ်ခါ ချီးမွမ်းတစ်လှည့်။
 ၃။ ကဲ့ရဲ့မှူ ချီးမွမ်းမှူ စုစမ်းမြောက်ပြု။

ကော

- ၁။ ကောဓအမျက် ပြင်မထွက်ရာ။

ကင်း

- ၁။ ကင်းခြီးများတိုင်း အလားမယင် (လျှင်)။
 ၂။ ကင်စွန်းရီးနီ ငင် - ငင်လို့။

ကိုက်

- ၁။ ကိုက်တေခွီးလည်းမဟောင် ဟောင်ရေခွီးလည်း မကိုက်။
 ၂။ ကိုက်မနိုင် မွားမရ။
 ၃။ ကိုက်မနိုင် မွားမရ အရှုံးပမာဏ။

ကိုင်း

- ၁။ ကိုင်းကိုကျွန်းမှု ကျွန်းကိုကိုင်းမှု။
 ၂။ ကိုင်းတောမီးလောင် သတ္တဝါကြံရာမရ။
 ၃။ ကိုင်းတောမီးလောင် လောင်ရို့။
 ၄။ ကိုင်းမှာကုန် ယာမှာစား ယာမှာကုန်ကိုင်းမှာစား။
 ၅။ ကိုင်းခက်ခွာပြတ် ပင်ခြေရင်းမှာသတ်။

ကောက်

- ၁။ ကောက်ကရ မင်းကျူး။
 ၂။ ကောက်ကလီ ကောက်ကလက် ငဟောက်တွင်း။
 ၃။ ကောက်ညှင်းမနဲ့ ကောက်ကြမ်းနဲ့။
 ၄။ ကောက်ညှင်းမနဲ့ ကောက်ရောင်းနဲ့။
 ၅။ ကောက်ညှင်းမပေါ်ပေါ် ဆန်ကြမ်းပေါ်ပေါ်။
 ၆။ ကောက်နှောင်းကေဆင်စာ သားနှောင်းကေကျွန်စာ။
 ၇။ ကောက်နှုံကောက် ကောက်လို့။
 ၈။ ကောက်နှုံကောက်သူက အနှုံကြီးလို့ချင်။
 ၉။ ကောက်မိုးစပ်တေသား ကောက်ကျိုပကို့။
 ၁၀။ ကောက်မိုးစပ်တေသား ကောင်းကျိုးမပွားး။
 ၁၁။ ကောက်ရာမှာ -ကို့၊ ကို့ရာမှာ လိမ်း
 ၁၂။ ကောက်ရာမှာ -ကို့ ကို့ရာမှာ လိမ်းလိမ်းရာမှာကျစ်။
 ၁၃။ ကောက်ရီးခြီးမှာ လပို့ထယောင်း။
 ၁၄။ ကောက်ရီးပုံကို ခီးစောင့်း။

- ၁၅။ ကောက်ရိုးပုံမြင်တိုင်း ဆွမ်းမတင်နိုင်။
၁၆။ ကောက်ရိုးပုံမြင်တိုင်း ရှိမခိုးနိုင်။
၁၇။ ကောက်ရိုးပုံမှာ အပ်ပျောက်။
၁၈။ ကောက်ရိုးမီးကတစ်ခုက်သာ သားမယားမီးက တစ်သက်ပါ။
၁၉။ ကောက်ရိုးမီးပိုင် တစ်ခုက်တောက်။
၂၀။ ကောက်ရိုးရိုစွတ် ခါမကျရေပိုင်။
၂၁။ ကောက်သီးဝင်းဝင်း တော်သလင်း။
၂၂။ ကောက်သူမစားလောက် ဖြောင့်သူစားမကုန်။

comics

- ၁။ ကောင်းကကောင်းယင့် ဆားငန်ရေ။

၂။ ကောင်းကကောင်းယင့် နှာခေါင်းဖျက်တေ။

၃။ ကောင်းကကောင်းယင့် မမှန်။

၄။ ကောင်းကကောင်းယင့် မွန်ကမမွန်။

၅။ ကောင်းကကောင်းယင့် အောက်ခြိရင်းမှာ ပိုးထိုးရေ။

၆။ ကောင်းကကောင်းယင့် မမွန်။

၇။ ကောင်းကေခံ ဆိုးကေ ခံ။ (မကောင်းကေခံ)

၈။ ကောင်းကေတသက် ဆိုးကေတချက်။

၉။ ကောင်းကေလိုက် နဲ့ကေပစ်။

၁၀။ ကောင်းကင်ကိုအမိုး၊ ကမ္မာမြိုကြီးကို အခင်း၊ မြင့်မိုရိတောင်ကို ခေါင်းအုံး။

၁၁။ ကောင်းကင်ပုံပဲ ငှက်သူရဲလည်း မြိုဝင်ကိုပဲကျေစမြဲ။

၁၂။ ကောင်းကင်အစကို ရှားမရရေပိုင်။

၁၃။ ကောင်းကင်အစကို ရှားရေပိုင်။

၁၄။ ကောင်းကျိုး ဆိုးပြစ်။

၁၅။ ကောင်းစီလိုလို တရားနာ၊ ပူဆီပူဆာတို့။

၁၆။ ကောင်းစီလိုလို တရားနာ ဒုနာနာနန်းပြားး။

၁၇။ ကောင်းစွာ မကောင်းစွာ နားမလည် ဝမ်းတင်းကေကျိုး။

၁၈။ ကောင်းတူဆိုးဖက် သီတူရှင်ဖက်။

- ၂၀။ ကောင်းတိုင်းစား ဝမ်းပိုက်ကားလို့ သီတတ်တေ။

၂၁။ ကောင်းတိုင်းမလိုက်နိုင် ဆိုးတိုင်းမပစ်နိုင်။

၂၂။ ကောင်းတိုင်းလည်း မလိုက်ကျ ဆိုးတိုင်းလည်း မပစ်တော့။

၂၃။ ကောင်းတုံးတဲ့ ဆိုးတုံးတလူညှို့။

၂၄။ ကောင်းကောင်းမကောင်းကောင်းနှစ်ခုပေါင်းမကောင်းတွင်ကျယ်အကောင်းကျယ်

၂၅။ ကောင်းမှန်းယေမထင်၊ ကျိုးမှန်းယေမသိ။

၂၆။ ကောင်းမှန်းသိ တခိုခို။

၂၇။ ကောင်းမှန်းသိ သာဒိတစို့စို့။

၂၈။ ကောင်းရာကောင်းကြောင်း နည်းခံတောင်း။

၂၉။ ကောင်းရာကိုတဲ့ မကောင်းရာကိုတဲ့။

၃၀။ ကောင်းရာကိုပြော လူမိုက်နားမှာ ဆောက်ခတ်ကြား။

၃၁။ ကောင်းရာကိုလုပ်၊ ချီးကျိုးသံမကြားရာ မကောင်းရာကိုလုပ် ကဲ့ရဲ့သံဆူပွာ်ညံ့

၃၂။ ကောင်းလျှက်နှင့်ခဲ့၊ ဆိုးလျှက်နှင့်ခဲ့။

၃၃။ ကောင်းလျှက်နှင့် ဆုံး။

၃၄။ ကောင်းအားကြီး ပျက်စီးတိုင်း။

၃၅။ ကောင်းအားကြီးလေ့ ပျက်စီးရော့။

१८

- ၁။ ကံကမြှောက်မှ စီးပွားဖြစ်တေ။

၂။ ကံကူးမှ ထင်ပေါ်။

၃။ ကံကောင်းရေန္တား ကျေားကိုက်လို့မသီ။

၄။ ကံကိုမယ့် ကံယု့မေကို ကြည့်ကတ်။

၅။ ကံကိုယ့် မိုးပုံကိုခုန်မဆင်းကော့။

၆။ ကံကိုယ့်လို့ ဆူးခြုံကိုမန်င်းကော့။

၇။ ကံကိုလက်ဆုပ် အလုပ်ကင်းက ဆင်းရစွဲ

၈။ ကံကြော်ဝင် ပြီးလျှင်မလွတ်။

၉။ ကံသွေ့င်လုပ် ဘုန်းသွေ့င်စား။

၁၀။ ကံချွှန်မှ ကြိုတိုင်းပြီးမြောက်တေ။

၁၁။ ကံငင်ရာ ပါ။

၁၂။ ကံဆောင် အောင်စမြဲ။
 ၁၃။ ကံဆိုးမသားလားရာတိုင်း မိုးလိုက်လို့ရွား။
 ၁၄။ ကံဆိုးမိုးမောင် ခိုးစားခိုးဟောင်း။
 ၁၅။ ကံထိုက်ရာမှာ နား။
 ၁၆။ ကံထမ်းလာစွာကို လူမမြင်၊ ဝန်ထမ်းလာစွာကို လူမြင်။
 ၁၇။ ကံနား ဝင့်နား။
 ၁၈။ ကံပီးစားမည် ထိုင်မနီကျေး။
 ၁၉။ ကံပစ်ချေရာမှာ - ခံ။
 ၂၀။ ကံမကူ ဉာဏ်ထူတိုင်း မွဲ။
 ၂၁။ ကံမကောင်းလို့ မကောင်းဖြစ်တော်။
 ၂၂။ ကံမကောင်းလို့ လူဖြစ်ကျိုးမနပ်။
 ၂၃။ ကံမကောင်းလို့ အကြောင်းမလှု။
 ၂၄။ ကံမကောင်း အကြောင်းကိုထိုးချာ။
 ၂၅။ ကံမကောင်း အကြောင်းမပါ။
 ၂၆။ ကံမလိုက် နှီန်းမှာလည်း မစံထိုက်။
 ၂၇။ ကံမဟိုအိုးမှာင်းသတစ် ကျောက်သားဖြစ်။
 ၂၈။ ကံမဟိုရွှေ့ဗျား ချိုးခြောက်ကိုလည်း မစားထိုက်။
 ၂၉။ ကံမဟိုရွှေ့ဗျား လိုင်ကိုတောင် လိုက်မမို့။
 ၂၁။ ကံဟိုမှ ထင်ပေါ်။
 ၂၂။ ကံဟိုမှထင်ပေါ်။ ဉာဏ်ဟိုမှုမြင်မြှော်။
 ၂၃။ ကံဟိုမှ လတ်လာရော်။
 ၂၄။ ကံဟိုရေကျား လားလားချင်း သမင်ကိုမြင် (ထို့)။
 ၂၅။ ကံဟိုရွှေ့ဗျား ပြီးပြီးချင်း အစာကိုမြင်။
 ၂၆။ ကံဟိုရေသား ကျားကိုက်လို့မသို့။

ကန်

၁။ ကန်ကုဏ္ဏလား၊ ယမုန်ရာမှာ၊ ပဒ္ဒမွှာကြောမပေါက်၊ ကင်းစွန်းပေါက်။
 ၂။ ကန်တူးအိမ်ဆောက်၊ ချမ်းသာရောက်။

ဥပမာင် ရရှင်ဝကားပုံ ၂၁။ ကန်မှာရီလည်းကန်မှာ၊ ချောင်းမှာရီလည်းချောင်းမှာ။

ကန်။

၁။ ကန်ကူတစ်လက် သင်ပုန်းဖက်။

ကန်

၁။ ကန်လိုသာ စမ်းရရော မကန်ကေမိုး ထိုးမည်။

ကမ်

၁။ ကမ္မာကချီးခြောက်ကို ရီဆွတ်လို့နဲ့ရေပိုင်း။

၂။ ကမ္မာကြီးလို့ ဥဒါန်း (ဝဒါန်း) မကျိုး။

၃။ ကမ္မာပျက်စို့ခါ လူဖြစ်ကျိုးမနပ်။

၄။ ကမ္မာမီးလောင် သားကောင်ခုထိုင်။

၅။ ကမ္မာမီးလောင် သားကောင်တက်နှင်း။

၆။ ကမ္မာမြို့ကြီး ရှိုင်းသီး။

၇။ ကမ္မာလဆန်း တစ်ရက်ကပင်။

ကမ်း

၁။ ကမ်းထောင်း (တောင်း)ပြီ့မှာ ရပ်မှား။

၂။ ကမ်းနားသစ်ပင်။

၃။ ကမ်းနားသစ်ပင် မင်းခယောကျေား။

၄။ ကမ်းပြိုတစ်ခါ ကမ်းဆန်းတစ်လှည့်။

၅။ ကမ်းပြိုမှာ ရပ်ခီမှား။

၆။ ကမ်းပြို ရွာဆုတ်။

၇။ ကမ်းသားပေါက်မှာ ဗျိုင်းစောင့်ရေပိုင်း။

ကုက်

၁။ ကုလိုသား ခီးစာပိုး။

ကုန်

- ၁။ ကုန်ခေါင်တစ်ဝက်၊ အင်းတစ်ဝက် ခန့်အော် ဂါဂိုလ် (လျှော်)။
- ၂။ ကုန်ကူး လာသာမြင်။
- ၃။ ကုန်စီးနှံး လူကိုမဖြောရ။
- ၄။ ကုန်ပုတ်မြင်တိုင်း ဆွမ်းမတင်နိုင်။
- ၅။ ကုန်မှာအတွက် လယ်မှာအည်က်။
- ၆။ ကုန်ရာကုန်ရေ ဝရေမဟို။
- ၇။ ကုန်သည်သမီးခါးလှ လယ်သည်သမီးဝမ်းလှ (ဝမ်းဝ)။
- ၈။ ကုန်သင့်ရာကုန် မကုန်သင့်ရာ မကုန်ရာ။

ကုန်း

- ၁။ ကုန်းကပေါ်ကုန်းကစီး နံကပေါ်နံကစီး။
- ၂။ ကုန်းကြောင်းမထင် ရီကြောင်းထင်။
- ၃။ ကုန်းခါမှ တုံးလုံးပေါ်။
- ၄။ ကုန်းမှာနားပင်း ရီမှာဗကျုံး။
- ၅။ ကုန်းမှာလည်းမကျ ရီမှာဗလည်းမကျ။
- ၆။ ကုန်းမှာတဝက် ရီမှာအဆုံး။
- ၇။ ကုန်းမှာက်ဝမ်းကစီး ဝမ်းမှာက်ကုန်းကစီး။
- ၈။ ကုန်းလွှတ်ကေ ရင်မလွှတ် ရင်လွှတ်ကေ ကုန်းမလွှတ်။
- ၉။ ကုန်းသားရင်သား မခွဲခြားး။

ကိုယ်

- ၁။ ကိုယ်ကကျူး ဒုးကိုလည်း မယုံရ။
- ၂။ ကိုယ်ကချိုင်ခင် သူမကြောင်း ခင်မင်စရာမဟိုပါ။

- ၃။ ကိုယ်ကတရားကိုစောင့်မှ တရားကပြန်စောင့်မည် (ဖို့)။
- ၄။ ကိုယ်ကလူကိုရိုသီမှ လူကကိုယ်ကို ရိုသီမည်။
- ၅။ ကိုယ်ကလည်း ဒူးကိုမယုံ ဒူးကလည်း ကိုယ်ကိုမယုံ။
- ၆။ ကိုယ်ကလည်း လူကိုမယုံ လူကလည်း ကိုယ်ကိုမယုံ။
- ၇။ ကိုယ်ကားမဂွန်း မြှင့်မြို့ရွှေတောင်ကို ဖို့ယောင်လှမ်းး။
- ၈။ ကိုယ်ကားလွှတ် ဆင်ပေါင်ကြီးမှာ ပတုံး (အမြို့)ကျပ်။
- ၉။ ကိုယ်ကောင်းကိုယ်စံ ကိုယ်မကောင်းကိုယ်ခံ။
- ၁၀။ ကိုယ်ကောင်းသူကောင်း တောကောင်းဥမောင်း (ဝဒေါင်း)။
- ၁၁။ ကိုယ်ကောင်းသူကောင်း ဝါးကောင်း တောင်း။
- ၁၂။ ကိုယ်ကိုစောင့်စည်းနိုင်ကေလေ့ နှိုတ်ကိုမစောင့်စည်းနိုင်။
- ၁၃။ ကိုယ်ကြီးရှုံး မျက်စိုင်ယော်ရေး ဆင်။
- ၁၄။ ကိုယ်ကြိုက်စွာကို ကိုယ်ရာသိရေး။
- ၁၅။ ကိုယ်ကြိုက်ကေသကာ ချို့ရေး။
- ၁၆။ ကိုယ်ကြိုက်သူကြိုက် ဆင်းရှုံးလိုက်။
- ၁၇။ ကိုယ်ကြိုက်သူကြိုက် သဘောချိုံး။
- ၁၈။ ကိုယ်ကြိုက်အချိုင် ကိုယ်မကြိုက် အမိုက်။
- ၁၉။ ကိုယ်ကြောင့်စိတ်ကြောင့် ဗျာယထောင်း။
- ၂၀။ ကိုယ်ခန္ဓာလွှတ် ဆင်ပြောင်ကြီးမှာ ပတုံး (မတုံး)ကျပ်။
- ၂၁။ ကိုယ်ချင် ကတင်ရှိနှင့်း
- ၂၂။ ကိုယ်ချင် သိစ်ခက်တဲ့နှင့်း။
- ၂၃။ ကိုယ်ချင်ဖြောင့်တန်း ကိုယ်မချင်ကလန်ခြိုင်း။
- ၂၄။ ကိုယ်ချင်းစာ ညာတာသနား မေတ္တာထား။
- ၂၅။ ကိုယ်ချင်းစာ မနား။
- ၂၆။ ကိုယ်ချင်းစာ မေတ္တာတရား အမြှားး
- ၂၇။ ကိုယ်ချင်းစာမှ ချမ်းသား။
- ၂၈။ ကိုယ်ချင်းသူ ကိုယ်စိလှုစမြှုံး။
- ၂၉။ ကိုယ်စိကိုယ်စံ ဝန်ကိုချိုံး။
- ၂၁။ ကိုယ်တစ်ကြောင်း သူတစ်ကြောင်း။
- ၂၂။ ကိုယ်တစ်ခါ သူတစ်လှည့်။

- ၃၃။ ကိုယ်တစ်လျည့် သူတစ်လျည့်။
 ၃၄။ ကိုယ်တစ်ပြန် သူတစ်ပြန်။
 ၃၅။ ကိုယ်တွေ့ကြုံမှု ယဉ်ကြည်ရ။
 ၃၆။ ကိုယ်ထဲကသီးလည်း သီဘေးကိုပွား၊ တောထဲကဆီးလည်း သီဘေးကိုတား။
 ၃၇။ ကိုယ်နှင့်ခင် မိတ်ဆွေရင်း။
 ၃၈။ ကိုယ်ထီး ကိုယ်ပါး။
 ၃၉။ ကိုယ်နှင့်ခင် မိရင်းဖရင်း။
 ၄၀။ ကိုယ်ထောင်ရေလေးခက် ကိုယ်ပါးမှာကျ။
 ၄၁။ ကိုယ်ထောင်ရေစူး ကိုယ်ပါမှာစူး။
 ၄၂။ ကိုယ်နှင့်ချစ် ကြိုက်သူမယူး။
 ၄၃။ ကိုယ်နှင့်တူ ချစ်တူမဟို။
 ၄၄။ ကိုယ်နှင့်တူ ရွှေယ်တူမသွား။
 ၄၅။ ကိုယ်နှင့်တန်းတူ ချစ်သောသူ တလူမဟို။
 ၄၆။ ကိုယ်နှင့်ထပ်တူ ကိုယ်သာဟူ။
 ၄၇။ ကိုယ်နှင့်မကွာ ထက်ကပ်ပါ။
 ၄၈။ ကိုယ်နှင့်မကွာ အရိပ်ပါ။
 ၄၉။ ကိုယ်နှင့်မဆိုင် ခွင့်မပိုင်။
 ၅၀။ ကိုယ်နှင့်မတော် မပြုရာ။
 ၅၁။ ကိုယ်နှင့်မတန် မင်းဖြစ်ကြုံ။
 ၅၂။ ကိုယ်နှင့်မတန် အဖိုးကြီးမှာ အထူပ်သန်။
 ၅၃။ ကိုယ်နှင့်မတန် အဘာကြီးမှာ လိုင်ဖင်းသန်။
 ၅၄။ ကိုယ်နှင့်အတူ ချစ်သူမဟို။
 ၅၅။ ကိုယ်နှုတ်သရမ်း ပြစ်ဒဏ်ခံရ။
 ၅၆။ ကိုယ်ပူစွာကို ကိုယ်ရာသီရေး။
 ၅၇။ ကိုယ်ဖော်ရေဆီး ကိုယ်မစားနိုင်း။
 ၅၈။ ကိုယ်ဖော်ရေးမီ ကိုယ်ကိုလောင်။
 ၅၉။ ကိုယ်ဖော်ရေးမီ ကိုယ်သတ်လို့မသီး။
 ၆၀။ ကိုယ်မကောင်းကေ ကိုယ်ခံး။
 ၆၁။ ကိုယ်မလုံးပုံန်းမသီး။
 ၆၂။ ကိုယ်မလျစွာကိုမမြင် သူများမလျစွာကိုမြင် ရယ်ချင်း။

- ၆၃။ ကိုယ်မလျစွာကိုမမြင် သူများမလျစွာကို မြင်ရေး။
 ၆၄။ ကိုယ်မိုးစပ်တေများက် ကိုယ့်ကိုခြောက်။
 ၆၅။ ကိုယ်မိုးရေများက် ကိုယ့်ကိုခြောက်။
 ၆၆။ ကိုယ်မျက်ချီးကိုယ်မမြင် သူများမျက်ချီးကိုယ်မြင်။
 ၆၇။ ကိုယ်ရီး ကိုယ်တား။
 ၆၈။ ကိုယ်ရိပ်တူစွာ ထက်ကြပ်ပါ။
 ၆၉။ ကိုယ်ရိပ်မကွာ အတူပါ။
 ၇၀။ ကိုယ်လိပ်စွာ ကိုယ်သာခံစားရာ။
 ၇၁။ ကိုယ်လိပ်မူ ကိုယ်စားရာ။
 ၇၂။ ကိုယ်လိစွာ ကိုရာသီရာ။
 ၇၃။ ကိုယ်ဝယ်နှင့်ပါးပင်ပန်းဌားက အမိဘော်လည်း သားတော်ခဲ့။
 ၇၄။ ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိန်းမ ဖောင်စီးယောကျား။
 ၇၅။ ကိုယ်သန် ယန်မလို့။

ကိုယ်

- ၁။ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုပင် စိတ်ကြီးဝင်။
 ၂။ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုပင် ဆရာတင်။
 ၃။ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုပင် မြတ်သည်တင်။
 ၄။ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုပင် လှသည်တင်။
 ၅။ ကိုယ့်ကိုကိုယ်ဖော် မသူတော်ခုနှစ်ပါး။
 ၆။ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုသာ အားကိုးရာ။
 ၇။ ကိုယ့်ကိုကိုယ်အထင်ကြီး သွီးနားထင်ရာက်။
 ၈။ ကိုယ့်ကိုကိုယ်အထင်ကြီး အရီးကျေမှုသီး။
 ၉။ ကိုယ့်ကိုနိမ့်ချ စောင့်သီလာ။
 ၁၀။ ကိုယ့်ကြောင်းရင်းနှင့် ကိုယ်ခံး။
 ၁၁။ ကိုယ့်ချီးကို လူဖင်းမှာသုတ်။
 ၁၂။ ကိုယ့်ချီးကို ကိုယ်မိုးရေး။
 ၁၃။ ကိုယ့်ချီးကို ကိုယ်ဖော်ဖြူ။

၁၄။ ကိုယ့်ချီး ကိုယ့်ဖင်မှာကပ်။
 ၁၅။ ကိုယ့်ချီးမနဲ့ လူချီးနဲ့။
 ၁၆။ ကိုယ့်ခြေမှာပေါက် ကိုယ့်နွား။
 ၁၇။ ကိုယ့်ငါးပါ ကိုယ်ကောင်းရော်။
 ၁၈။ ကိုယ့်ငါးပါ ကိုယ်ချီးမွမ်း။
 ၁၉။ ကိုယ့်ငါးပါ ကိုယ်မြို့ဗျားရော်။
 ၂၀။ ကိုယ့်စကားနနဲ့ ကိုယ့်ပါးရောင်း။
 ၂၁။ ကိုယ့်စည်းကို ကိုယ်ဖောက်တော်။
 ၂၂။ ကိုယ့်စိတ် ကိုယ်မဟိုင်း။
 ၂၃။ ကိုယ့်စိတ်ကိုယ်မဟိုင်း အနိုင်မရာ။
 ၂၄။ ကိုယ့်စိတ်နန်းနှင့် မရှိင်း။
 ၂၅။ ကိုယ့်စွာကောင်းရော လူစွာမကောင်း။
 ၂၆။ ကိုယ့်စွာကိုလည်း မမို့ လူစွာကိုလည်း မလှမ်း။
 ၂၇။ ကိုယ့်စွာကိုလည်းမမို့ လူစွာကိုလည်း မစုတ်။
 ၂၈။ ကိုယ့်စွာပီးမှ သူစွာရာ။
 ၂၉။ ကိုယ့်စွာသာကောင်း သူများစွာမကောင်း။
 ၃၀။ ကိုယ့်ဇာတ်နနဲ့ ကိုယ်။
 ၃၁။ ကိုယ့်တာဝန်နနဲ့ ကိုယ်။
 ၃၂။ ကိုယ့်တာလုံးမှ သူတာကိုတိုး။
 ၃၃။ ကိုယ့်တာဝန် ကိုယ်စီရွက် (သီ)။
 ၃၄။ ကိုယ့်တပ် ကိုယ်ချီး။
 ၃၅။ ကိုယ့်တပ် ကိုယ်ဖောက်။
 ၃၆။ ကိုယ့်တပ် ကိုယ်လုံးယောင်တိုး။
 ၃၇။ ကိုယ့်တပ်မလုံးဘဲ လူတပ်ကိုမဖောက်။
 ၃၈။ ကိုယ့်တပ်လုံးမှ လူတပ်ကိုထိုး (ဖာ)။
 ၃၉။ ကိုယ့်ထမင်းစားလို့ ယောက္ခာမကျွောက်ကျောင်းရော်။
 ၄၀။ ကိုယ့်ထက်ကျူးမှုးကိုလည်း မယုံး။
 ၄၁။ ကိုယ့်ထက်ကြီးမောင်ကြီး ကိုယ့်ထက်ငယ်မောင်သွေး။
 ၄၂။ ကိုယ့်ထက်ကြီးမောင်ကြီး လူကြီးမဟိုဘိုး။
 ၄၃။ ကိုယ့်ထက်ချုစ်သူ တလူမဟို။

၄၄။ ကိုယ့်ထက်တတ် မြတ်သူမဟို။
 ၄၅။ ကိုယ့်ထက်သာ ဆရာမှတ်။
 ၄၆။ ကိုယ့်ထက်သာ မကြောက်။
 ၄၇။ ကိုယ့်ထက်သာ မနာလို့။
 ၄၈။ ကိုယ့်ထက်သာ မြတ်ရာမဟို။
 ၄၉။ ကိုယ့်ထက်အမြတ်မဟို ပျားထက်အချို့မဟို။
 ၅၀။ ကိုယ့်ဒေသောစွန် ကိုယ်နှင်းမိုး။
 ၅၁။ ကိုယ့်ဒုးကိုယ်ချွန် လူရည်မွန်း။
 ၅၂။ ကိုယ့်ဒုးကိုယ်မယုံရာ။
 ၅၃။ ကိုယ့်နှုံးမလုံးဘဲ လူနှုံးကိုမဖုံးနိုင်း။
 ၅၄။ ကိုယ့်ပရှတ်ဆီနနဲ့ လူဘေးကိုဖျစ်။
 ၅၅။ ကိုယ်ပေါင်ကို လူကိုလှစ်ပြ အနာရာမြင်း။
 ၅၆။ ကိုယ်ပေါင်ကို လူကိုလှစ်မပြကော်။
 ၅၇။ ကိုယ်ပေါင်သား ကိုယ်လိမ်း။
 ၅၈။ ကိုယ့်ပေါင်သား ကိုယ်လိုး။
 ၅၉။ ကိုယ့်ဖက်ချီး ကိုယ်ကိုးကျရော်။
 ၆၀။ ကိုယ့်ဖ ကိုယ်ချီး ကိုယ်ထိုးကိုယ်စား။
 ၆၁။ ကိုယ့်ဖက်သူ့ဖက် ကြည့်လို့ပြောမှ အမှန်တရားကျူး။
 ၆၂။ ကိုယ့်ဖင်မနှင့်ဘဲ သာကြော်သောက်ချင်း။
 ၆၃။ ကိုယ့်ဖင်မှာပွဲး ကိုယ်လှစ်ပြု။
 ၆၄။ ကိုယ့်မျက်ချီး ဒြပ်သီးကိုမမြင် လူမျက်ချီး နှမ်းစီကိုမြင်း။
 ၆၅။ ကိုယ့်မှာမတိုး ပြည်မှာမဟို။
 ၆၆။ ကိုယ့်ရောဂါ ကိုယ်ရာသိရော်။
 ၆၇။ ကိုယ့်ရွာနနဲ့ ကိုယ့်အော်။
 ၆၈။ ကိုယ့်ရွာမှာကြောက်စ လူရွာမှာ ကြောက်မှု။
 ၆၉။ ကိုယ့်လူသူ့ဖက်။
 ၇၀။ ကိုယ့်လက်ခုပ်ထဲကရီ သွန်ချင်သွန် မူာက်ချင်မူာက်။
 ၇၁။ ကိုယ့်လက်ညိုး ကိုယ့်မျက်စီမှာထိုး။
 ၇၂။ ကိုယ့်လုံးကိုယ်ပါးမှာစူး။
 ၇၃။ ကိုယ့်လျှော် ကိုယ်ကိုင်မိုး။

- ၇၄။ ကိုယ့်ဝန်မှန် ကိုယ်ပြန်ရ။
 ၇၅။ ကိုယ့်ဟန်နန်းကိုယ်။
 ၇၆။ ကိုယ့်အကြောင်း ကိုယ်ရာသီရော။
 ၇၇။ ကိုယ့်အတတ်နန်း ကိုယ်ပါးမှာစူး။
 ၇၈။ ကိုယ့်အတတ်နန်း ကိုယ်ခံ။
 ၇၉။ ကိုယ့်အထုပ်ကိုယ်ထမ်း ကိုယ်လမ်းကိုယ်ယောက် (လျှောက်)။
 ၈၀။ ကိုယ့်အထုပ် ကိုယ်ဖွင့်ပြ။
 ၈၁။ ကိုယ့်အပြစ်ကိုကိုယ်မမြင် လူများအပြစ်ကိုမြင်။
 ၈၂။ ကိုယ့်အပြစ်နန်းကိုယ်ခံ။
 ၈၃။ ကိုယ့်အမိုက်ကို သိပ္ပါယာဟို။
 ၈၄။ ကိုယ့်အရှိုးကျ ငွေကြေးကိုမငဲ့ရ။
 ၈၅။ ကိုယ့်အရှိုး (အရေး)ကြုံ ငွေကုန်ဖို့ မကြောက်ကော်။
 ၈၆။ ကိုယ့်အရှိုးထက် လူအရှိုးမကြီး။
 ၈၇။ ကိုယ့်အသက် ကိုယ်ရာချုစ်။
 ၈၈။ ကိုယ့်အသက်ထက် သူ့အသက်မတင်း။
 ၈၉။ ကိုယ့်အား ကိုယ်ကိုး။
 ၉၀။ ကိုယ့်အားကိုယ်ကိုး ကိုယ့်ဒုးကိုယ်ချွှန်း။
 ၉၁။ ကိုယ့်ညမှ ဥမှတ်တော်။
 ၉၂။ ကိုယ့်အိမ်မှာ ကိုယ်မင်း။
 ၉၃။ ကိုယ့်အိမ်မှာ ကြက်ဖာ သူ့အိမ်မှာ ကြက်မာ။

ကိုး

- ၁။ ကိုးကွောက်ရာတစ်ဆူ မိုးခိုးရာတစ်ခု။
 ၂။ ကိုးဆယ့်ကိုးလန်ကိုးပင်းကန် ကျင်သန်တြီး စည်တတီး။

ကျုံ

- ၁။ ကျတိုင်းလည်း မကောက်ကော် ရတိုင်းလည်း မဖြုန်းကော်။

- ၂။ ကျဖန်များပြည့် ထိုဖန်များကုန်း။
 ၃။ ကျမကောက် ပျောက်မရှား။
 ၄။ ကျမြိုန်နန်း ထရံရက်- ရက်လို့။

ကျား

- ၁။ ကျားကိုဆီးတင် တင်လို့။
 ၂။ ကျားကိုလည်းကြောက် ကျားချီးကိုလည်း ကြောက်။
 ၃။ ကျားကိုက်ခါမကူ ပရှတ်ဆိတ်ကိုက်ခါကူဖို့လား။
 ၄။ ကျားကိုက်ခါမကူ တောင်းကျိုင်ကိုက်ခါကူရေား။
 ၅။ ကျားကိုက်စွာထက် ငင်စွာရှိ။
 ၆။ ကျားကိုက်ဖို့စွား တောာစယောင်း။
 ၇။ ကျားကိုက်ဖို့စွား တောာနားယောင်း။
 ၈။ ကျားကိုက်လို့မသိ ဖားကိုက်လို့သိုး။
 ၉။ ကျားကိုမြင်ရေး ခွိုးပိုင်း။
 ၁၀။ ကျားကိုကြောက် ကျားရင်ခွင်ဝင်ပြီး။
 ၁၁။ ကျားကိုကြောက်လို့ရှင်ကြီးကိုး ရှင်ကြီးကျားထက်ဆုံး။
 ၁၂။ ကျားကို စွားအပ်ယောင်း။
 ၁၃။ ကျားကိုမထိုး ကျားလက်မှာသိုး။
 ၁၄။ ကျားကိုမြင်ကော် ခွိုးခါးသိုးရေား။
 ၁၅။ ကျားကိုယိုးလို့ ဗက်စားရေား။
 ၁၆။ ကျားကိုယောင်း ဆင်နန်းတွေ့ဗို့။
 ၁၇။ ကျားမြို့ရာထက် ဗက်မြို့ရာမကြီး။
 ၁၈။ ကျားဂေါင်းမှာနီးရောသန်း ကျားကိုမကြောက်။
 ၁၉။ ကျားဂေါင်းမှာ သန်းရှာမှား။
 ၂၀။ ကျားစား စား ကျားငတ် ငတ်း။
 ၂၁။ ကျားဆရာ ကျားလက်မှာသိုး။
 ၂၂။ ကျားဆရာ ကျားလက်မှာသိုး မြို့ဆရာမြို့လက်မှာသိုး။
 ၂၃။ ကျားဆီးထက် လူဆီးခက်း။

- ၂၄။ ကျားထက် ငလဝါကြီး။
 ၂၅။ ကျားနန်းဆင် လယ်ပြင်ကျခါမှ သိမည်။
 ၂၆။ ကျားနန်းဖြေကို ရိမ္မာတို့လည်း ဆယ်နှင့်ခဲ့။
 ၂၇။ ကျားမတုးကို ဆွဲရောဂါး။
 ၂၈။ ကျားမတုးကို ဆွဲရောလက်စ နောင်းနောင်းဆွဲ။
 ၂၉။ ကျားမတုးမှာ ခဲဝါချိုင်းရောပိုင်။
 ၃၀။ ကျားမဟိုလို့ သမင်ထရော။
 ၃၁။ ကျားရှုံးမှာ ချော်လဲသတ်။
 ၃၂။ ကျားလည်းသီ တောလည်းကြီး။
 ၃၃။ ကျားသထာမှ နွားချမ်းသာ (နွားလွှတ်)။
 ၃၄။ ကျားသနားမှ နွားချမ်းသာ။
 ၃၅။ ကျားသီကေ ဗက်ထရော။
 ၃၆။ ကျားသီကို အသက်သွင်းရောဂါး။
 ၃၇။ ကျားသီပြီးမှ သရဲထာ။
 ၃၈။ ကျားသီပြီးမှ ရဲစွမ်းပြီး။
 ၃၉။ ကျားသီပြီးမှ စွမ်းရဲပြီး။
 ၄၀။ ကျားသပိတ် ဝင်ဝင်လို့။
 ၄၁။ ကျားသွီးသောက်မတတ်။
 ၄၂။ ကျားသွီးသောက်မှ ရဲ့။
 ၄၃။ ကျားဟူ့န် ဟူ့န်လို့။
 ၄၄။ ကျားအိပ်ရာမှာ နွားလာရောက်ယောင်။

ကျို

၁။ ကျိုကျိုပက်ပက် ဗင်ကျော်ဟင်းပိုင်။

ကျိုး

- ၁။ ကျိုးကန်း ခုန်းပုတ် (ခင်ပုတ်) ရန်တခြားပြုတော်။
 ၂။ ကျိုးကန်းချင်းအတူတူ လိုင်(လည်)ဖြေက အသာခံ။

- ၃။ ကျိုးကန်းတောင်းမောက်။
 ၄။ ကျိုးကန်းအာ ပြည်သာ။
 ၅။ ကျိုးကန်းအာ မကြောစီကော် ချိဖားဟောက်မကြောက်လို့ကော်။
 ၆။ ကျိုးကိုဘုတ်မရှိသီ ဘုတ်ကိုကျိုးမရှိသီ။
 ၇။ ကျိုးတမာအစာဝါမှ ဌာနကိုပျုံးပုံးသလ္လာန်သီ။
 ၈။ ကျိုးဖို့ဆဲကျို့န်တသီချိုး ကျိုးမဆဲကျို့လေးသီချိုး။
 ၉။ ကျိုးလန့်စား စားလို့။
 ၁၀။ ကျိုးလန့်စားရောပိုင်။

ကျေး

- ၁။ ကျေးကျွန်းကို မပြုင်စီရဲ။
 ၂။ ကျေးကျွန်းရိုးကေ အသွင်အကျိုး။
 ၃။ ကျေးသွင်ထက်ကြီးသွင်မြင်။
 ၄။ ကျေးဇူးကန်း လမ်းမမြင်။
 ၅။ ကျေးဇူးချေဖျက် ညောင်လင်ကြက်သီ။
 ၆။ ကျေးဇူးသွင်ကို ကျေးခက်နန်းသတ် ကျေးဇူးဆပ်။
 ၇။ ကျေးဇူးသွင်ကိုပြစ်မှား ခြီးပိုင်ဝက်ပိုင်သီရဲ။
 ၈။ ကျေးဇူးသွင် ကျေးပင်ပေါက်။
 ၉။ ကျေးဇူးခြီးပိုင်ခေါ်မေး။
 ၁၀။ ကျေးဇူးတရိုက် ကျေးခက်နစ်ယောင် နစ်တတ်တော်။
 ၁၁။ ကျေးဇူးတရိုက် စုတ်စုတ်နစ်။
 ၁၂။ ကျေးဇူးပြုလည်း ကျေးဇူးတူ့ပြန် ဒါးနန်းစံ။
 ၁၃။ ကျေးဇူးပြုလည်း ကျေးဇူးမထင် အကန်းသွင်။
 ၁၄။ ကျေးဇူးမတင် မူးကြေားငင်။
 ၁၅။ ကျေးဇူးမတင် ရန်တူ့ချင်။
 ၁၆။ ကျေးဇူးမသီ ဒုက္ခတ္ထို့။
 ၁၇။ ကျေးဇူးမသီ လူ့ဖို့။
 ၁၈။ ကျေးဇူးလည်းပြုရ တူနန်းလည်းအထုခံရဲ။
 ၁၉။ ကျေးဇူးသီတတ် သူတော်မြှတ်။

- ၂၀။ ကျေးဇူးသိလျက် -----
၂၁။ ကျေးဇူးဟိမ့် ကျိုးကြောင်းပြီ။

ကျယ်

- ၁။ ကျယ်လျှင်ခဲ့ ကျဉ်းလျှင်ခံ။
၂။ ကျယ်လျှင်ခဲ့ ပဲလျှင်ဖဲ့ ကျပ်လျှင်သတ်ပင်း ချောင်လျှင်ထွင်း။

ကျော်

- ၁။ ကျောမှ - ကြား။

ကျော်

- ၁။ ကျော်မှ - ညျှော်။
၂။ ကျော်မှ ညျှော် ပုဂ္ဂမှ ပေါ်၊ ခေါ်မှ လား
၃။ ကျော်ရေမိန်းမ လင်မရာ။
၄။ ကျော်သာကျော် လင်မရာ။

ကျင်

- ၁။ ကျင်ကိုင် ကိုင်လို့
၂။ ကျင်သန်အို ကြက်နှင်မရာ။
၃။ ကျင်သန်အို ယင်နှင်မရာ။

ကျင့်

- ၁။ ကျင့်ကြံအားထုတ် ကျိုးမယုတ်။
၂။ ကျင့်တတ်မှ သူမြတ်။

ကျောက်

- ၁။ ကျောက်ကောင်းတစ်လုံး ချင်းလက်မှာဆုံး။
၂။ ကျောက်ကောင်းတစ်လုံး သားကောင်းတစ်ယောက်။
၃။ ကျောက်ကိုညွှန်လို့ ဆီမထွက်။
၄။ ကျောက်- ကျောက်ချင်းခတ်။
၅။ ကျောက်ကြီးကွဲ ကပ်မရ (ဆက်မရ)။
၆။ ကျောက်စောင်းထက် ရီစောင်းထက်။
၇။ ကျောက်စောင်းသံစောင်း ရီစောင်းထက်၊ မိန်းမစောင်းက သာလို့ထက်။
၈။ ကျောက်စောင်းကို ခြိန်ကန် (ကျောက်)ရေပိုင်။
၉။ ကျောက်ဆိုစွာ ကြီးကြီးငယ်ငယ် ရီမှာမြှုပ်တော်း။
၁၀။ ကျောက်တုံးကို ခွီးဟောင်ရေပိုင်။
၁၁။ ကျောက်တုံးကိုပြုတွေ့ မနှုံး။
၁၂။ ကျောက်တုံးကိုရီမှာချေပိုင် စုတ်စုတ်မြှုပ်။
၁၃။ ကျောက်တုံးနှင့် ဖိသတ်လို့မလဲ စိတ်စိတ်နှင့်ဖိသတ်မှုလဲ။
၁၄။ ကျောက်နှင့်ထုယင့် ဖားပြုတ်ကေမှာ ကြောတက်ယင့် (ကြွေး- ကြွောတက်ယင့်)
၁၅။ ကျောက်ပုံမှာ ဝင်ရစ် ရစ်လို့။
၁၆။ ကျောက်ပြီးမှ ဝန်ချုံး။
၁၇။ ကျောက်ပြင်မှာ ဝါးပင်မပေါက်။
၁၈။ ကျောက်ပြင်မှာ ဝက်ထူးမှား။
၁၉။ ကျောက်မျိုးမှန် ညွှန်မှာမနစ်။
၂၀။ ကျောက်ရစ်ကေဆီ ကျိုးအညွှန်းသီးး။
၂၁။ ကျောက်ရစ်ကေသား နှမ်းဖတ်စားး။
၂၂။ ကျောက်သားကို ပြုတ်တေပိုင်။

ကျောင်း

- ၁။ ကျောင်းကမူခင်း ရွှေမဆင်းလို့မရ။
၂။ ကျောင်းကအမူ ရွှေမှာကပ်။
၃။ ကျောင်းကြီးပြောင်ပြောင် ဝမ်းခေါင်ခေါင် (ဝမ်းဟောင်းဟောင်း)။

- ၄။ ကျောင်းစကားကျောင်းမှာထား ရွှေစကားရွှေမှာထား။
 ၅။ ကျောင်းစကား ရွှေကိုလား မှုပွား။
 ၆။ ကျောင်းစားနှစ်ကျောင်းထိုင်တကိုင်တည်း (တစ်ကိုင်းတည်း၊ တစ်ချက်တည်း)
 အတူတူ။
 ၇။ ကျောင်းနီကြာ ဆရာကိုမရှိသီ။
 ၈။ ကျောင်းနီကြာလီ မိုက်လီ။
 ၉။ ကျောင်းပြောင်လို့ ဆွမ်းခေါင်။
 ၁၀။ ကျောင်းပြောင်လို့ ဝမ်းဟောင်။
 ၁၁။ ကျောင်းသားကိုထောင်း နွားကိုမောင်း။
 ၁၂။ ကျောင်းသားကြီး မောင်သွေ့ကိုမရှိသီ မောင်သွေ့ကြီး ပွဲ့စ်းကို မရှိသီပွဲ့စ်းကြီး
 ဘုန်းကြီးကိုမရှိသီ။
 ၁၃။ ကျောင်းအမှု ရွှေမှာပတ်။

ကျိုး

- ၁။ ကျိုးလီ ညွှဲပိုး။
 ၂။ ကျိုးညွှဲပိုးလီ တထွေတို့။

ကျိုး

- ၁။ ကျိုးမှာတရာ ရာမှာတယောက်

ကျိုး

- ၁။ ကျိုးစာကျမှု လူလှု။
 ၂။ ကျိုးဆဲမှု အသက်ရှည်။
 ၃။ ကျိုးဆဲလီ အသက်ရှည်လီ။
 ၄။ ကျိုးကို ကျိုးကာာ။

ကျိုး

- ၁။ ကျိုးကြောင်းမသီ လူဖို့။
 ၂။ ကျိုးစွာထက် ကောင်းစွာတော်သိယင့်။
 ၃။ ကျိုးရာကျိုးရေ ခုန်လိုပင်။

ကြာ

- ၁။ ကြာကေ ပေါင်းစောက်တော်။
 ၂။ ကြာကြာထား မို့တက်တော်။
 ၃။ ကြာကြာနီ အခက်နှစ်တို့။
 ၄။ ကြာကြာနီ အချက်နှစ်တို့။
 ၅။ ကြာပင်အောက်က ဖားသူငယ်၊ ကြာဖက်ထက်တက်မင်းမူချင်။
 ၆။ ကြာရာမှာ - နေးး။
 ၇။ ကြာရာမှာ - နေးး ပြရာမှာ - ဖြူး။
 ၈။ ကြာရုံးကြာပင်။
 ၉။ ကြာရုည်စားဖို့သွား၊ အရှိုးကိုမမွားကော်။
 ၁၀။ ကြာရုည်စားဖို့သွား၊ အရှိုးကိုပေါ်ယောင် (ရှောင်)
 ၁၁။ ကြာလီနှစ်လီ လူပို့မြှင်လီ။

ကြား

- ၁။ ကြားတိုင်းနားမထောင်ရာ မြင်တိုင်းမကြည့်ရာ။
 ၂။ ကြားတိုင်းနားမထောင်ရာ မြင်တိုင်းမပြောရာ။
 ၃။ ကြားပြီး သူမြတ်။
 ၄။ ကြားဖူးမှု နားရည်။
 ၅။ ကြားဖူးမှုနားရည်။ လူပြီး(တတ်)မှ အကျိုးရာ။
 ၆။ ကြားရေနား ပင်းကွွန်ဆောင်။
 ၇။ ကြားရာကြားစီ မမြင်စီကော်။

ကြီ

၁။ ကြိစပ်သနကေရန်ရရော မိုးကြီးသွန်ကေကန်ပေါက်တေ။

ကြိုး

- ၁။ ကြီးကြီးငယ်ငယ် သူ့အရာနှင့် သူတွင်ကျယ်။
- ၂။ ကြီးခါမောင်ကြီး ငယ်ခါမောင်သူ့။
- ၃။ ကြီးချင်ဆီကြီး ဗိုထုပ်နှင့်ဖိက - ပိပြား။
- ၄။ ကြီးချင်ဆီကြီး ဆင်ကိုလူစီး။
- ၅။ ကြီးချင်ဆီကြီး တောင်ဖူးဘူရားအာက်က။
- ၆။ ကြီးနိုင် ငယ်ညျှေး။
- ၇။ ကြီးရာကြီးရေ ခွဲးကြီးယောင်။
- ၈။ ကြီးရာကြီးရေ ဘူးသီးကြီးယောင်။
- ၉။ ကြီးရာကြီးရေ ဘူးသီးကြီး အလယ်ကောင်မှာတစိတည်း။
- ၁၀။ ကြီးရာကြီးရေ လက်ပံပင်ပိုင်အနှစ်မဟို။
- ၁၁။ ကြီးရာမှုသန် ပြည့်ရာမှုပြည့်။
- ၁၂။ ကြီးလာလို ခွာတိုင်းရေ။
- ၁၃။ ကြီးလီချဉ်လီ။
- ၁၄။ ကြီးလီချဉ်လီ သမ္မာရာသီး ရှောက်သီးပိုင်။
- ၁၅။ ကြီးလေးလုံး ဌားအဆွဲးဆုံး။
- ၁၆။ ကြီးသူဝမ်းခေါင်း ငယ်သူအောင်း။
- ၁၇။ ကြီးသောအမှုငယ်စီ ငယ်သေအမှုပပျောက်စီ။

ကြုံ

- ၁။ ကြုံစိကြဲခဲ့။
- ၂။ ကြုံစိကြဲခဲ့ လူတောက်အပြောခဲ့။
- ၃။ ကြုံစိကြဲခဲ့ အပြောခဲ့။
- ၄။ ကြုံပျက် အပြောခက်။
- ၅။ ကြုံကြဲဆုံး ကြေားကြေားဖြေား။

ကြည်

- ၁။ ကြည်ညီရာ တဏ္ဍာပါ။
- ၂။ ကြည်ဖြူမှုသွေ့ ချစ်ခင်မှုမြတ်နိုး။
- ၃။ ကြည်ဖြူလိုပီး သီဆီးကိုမျှ အာကျောက်ချု။
- ၄။ ကြည်သာကြည်ညီ တဏ္ဍာမပို့ကော့။

ကြည့်

- ၁။ ကြည့်ကေကားပျော် ကိုင်ကေယ် မြင်သူမှာက်လဲ နဖူးကဲ့။
- ၂။ ကြည့်ကေမြင်ရေ ကိုင်ကေပျက်တေ။
- ၃။ ကြည့်ခါတောင် မြင်ခါပြောင်။
- ၄။ ကြည့်ချင်ဆီကြည့် ဗုံးလေလေ။
- ၅။ ကြည့်တက်ကေဘာဝနာ မကြည့်တက်ကေတဏ္ဍာ။
- ၆။ ကြည့်ဖန်များ ငယ်။
- ၇။ ကြည့်ဖန်များ ငယ် နမ်းဖန်များ ပြော။
- ၈။ ကြည့်ဖန်များ လှု။
- ၉။ ကြည့်ဖန်များကေ လှု ကြေားဖန်များကေ နားယဉ်။
- ၁၀။ ကြည့်ဖန်များ လှု ထဖန်များ နီရာမရာ။
- ၁၁။ ကြည့်လီ စီးလီ။

ကြော

- ၁။ ကြောကသားလည်းသား ရင်ကသားလည်းသား။
- ၂။ ကြောသားကောင်းလို ဒုတိတောင်းရော့။
- ၃။ ကြောသားကိုပြ ဒဏ်ရာကိုမြင်း။
- ၄။ ကြောသားရင်သား ခွဲမထား။
- ၅။ ကြောသားအထက် အမနက်။

ကြက်

- ၁။ ကြက်ကမတိုး ညွန့်းကတိုး။
 ၂။ ကြက်ကန်း ဆန်တောက်။
 ၃။ ကြက်ကန်းဆန်ရ ရလို့။
 ၄။ ကြက်ကန်းဆန်အိုး တို့ရေပိုင်။
 ၅။ ကြက်ကန်းအစာကောက် ကျောက်ခဲကိုတောက်။
 ၆။ ကြက်ကိုအခြားကြည့် လူကိုအမှုကြည့်။
 ၇။ ကြက်ကိုအခြား လူကိုအမှု။
 ၈။ ကြက်ချီးခုတ်စား စကားများ။
 ၉။ ကြက်ချေကိုစွန်ထိုး - ထိုးလို့။
 ၁၀။ ကြက်ချိုင်ကြီး ဆင်ချိုင်ကေပြတ်။
 ၁၁။ ကြက်ဂေါင်းဆိတ်မခံ ဆင်ချိန်းထုးမခံ။
 ၁၂။ ကြက်စပါးစား ထရံကြီး။
 ၁၃။ ကြက်စပါးကို ယက်တေပိုင်။
 ၁၄။ ကြက်တကောင်ကုန်ယောင်စားမ လင်ထောင်းမ။
 ၁၅။ ကြက်တကောင် မှန်ထောင်ရှု့တိုက်။
 ၁၆။ ကြက်တခါယက်ကေ အရာမမြင် ဝက်တခါတိုးကေ ဝက်တိုးမြင်။
 ၁၇။ ကြက်တည်သား ကျားကိုက်။
 ၁၈။ ကြက်နှုန်းပကျင်း။
 ၁၉။ ကြက်နှုန်းကောင် အရောင်ခွဲတိုက်။
 ၂၀။ ကြက်ပျောက် စည်ကားလှု။
 ၂၁။ ကြက်ဖင်မှာ ရီဆုံး - ဆုံးလို့။
 ၂၂။ ကြက်မတစ်ခွဲန်း၊ ကြက်ဖတစ်ခွဲန်း။
 ၂၃။ ကြက်မတိုးပဲ ညွန့်းတိုး။
 ၂၄။ ကြက်မတွန်လို့ မိုးမလင်း ကြက်ဖတွန်မှ မိုးလင်းရေး။
 ၂၅။ ကြက်မမကောင်း ဝတင်းနှုန်းပစ်။
 ၂၆။ ကြက်မ- မကောင်း ဝတင်းနှုန်းပစ်၊ မယားမကောင်း အီမံဆုံးနှုန်းပစ်။
 ၂၇။ ကြက်မှာအရှုံး လူမှာအမျိုး။
 ၂၈။ ကြက်မျက်သင့် သင့်လို့။

၂၉။ ကြက်မျက်သင့်ပိုင် အကန်းယောင်။

၃၀။ ကြက်ယက် - ယက်လို့။

၃၁။ ကြက်လည်းမတိုး ညွတ်လည်းမတိုး။

၃၂။ ကြက်ငယ်ကို စွန်ရတိုးရေပိုင်။

၃၃။ ကြက်မောက်ကို အဆိတ်မခံရေပိုင်။

၃၄။ ကြက်အသက်တက်စူးမှာ။

၃၅။ ကြက်ဥမှာပိုင် အစရှာမရ။

၃၆။ ကြက်ဥအနှစ် ထန်းအမြစ်။

၃၇။ ကြက်ဥအရောင်၊ တိမ်တောင်သဖွယ်၊ မင်းရေးကျယ်။

ကြင်

၁။ ကြင်နာမှ ချစ်ခင်။

၂။ ကြင်နာမှချစ်ခင်၊ ချစ်ခင်မှ သနား။

၃။ ကြင်ရာကြင်ရေ ခင်မင်းမှုမတို့။

ကြိုက်

၁။ ကြိုက်ကေလာ၊ လိုက်ကေခေါ်။

၂။ ကြိုက်မှ နှစ်သက်။

၃။ ကြိုက်မရှုက်၊ ချစ်မရှုက်၊ ငိုက်မရှုက်၊ ငတ်မရှုက်။

ကြောက်

၁။ ကြောက်ကမကြောက်၊ ရွှေရေး။

၂။ ကြောက်ကမကြောက် ဒုးတုံးရေး။

၃။ ကြောက်ကေငတ်တေ၊ ရဲကေမြတ်တေ။

၄။ ကြောက်ကေ ဖက်ရွှေက်လည်းထမြောက်။

၅။ ကြောက်ကေမွဲ ရဲကေချမ်းသာ။

၆။ ကြောက်ကေလွှဲ သဲကေဆဲ။

- ၇။ ကြောက်တဝက် လန့်တဝက်။
 ၈။ ကြောက်တေဆို မျက်လုံးချယ်ပြီ။
 ၉။ ကြောက်တေဆိုယင့် တိုးမခြောက်ယင့်။
 ၁၀။ ကြောက်တိုင်း မမခြောက်ရ။
 ၁၁။ ကြောက်တိုင်း မမခြောက်ရ ခြောက်တိုင်း မမကြောက်ရ။
 ၁၂။ ကြောက်တိုင်း မမခြောက်ရ ဖျက်တိုင်း မပျက်ရ။
 ၁၃။ ကြောက်တတ်မှ ခြောက်တေ။
 ၁၄။ ကြောက်တတ်မှ လွှတ်တေ။
 ၁၅။ ကြောက်ဖန်များ ကိုယ့်လက်ညီးကို ကိုယ်ကြောက်။
 ၁၆။ ကြောက်မှုလွှတ်တေ၊ ဖြတ်မှုပြုတ်တေ။
 ၁၇။ ကြောက်မှန်းသီ မျက်စီပြုပြီ။
 ၁၈။ ကြောက်မှန်းသီ လက်သီးပြီ။
 ၁၉။ ကြောက်ရွှေ့မှ အမှုပြီးရေ။
 ၂၀။ ကြောက်လီ ခြောက်လီ။
 ၂၁။ ကြောက်လီ ခြောက်လီ၊ မြောက်လီ မြောက်လီ။
 ၂၂။ ကြောက်လို့မသီ ခွတ်လို့သီ။
 ၂၃။ ကြောက်လို့မသီ ရှုက်လို့သီ။
 ၂၄။ ကြောက်ကေလွှတ် ရဲကေခုတ်မှာကျ။
 ၂၅။ ကြောက်လျှင်မသီ ရဲလျှင်မင်းဖြစ်။
 ၂၆။ ကြောက်ကေလွှာ၊ ရဲကေမင်းဖြစ်။
 ၂၇။ ကြောက်လျှင် ရန်ကင်း။
 ၂၈။ ကြောက်လျှင် ရန်ကင်း၊ လူည်းလျှင် သန့်ယှင်း။
 ၂၉။ ကြောက်အားကြီး ကြောက်ချီးယို့။
 ၂၁၀။ ကြောက်အားထက် ရှုက်အားသန်။
 ၂၁၁။ ကြောက်အားမသန် ရှုက်အားသန်။
 ၂၁၂။ ကြောက်အားသန် စကားမပြန်နိုင်။

ကြောင်

၁။ ကြောင်ကားကစဝ ဤက်သီရေ။

- ၂။ ကြောင်ကျမကျ ခီးကျကျ။
 ၃။ ကြောင်ကြီး ကျားဖြစ်။
 ၄။ ကြောင်ကြီး ကျားဖြစ်၊ ဖွုတ်ကြီး မီးကျောင်းဖြစ်။
 ၅။ ကြောင်ချီး ငပိထင်။
 ၆။ ကြောင်ချီးနဲ့ နဲ့လို့။
 ၇။ ကြောင်ချီးမဲ့ မဲလို့။
 ၈။ ကြောင်ချီးကိုင်မဲရော်ဦး။
 ၉။ ကြောင်ကျ်ဦး ဆင်ချောင်။
 ၁၀။ ကြောင်ခွုတ်၊ နောက်မကျစီကော့။
 ၁၁။ ကြောင်စာ ထုတ်တေ။
 ၁၂။ ကြောင်တစ်ကောင်အတွက်နန်း ဤက်တစ်လုံးပြန်း။
 ၁၃။ ကြောင်တောင်း ငါးခြောက်တောင်းမီး။
 ၁၄။ ကြောင်တောင်း ငါးစောင့်ခိုင်း။
 ၁၅။ ကြောင်ထင် ယုန်ထင်။
 ၁၆။ ကြောင်နင်းလို့ ခရင်းမကြီး။
 ၁၇။ ကြောင်နင်းလို့ ဆီးနှင်းမကြီး။
 ၁၈။ ကြောင်နင်းလို့ဆီးနှင်းမကြီး လိုထလို ကျောက်တုံးမနှီး။
 ၁၉။ ကြောင်နင်းလို့ နှစ်းမသီ။
 ၂၀။ ကြောင်မဟိုလို့ ဤက်ထရော။
 ၂၁။ ကြောင်မသားပြောင်း ပြောင်းလို့။
 ၂၂။ ကြောင်မှာပိုင် ကိုယ့်ချီးကိုယ့်ဖုံးဗုံး။
 ၂၃။ ကြောင်ရောက် ဤက်တိန်းရော်ဦး။
 ၂၄။ ကြောင်ရောင်လို့ ဤက်ကျ်ဦး။
 ၂၅။ ကြောင်လာကေ ဤက်ပျောက် ပျောက်လို့။
 ၂၆။ ကြောင်လာ ဤက်ကုပ်။
 ၂၇။ ကြောင်လာ ဤက်ဖြီး။
 ၂၈။ ကြောင်လာသံ ဤက်မကြား။
 ၂၉။ ကြောင်လက်သည်းဝှက် ညောင်လျှင်ကြက်သို့။
 ၂၁၀။ ကြောင်လက်သည်းဝှက် လိုခါမှတွက်။
 ၂၁၁။ ကြောင်လက်သည်းဝှက် အရေးကျမှတွက်။

- ၃၂။ ကြောင်သီတင်းသုံး ကြွက်ကိုမြင်ကေ ချိုင်ပြီးပြီး။
 ၃၃။ ကြောင်သူတော်။
 ၃၄။ ကြောင်သူတော်ပိုင် မကျင့်ကော့ ဝံသူတော်ပိုင်ကျင့်။
 ၃၅။ ကြောင်သူဝန်တို့ ချီးကိုတောင်မှ လူကိုမပြု။
 ၃၆။ ကြောင်သီတားကေ ကြွက်တိန်း (တိတ်) ရေပိုင်။
 ၃၇။ ကြောင်သီပိုးကြွက်လန်ပြီးရေပိုင်။
 ၃၈။ ကြောင်အိုကေ ကြွက်မလေး။
 ၃၉။ ကြောင်အိုကို ကြွက်မထိ။

ကြောင်း

- ၁။ ကြောင်းကြများ ဖူးယပွား။
 ၂။ ကြောင်းကြများ သောကပွား။
 ၃။ ကြောင်းစမထင် လမ်းမမြင်။
 ၄။ ကြောင်းမတွင် လမ်းမဖြစ်။
 ၅။ ကြောင်းရာမထင် အပ်ရာထင်။

ကြပ်

- ၁။ ကြပ်ခီးလို့မှ ကြပ်စင်ရှား။
 ၂။ ကြပ်စင်ပြီးမှ ကြောင်တတ်မှန်းသိ။
 ၃။ ကြပ်စင်မှာတင်ထား၊ ကြောင်စား။

ကြော

- ၁။ ကြောကိုယိုး ကံအကျိုး။

ကြ

- ၁။ ကြံကေလည်း အထမမြောက် မကြံကေလေ့ အထမြောက်။
 ၂။ ကြံစိကေလေ့ ကံခေါ်ကေလွှဲ။

ဥပမာင် ရိုင်စကားပုံး

- ၃။ ကြံစိကေလေ့ အလွှဲလွှဲ။
 ၄။ ကြံနိုင်ကေ ပညာဟို တည်ကြည်ကေသမာဓိ။
 ၅။ ကြံတိုင်းလည်း မဖြစ် ဖြစ်တိုင်းလည်း မကြံနိုင်။
 ၆။ ကြံတိုင်းလည်း မမြောက် မြောက်တိုင်းလည်း မကြံနိုင်။
 ၇။ ကြံတိုင်းမအောင်၊ ဆောင်တိုင်းမမြောက်။
 ၈။ ကြံတိုင်းအောင်၊ ဆောင်တိုင်းမြောက်။
 ၉။ ကြံဖန်များကေ အတွေးခေါင်ရေ။
 ၁၀။ ကြံတိုင်းမချို့။ လူမြင်တိုင်းမရှိုး။
 ၁၁။ ကြံရာမရ ငါ့ခုကွာ။
 ၁၂။ ကြံရည်ကိုမြင်မှ ကြံဖတ်ကိုစုတ်။
 ၁၃။ ကြံဝယ်လိုစားခီးဆီး၊ မြောက်ဥဝယ်စား သွားချီးတက်။
 ၁၄။ ကြံသော်လည်း မြောက်နိုင်ခဲ့၊ ယူသော်လည်း ရှိုင်ခဲ့။
 ၁၅။ ကြံဖြို့ပိုင်ကျင့်၊ ဆတ်ဖြို့ပိုင် မကျင့်ကော့။

ကြမှာ

- ၁။ ကြမှာကိုယိုး ကံအကျိုး။
 ၂။ ကြမှာကိုယိုး ကံအကျိုး၊ တည္းဥယ်ဥယ်မနီရာ။
 ၃။ ကြမှာင် ကိုင်င်ရာလက်နက်ဖြစ်။
 ၄။ ကြမှာင် ပြီးလျှင် မလွှဲတ်။
 ၅။ ကြမှာဆောင် ပြီးသော်မလွှဲတ်။
 ၆။ ကြမှာဆောင် ပြီးယောင်မလွှဲတ်။
 ၇။ ကြမှာယွင်းယိုး ပျက်စီးလိုကော့ အသွားတဗြား၊ အနီးမှား၏။

ကြမ်း

- ၁။ ကြမ်းကြား လိုဝင်။
 ၂။ ကြမ်းကြား လိုဝင်၊ စပ်ကြား ဖို့တိန်ဝင်။
 ၃။ ကြမ်းကြား လိုဝင်၊ စပ်ကြား ရိုဝင်။
 ၄။ ကြမ်းကြား လိုဝင်၊ ပုံတ်ကြား နွားချီးဝင်။

- ၅။ ကြမ်းစထောင် - ထောင်လို့။
 ၆။ ကြမ်းပေါက်ကျွဲ့နှုတ်ရဲ စကားကျွဲ့နှုတ်မရဲ။
 ၇။ ကြမ်းပိုးကိုမာန်ပါ အီမိကိုမိုးတို့က်။
 ၈။ ကြမ်းပိုးဥက္ကာ လိပ်ဥဖြစ်သောင်ပြော။

ကြိုး

- ၁။ ကြိုးကြောခြေလည်း ရှုည်လွန်း၊ စာသျော်ခြေလည်း တိုလွန်းရော။
 ၂။ ကြိုးကြောရီမသောက်၊ စာလမ်းမယောက် (လျှောက်)။
 ၃။ ကြိုးကြောရီမသောက်၊ စာလမ်းမယောက်၊ နှုမ်းမအောက်။
 ၄။ ကြိုးကြောလည်းသန်လွန်းရော ဂွမ်းခိုးသျော်လည်း ငယ်လွန်းရော။
 ၅။ ကြိုးဗြိုးချင်ပြီ အိုး အိုးချင်းထိ။
 ၆။ ကြိုးချင်းထားကြိုးချင်းပြီ၊ အိုးချင်းထား အိုးချင်းထိ။
 ၇။ ကြိုးစားမှ ဘူရားဖြစ်တော်။
 ၈။ ကြိုးနှုန်းနှုံး အောက်နှုန်းမြင်း။
 ၉။ ကြိုးနှောင်ချိုင်းထား သားမယား။
 ၁၀။ ကြိုးဖြီ ကြက်ပြီး။
 ၁၁။ ကြိုးရေမြို့ယ်းလည်းမရွာ၊ ရွာရေမြို့ယ်းလည်း မကြိုး၊ ပြီးရေလင်လည်း မသတ်။
 ၁၂။ ကြိုးလည်းတင်း၊ မျှားလည်းတင်း။
 ၁၃။ ကြိုးလံနှုံး၊ မျှားချိုင်းပါး။

ကျွဲ့

- ၁။ ကွဲ့သာကွဲ့ရ လွှမ်းစမပြော။

ကျွဲ့နှု

- ၁။ ကွဲ့နှုဖြန့် - ဖြန့်လို့။

ကွမ်း

- ၁။ ကွမ်းတယာဉ် ဆီးတစ်အိုးသောက်။
 ၂။ ကွမ်းတစ်ယာဉ် ထမင်းတစ်အိုးကျက်။
 ၃။ ကွမ်းမြင်ကေ ကွမ်း၊ ဆီးမြင်ကေ ဆီး။
 ၄။ ကွမ်းဆီးကြို့က် ရီးစားကိုလိုက်။

ကျွေး

- ၁။ ကျွေးခါတစ်လုပ် ယူခါတစ်ပုတ်။
 ၂။ ကျွေးမွေးသုတ်သင် ကျွေးဇူးရှင်။

ကျွဲ့

- ၁။ ကျွဲ့ကိုနိုင်စီလိုကေ နားး။
 ၂။ ကျွဲ့ကိုပြောက် လူအိုးပျောက်။
 (ကျွဲ့ကိုနိုင်စီလိုကေ- နားး၊ မြင်းကိုနိုင်စီလိုကေ- အော်၊ ဆင်ကိုနိုင်စီလိုကေ- ချွန်း)
 ၃။ ကျွဲ့ခြားကို အားသူငယ် ပင်လယ်ထင်။
 ၄။ ကျွဲ့ခလောင်းဆွဲ - ဆွဲလို့။
 ၅။ ကျွဲ့ခြားတစ်ချက် ဆိတ်ခြားရာ ဆယ်ချက်။
 ၆။ ကျွဲ့ငတ်ရီမှာ ကျေရေပိုင်။
 ၇။ ကျွဲ့ငတ်ရီသောက်။
 ၈။ ကျွဲ့ဆိုးကေ နှာခေါင်းကြီးး။
 ၉။ ကျွဲ့ဆိုးကေ နှာခေါင်းကြီးး၊ လူဆိုးကေ- ကြောသားကြီးး။
 ၁၀။ ကျွဲ့တစ်ဖက်၊ နွားတစ်ဖက်။
 ၁၁။ ကျွဲ့ထက် ထမ်းပိုးသန်။
 ၁၂။ ကျွဲ့နားမှာ စောင်းတီးရေပိုင်း။
 ၁၃။ ကျွဲ့နိုင်ခံတင်သားကြိုးရေ (ဖင်ပေါက်တော်)။
 ၁၄။ ကျွဲ့နိုင်မဟုတ် လောင်းနိုင်း။
 ၁၅။ ကျွဲ့နားးဝယ်ကေ လယ်ထွန်း လူကိုဝယ်ကေ စေကျွန်း။

- ၁၆။ ကျွန်ုတ်ကောင်ခတ်တော်း မြက်ကြီ(သီ)။
 ၁၇။ ကျွန်ုတ်ကောင်ခတ်ရာမှာ မြက်မခံနိုင်။
 ၁၈။ ကျွဲ့ပြီးရာမှာ ဖျာဆီးပါ။
 ၁၉။ ကျွဲ့ပြီးရာမှာ ဖျာဆီးရွင့် - ရွင့်လို့။
 ၂၀။ ကျွဲ့မြက်စားရာ ငယ်က်ဖလာ - ဖလာ။
 ၂၁။ ကျွဲ့မှာပြုသိန် လူမှာနံပိုင် နွားမှာ ပြုတူတ်။
 ၂၂။ ကျွဲ့မှာစားလျှက်ပင် လူမှာကြံလျက်ပင်။
 ၂၃။ ကျွဲ့မှာစားလျှက်ပင်သီ၊ လူမှာကြံလျက်ပင်သီ။
 ၂၄။ ကျွဲ့မှာနား ကြိုးနှစ်နွေး။
 ၂၅။ ကျွဲ့မှာရင်အုံ ဆင်မှာဖနပ်။
 ၂၆။ ကျွဲ့မှာရင်အုံ ဆင်မှာဖနပ်၊ ဝဘူတ်ကေလိုင်ဆစ်၊ ကြက်အမြစ်။
 ၂၇။ ကျွဲ့ရိုင်တော်း - ကျေလို့။
 ၂၈။ ကျွဲ့ရိုင်း၊ နွားရိုင်း၊ ယဉ်လွှယ် လူရိုင်း ယဉ်ခဲ့။
 ၂၉။ ကျွဲ့လိုင်မှာ တုံးဆွဲပါယောင်။

ကျေ

၁။ ကျေကျေဆူ ရိပ္ပါတ်။

ကျိုး

၁။ ကျိုးပြီးမှ လွန်ယောင်ထင်။

ကျို့

- ၁။ ကျို့ခံများ ကျို့စိတ်ပေါက်။
 ၂။ ကျို့ထက်အောက် သပေါက်။
 ၃။ ကျို့နှစ်မတန် တစ်ပွင့်ပန်း၊ တသန်လုံးလုံး တကုံးကျို့နှစ်မရလော်။
 ၄။ ကျို့နှစ်မတန် မင်းဖြစ်ကြံသည်။
 ၅။ ကျို့နှစ်မတန် မင်းဖြစ်ကြံသည်၊ အမှန်မှန်တန်ခုံခုံစ်လတွင် မင်းဖြစ်အုံ။

ကျွန်း

- ၁။ ကျွန်းပေါ် - ပေါ်လို့။
 ၂။ ကျွန်းပေါ်သပို့။
 ၃။ ကျွန်းသားချင်းအတူတူ မြို့ဝင်ယင်သူက အသာယူ။
 ၄။ ကျွန်းသားမြို့ရောက် ကရောက်ကထောက်။

ကျွမ်း

- ၁။ ကျွမ်းကျင်ရာ လိမ္မား။
 ၂။ ကျွမ်းမှ လောင်မှန်းသီ။

ကြွေး

- ၁။ ကြွေးကိုရောင်းတင် ဖွဲ့ကိုရောင်းရွက်။
 ၂။ ကြွေးအန်ယုံးမုံး တပဲဗြို့ ကုန်ယုံးတစ်ခေါက်၊ လင်ကုန်ယုံး ငါးပါးမောက်။

ကြွေး

- ၁။ ကြွေးကျမြို့ထူး
 ၂။ ကြွေးတင်ကျွန်ုတ်ဖြစ်။

- ၃။ တွဲးတင် သွေ့င်ဘူရင်ဆပ်လိမ့်မည်။
 ၄။ တွဲးတင်မြိုကျ။
 ၅။ တွဲးတင်မြိုကျ လင်ဆုံးရ။
 (တွဲးတင်မြိုကျ၊ သားငါးရထက်၊ အိမ်မှာပေါက်ရောက်၊ ကင်းစွန်းဟင်းက ပိုကောင်းစွာ)
 ၆။ တွဲးတောင်းကိုကိုင် မြိုတောင်းကိုရှုက်။
 ၇။ တွဲးထူမပူ ပိုးထူမယား။
 ၈။ တွဲးပီးကေဆုံး တောင်းကေမှန်း။
 ၉။ တွဲးများကေလေ့ မပူ ပိုးထူကေလေ့ မယား။
 ၁၀။ တွဲးများကေလေ့မပူ သန်းထူကေလေ့ မယား။

ကြွက်

- ၁။ ကြွက်ကလည်း ဝက်ဖြစ်ချင်။
 ၂။ ကြွက်ကိုက် ကိုက်လို့။
 ၃။ ကြွက်ကို ကြောင်ရရေပိုင်။
 ၄။ ကြွက်ကိုမနိုင် ကျိုကိုမီးတိုက်။
 ၅။ ကြွက်ကိုမှန်ပါ ကျိုကိုမီးတိုက်။
 ၆။ ကြွက်စကားကို ဗူးတောင်းနားမထောင်၊ ဗူးတောင်းစကားကိုကြွက်နားမထောင်
 ၇။ ကြွက်စုံတိရီမှာ နစ်တေပိုင်။
 ၈။ ကြွက်တွင်း မြိုအောင်း။
 ၉။ ကြွက်နားရွက်ကို ဆင်မှာတပ်ယောင်။
 ၁၀။ ကြွက်ပါးရောက် ငါကြွက်၊ ငှက်ပါးရောက် ငါငှက်။
 ၁၁။ ကြွက်လည်းမသိ၊ ဗူးတောင်းလည်းမကွဲ။

၁

ကြွယ်

- ၁။ ကြွယ်ဝ မနာလို့။

- ၁။ ခ စပ်ကေ ကျွန်ရှုပ်ပေါက်တေ။
 ၂။ ခဗျာကိုပင် ရှိုယောင်ထင်။
 ၃။ ခဗျာနှင့် ရှို့။
 ၄။ ခမောင်းပင်မှာ၊ ညောင်လျှင်ကပ်ရောက်၊ အမျိုးပျောက်လိမ့်။
 ၅။ ခမောင်းမျက်ဝို့၊ ကမ္မာလုံးကို ခြက်လိုနို့။
 ၆။ ခမောင်းသုံးကြိမ် ကျေးသုံးကြိမ် ခြောက်ကြိမ်ပွင့်ယာမိုးကျယား။
 ၇။ ခမောင်းသုံးကြိမ်၊ ကျေးသုံးကြိမ်၊ မှန်နှင့်သုံးဆင့် မှင်းကျိုးပွင့်ယာ မိုးကျယား။
 ၈။ ခမြို့စာနှင်း မပြင်းစီကော်။
 ၉။ ခရီးကိုအပြင်းမလားကော်၊ မီးကိုအကြွင်းမထားကော်။
 ၁၀။ ခရီးတွင်လို့ ရွာစဉ်မသိ။
 ၁၁။ ခရီးမသိ အရောက်လား၊ အချိန်မသိ အဝစား။
 ၁၂။ ခရုံးစာနှင့် စအိုကျော်။
 ၁၃။ ခရုံးမသိခိုင်း ပဒိန်ဝင်မစွာကော်။

၁၄။ ခရှုမသီခင် ပင်လီပင်စွဲတ်ဝင်။
 ၁၅။ ခရှင်းကြားကို မသီလိုရီမှာ့နှစ်။
 ၁၆။ ခရှင်းကြားနှစ်း ရီခပ်တော်း။
 ၁၇။ ခရှင်းကြားနှစ်း တမိုးဆောင်း။
 ၁၈။ ခရမ်းပင်မင့် ဗုံးရာပွင့်က တိုင်းခွင်ပြည်ရာ ဆူပွဲကွဲပွဲတည်း။
 ၁၉။ ခရမ်းပိန်ဒါးတုံး လူပိန်ညာ၏တုံး။
 ၂၀။ ခရမ်းသီးဆွတ်တော်း၍ ဆွတ်၊ မုလားဆွတ် မနှစ်ကော်။
 ၂၁။ ခရမ်းသီးပိန်ပိန် ဒါးတုံးချိန်း။
 ၂၂။ ခဝံပွင့်မဲ့ ဖရံပွင့်စ နတ္တားလာ။

ဘီး

၁။ ခါးစည်းတြေား တင်တြေား။
 ၂။ ခါးစည်းတြေား ထိချင့်တြေား။
 ၃။ ခါးလည်းမလူ ဝမ်းလည်းမဝ။
 ၄။ ခါးသာခါး တမာပင် ဆီးဖက်ဝင်။

ရုံ

၁။ ခုချောင် နောင်ကျုပ်။
 ၂။ ခုနှစ်ချောင် ခုနှစ်မြောင်။
 ၃။ ခုနှစ်နှစ် ကောက်ရောင်း။
 ၄။ ခုနှစ်နှစ် ကောက်ရောင်း စကားဟောင်း။
 ၅။ ခုနှစ်နှစ် ကောက်ရောင်း မိုးရောင်းရောင်း။
 ၆။ ခုနှစ်နှစ်ချီးခြောက်ကို ရီဆွတ်လိုနှီး အစိုန်ရော်။
 ၇။ ခုနှစ်ရှိ တရီမစပ်။

ခဲး

၁။ ခဲး ခက်လာ ကြိုဖော်ရား။

ခက်

၁။ ခက်ခဲးပြသာနာ ဖြေစွမ်းနိုင်ဘို့ ပညာဘို့
 ၂။ ခက်ခက်ခဲးခဲး ကျော်လွှားမှုသူရဲ့
 ၃။ ခက်ရာ ခက်ဆစ်။

ခင်

၁။ ခင်မင်မှ ရင်းနှီး
 ၂။ ခင်မင်မှ ရင်းနှီး ကြည်ဖြူမှ သွွှုံး
 ၃။ ခင်ရာဆွဲမျိုး မြို့ရာဟင်းကောင်း။

ခိုင်း

၁။ ခိုင်းကောင်းတိုင်း မခိုင်းရာ စားကောင်းတိုင်း မစားရာ။
 ၂။ ခိုင်းတိုင်းမလားရာ ပိုးတိုင်းမစားရာ။
 ၃။ ခိုင်းတိုင်းမလားရာ လားတိုင်းမခိုင်းရာ။
 ၄။ ခိုင်းသည့်ကျွန်း ထွန်သည့်နွား။

ခေါင်

၁။ ခေါင်ကမိုးယိုး တစိမ့်လုံးစိုး။

- ၂။ ခေါင်မိုးယိုပျက် ပျင်ရခက်။
၃။ ခေါင်းဝယ်ရာ လက်ဖားတောင်းရေပိုင်။

သတ်

- ၁။ ခတ်ချင်ဆီခတ် တိုင်ကမလွတ်။
၂။ ခတ်တက်ထက် ပဲတက်ရှည်။
၃။ ခတ်တိုင်းလည် လူသံစည်။
၄။ ခတ်တတ်တော့ မခတ်ကောလေ့ အပြီးသီး။
၅။ ခတ်တတ်တော့ အစဉ်ပြီးယက်။
၆။ ခတ်တတ်တော့ န္တားကိုယှုံးသတ်တော့ န္တားကိုင်းး။

အေတ်

- ၁။ ခေတ်မကောင်းမှာ လူဖြစ်တော့

သပ်

- ၁။ ခပ်တိုင်းငန် ရောင်းပြဆား။

သံ

- ၁။ ခံသူမနာ သတ်သူနာ။

သန်

- ၁။ ခန္ဓာပြောင်းလည်း၊ ဂုဏ်ကြက်သရော ပြန့်န့်တည်။
၂။ ခန္ဓာတရားသည်းခံပြားက ဘုရားသော်မှ ချီးမွှေ့မြှုံးကြ၏။

သန်

- ၁။ ခန့်စာထက် နှုတ်စာယင်။

ခန့်

- ၁။ ခုန်တောက်ငှက်ကို ကျီးကန်းထိုးရေပိုင်း။
၂။ ခုန်ပုံတ်ကို အကန်းကျောက် - ကျောက်လို့။
၃။ ခုန်ပုံတ်မြှင့်တိုင်း ဆွမ်းမတင်နိုင်း။
၄။ ခုန်မှုဖား စားမှုကျား တွေ့န်မှုကြက်ဖား။

ခိုး

- ၁။ ခိုးတတ်တေလူ ယိုးတတ်တော့
၂။ ခိုးပြစ်ထက် ယိုးပြစ်ကြီးး။
၃။ ခိုးရာလိုက် ကြိုက်တေလားလို့ မိန်းစရာမလို့။
၄။ ခိုးပုံက်မှုကြောင့် ပြစ်ဒဏ်ထောင်းး။
၅။ ခိုးသူထက် ယိုးသူငဲ့ကြီးး။

ချိုး

- ၁။ ချိုးတစ်ကြောင်း ဆတ်တကြောင်းး။

ချိုး

- ၁။ ချိုးကိုခိုးနိုင်ရေပိုင်း။
၂။ ချိုးကိုမြင် ယင်သဝေထိုးး။
၃။ ချိုးကိုမြင် ယင်အုံး။
၄။ ချိုးကိုရှာ ပုံစွန်ဂေါင်းမှာ တွို့။
၅။ ချိုးကြုံး - ကြုံးလို့။
၆။ ချိုး (ချေး) ခြင်းထက် ပီးခြင်းကောင်းး။

- ၇။ ချီးခြောက်ကို ချီးစိမ်းလုပ်။
 ၈။ ချီးခြောက်ကို ရီဆွတ်။
 ၉။ ချီးစိုက်ကေ သီးပါစပြီ။
 ၁၀။ ချီးစိုက်ကြာ ကျားစာ။
 ၁၁။ ချီးစိုက်ကြာ ကျားစား၊ ထမင်းစားကြာ ဒါစား။
 ၁၂။ ချီးစိုက်ဖို့ခါမှ ချီးကိုင်းတဲ့ရှာရေး။
 ၁၃။ ချီးစိုက်ဖို့ခါမှ ချီးဖောင်သာရှာရေး။
 ၁၄။ ချီးစိုက်မတတ် နှစ်ခါပြန်။
 ၁၅။ ချီးစိုက်များ ခွဲးမစား။
 ၁၆။ ချီးစိုက်သူထက် မြင်သူရှုက်။
 ၁၇။ ချီးတစ်ယောက်ပေါက်ကေ၊ ပေါက်တေလူလည်းနံရေး၊ မပေါက်တေလူလည်းနံရေး။
 ၁၈။ ချီးတပြုတ်ပြုတ်ပြုထိုး ငွေပြောက်ကြီးပြီး။
 ၁၉။ ချီးတန်းသွယ် သွယ်လို့။
 ၂၀။ ချီးတုံးကြီး ခွဲးမစား။ (စကားကြီး လူမယ့်)
 ၂၁။ ချီးနှုန်းဝါးတန်များ မျှားလို့။
 ၂၂။ ချီးပါဖန်များ ခွဲးမစား။
 ၂၃။ ချီးပက်ကိုကြောက် ယက် ယက်လို့။
 ၂၄။ ချီးပက်ကိုလက်ဝါးနန်းသတ် သတ်လို့။
 ၂၅။ ချီးပက်မှာ ဝေးဝေးရှစ်လို့။
 ၂၆။ ချီးပေါက်ရာမှ ချီးပါ။
 ၂၇။ ချီးပုတ်ကိုရောင်း ရောပိုင်း။
 ၂၈။ ချီးပုံကိုမြင် ယင်တရုံရုံး။
 ၂၉။ ချီးပုံမှာ ချီးလောက်ပျော်။
 ၃၀။ ချီးပိုးနိရာ ချီးဖောင်သာ။
 ၃၁။ ချီးပိုးပျော်ရာ ချီးပက်မှာ။
 ၃၂။ ချီးမပါ အစာမဖြစ်။
 ၃၃။ ချီးမပေါက်သားရောက်။ လီမစုန် ငိုကုန်။
 ၃၄။ ချီးမရ သီးမရာ။
 ၃၅။ ချီးမွမ်းကြီး ကဲ့ရဲ့ရာရောက်။
 ၃၆။ ချီးမွမ်းခုနှစ်ရက် ကဲ့ရဲ့ခုနှစ်ရက်။

- ၃၇။ ချီးမွမ်းတစ်ခါ ကဲ့ရဲ့တစ်လှည့်။
 ၃၈။ ချီးမွမ်းထက်ကဲ့ရဲ့မှုယင် (လျှင်)။
 ၃၉။ ချီးမွမ်းမလွန်စိုက် အဖြစ်တင်မယင်စိုက်။
 ၄၀။ ချီးမွမ်းယောင်ယောင်နန်း ချောက်တွန်းချုံ။
 ၄၁။ ချီးမွမ်းရာမရောက် နှိမ်ရာရာက်။
 ၄၂။ ချီးမွမ်းလီ ဖျင်းလီ။
 ၄၃။ ချီးမှာချီးကျု မပစ်နိုင်၊ လက်ညှိုးမှာချီးလူး မဖြတ်နိုင်။
 ၄၄။ ချီးမှုရော့ခိုးပိုင်း။
 ၄၅။ ချီးယိုပြီးမှ အပေါက်ရှား။
 ၄၆။ ချီးရော သီးပါ။
 ၄၇။ ချီးရော သီးရော။
 ၄၈။ ချီးလည်းမဖြစ် သီးလည်းမဖြစ်။
 ၄၉။ ချီးလိုက်ကေ- ရွှေပိတေ၊ ငှားလိုက်ကေ- ယုတ်တေ။
 ၅၀။ ချီးလုံးသီးလုံး။
 ၅၁။ ချီးသာယို ကြောက်တေလို့မဆို။
 ၅၂။ ချီးအိုးကိုလက်ညှိုးထိုးမိုးမိုး။
 ၅၃။ ချီးအိုးကိုသကာအိုးယောင်ထင်လို့နှုံးကိုမိုးမိုး။

ချော်

- ၁။ ချော်လဲကေ၊ မြိုကိုအပြစ်တင်။
 ၂။ ချော်လ ဒုးကိုဆဲ။
 ၃။ ချော်လပြီးမှ ဒုံတိကိုင်း။
 ၄။ ချော်လ ဖိတိုင်း။
 ၅။ ချော်လရာမှ ရောထိုင်း။

ချက်

- ၁။ ချက်တတ်မှ ကျက်။
 ၂။ ချက်တတ်မှ ကျက်၊ ပြောတတ်မှ စူး။

- ၃။ ချက်တတ်မှ ကျက်၊ ရှုက်တတ်မှ ရှုက်။
၄။ ချက်ထားရေဝါး ကြောင်စား။

ချင်း

- ၁။ ချင်းခိုးကိုတိုင်မှာ ချိုင်သတ်သေပိုင်။
၂။ ချင်းနည်းကေ ပုလဲလောက်။
၃။ ချင်းဖင်လွှဲ - လွှဲလို့။
၄။ ချင်းလက်မှာ ပဒ္ဒမြားရောက်။
၅။ ချင်းပါးမှာ ပတ္တာမြားဆုံးရေပိုင်။

ချို့

- ၁။ ချို့ကြောက်ရှိနှိုတ်၊ တပည့်ဝတ်။
၂။ ချို့ခိုင်ခြင်းကြီး လွန်ရင်းနှီး၊ ပစ္စည်းရောယူက်၊ မေတ္တာပျက်။
၃။ ချို့ခိုင်ပေါင်းသင်း မိတ်ဆွေရင်း၊ ပျက်ယွင်းနောင်ခါ ဟိတတ်စွာ။
၄။ ချို့ချင်းမတူ သွီးချင်းမမျှ။
၅။ ချို့စကိုရှည်စီ၊ မူန်းစကိုတို့စီ။
၆။ ချို့စ ခင်စ၊ ကြိုင်နာစ။
၇။ ချို့တေဆို နှုတ်ပင်မဆက်။
၈။ ချို့တိုးလည်းမရ ရတိုင်းလည်းမချို့။
၉။ ချို့တုံး၊ ခင်တုံး ခြိုင်ပြုးပြုး။
၁၀။ ချို့မှုခင်ပင်၊ ခင်မင်္ဂလာရင်းနှီး။
၁၁။ ချို့ရာချို့တေမကြိုက်။
၁၂။ ချို့ရာမရောက် နှုစ်ရာရောက်။
၁၃။ ချို့လည်းပါးစပ် မူန်းလည်းပါးစပ်။
၁၄။ ချို့လုံးလုံး မူန်းတုံးတုံး။
၁၅။ ချို့လို့ခေါ် လော်မာရာရောက်။
၁၆။ ချို့လျှက်နန်း မူန်း၊ ပြုးလျက်နန်း ငါး။
၁၇။ ချို့သူကိုရှာကေတွဲ! သီသူကိုကြောကေမိန်း။

ချို့င်း

- ၁။ ချို့င်ရာများကေမြဲ ခွဲတ်ရာများကေ- လဲ။

ချို့ဉ်

- ၁။ ချို့ဉ်ပေါင်နန်းစား ထောပတ်လီချဉ်တက်။
၂။ ချို့ဉ်သီးနန်းဆား၊ အတူထား၊ မစားမည်သူ၊ ကျွန်မည်လား။
၃။ ချို့ဉ်သီးနန်းဆား၊ အတူထား၊ လျာဖျားအိုးနှိုး မရချော်။

ချောက်

- ၁။ ချောက်နက်ကြီးမှာ ကျောက်ခဲချေယောင်။
၂။ ချောက်မသိ ကမ်းမသိ။
၃။ ချောက်မှာချောက် တောင်မှာတောင်။

ချောင်း

- ၁။ ချောင်းကေသပ်ပင်း ကျပ်ကေထွင်း။

ချောင်း

- ၁။ ချောင်းကားအင်ယ် နံစောက်သျော်။
၂။ ချောင်းကောက်ကေ လောင်းကိုဖြောင့်။
၃။ ချောင်းကောက်တိုင်း လောင်းမကောက်နိုင်း။

- ၄။ ချောင်းသွေအဝယ် စောက်နက်တော့
 ၅။ ချောင်းငယ်လျက်၊ ရိုဝင်နက်။
 ၆။ ချောင်းတစ်ဖက် ဝက်လက်မီးကင်။
 ၇။ ချောင်းရားရားယ်ရေး စောက်နက်တော့
 ၈။ ချောင်းရားရားယ်ရေး လူရားရားယ်ရေး စကားကြွယ်။
 ၉။ ချောင်းရားရားယ်ရေး ရိုဝင်နက်တော့
 ၁၀။ ချောင်းရိုနှင့် မြစ်ရိုမရော့။
 ၁၁။ ချောင်းရိုးတိမ် ကျွန်းရိုးမတိမ်။
 ၁၂။ ချောင်းရိုး မြောင်းရိုးတိမ် ကျွန်းရိုးမတိမ်။
 ၁၃။ ချောင်းရိုးတိမ်လို့ မျိုးရိုးမတိမ်။
 ၁၄။ ချောင်းဝတိမ်လို့ ချောင်းဖျေားနက်တော့
 ၁၅။ ချောင်းသားလမ္းပိတ် ဆံဖျေားညီစီ။
 ၁၆။ ချောင်းသားတုတ်ခါ ငဖယုံမကိုက်ခါ ချောင်းသားမတုတ်။

၂၂

၁။ ချပ်ဆိုနားခပ်က မီးတောက်။

၂၃

- ၁။ ချမ်းခါရိချိုး နှင့်းတော့တိုး။
 ၂။ ချမ်းခါရိချိုး နှင့်းတော့တိုး၊ ပူခါမီးလွှဲ ပုံဆိုးချုံ။
 ၃။ ချမ်းပွုအမျှ တူတကွာ။
 ၄။ ချမ်းရာမှာ - စွဲတ်၊ မွှတ်ရာမှာ - ငတ်၊ လဲရာမှာ - သတ်။
 ၅။ ချမ်းရာအစ နားဝက်။
 ၆။ ချမ်းသာကော် ဆွဲမျိုးများ။
 ၇။ ချမ်းသာကော်လေ့ ကိုယ်တွင်းသူခဲ့ မဟိုက မခံစားရဲ။
 ၈။ ချမ်းသာဆင်းရဲ နှစ်ခုတွဲ။
 ၉။ ချမ်းသာတစ်ခါ ဆင်းရဲတစ်လှည့်။
 ၁၀။ ချမ်းသာများ ရားဝွား။

၂၄

၁။ ချိန်ခွင်လျှာ တရားသာ။

၂၅

၁။ ချံမှုလုံး ဖုံးမှုပုန်း။

၂၆

- ၁။ ချို့သာစကားပြောသူများကို သတိထား။
 ၂။ ချို့သာမှ နာပျော်။
 ၃။ ချို့သာမှနာပျော် နာပျော်မှဆီလျှော်။

၂၇

- ၁။ ခြီးချော်ကော် ချော်ပတ်စီ နှုတ်မချော်စီကော်။
 ၂။ ခြီးချော်ကော်လဲ နှုတ်ချော်ကော်လွှဲ။
 ၃။ ခြီးချော်ကော်လဲ နှုတ်ချော်ကောင်ရဲ့။
 ၄။ ခြီးချော်ကော်လဲရဲ့ နှုတ်ချော်ကော် ငရဲ့ဘုံး။
 ၅။ ခြီးချော်ထက် နှုတ်ချော်ခက်။
 ၆။ ခြီးချော်လက်ချော် တခါရာ။
 ၇။ ခြီးခြီးချော်ချို့ လိုင်း- လိုင်းချော်းညီတ်။
 ၈။ ခြီးဆီးပြီး ဝစ္စက်ကိုခွဲ့။
 ၉။ ခြီးမကျေ လက်မကျေ။

- ၁၀။ ခြေမစွမ်း ကင်းစွန်းဖြေပြန်။
 ၁၁။ ခြိရာနှစ်ဖက် အချေခက်။
 ၁၂။ ခြိရာ ဟင်းကောင်း။
 ၁၃။ ခြိရာဟင်းကောင်း၊ ခင်ရာဆွဲမျိုး။
 ၁၄။ ခြိလှမ်းကျယ်ကေ ပြရေ။
 ၁၅။ ခြိလှမ်းကျယ်ကေ ပြရေ၊ စကားကျယ်ကေ (ဂေါင်း)ကွဲရေ။
 ၁၆။ ခြိလှမ်းကျယ်ကေ ပြရေ၊ အပတ်များကေ မြေရေ။

ခြိ

- ၁။ ခြိရာမှာ ကုလားမဏီးခြုံ။
 ၂။ ခြိရာမှာ စာဗူးတောင်းသိုက်။
 ၃။ ခြိရာမှာ သကြားလက်ညွှန်း။
 ၄။ ခြိရာမှာ သပွာတ္တာ။

ခြည်

- ၁။ ခြည်ကိုဆွဲတိုင်း ချ (ချား)ကရေ။

ခြိုင်

- ၁။ ခြိုင်ထောင်ထဲက လက်သီးပြု။
 ၂။ ခြိုင်သီးမျှန်၊ မျှင်ဆံဖားရား၊ ရင်ကားကား။
 ၃။ ခြိုင်လည်းမဟုတ်၊ ခွီးလည်းမဟုတ်။

ခြင်း

- ၁။ ခြင်းရာနှစ်ဆယ်၊ အသွယ်သွယ်။

ခြိုင်

- ၁။ ခြိုင်လျှောင်းကုက်၊ မြုံးမိုင်း။
 ၂။ ခြိုင်လျှောင်းကုက်ယောင်၊ ပြီးယောင်မလွတ်၊ သံသရာဝင်း။

ခြိုက်

- ၁။ ခြိုက်တိုင်း မကြောက်ရဲ။
 ၂။ ခြိုက်တိုင်း မကြောက်ရဲ မြောက်တိုင်း မကြောက်ရဲ။
 ၃။ ခြိုက်တိုင်း မကြောက်ရဲ လှည့်တိုင်းမလည်ရဲ။
 ၄။ ခြိုက်ပြစ်စင် ညွင်းပင်မဟို။
 ၅။ ခြိုက်ပြစ်စင် ညွင်းပင်မဟို မေရ့ကိုယ်မှာ ချောတိတိ။
 ၆။ ခြိုက်လတဲ့၊ လစန္တာမှာ၊ ရာဟုပါ။

ခြိုင်

- ၁။ ခြိုင်ခြည်ထက်၊ ရက်ခြည်နည်း။
 ၂။ ခြိုင်နိုက္ခအပ် သံချိုးမတက်။
 ၃။ ခြိုင်ရာထက်၊ ဖာရာများ။

ခြိုန်

- ၁။ ခြိုန်ချောင်းရွာသူယူ၊ အပျို့ဖြူ။ ကြည့်သူများလှ၊ မမြင်ရ။

ခြိုံ

- ၁။ ခြိုံတပုတ် ယဉ်တကောင်း။
 ၂။ ခြိုံထဲ ခဲးပစ်။

၅၃:

၁။ ခြိုးငယ်တထိုး လက်တချိုး။

၅၄:

၁။ ခွာခွာပေါင်းမှ ကောင်း၊ နီးနီးကပ်ကပ်မလေးမြတ်။
 ၂။ ခွာတိုင်း ရော့။
 ၃။ ခွာရောဆို အပါးကပ်။

၅၅:

၁။ ခီးကားမဟောင် ကျောက်တုံးဟောင်း။
 ၂။ ခီးကိုကစပ် ပါးစုတ်နားယက်။
 ၃။ ခီးကိုကစပ် ပါးယက်နားယက်။
 ၄။ ခီးကိုကစပ် ပါးယက်နားယက်၊ အသူဗုံကိုကစပ် ဂေါင်းထက်ခြိုးထက်။
 ၅။ ခီးကိုဆဲးချင်၊ ခီးသွေ့မျက်နှာ ကြည့်ကောင်းရော့။
 ၆။ ခီးကိုညစာ ကြောင်းကိုမိုးသောက်။
 ၇။ ခီးကိုပစ် ဘုရားမှာထိုး။
 ၈။ ခီးကိုယုံရှိ၊ အိပ်မှုထည့်၊ ပုဏ္ဏားမှာ ဝေးတေးတေး။
 ၉။ ခီးကိုရန်မှုမိုးက်သောသူ၊ ရန်သူလည်းခီး၊ ခီးလည်းခီး။
 ၁၀။ ခီးကိုသကာ၊ ကြောင်းကိုအုန်းသီး။
 ၁၁။ ခီးကျေမကျ ကြောင်းကျကျ။
 ၁၂။ ခီးခလုတ်မှာ ရှောက်ခြမ်း (ခွန်း)ထိုး ထိုးလိုး။
 ၁၃။ ခီးခေါ်တင်လုး အချိန်ဖြုန်း။
 ၁၄။ ခီး ချီးမစားရေက ဂေါင်းကိုက်တော်။
 ၁၅။ ခီးချီးမှာ ဆန်စိကြား ကြားလိုး။
 ၁၆။ ခီးခြုံကျိုးနှင့် ယုံနှင့်က်တော်။
 ၁၇။ ခီးခြုံကျိုးနှင့် လိပ်ပေါင်ကျိုး။
 ၁၈။ ခီးဂေါင်းမှာ ချီးမှုံးမှုံးလိုး။

၁၉။ ခီးစပါးမစား ကြောင်စာညှက်မကောက်။

၂၀။ ခီးဆန်စား အစာမကြိုး။

၂၁။ ခီးတထ်ငတ်း၊ ခီးသွေ့ဆယ်ထ်ငတ်း။

၂၂။ ခီးတောာင်ကိုရာ လားလိုး မီးတမြင်ကိုမလားလီးကျော်။

၂၃။ ခီးတော်သရက် ရောနောယှက် သရက်ပင်မင်း၊ သီးချို့က်င်း။

၂၄။ ခီးတော်ဟင်းနှင့်ခီး သီးဆီး၊ ကြက်နှင့်ပကျင်း တူတူပင်။

၂၅။ ခီးထီးခီးမ အိပ်ဖို့ကျော် နီးရာသုံးပတ်လှည့်စမြှော်။

၂၆။ ခီးနား လောက်ကိုက်တေပိုင်း။

၂၇။ ခီးနားမှာ စောင်းတီးရေပိုင်း။

၂၈။ ခီးပိုင် စူးတို့က်တို့င်းလို့က် အမိုက်။

၂၉။ ခီးပိုင် တုတုခေါ်လာ စူးစူးတို့က်လို့က်။

၃၀။ ခီးပိုင် ဝက်ပိုင်း။

၃၁။ ခီးဖောင်ကို လောက်ကိုက် ကိုက်လို့။

၃၂။ ခီးဖောင်ယက် ယက်လို့။

၃၃။ ခီးဖြစ်ပြီးနောက် ချီးစားဖို့စွာမကြောက်။

၃၄။ ခီးမတုံးကို ကျို့ကောက်စွဲပ် စွဲပ်လို့။

၃၅။ ခီးမှာချီးမစားရေက ဂေါင်းကိုက်တော်။

၃၆။ ခီးမှာနှာရောင် ကြောင်မှာနဖူး၊ လူမှာနူး။

၃၇။ ခီးမှာသကာ၊ ကြောင်မှာအုန်းသီး၊ လူမှာဘိန်း။

၃၈။ ခီးရူးကောင်းစား တမွန်းတည့်။

၃၉။ ခီးလည်းကော်၊ ကြောင်လည်းကော်။

၄၀။ ခီးလက်ဝါးမှာ မီးလောင်ရေပိုင်း။

၄၁။ ခီးလက်ဝါးမှာ မီးလောင်အခံရခက်။

၄၂။ ခီးလိမ္မာ မတုံးကုပ်၊ လူလိမ္မာနောက်ကိုဆုတ်။

၄၃။ ခီးဝမ်းမှာဆန်စား၊ အစာမကြိုး။

၄၄။ ခီးသားစောင်း သီးဖို့ခါမှာ လတုံမြည်ရော့။

၄၅။ ခီးသားနှာခေါင်း အကြံကောင်းနမ်းလည်းနမ်းရာ ငါးချုပ်ရာ။

၄၆။ ခီးသားရန်တို့က် လူမဖြစ်။

၄၇။ ခီးသီးကောင်ကို ဌ်င်းတဆွဲး ဆွဲးလိုး။

၄၉။ ခွဲးသီကောင်မှာ ဌ်င်းတကျ ကျရှိ။
 ၅၀။ ခွဲးသီဖြန်း ဖြန်းရှိ။
 ၅၁။ ခွဲးသီလှ့ အရီမရ။
 ၅၂။ ခွဲးသူခါး အိုးလိုင်မှာစွပ်။
 ၅၃။ ခွဲးဟောင်စွာကိုရာကြားရေး ဝက်ထိုးစွာကို မမြင်။
 ၅၄။ ခွဲးဟောင်တိုင်း ကျောက်ခဲ့မပစ်နိုင်။
 ၅၅။ ခွဲးဟောင်တိုင်း ထကြည့် ညဉ်အိပ်ယျက်။
 ၅၆။ ခွဲးဟောင်တိုင်း ထမကြည့်နိုင်။
 ၅၇။ ခွဲးဟောင်သံကြား လူဟိလားလှို့ မိန်းဖို့မလို။
 ၅၈။ ခွဲးအနာကို လောက်တိုက်တော်ပိုင်။

ခွဲး

၁။ ခွဲးတတ်လီယင့် ပြတ်လီယင့်၊ ပြောတတ်လီယင့် မြတ်လီယင့်။
 ၂။ ခွဲးတား ရေမြို့ဟင်းပုတ်၊ စားငှတ်ကျုံ။
 ၃။ ခွဲးရာတခြား ကျေရာတခြား။
 ၄။ ခွဲးရာတခြား မှတ်ရာတခြား။

ခွဲး

၁။ ခွဲးခွဲးခွဲးမိန်း ယွဲန်းယွဲန်းဖြော်။

ခွဲး

၁။ ခွဲးန်း ခွဲးန်းချင်းချိပ်။
 ၂။ ခွဲးန်း ခွဲးန်းချင်းချိပ်၊ လိုင် လိုင်ချင်းညီတ်။
 ၃။ ခွဲးန်း အလာကို ကလန့်မမြင်။
 ၄။ ခွဲးန်းလာမှုန်း ကလန့်မသိ။

၁

၂

၁။ ဝယ်နော်
 ၂။ ဝယ်မစိုက် ဆင်ပေါင်ကြီးကို ခလုပ်တိုက်။
 ၃။ ဝယ်မစိုက် အမိုက်ဖြစ်။
 ၄။ ဝယ်မထား အမှုပွား။
 ၅။ ဝယ်မထူး ဂုဏ်းမမြင်။
 ၆။ ဝယ်မထူး ဂုဏ်းမမြင်၊ ဝရထူးမှ မြှေကိုမြင်။
 ၇။ ဝယ်သီးမစားပဲ အထင်မကြီးကော့။

၃

၁။ ဂုဏ်းတူး ဂုဏ်းတူး
 ၂။ ဂုဏ်းတူး ဂုဏ်းတူး
 ၃။ ဂုဏ်းတူး နောင်ကျပ်။

၄။ ဂုဏ် နောင်ပျက်။
 ၅။ ဂုဏ်မျိုး နောင်တမျိုး။
 ၆။ ဂုဏ်နှီး နက်ဖြန်င့်။
 ၇။ ဂုဏ် ညပေါ်က်။
 ၈။ ဂုဏ်တွေးတူး ဂုဏ်ကြိုင်သောက်ချင်။
 ၉။ ဂုဏ်လုံး ဂုဏ်ခွန်း။
 ၁၀။ ဂုဏ်တခွန်း ဂုဏ်ခွန်း။
 ၁၁။ ဂုဏ်တမျိုး ဂုဏ်မျိုး။

၁၃

၁။ ဂူသ္မာ့ဂူတာ အဖြာဖြာ။
 ၂။ ဂူသ္မာ့ဂူတာ အဖြာဖြာ၊ ရောက်လာမစဲ တသဲသဲ။
 ၃။ ဂူပျက်မှာ မအောင်းရ လူပျက်ကို မပေါင်းရ။
 ၄။ ဂူလီကျ ဝက်ယောင် ထို့မယောင်။

၁၄

၁။ ဂေါ်ရာပြန်မှ လန်မှန်းသီ။

၁၅

၁။ ဂိုဏ်းချင်းတူရာပေါင်း၊ မိုးချင်းတူရာစပ်။

၁၆

၁။ ဂေါင်းကိုကျောက်လို့ မာန်မပါ၊ ခီးအိုးကဲ့မှ မာန်ပါ။
 ၂။ ဂေါင်းကိုညိုတ် စိတ်ကိုသီ။
 (ဂေါင်းကိုမကျောက်ကောလှု မထဲလာကိုကျောက်ကောဂေါင်းကိုကျောက်တော်မြှော်ရေ)။
 ၃။ ဂေါင်းဆောင်တတိုင် သွီးစုံစုံပြို။

၄။ ဂေါင်းဆောင်မှာ ဂေါင်းယောင်ဖြစ်။
 ၅။ ဂေါင်းဆောင်လည်းဖြစ်ရ နာမည်လည်း ပျက်ရ။
 ၆။ ဂေါင်းတရာ့ကိုရာ စားလီ၊ ဂေါင်းတလုံးကို မစားလီကော့။
 ၇။ ဂေါင်းတင်ပျော်တ် ရွာစဉ်ထွက်။
 ၈။ ဂေါင်းတုံးခြင်းအတူတူ ထိပ်ကွက်ကအသာယူ။
 ၉။ ဂေါင်းတုံး ဂေါင်းတုံးချင်း။
 ၁၀။ ဂေါင်းထက်သစ်ခက်။
 ၁၁။ ဂေါင်းထက် ခြိုထက်။
 ၁၂။ ဂေါင်းမလုံ စွာမလုံ။
 ၁၃။ ဂေါင်းရွှေ့များလို့ တက်ရွှေ့များ။
 ၁၄။ ဂေါင်းရွှေ့ရာများရော တက်ရွှေ့များ။
 ၁၅။ ဂေါင်းလားတိုင်း မတုံးပါ။
 ၁၆။ ဂေါင်းလုံကေ စွာမလုံး စွာလုံကေ ဂေါင်းမလုံ။

၁၇

၁။ ဂန္တတရား လက်ကိုင်ထား အမှားမဟို ပညာဟို။

၁၈

၁။ ဂုဏ်ကိုယူတတ်မှ အကျင့်ကိုကျင့်တတ်မှ။
 ၂။ ဂုဏ်ဆိုင် ဂုဏ်ပြိုင်။
 ၃။ ဂုဏ်နှစ်းတန်ယောင်၊ ကျင့်ကြိုးဆောင်။
 ၄။ ဂုဏ်မလို ဂုဏ်ပို့ ဂုဏ်လို ဂုဏ်ပြို။
 ၅။ ဂုဏ်မဟိုသူက ဂုဏ်ပြချင်။
 ၆။ ဂုဏ်မဟို အသိမလုပ်ချင်။
 ၇။ ဂုဏ်မောက်ကမာနာ၊ နှိမ့်ချက နှိမ့်ဝါဒ။
 ၈။ ဂုဏ်ဟိုမှ ထင်ပေါ်၊ ထင်ပေါ်မှ ကော်စော်။
 ၉။ ဂုဏ်ဟိုမှုထင်ပေါ်၊ မျက်နှာဟိုမှ ပွင့်လန်း။
 ၁၀။ ဂုဏ်ဟူသမျှ အဝဝကို၊ မာနရှိသွား၊ မထောင်လွှားရဲ။

၁၁။ ဂုဏ်အသရေ၊ ပြည့်ဖြိုးကြွယ်မှ တင့်တယ်။

ဂုဏ်

- ၁။ ဂုဏ်ကောက် ကောက်တေ။
- ၂။ ဂုဏ်မစားပဲ ရုံးမလားကော့။

ခြင်း

- ၁။ ခြင်းကပ် ကပ်လို့။
- ၂။ ခြင်းမစားပဲ ဆင်းမလားရ။

ခြို့

- ၁။ ခြို့ကူပ်ဟိုရာ ခြို့ကူပ်လာ။
- ၂။ ခြို့ကျိုးနားရွက်ပဲ တင်ယွဲယွဲ့။
- ၃။ ခြို့ကျိုးနံလိမ် တင်ပိန်ပိန်။
- ၄။ ခြို့ကျိုးရောင်းလား၊ အစွဲယုံကြီးရောဖြိုးဟောက်။

ခွဲ

- ၁။ ခွဲတို့က်မိန်း ခွဲတို့က်ဖြေား။

ယ

- ၁။ ယာရာမဟို၊ သာရာမဟို။
- ၂။ ယာရာဝါသ၊ ကိစ္စများမြောင်၊ ဤလူ့ဘောင်။
- ၃။ ယာရာဝါသ၊ ပြုကြအိမ်ထောင်၊ ချိုင်နှောင်မလွတ်။
- ၄။ ယရာဝါသ၊ ပြုကြအိမ်ရာ၊ ဤလူ့ရာ။
- ၅။ ယရာဝါသာ၊ အမှုပွားး။

ယော

- ၁။ ယောရာဝိသာ၊ ပြုင်းစွာဆိပ်တောက်၊ ငန်းဖြိုးဟောက်သို့။
- ၂။ ယောသကအလှူ။ ဖွံ့ဖြိုးဖြေ။

၁၂။ ငရဲကလည်း ခြောက်၊ ကုသိုလ်ကလည်း မြှောက်။
 ၁၃။ ငရဲကိုကြောက်၊ နရတ်ကိုရောက်။
 ၁၄။ ငရဲကိုယူ့ယောင်နိုင်၊ ဝဋ်ကိုမယူ့ယောင်နိုင်။
 ၁၅။ ငရှုပ်ကြိုတ်ထက်၊ လိုင်ညိုတ်များ။
 ၁၆။ ငရှုပ်ခရမ်း မြိုက်မ်းကြမ်း။
 ၁၇။ ငရှုပ်ဖုတ်စားလို့ ထောပတ်လီချဉ်တက်။
 ၁၈။ ငရှုပ်နှစ်ထမင်းတခါခြေ ခြိနိုးနိုး။
 ၁၉။ ငရှုပ်ဖုတ်လို့ ငါးကြော်နှစ်နှစ်။
 ၂၀။ ငရှုပ်သီးကောက်ဖို့လားရင်း နိုးရောက်။
 ၂၁။ ငရှုပ်သီးကို ငရှုပ်ပိုးစား။
 ၂၂။ ငရှုပ်သီးထဲမှာနီရေပိုး အစပ်ကိုမကြောက်။
 ၂၃။ ငရှုပ်သီးမှုန်ခုနှစ်လဲ ရိုင်းတ်စားကေလေ့စပ်တေ။

C

C

- ၁။ ငကန်းစမ်း စမ်းလို့။
 ၂။ ငကန်းနှစ်ပိတ်တိုင် ကျင်ကိုင်ရေပိုင်။
 ၃။ ငကန်းလယ်ထွန် ထွန်လို့။
 ၄။ ငကန်းလမ်းပြု။
 ၅။ ငကန်းသီး ငစွေပေါ်လိမ့်မည်။
 ၆။ ငကျား တကိုယ်လုံး ဖင်ချဉ်း။
 ၇။ ငကျား သကာစား။
 ၈။ ငကြိုစား ငဆူဝါ။
 ၉။ ငစောက် ငစောက် အိမ်တိုင်းရောက်။
 (ငစွေသားကို တန်ယောင်မစား၊ လွှန်ယောင်စားလို့ ဘာရဲ့ဘမှာချီးပြန်းလားရေ)
 ၁၀။ ငဆီးဆင် ငလှမောက်ဖြစ်။
 ၁၁။ ငရဲကလာရေလူ ပြာပူမကြောက်။

c

- ၁။ ငါကိုနှစ်း တုံးလိမ့်မည်။
 ၂။ ငါကိုယ်သာဝါ နှိုင်းစရာ့။
 ၃။ ငါကိုယ်ထက်ငါ အထင်ကြီး သွီးနားထင်ရောက်။
 ၄။ ငါခြင်ထောင်လည်း ဝတ်ကြောင်ကမထွက်ချင်သီ။
 ၅။ ငါခြိမှာပေါ်က် ငါ့နား။
 ၆။ ငါငါးကိုငါ ငါးပိုင်ပျင်ငါးခြောက်ပျင်ပျင်။
 ၇။ ငါစကားကို နားရာ့။
 ၈။ ငါထက်ရိုး သူဦး။
 ၉။ ငါထက်သာ ဆရာမဟို။
 ၁၀။ ငါထက်သာ မြတ်ရာမဟို။
 ၁၁။ ငါထက်သာသူ ဤအဗ္ဗာမာ မဟို။
 ၁၂။ ငါနိရာ စာတက္က်။
 ၁၃။ ငါနောက်ကလိုက် ငါချီးပစ်။
 ၁၄။ ငါပိုင်လူ အဗ္ဗာမဟို။
 ၁၅။ ငါပုံတ်ကိုငါ ရှုပ်ရှုင်ကားကား။

- ၁၆။ ငါဖင်မှာ အသူခီးလဲ။
 ၁၇။ ငါမယားလှမလှ ငါမျက်စိထဲဝင်ကြည့်။
 ၁၈။ ငါရိကို ငါသွန်- သွန် မောက် - မောက်။
 ၁၉။ ငါလူ သူ့ဖက်။
 ၂၀။ ငါဝန်ပါထမ်း အပင်ရောက်ရောက်။
 ၂၁။ ငါသမီးလှရေဆို ကွဲ(ကော?)ပြရော။
 ၂၂။ ငါသမီးလှရေဆို ယောင်းမကိုမြင်းစီးလိုပြီ။
 ၂၃။ ငါသားပုဂ္ဂ လားရာတိုင်းမှာ ကွဲက်ပေါ်ရော။
 ၂၄။ ငါသားပုဂ္ဂ လားရာတိုင်းမှာ ဆလားပေါ်ရော။

ငါ

- ၁။ ငါကထီးရှုံးလာလို့။
 ၂။ ငါခေါ်လို့ သူမလာ သူခေါ်မှ ငါလားရာ။
 ၃။ ငါချင် ကတင်ရှိနှုန်း။
 ၄။ ငါငင်လို့ သူမပါ သူငင်မှ ငါပါရာ။
 ၅။ ငါမနိုင်ကေ နိုင်သူပေါ်လိမ့်မည်။
 ၆။ ငါမနိုင်ကေ နိုင်သူဖျက်လိမ့်မည်။
 ၇။ ငါမြို့းစပ်တေများက် ငါကိုခြားက်။
 ၈။ ငါမှ ငါဟာ။
 ၉။ ငါရှိုးဘင်းကျို ကပိုင်ချောင်းမှာ လွှတ်ပါလို့။
 ၁၀။ ငါလည်းတစ်ယောက် ငရကောက်။
 ၁၁။ ငါဦးငါစား သူဦးသူစား။
 ၁၂။ ငါဦးငါစားလီး သူဦးသူစားလီး။

ငါး

- ၁။ ငါးကင်ကို ကြောင်ရရေပိုင်။
 ၂။ ငါးကင်ကိုတွဲလို့မစား ကြောင်ငန္တား။
 ၃။ ငါးကောင်းအတွက် ကြားက ငါးဝက်ဒက်ခံရာ။

- ၄။ ငါးကို ငါးချင်းများ။
 ၅။ ငါးကိုနှုန်းလို့ ခရာခုန် လောင်းနှုန်သတ် စအိုက္ခတ်။
 ၆။ ငါးကိုရိမှာရာ စွဲကိုမြှုံးပြုကြုံးများရာ။
 ၇။ ငါးကိုလိုရိမှာရာ စွဲကိုလို မြှုံးများရာ။
 ၈။ ငါးကိုလိုရိမှာရာ ပညာကိုလို မြှုံးများရာ။
 ၉။ ငါးကိုလို ဟင်းကိုတောင်း။
 ၁၀။ ငါးကြီးကိုမြင် ငါးသေသူကိုပစ်။
 ၁၁။ ငါးကြီးကိုလို ငါးသေသူနှုန်းများ။
 ၁၂။ ငါးကြီးရိန်က်မှာန်း၊ စကားမှာန်း စကားမှာန်း လူကြီးသူမများမှာန်း (ဟို)။
 ၁၃။ ငါးကြီးအာနှုန်းရကေ အသံမကြား၊ ငါအုတ်တကောင်ရကေ တအုတ်အုတ်။
 ၁၄။ ငါးခုနှုန်းခံမ်း ငါးတန်းဝမ်းး။
 ၁၅။ ငါးခုးမတစ်ကောင်သီး တလိုလိုးပုံပုံ။
 ၁၆။ ငါးခုးမှာလည်း ငါးခုးသတိုး ငါးမန်းမှာလည်း ငါးမန်းသတိုး။
 ၁၇။ ငါးချင်းမတူ ငါးမြော်။
 ၁၈။ ငါးချင်းအတူတူ ငတောက်တူကအသာယူ။
 ၁၉။ ငါးခြားက်စားလို့ ချီးခြားက်စိုက်တေလူ။
 ၂၀။ ငါးခြားက်တောင်းကို ကြောင်စောင့်။
 ၂၁။ ငါးခြားက်ဖျားမှာ ကြောင်လာကျယောင်။
 ၂၂။ ငါးစာနှုန်း အိုင်ပိုင်မဟို။
 ၂၃။ ငါးစီးသေသူ ငယ်ရာငယ်ရေး ပင်လယ်ကူးနိုင်ရေး။
 ၂၄။ ငါးစီမ်းကိုမြင် ငါးကင်ကိုပစ်။
 ၂၅။ ငါးတမသားကို့ လူဆယ်မသားသတ်လို့ မကုန်း။
 ၂၆။ ငါးထောင်သူ ပြင်ဖြူသန်း ကျိုးကန်းအစား။
 ၂၇။ ငါးထောင် မြိုက်။
 ၂၈။ ငါးပါးကာမ ကတော့။။
 ၂၉။ ငါးပါးကာမ မြှုံဆိုပို့များ။
 ၃၀။ ငါးပါးသီလ ခါးဝတ်ပုံဆိုး၊ မှန်ကျင့်ရှိုး။
 ၃၁။ ငါးပါးတစ်ပက်၊ ဆားတစ်ပက်။
 ၃၂။ ငါးပါးပိမရခ်င် ဖက်ခင်း။
 ၃၃။ ငါးပါးပိမရခ်င် ဖက်ခင်း၊ သားမရခ်င် ပုံခွက်ဆင်။

- ၃၄။ ငါးပိသ္ဓားကို ပျစ်မှာကင် ကင်လို။
 ၃၅။ ငါးပိသ္ဓား ပျစ်မှာကပ် ကပ်လို။
 ၃၆။ ငါးပိဖုတ်ကို ဆရာမပြန်လည်းမကျ။
 ၃၇။ ငါးပိမစား ဆားမစား ကူလားရွာကိုလား။
 ၃၈။ ငါးပိကောင်းလျှက် ဆားကဖျက်။
 ၃၉။ ငါးပိကောင်းလျှက် လောက်ကဖျက်။
 ၄၀။ ငါးပိကောင်းလျှက် လောက်သောသော။
 (ငါးပိကောင်းသော်လောက်နှင့်သာကောစဉ်လာထုးဟောင်းကြူးကောင်းကအပေါင်းအဖော်ဖျောက်နှင့်ပျော်)
 ၄၁။ ငါးပိကိုလည်းစား၊ သတိကိုလည်းထား။
 ၄၂။ ငါးပိုင်း ကမ်းတင်။
 ၄၃။ ငါးပိုင်း ကမ်းတင်၊ တင်လင်ဘလင်။
 ၄၄။ ငါးပျစ်ကို ကြောင်ရရေပိုင်။
 ၄၅။ ငါးပြီစုတ်၊ ငရှင်စပ်လီ၊ သာကောင်းလီ။
 ၄၆။ ငါးပွဲက်ရည်နှင့် ဝက်သား နှင့်မစားရေပိုင်။
 ၄၇။ ငါးပွဲက်ရာမှာ ငါးစာချုံ။
 ၄၈။ ငါးဖယုံကိုက်ခါ ချောင်းသာမတူတ်၊ ချောင်းသာတူတ်ခါ ငါးဖယုံမကိုက်။
 ၄၉။ ငါးမတိလို မျိုးငွေနှင့်ရေး။
 ၅၀။ ငါးမန်းငါးဆင်ရာငါးလား၊ ငါးလည်းတကောင် ပုဂ္ဂန်ကြောင်။
 ၅၁။ ငါးမန်းငါးဆင်သာ ပင်လယ်ကူးနိုင်စွာမဟောက်၊ မျိုးငွေငါးလည်းပင်လယ်ကူးနိုင်ရေး(ကာ)
 ၅၂။ ငါးမိုးဆိုကေ ဘူရား ငါးခြားက်ကိုကေ ဖုတ်ပြီးသား။ (မေ့း)
 ၅၃။ ငါးမှားငါးသလောက်၊ မယားမှာ ဆံတောက်။
 ၅၄။ ငါးယက်သွေးကို ပြောမှာလူးရေပိုင်။
 ၅၅။ ငါးရူးနှင့်ဖြားရူး။
 ၅၆။ ငါးရူးဆို ဖမ်းထား၊ ငါးခူးဆို ရွှေတ်ပမ်း။
 ၅၇။ ငါးရူးမြင်ကေဆုပ်၊ ငါးခူးမြင်ကေရွှေတ်။
 ၅၈။ ငါးလွှန်မှု ကွွန်ပြန်။
 ၅၉။ ငါးဟောက်က ကြီးကိုချိုင်း။
 ၆၀။ ငါးဟောက်ကိုမရကေ တွင်းကိုဖျက်။
 ၆၁။ ငါးအုတ်တကောင်ရကေ တအုတ်အုတ်။

၃၁

- ၁။ ငဲ့ညာလို့သနား၊ ဒုက္ခများ။
 ၂။ ငဲ့ညာသနား၊ ဗျာယျား။

၃၂

- ၁။ ငယ်ကမိုဖ မဆုံးမ၊ အားခရောလည်း အဒါကြီး။
 ၂။ ငယ်ကအကျင့် ကြီးယောင်ပါ။
 ၃။ ငယ်ကျိုး ငယ်နာ။
 ၄။ ငယ်ခါကြီးချင်၊ ကြီးလာမှုငယ်ချင်။
 ၅။ ငယ်ခါစရိတ်၊ ကြီးယောင်လိုက်။
 ၆။ ငယ်ခါဗာဇူဝတ်၊ ကြီးခါဗာဇူချွေတ်။
 ၇။ ငယ်ခါမိုဖ မဆုံးမက၊ မိဖတလည်း ရန်သူမည်၏။
 ၈။ ငယ်ခါမောင်ငယ်၊ ကြီးခါမောင်ကြီး။
 ၉။ ငယ်ခါရွှေက်၊ ကြီးခါဖက်။
 ၁၀။ ငယ်ရာငယ်ရေး၊ ခြားကောင်မျိုး။
 ၁၁။ ငယ်ရာငယ်ရေး စမှုနက်ဆီးဝင်ရေး။
 ၁၂။ ငယ်ရာငယ်ရေး စာသွေးမျိုး။
 ၁၃။ ငယ်ရာငယ်ရေး နာမည်ကဘတူတ်ကြီး။
 ၁၄။ ငယ်ရာငယ်ရေး ပုဂ္ဂန်စိတ်ကေအမျိုး။

၃၃

- ၁။ ငောက်ငမ်းမှုန်းသို့ တိတ်တိတ်နှိုး။

၃၄

- ၁။ ငောင်းပြီးမှု၊ လင်မရမှုန်းသို့။

တ်

- ၁။ ငတ်တေအခါ။ အစာမရှိုးနိုင်။
 ၂။ ငတ်လို့မစား၊ မွှဲတ်လို့စား။
 ၃။ ငတ်လို့မသီ။ မွှဲတ်လို့သီ။

ငတ်

- ၁။ ငုတ်မိသတိုင်၊ တက်နိုင်ဖျားရောက်။

ငံ

- ၁။ ငံမြို့၊ ငံမြက်။

ငန်း

- ၁။ ငန်းကလည်းငန်းစောင်း၊ မွန်းကလည်း မွန်းစောင်း
 ၂။ ငန်းတင်လို့ ရိတ်လို့ ငန်းရှာမတွေ့၊ ရှိမြှို့တွေ့။

ငိုး

- ၁။ ငမ်းဖမ်း၊ စုန်းဖမ်း။
 ၂။ ငမ်းဖမ်း၊ ဖမ်းလို့။

ငူ

- ၁။ ငိုကေလည်းစား၊ ရယ်ကေလည်းစား။
 ၂။ ငိုစား၊ ရယ်စား။
 ၃။ ငိုတာခါ၊ ရယ်တလူညွှဲ့။
 ၄။ ငိုတာတ်တေသား၊ နှီးနှိုးရာ။
 ၅။ ငိုတုံးတာခါ ရယ်တုံးတလူညွှဲ့။

- ၆။ ငိုတုံး ရယ်တုံး လောကဘုံး။
 ၇။ ငိုရာင်းရေး မျက်ရည်မထွက်။
 ၈။ ငိုအားထက် ရယ်အားသန်။

ငြင်း

- ၁။ ငြင်းရေမနိုင်၊ ခုန်ရေမလွတ်၊ နွားလိုင်ပင်းမာ ခေါင်းလောင်းစွဲဗောင်။

ငြောင့်

- ၁။ ငြောင့်တကာငြောင့် သောကငြောင့်။

ငြိမ်း

- ၁။ ငြိမ်ငြိမ်နီလို ဖိစီးလို့။

ငြိုး

- ၁။ ငြိုးရေလင်လည်း မသတ်၊ ကြိုးရေမြို့ယ်းလည်းမရွား။
 ၂။ ငြိုးရေလင်လည်း မသတ်၊ ကြိုးရေမြို့ယ်းလည်း မရွားကိုက်တေခွီးလည်းမဟောင်။

ငြုံ

- ၁။ ငြုံကုန်လူပန်း။
 ၂။ ငြုံကိုရယောင်ရွာ၊ စိမက်သုံးစွဲ မဆင်းရဲ့။
 ၃။ ငြုံကိုလိုချင်ကေလေ့ သားမယားကိုစွဲ စိတ်မချာရဲ့။
 ၄။ ငြုံစားနဂါးး။
 ၅။ ငြုံတပဲနန့် ငါးကြီးရေါင်းကိုကိုင်ရော့။
 ၆။ ငြုံတောင်မှာနား၊ ငြုံကျိုး၊ နှီးတောင်မှာနား၊ နှီးကျိုး။
 ၇။ ငြုံထုပ်ကိုလူခိုး၊ အသားတိုးလိုပိုး။
 ၈။ ငြုံနန့်မောင် ကျွန်းမမည်။

၉။ ငိုပေးနိုင်မှ အရာမြောက်။
 ၁၀။ ငိုပီးမှဆန်ရဲ သမီးပီးမှ သမက်ရဲ။
 ၁၁။ ငိုမပါ အရာမြောက်။
 ၁၂။ ငိုမဟိုက ဒူးရူးဟာလာ ငိုဟိုကလာပါ လာပါ။
 ၁၃။ ငိုမဟို ကတိမတည်။
 ၁၄။ ငိုမဟိုကေ ဗန်ဗူးသိုက်တူး။
 ၁၅။ ငိုမဟိုကေ လူရာမဝင်။
 ၁၆။ ငိုမဟိုပဲ လီသန်ကြီး။
 ၁၇။ ငိုမဟိုပဲ အိတ်ကြီး။
 ၁၈။ ငိုမဟို အသုံးကြီး၊ ဆန်မဟို အစားကြီး။
 ၁၉။ ငိုသုံးမှုထက်၊ ငိုရှားမှုခက်။
 ၂၀။ ငိုဟိုခါလာပါ လာပါ၊ ငိုမဟိုခါ ဒူးရူးဟာလာ။
 ၂၁။ ငိုဟိုမှ ထင်ပေါ်။
 ၂၂။ ငိုအကြောင်း ပေါင်းမှသီ။
 ၂၃။ ငိုအကြောင်းနန်း မူန်းတီးရော်။
 ၂၄။ ငိုအကြောင်းနန်း အသက်သီးရော်။
 ၂၅။ ငိုအကြောင်း ပန်းဘဲမသီ။
 ၂၆။ ငိုအကြောင်း ပန်းဘဲမသီ၊ သံအကြောင်း ပန်းထိမိမသီ။

ငုတ်

၁။ ငုတ်ကိုခြိုင်းမှုလျောင်- လျောင်လို့။
 ၂။ ငုတ်ကိုမသီ ရောက်ကိုခြိုးထင်။
 ၃။ ငုတ်ကြီးခြိုးလည်း ရှည်လွန်းရော စာချေခြိုးလည်း တိုလွန်းရော။
 ၄။ ငုတ်ကြီးတလုမ်း၊ စာချေဆယ်လုမ်း။
 ၅။ ငုတ်ကြီးကြာ၊ အသံသာ၊ ဥကချဉ်လှပါ။
 ၆။ ငုတ်ပျက်ကတိုင်းလှည်းရော လူပျက်က စကားတတ်တော်။
 ၇။ ငုတ်မကောင်းမြည် မြည်လို့။
 ၈။ ငုတ်မှာစာမရှိ၊ မင်းမှာသာကို။
 ၉။ ငုတ်မှာပျုံရွင်းသီး လူမှာကြံရွင်းသီး။

၁၀။ ငုက်မှာအစာထုတ်၊ ဖြူမှာချီးထုတ်။
 ၁၁။ ငုက်မှာအဆုံးငုံး၊ လူမှာအဆုံးဒုန်း။
 ၁၂။ ငုက်မှာအတောင်၊ ငါးမှာမတုံး။
 ၁၃။ ငုက်ဝါမြည်၊ ဧည့်သည်လာ။
 ၁၄။ ငုက်သရမ်း ကပ်စိမိ။
 ၁၅။ ငုက်သရမ်း ကပ်စိမိ၊ လူသရမ်း ဘေးကြမ်းတို့။
 ၁၆။ ငုက်သရမ်း လူကြမ်းလက်မှာထိ။

၁

၁

၁။ စကားကသောတာပန်၊ အကျင့်က ခွီးသဏ္ဌာန်။
 ၂။ စကားကသောတာပန်၊ အကျင့်က တာတေလန်။
 ၃။ စကားကောင်းပြော ကုလားရောက်တော်။
 ၄။ စကားကောင်းပြော ငယောင်းဖိုလာ။
 ၅။ စကားကောင်းမှာ စကားရောင်းပါ။
 ၆။ စကားကောင်းလျှက်၊ ချွတ်ယွင်းခက်။
 ၇။ စကားကောင်းလျှက်၊ ယုံဖို့ခက်။
 ၈။ စကားကောင်းသလောက် ယုံဖို့ကြောက်။
 ၉။ စကားကို၊ ကုန်ယောင်မပြောရဲ။
 ၁၀။ စကားကို ကုန်ယောင်မပြောရဲ အတတ်ကိုကုန်ယောင်မသင်ရဲ။
 ၁၁။ စကားကိုချို့ချို့ အပြောကိုတို့တို့။
 ၁၂။ စကားကိုချို့ ဖြောင့်မတ်စိုး။

၁၃။ စကားကိုတန်စီ၊ အလုပ်ကိုဖြေစည်။
 ၁၄။ စကားကိုနာဂါး၊ သဘောကိုပေါက်။
 ၁၅။ စကားကိုဖြည့်းဖြည်း၊ အလားကိုမျဉ်းမျဉ်း (မျှင်းမျိုင်း)။
 ၁၆။ စကားကိုလည်း အပိုမပြောကော့၊ မယားကိုလည်း အလိုမလိုက်ကော့။
 ၁၇။ စကားကိုအတန်၊ အကျင့်ကိုအမှန်။
 ၁၈။ စကားကို အယမ်းမပြောရ၊ အချိန်ကိုအလကားမဖြေန်းရ။
 ၁၉။ စကားကို မယမ်းမပြောရ၊ အချိန်ကို အထွေမဖြေန်းရ။
 ၂၀။ စကားကို အအောင်၊ မယားကို အပေါင်း။
 ၂၁။ စကားကြီး လိုသပါ။
 ၂၂။ စကားကြီး လူမယုံ။
 ၂၃။ စကားကြီး လူမယုံ၊ ချီးတုံးကြီး ခွီးမစား။
 ၂၄။ စကားကျယ်ကေကွဲ၊ အလုမ်းကျယ်ကေပြဲ။
 ၂၅။ စကားကျွဲ့ကေနှုတ်မရ၊ ကြမ်းပေါက်ကျွဲ့ကေနှုတ်ရ။
 ၂၆။ စကားချို့ လူလို့။
 ၂၇။ စကားချို့ လူလို့ စကားကြမ်း လူမခန့် (လူမှန်း)။
 ၂၈။ စကားဆို တောင်ပိုင်မမောက်ကော့။
 ၂၉။ စကားစကား ပြောဖန်များ၊ စကားထဲက စကားရာ။
 ၃၀။ စကားစကား ပြောဖန်များ၊ စကားထဲက အတိပြု။
 ၃၁။ စကားစကား ပြောဖန်များ၊ စကားထဲက နည်းနာရာ။
 ၃၂။ စကားစကား ပြောဖန်များ၊ စကားထဲက ရန်ကိုရာ။
 ၃၃။ စကားဆိုမတင်းကော့၊ ပညာလို့ မပျော်းကော့။
 ၃၄။ စကားဆိုမပို့ကော့၊ လူမိုက်နှုန်းရော့ မနှောကော့။
 ၃၅။ စကားဆိုမပို့ကော့၊ မယားဆို တို့မထိကော့။
 ၃၆။ စကားတစ်ခွန်း တသန်းတန်း။
 ၃၇။ စကားတောက်ဆတ်၊ လူကိုင်းဖြတ်။
 ၃၈။ စကားတတ်က စောင့်ခဲသည်၊ တရားတတ်က ဖြောင့်ခဲသည်။
 ၃၉။ စကားတတ်က ရန်မရာ။
 ၄၀။ စကားနီး စကားရာ။
 ၄၁။ စကားနည်း ရန်စဲ။
 ၄၂။ စကားနည်း ရန်စဲ၊ စကားများ ရန်ပွား။

၄၃။ စကားပြောစရာမဟို၊ ငါမယားဝမ်းကြီးရော။
 ၄၄။ စကားပြောတိုင်း အရာမဝင်။
 ၄၅။ စကားပြောရာ နှစ်ဦးပါ။
 ၄၆။ စကားပြော ဟူတ်နီးနီး၊ အလုပ်မှာ သဝေထိုး။
 ၄၇။ စကားပြော အချိပ်ပါ၊ မက္လလာဆောင်း တစောင်းကာ။
 ၄၈။ စကားပြော အနှောင့်မလွတ် အသွားမလွတ်။
 ၄၉။ စကားပြောအရာဟို၊ အလုပ်အကြုံ အမဟို။
 ၅၀။ စကားမပြီ့မဲ့ ပြန်းသွမ်းပစ်။
 ၅၁။ စကားမဆုံး ကြောင်းမဆုံး။
 ၅၂။ စကားမဆုံး လမ်းမဆုံး။
 ၅၃။ စကားမတည် လူသဝေ။
 ၅၄။ စကားမတတ် ထုံးကိုမှတ်၊ တရားမတတ် ယုံး(ရုံး)ကို ကပ်။
 ၅၅။ စကားမပြော ခုံးမြို့မော်။
 ၅၆။ စကားမပြော ဗုဒ္ဓမှတ်လား။
 ၅၇။ စကားမဟို စကားရှား၊ လိပ်နောက်ကုန်းမှာ အမွှဲးကာ။
 ၅၈။ စကားများ ကြေားပျင်းကပ်။
 ၅၉။ စကားများ ကြေားပျင်းကပ် ပပါးလုံးအစားကပ်။
 ၆၀။ စကားများ ကြက်ချီးခုံးတိုး။
 ၆၁။ စကားများ စကားဖီးသင့်။
 ၆၂။ စကားများတိုင်း အရာမဝင်။
 ၆၃။ စကားများ ပစ္စာမှာ ဆိတ်ချီးဝင်။
 ၆၄။ စကားများ ဖျင်းဆိတ်ချီးဝင်။
 ၆၅။ စကားများ မူသားပါ။
 ၆၆။ စကားများ - မူန်း၊ အသုံးကြီး- ပြန်း။
 ၆၇။ စကားများ - ရန်၊ အစားများ - ဖန်။
 ၆၈။ စကားများ အမှားပါတတ်တော်။
 ၆၉။ စကားများ အချက်၊ များမှာအဟက်။
 ၇၀။ စကားများ အပြော၊ မယားများ အချော့။
 ၇၁။ စကားများ အပြော၊ အလုပ်မှာ ကြီးစား။
 ၇၂။ စကားများအောက်၊ အစားမှာ နောက်။

- ၂၃။ စကားလွန် ကျွန်ဖြစ်။
 ၂၄။ စကားအဝါန် မိတာလွန်။
 ၂၅။ စကားဦးမှာ၊ နတ်ဦးပါ။
 ၂၆။ စ ကေ - ကားရေ။
 ၂၇။ စ ကေ - ရက်တော်။
 ၂၈။ စကြောရှိက်လီ၊ ကြောတက်လီ (ကြွေတက် - ကြွေက်တက်လီ)။
 ၂၉။ စကြောလည်းပိုင်၊ လှုပျောလည်းရဲ ဝေသာလီမှာစန္တာ။
 ၃၀။ စကြောလျှော့ပျော်၊ ဝေသာလီမှာ ကိုးဆက်စဲ့။
 ၃၁။ စကြောဝင်ကိုခြိုက်နှုန်း၊ မြင်းမို့ရှုတောင်ကို ဂေါင်းဆိုက်၊ မိုက်တေလူ။
 ၃၂။ စ န ဝ မ သ ဘီးသီးတြီး။
 ၃၃။ စနီသား မီးပွားယမ်းကျုံး။
 ၃၄။ စနီ သောကြာ ရက်ကန်းမတင်ရာ။
 ၃၅။ စနီ အရိုး မို့ယုံးများရွာ (မို့ယုံးပြင်းရွာ)။
 ၃၆။ စနီ အရိုး မို့ယုံးများရွာ၊ ရွာလီမို့ယုံးသက် ခုနှစ်ရက်။
 ၃၇။ စပါးသွေ့ကို မျောက်ပြောက်။
 ၃၈။ စပါးသွေ့ကို မျောက်နှုင်း။
 ၃၉။ စပါးစိတဲ့မှာဆန်း၊ လူဝမ်းထဲမှာ ဉာဏ်။
 ၄၀။ စပါးစိတဲ့မှာဆန်း၊ လူဝမ်းထဲမှာ အကြံး။
 ၄၁။ စပါးတရား တသီးကား၊ လေးရာတချင်း၊ စပါးသွေ့မခစပ်။
 ၄၂။ စပါးတသီး၊ သားတသီး။
 ၄၃။ စပါးတော့မှာ ငန်းရွာ - ရွာလို့။
 ၄၄။ စပါးတော့မှာ မျောက်ကျိုင်ကျုံး ရောဂါး။
 ၄၅။ စပါးပွဲတဲ့ ကျားရဲတဲ့။
 ၄၆။ စပါးဖျင်း ဖျာပြင် (တလင်းပြင်) လူဖျင်း ရွာပြင်။
 ၄၇။ စပါးလည်းမဖြစ် ဆန်လည်းမဖြစ်။
 ၄၈။ စပါးမှာလည်း မဝင် ဆန်မှာလည်း မဝင်။
 ၄၉။ စပါးမှာအလုံး မူန့်မှာအဖြုန်း။
 ၅၀။ စပါးလဲကေ ခြီးစားရေ ယောက်ဗျားလဲကေ သီးရေ။
 ၅၀၁။ စပါးလဲကေ ထူး မူည်းလဲကေ ကျံး။
 ၅၀၂။ စပါးလုံးများကေ အစားကပ် ငါးတောင်သူကို အဖမ်းကပ်။

- ၁၀၃။ စပါးလုံးများကေ အစားကပ် လူသဝေကို အပြောကပ်။
 ၁၀၄။ စပါးလုံးရေတခွက်လောက် ဘဲငန်းစားရေတရားလောက်။
 ၁၀၅။ စပါးဝါဆို ဆီးပြာသို့။
 ၁၀၆။ စရိုက်အလိုက် ဆိုးကောင်းဖြစ်။
 ၁၀၇။ စရိုက်ဝင် - ဝင်လို့။

၁၁

- ၁။ စာကတတ်ယင့် အပြောအဟောမတတ်။
 ၂။ စာကလည်း ဒေါင်းခြီးလောက်လှမ်းချင်။
 ၃။ စာကလည်း ဒေါင်းဖြစ်ချင်။
 ၄။ စာကိုကျက်အဲ ပေဒင်မှာအကြံး။
 ၅။ စာကိုဖတ်ယဉ် မြင်းကိုစီးယဉ်း။
 ၆။ စာကိုဗုံးတောင်းက ဆုံးမယောင်း။
 ၇။ စာကျက်သူထက် ကြားသူရာ။
 ၈။ စာသွေ့ခြီးလည်းတို့လွန်း ကြိုးကြောခြီးလည်းရှည်လွန်း။
 ၉။ စာသွေ့တကောင် ကြောသားရင်သားနှုတ်ကေ မကျိန်း။
 ၁၀။ စာသွေ့တကောင် လူတတောင်း။
 ၁၁။ စာတကြောင်းမှာ ငှင်းဆယ်ခါပါ။
 ၁၂။ စာတရှိကြား ဌားတဲ့(တကောင်)နားရေပိုင်း။
 ၁၃။ စာတတ်ကျုံး အရွှေ့ဖြစ်။
 ၁၄။ စာတတ်ပိုတတ် မဟောတတ်။
 ၁၅။ စာနားပင်းကို အနှင့်ခက်။
 ၁၆။ စာနားပင်းကို အနှင့်ခက် ငါးတောင်သူကို အဖမ်းခက်။
 ၁၇။ စာနားပင်းကို အနှင့်ခက် လူကန်းထိုက်ကို အပြောခက်။
 ၁၈။ စာနားပင်းကို အနှင့်ခက် လူညွှက်ကို အပြောခက်။
 ၁၉။ စာပျော် ဂေါင်းကွဲ့။
 ၂၀။ စာဗုံးတောင်းသို့ကဲရာခြားလာ သပွတ်အူကသာလို့ခြား။
 ၂၁။ စာမခုန် ပျိုင်းမလား။
 ၂၂။ စာမတတ်ကေ စာတတ်ယောင်ယောင် ပုရပိုက်ကို နံပါးမျောင်း။

- ၂၃။ စာမတတ်ကေ လမ်းနားမှာဖတ်။
 ၂၄။ စာမတတ်ကေ အကမ်းနှစ်တူ ရက်ကန်းမတတ် အကျိုးနှစ်တူ။
 ၂၅။ စာမရုပူး အမွှဲးတချောင်း ကျွတ်အုံစိုး သာကိန္ဒယ်ရီး မျိုးရောစိုး။
 ၂၆။ စာရှိုးထက် စာပျင်ခက်။
 ၂၇။ စာရှိုးထက် စာဖတ်ခက်။
 ၂၈။ စာသင်အစ နမောက်။

၁၃:

- ၁။ စားကေကုန် လှူကေမြတ်။
 ၂။ စားကေချိုးဖြစ်တေ။
 ၃။ စားကြူးအနက် ကိုယ်မတက်။
 ၄။ စားခါကျားစား - စား၊ ဝတ်ခါကျားငတ် - ငတ်။
 ၅။ စားခါငါးကျော်၊ ယော် (လျှော်) ခါ ငကျိုး၊ ထောင်မှာကျ ငကန်းကြီး။
 ၆။ စားခါငါးရှုပ် ပြောခါငါးမှုတ်။
 ၇။ စားခါနီးထမင်းပဲ အလုံခံရ။
 ၈။ စားခါနီးလောင်ပွန်း ခြိုနှစ်ကန်း။
 ၉။ စားချင်ကေ ထမင်းကောင်း မစားချင်ကေ ထမင်းချိုင်း (ချမ်း)။
 ၁၀။ စားချင်ကေဒက်တိန်ညာ မစားချင်ကေဝေက်။
 ၁၁။ စားစရာထက် ယော်စရာခက်။
 ၁၂။ စားစရာမမြင် ပေါင်စရာမဟို ငုံးတိတိ။
 ၁၃။ စားစရာရှုံးမရ အယော်ဂါဂကျုံ။
 ၁၄။ စားစရာမဟို ယော်စရာဟို။
 ၁၅။ စားစရာလည်း ဆန်မဟို ပီးစရာလည်း ဗို့မဟို။
 ၁၆။ စားစောင်ခေါ် ကျောက်စောင်လိုက်။
 ၁၇။ စားစွာထက် ပစ်စွာကုန်း။
 ၁၈။ စားတော့ကျောင်း၊ လက်ဆီးတော့ကန်း၊ အိပ်တော့ စရပ်။
 ၁၉။ စားနိုက် ကြောင်းမား။
 ၂၀။ စားနိုင်ကေ သံသပိတ်၊ မစားနိုင်ကေ ရောဂါ။
 ၂၁။ စားပါဆို (အိုးမှာ)ကုန်း။

- ၂၂။ စားပါဆိုယင့် ကိုယ်စားယင့်။
 ၂၃။ စားပြီးကေ လောင်ပွန်းမှာ ချိုးစိုက်။
 ၂၄။ စားပြီး လက်မသွေ့စိုက်။
 ၂၅။ စားပြီးသောက်ပြီး လုပ်လက်ဆီး၊ ထားဖို့မျက်နှာ လမ်းကြောင်းမှာ။
 ၂၆။ စားဖန်မှား သွားရဲ့
 ၂၇။ စားဖန်မှား သွားရဲ့ နှိုဖန်မှားမြဲ။
 ၂၈။ စားဖို့က လက်တဆစ်၊ ပြောလိုပို့က မောက်ကွန်းဖြစ်။
 ၂၉။ စားဖို့က လက်တဆစ်၊ ပြောလိုပို့က မိုကိုးနှစ်။
 ၂၁။ စားဖို့အခါ ဦးဆောင်၊ လုပ်ဖို့အခါ ဘေးယောင်။
 ၂၁။ စားမခြိုခန်းတကျိုမလောက်၊ အိပ်မခြိုစည်တီးလို့ မနိုး။
 ၂၂။ စားလို့မခြိုသွေးသွားရဲ့ စားလို့မကောင်းပြိုန်းအဂောင်း။
 ၂၃။ စားမှန်းသောက်မှန်းသိယောင် အိုးသံခွက်သံ တည်ညုံး။
 ၂၄။ စားရကတလောင်ပွန်း၊ အလုပ်ကပင်ပန်း။
 ၂၅။ စားရကေ ကျောက်ဖျောကိုလည်းထမ်း၊ မစားရကေ ဂုမ်းတောင်းကိုလည်း မထမ်း
 ၂၆။ စားရကေ တစ်ချက် မစားရကေ တသက်။
 ၂၇။ စားရက်ကြိုလို့ မှတ်ဆိတ်ပျားစွဲ။
 ၂၈။ စားရခါတခိုခို မစားရခါ တခိုခို။
 ၂၉။ စားရခါ တဟားဟား၊ မဟားရခါ လူမွေးသား။
 ၂၁။ စားရခါ တဟီးဟီး၊ မစားရခါ တစိစိုး။
 ၂၁။ စားရခါ လင်၊ မစားရခါ နင်။
 ၂၂။ စားရခါ သကာ၊ မစားရခါ ခါးတမာ။
 ၂၃။ စားရခါ သခင် မစားရခါ အမိုလင်း။
 ၂၄။ စားရင်ရှုပ်ဖုတ်၊ အိပ်ရဖျောဆိုးစုတ်။
 ၂၅။ စားရင်ရှုပ်ဖုတ်၊ အလုပ်မှာ တကုတ်ကုတ်။
 ၂၆။ စားရစွာနှစ် ကျောင်းသွောင်ညှင်းဆဲစွာနှစ် မရှိ။
 ၂၇။ စားရတဲ့ဆုတ်တလုတ် ဝတ်ရအစုတ်စုတ်။
 ၂၈။ စားရတဲ့ဆုတ်၊ အလုပ်မှာ တစုတ်စုတ်။
 ၂၉။ စားရရာ သံဇာ၊ ပျော်ရာနို့ဗုံး။
 ၂၁။ စားရာစားရေ့ အေမှန်းမသိုံး။
 ၂၁။ စားရောကဆားနှစ်း လုပ်ကေက အားနှစ်း။

- ၁၂။ စားရေးထက် နိုးခေါ်ခက်။
 ၁၃။ စားလီသမျှ သဲရီကျုံ။
 ၁၄။ စားလူတရာ လုပ်လူတစ်ယောက်။
 ၁၅။ စားလည်းစား လုပ်လည်းလုပ်။
 ၁၆။ စားလို့မခြွှေဆန်တကျိုး အိပ်လို့မရ ဆင်အော်မှုထား။
 ၁၇။ စားလိုက် မည်လည်း၊ သတယူပိုပုပ် ပစ်လိုက်မည်လည်း ဆီတရဲ့။
 ၁၈။ စားသူဟိုက သတ်သူဟို။
 ၁၉။ စားသူဟိုလို သတ်သူဟိုရေး။
 ၂၀။ စားသောက်မဝ ငါးကာမာ။
 ၂၁။ စားဦးစားကြောင် နံပျောင်ပျောင်။
 ၂၂။ စားဦးစားကြောင် အလယ်ရောင်။

၁

- ၁။ စိကေသျှ- စိကေသျှနှင့်အားလုံးကုန်။
 ၂။ စိခြက် - စိခြက်။

၂

- ၁။ စို့စို့ကြည့် ရဲရဲမြင်။
 ၂။ စို့စို့မက်မက်သုံးတတ်မှ စီးပွားထက်။
 ၃။ စို့စဉ်ပွဲ ဖင်ကွဲရေး။
 ၄။ စို့စဉ်မှသေချာ၊ သေချာမှ ခိုင်လုံး။
 ၅။ စို့မက်စုံဆောင်း သင္းလောင်း။
 ၆။ စို့မက်မှ ကြွယ်ဝါး။
 ၇။ စို့မက်မှ ဥစ္စာတက်။
 ၈။ စို့မှ ပွားး။
 ၉။ စို့ရာနား စိတောက်ကျား။

၃:

- ၁။ စီးတက်မှယဉ်၊ ချိုင်တက်မှခိုင်။
 ၂။ စီးပွားပြည့်မှု ခြတောင်စုံ။
 ၃။ စီးပွားပြည့်မှု ခြသိုံး။
 ၄။ စီးပွားပြိုင် အနိုင်လုံး ဒေါသခုံး။
 ၅။ စီးပွားဥစ္စာ၊ ရှာ့ကြောင်း၊ ပိုးရွက်ပြောင်းသို့။

၄

- ၁။ စုပေါင်းလုပ်ဆောင် ပြီးမြောက်အောင်။
 ၂။ စုဖန်များ ခြတောင်ပို့ဖြစ်။
 ၃။ စုဖန်များ ပျားလပို့ဖြစ်။
 ၄။ စုဇ္ဈာဇ်ကြီးကို ရိမှာလွှဲတေပိုင်။

၅:

- ၁။ စူးကိုစူးချင်းထွင်။
 ၂။ စူးကိုစူးချင်းထွင် လောင်းကိုလောင်းချင်းဆယ်။
 ၃။ စူးကိုစူးရာ မီးကိုကမ္မလား။
 ၄။ စူးကျဝက်ယောင် တို့မယောင်။
 ၅။ စူးကြားဗုံးသီး သစ်ကြားဝါးပျော်။
 ၆။ စူးကြားမှာ ဗုံးသီးရေပိုင်။
 ၇။ စူးခက်မှာ ထမိန်ဆိုးပြီ- ပြုလို့။
 ၈။ စူးပြောင့်ဝင်နှုတ်ရန်လွယ်၊ သောကပြောင့်ဝင် နှုတ်ရန်ခဲ့း။
 ၉။ စူးတို့က်တိုင်းကိုက် အမိုက်ဖြစ်။
 ၁၀။ စူးဝင်ရာကို ပေါက်ဆိုနိုင်ရာလုပ်တော်။
 ၁၁။ စူးနီးရာစူး ဆောက်နီးရာဆောက်။
 ၁၂။ စူးမှာဖက်ကျဖက်ဒုက္ခာ ဖက်မှာစူးကျ၊ ဖက်ဒုက္ခာ။
 ၁၃။ စူးမှာဖက်ကျ ဖက်ပေါက်၊ ဖက်မှာစူးကျ ဖက်ပေါက်။

၁၀

- ၁။ စေတနာနှစ်ပိုး သီဆီးကိုမျှ အာဂျာက်ချု။
 ၂။ စေတနာမှာ ဝေဒနာဖြစ်။
 ၃။ စေတနာလွန်ကေ ကမြင်းရာရောက်ကေ။
 ၄။ စေတနာလွန်ကေ တွန်ရော။
 ၅။ စေတနာလွန်ကေ တွန်ရော ဝိရိယလွန်ကေ ဆုံးရော။
 ၆။ စေတနာအလျှောက် အကျိုးရောက်။

၁၉

- ၁။ စည်ကားတစ်ခါ သုန်ဖျင်းတလူည့်။
 ၂။ စည်ပင်တခါ ပျက်ပြားတလှည့်။
 ၃။ စည်သံမကင်း ဟာလပင်း။
 ၄။ စည်းကမ်းစောင့်ထိမ်း ဘေးရန်ဖြော်မ်း။
 ၅။ စည်းစုပ်တရာ လင်းကွင်းတချိန်း။
 ၆။ စည်းမကျ နည်းမကျ။
 ၇။ စည်းမကျ နှဲမကျ။
 ၈။ စည်းမပါ နည်းမပါ။
 ၉။ စည်းမပါ နှဲမပါ။
 ၁၀။ စည်းမပိုင် နည်းမပိုင်။
 ၁၁။ စည်းမပိုင် နှဲမပိုင်။
 ၁၂။ စည်းမသီ နည်းမသီ။

၂၀

- ၁။ စောစောထ နီတို့တက်။
 ၂။ စောရနက္ခတ်နှစ် ယဉ်လိမ့်းရေသား။

၀၅

- ၁။ စင်ဖြူရိုးဖြောင့် နတ်လူစောင့်။

၀၆

- ၁။ စစ်ကြီးရောက်လျှင် သူရဲကောင်းကို ရှာရ၏။
 (အုံကြီးရောက်လျှင် ခင်ပွန်းကောင်းကို ရှာရ၏)(ရန်သုကိုအောင်လိုလျှင် ဥပါယ်ငါးပါးဖြင့် မြှော၏)
 ၂။ စစ်ထဲဝင် ရန်နှင့်လက်ထပ်ကြီး။
 ၃။ စစ်မရောက်မီ မြှားကုန်။
 ၄။ စစ်သံပီးမှ မြှားချွန်။

၀၇

- ၁။ စိုက်တေခါဖရုံး သီးရေခါ ဗူးသီး။

၀၈

- ၁။ စိုင်တီအနာ အစဉ်ပါ။

၀၉း

- ၁။ စဉ်းစားဖန်များ အကြောင်းရဲ။

၁၀

- ၁။ စောက်ထိုးမိုးမျှော်။
 ၂။ စောက်မှုန်းမထင် နက်မှုန်းမသီ။
 ၃။ စောက်မှုန်းမသီ ချောက်မှုန်းမသီ။

စောင့်

- ၁။ စောင့်နိုင်ကေ အကျိုးဟို ကြိနိုင်ကေ ပညာဟို (ယို)။
 ၂။ စောင့်လို့မျှော် ပေါ်လာခြင်းမဟို။
 ၃။ စောင့်လို့သာစောင့်ရဲ ပေါ်လာခါ အလဲမဟုတ်။

၀၅

- ၁။ စပ်ကိုအလယ်ကမထမ်းကော့ ရပ်ကိုဂေါင်းမဆောင်ကော့။
 ၂။ စပ်ကြားဖို့တိန်ဝင် ကြမ်းကြားလိုဝင်။
 ၃။ စပ်ကြားရိုဝင် ပုံတ်ကြားနွေးချီးဝင်။
 ၄။ စပ်ကြားရိုဝင် မျိုးကြားသူစိမ်းဝင်။
 ၅။ စပ်မှ ငရှုပ်သီးမှန်းသီ။
 ၆။ စပ်လည်းစပ်ကာ ငရှုပ်သီးမှာ အဖိုးနာ။
 ၇။ စပ်လည်းစပ်ပြန်ခံလည်းခံရ ငရှုပ်သီးမှာ အဖိုးကျ။

ဒိတ်

- ၁။ စိတ်ကကြည်ဖြူ အလိုတူ။
 ၂။ စိတ်ကူးစိတ်သား။
 ၃။ စိတ်ကူးနှင့် ကအိုပ်ဖူးစား။
 ၄။ စိတ်ကူးနှင့် ဆီအိုးမှာ်က်။
 ၅။ စိတ်ကူးနှင့် လိပ်ဉာဏ်း။ (စိတ်ကူးနှင့်လိပ်ဉာဏ်းကောင်း) (စိတ်ကူးနှင့်လိပ်ဉာဏ်းရောင်း)
 ၆။ စိတ်ကောင်းကေ အခေါင်းကျော်။
 ၇။ စိတ်ကိုသတ် အပြစ်လွှတ်။
 ၈။ စိတ်ကိုသတ် အပြစ်လွှတ် နှစ်ကိုထိန်းအပြစ်ပြီး။
 ၉။ စိတ်ကိုသာဟော ဖဘူးရား။
 ၁၀။ စိတ်ကိုအလိုလိုက် အမိုက်ဖြစ်။
 ၁၁။ စိတ်ကြောင့် ကိုယ်ကြောင့် ဖျာယထောင်း။
 ၁၂။ စိတ်ကြောင့်ကြဲ လက်ကြောင့်သီ။

- ၁၃။ စိတ်ကြွေ ကိုယ်ရွှေ့။
 ၁၄။ စိတ်ဆောင်တိုင်း ကိုယ်ပါ။
 ၁၅။ စိတ္ထူဇောဂါ ဆီးကူးလို့မရာ။
 ၁၆။ စိတ်ပြေည့် လူတပြည့်။
 ၁၇။ စိတ်တူ တသက် စိတ်မတူ တချက်။
 ၁၈။ စိတ်တူတသက် စိတ်မတူ တမနက်။
 ၁၉။ စိတ်တူ ပိတ်ဖြူ။ စိတ်မတူ မဲကြောင်းထူး။
 ၂၀။ စိတ်တူ- မဖြူ။ စိတ်မတူ မဲတူ။
 ၂၁။ စိတ်တူလို့ ကြည်ဖြူ။ ကေလေ့ အမိကန့်လန့်ဆိန်း (ဆီး)။
 ၂၂။ စိတ္ထူ - စိတ်။
 ၂၃။ စိတ်ထားတတ်မှ မြတ်။
 ၂၄။ စိတ်ထားရိုးဖြောင့် နတ်လူစောင့် (နှစ်သက်)။
 ၂၅။ စိတ်ထောင်း ကိုယ်ပြောင်း။
 ၂၆။ စိတ်နီဘုံဖူးဗျား လူနီတုံးကြား။
 ၂၇။ စိတ်နီဝတ်ဖူးဗျား လူနီခြုံကြား။
 ၂၈။ စိတ်ပါ ကိုယ်ရောက်။
 ၂၉။ စိတ်ပါလို့ ကိုယ်မပါ။
 ၃၀။ စိတ်ပင်ပန်းကိုယ်နွှေ့မ်း။
 ၃၁။ စိတ်ပေါက် စိတ်ရောက်။
 ၃၂။ စိတ်ပေါက် နဖူးခေါက်။
 ၃၃။ စိတ်ပို့ ကိုယ်နှုံး။
 ၃၄။ စိတ်ပျော်တဟာဟာ စိတ်မပျော်တစာစာ။
 ၃၅။ စိတ်ပရချာ့ ကိုယ်ဆင်းရဲရား။
 ၃၆။ စိတ်မကောင်း ကိုယ်ပြောင်း။
 ၃၇။ စိတ်မကောင်း ဖျာယထောင်း ရောဂါစ္စပေါင်း။
 ၃၈။ စိတ်ယင် (လျှော့)အမှားပင်။
 ၃၉။ စိတ်ရို့ ကိုယ်မချို့။
 ၄၀။ စိတ်ရို့ ကိုယ်နွှေ့မ်း။
 ၄၁။ စိတ်ရို့ ကိုယ်ရို့။
 ၄၂။ စိတ်ရောက်တိုင်း ကိုယ်မရောက်။

၄၃။ စိတ်လားရာကိုယ်ပါ။

၄၄။ စိတ်လားရာကိုယ်ပါ ခက်တေကာ့။

၄၅။ စိတ်လိုသိလိုက် လူငမိုက်။

၄၆။ စိတ်ဟိတိင်း ကိုယ်မပါ ကိုယ်ပါတိုင်း စိတ်မဟို။

၄၇။ စိတ်ဟိတိင်း မလိုက်နိုင်။

၄၈။ စိတ်အလိုလိုက် အမိုက်ဖြစ်။

၁။

၁။ စံဂိုးကိုဆင်နင်းလို တိုးမပြား။

၂။ စံဂိုးပြင်မှာ ကြွေက်သျေးပြီးယောင်။

၃။ စံဂိုးလောက်ပင် ဇောက်မနက်။

၂။

၁။ စန္ဒကူးမှာ အနှစ်ပြည့်၊ ဇကန်းမှာ အဆီမဲ့။

၃။

၁။ စမ်းစီစမ်းဖတ်။

၄။

၁။ စိန်နားဇူးရောင်နှင့် ပါးပြောင် (နားပြောင်)။

၅။

၁။ စိန်းသီးလက်ရွှေတ် ကြံမတတ်။

၁။

၁။ စုံကျု - ကျု၊ မကျု - ကျု။

၂။ စုံစမ်းဆင်ခြင် မှားမဝင်။

၂။

၁။ စုန်စုန်၊ ဆန်ဆန်။

၃။

၁။ စုန်းကျု - ကျုလို့။

(စုန်းနတ်ယောင်ယောင်၊ မွှေ့ယောင်ယောင်နှင့် ချိုသာစကားပြောသူမှားကို သတိထား)

၂။ စုန်းဖမ်း ငန်းဖမ်း။

၃။ စုန်းဖမ်း - ဖမ်းရှို့။

၄။

၁။ စွာကပိတ်မှ စိတ်ကပေါ်။

၂။ စွာတခွန်း ဂေါင်းတခွန်း။

၃။ စွာတခွန်း ပစာတခွန်း။

၄။ စွာထိုင်ရာ တင်ပါးပါ။

၅။ စွာရွှေကာ မွှာရွှေကာ။

၆။ စွာလုံကေ ဂေါင်းမလုံ၊ ဂေါင်းလုံကေ စွာမလုံ။

၇။ စွာအိုမပြို တင်ပါးကြီး။

၅။

၁။ စွဲလမ်းမှူးကြောင့် ဘေးဒဏ်ထောင်း။

ဓာတ်

၁။ ဓာတ်ကေထ သွံ့ကေထိုင်။

ဓာတ်

၁။ ဓာန့်စားမှုထောက်၍သား ခုနှစ်မှုဖား။

၂။ ဓာန့်စားမှုထောက်၍သား ခုနှစ်မှုဖား၊ တွေ့နှစ်မှုကြက်ဖား။

ဘ

၁။ ဆပြင်ဗလိနှစ် အထင်မကြီးကော်။

၂။ ဆရာကောင်းတပည့် စာကောင်းတတ်။

၃။ ဆရာကောင်းတပည့် ပန်းကောင်းပန်း။

၄။ ဆရာကောင်းတပည့် အနှစ်ပြည့်။

၅။ ဆရာကောင်းထံ နည်းမခံ ဂုဏ်မာန်ခတင်းတင်း။

၆။ ဆရာကိုပြန် အာခေါင်ကိုလှုစွဲး။

၇။ ဆရာချင်းတူကေလေ ပညာချင်းမတူ။

၈။ ဆရာ - ဆရာနှစ်း လက်စသတ်တော့ ဗုံးဆရာ။

၉။ ဆရာထက်က ဆရိလုပ်ချင်း။

၁၀။ ဆရာမကောင်း တပည့်ကောင်း။

၁၁။ ဆရာမကောင်း တပည့်ကောင်း၊ သားသမီးမကောင်း မိဘဂေါင်း။

၁၂။ ဆရာမကောင်း တပည့်တကာ အပါယ်စား။

၁၃။ ဆရာမပြ ငါးပိကင်ကို နည်းမရာ။

၁၄။ ဆရာမပြ ငါးပိဖုတ်ခါ နည်းမကျား။

၁၅။ ဆရာမပြ နည်းမကျား။

၁၆။ ဆရာမပြ နည်းမရာ။

၁၇။ ဆရာမသင် နည်းမမြင်။

၁၈။ ဆရာမဗျား သားသီရေား။

၁၉။ ဆရာလည်းမဖြစ် တပည့်လည်း မဖြစ်။

၂၀။ ဆလားပေါ် - ပေါ်လို့။

၂၁။ ဆလားအိတ်မှာ ဆန်ဟိုရောပိုင်း။

ဘား

၁။ ဆားတကျပ် သပုံတကျပ်။

၂။ ဆားတန်ပျားတန်း။

၃။ ဆားနှစ်ချုပ်သီး၊ ယမ်းနှစ်မီး။

၄။ ဆားဖြူးဗြို့။

၅။ ဆားဖြန်း ဖြန်းရို့။

၆။ ဆားမပါဝါး ပေါ့ပျက်ပျက်။

၇။ ဆားမပါ ပျားလည်းမချို့။

၈။ ဆားမပါ အရသာကင်း။

၉။ ဆားမရ ရို့မရာ။

၁၀။ ဆားမြတ္တုံး ငါးတအိုးကုန်း။

၁၁။ ဆားမြ မြရို့။

ဘီ

၁။ ဆီကာလိပ်သောက်တိုင်း အထင်မကြီးကော်။

၂။ ဆီခြင် ရီခြင်း။

၃။ ဆီတခါ ရီတလုပ်း။

၄။ ဆီတခြား ရီတခြား။

၅။ ဆီနယ်ပျားခွပ် န္တားသင်းခတ်။

- ၆။ ဆီနှုန်း ရီ။
 ၇။ ဆီနှုန်းရီသျောင် ကွဲခြားသောင်။
 ၈။ ဆီပိုင် အပေါက်ရှား။
 ၉။ ဆီဖြစ်ရီဖြစ်။
 ၁၀။ ဆီမီးပြောင်ပြောင် လတန်းဆောင်။
 ၁၁။ ဆီလောင် နှမ်းဖတ်။
 ၁၂။ ဆီဝယ်ရာလက်ဖားပါတိုင်း ခေါင်းဝယ်ရာလက်ဖားတောင်း။
 ၁၃။ ဆီသည်မ လက်ခုတ်။

သီး

- ၁။ ဆီးကိုချဉ်း အားမကိုးကော့ ကိုယ်လည်းအားပြုဖို့လို့။
 ၂။ ဆီးကိုလည်းတိုက် ကိုယ်လည်းညွှန်း။
 ၃။ ဆီးကျမ်းဖတ်ရာ နားထောင်ပါ သူနာကောင်းနည်းနည်း (နှီးနှီး)
 ၄။ ဆီးစား ကွဲမြှင့်းစား
 ၅။ ဆီးစွဲမြှင့်းမွဲမြှင့်းသရဲ့ဖို့။
 ၆။ ဆီးဆရာကို လူနာကသင်။
 ၇။ ဆီးဆရာဆီးစမ်း တအမိမုံးလန် (သေ)။
 ၈။ ဆီးမှာနှုန်းမျက် ကူးရခ်က်။
 ၉။ ဆီးလည်းအနား အနာလည်း ဆီး။
 ၁၀။ ဆီးလိပ်မှာ အတို့ မယားမှာ အပို့။
 ၁၁။ ဆီးသမက မထောင်းထာ သူနာကမခံချို့။
 ၁၂။ ဆီးသမကံ သူနာကံ။
 ၁၃။ ဆီးသမမှာ အို့ ဟူရားမှာပို့။

အ

- ၁။ ဆူတောင်းမှ ပြည့်၊ စုဆောင်းမှ ဟီ။

အူ

- ၁။ ဆူဆူပူပူ အပူကင်းပီးသောကအီးး။
 ၂။ ဆူတတ်ကဆဲ တတ်တော့။
 ၃။ ဆူထောင်ကားစောင့်၊ နှတ်ထောင်မစောင့်။
 ၄။ ဆူးပြောင့် ငါးစင်း လူခပင်းး။

အဲ

- ၁။ ဆဲချင်ဆီဆဲ မောင်မလေးး။
 ၂။ ဆဲဖန်များ ကေ-ထုံး

ဆယ်

- ၁။ ဆယ်ကန်ရီသောက်၊ ဆယ်ရွာရောက်။
 ၂။ ဆယ်ခွန်းပြောလို့ တခွန်းမထင်း။
 ၃။ ဆယ်တောင်းကြလို့ တတောင်းမရာ။
 ၄။ ဆယ်တောင်းထောင်းလို့ တတောင်းမရာ။
 ၅။ ဆယ်မိဆယ်ဖြား။
 ၆။ ဆယ်ရက်တိတိ စမ်းမတွေ့ (ဆားမတွေ့)
 ၇။ ဆယ်ရက်တိတိ စမ်းမတွေ့ ဆဲတရက်ဖြား ဆားနှုန်းစားး။

ဆက်

- ၁။ ဆက်ဆံမကောင်း အပေါင်းမဆန်း။

ဆင်

- ၁။ ဆင်က - ကစပ်၊ ဆိတ်သီတတ်း။
 ၂။ ဆင်က ကြီးစပ်၊ ဆိတ်သီတတ်း။
 ၃။ ဆင်ကစပ်စွာ ဆိတ်မခံသာ။

- ၄။ ဆင်ကန်းတော့တိုး။
 ၅။ ဆင်ကန်းတော့တိုး ချောက်ကိုထိုး။
 ၆။ ဆင်ကန်းတော့လား ချောက်ကမ်းပါး။
 ၇။ ဆင်ကိုဆင်ချင်းဖမ်း။
 ၈။ ဆင်ကိုဆင်နှင့်ချိုင်း။
 ၉။ ဆင်ကိုလူစီး။
 ၁၀။ ဆင်ကြီးတိုင်း မျက်စီမကြီး။
 ၁၁။ ဆင်ကြမ်းကကျူး လူကြမ်းကမှန်း။
 ၁၂။ ဆင်ကြမ်းချွန်းနှိမ်း။
 ၁၃။ ဆင်ချောင် ပြောင်ကျော်။
 ၁၄။ ဆင်ခြေရာ ဆိတ်ခွါန်းတိုင်း။
 ၁၅။ ဆင်ခြေရာမထင် ဆိတ်ခြေရာထင်။
 ၁၆။ ဆင်ခြေရာမှာ နှင့်ပေါက်ကျ ကျလို့။
 ၁၇။ ဆင်စားမစားကော့၊ ဆိတ်စား - စား။
 ၁၈။ ဆင်စားလို့ မကုန်ဆိတ်စားလိုကုန်း။
 ၁၉။ ဆင်စီးတရာ့ မြင်းစီးတထောင်။
 ၂၀။ ဆင်စီးလို့ မြင်းရုံး။
 ၂၁။ ဆင်စွယ်ကို ပြတ်တေဒါး ခရမ်းသီးမှာ စုတ်ဖွားဖွားး။
 ၂၂။ ဆင်စွယ်မှန်ရှိုး ပိုးမထိုး။
 ၂၃။ ဆင်တကောင်မစားလောက်၊ ကျားတစ်ကောင်လောက်။
 ၂၄။ ဆင်တဖက် ဆိတ်တဖက်။
 ၂၅။ ဆင်တဖက် မြင်းတဖက်။
 ၂၆။ ဆင်တဝ် မြင်းတပြီး (မြင်းတထွက်)။
 ၂၇။ ဆင်တိုင်းလည်းမလှ တတိုင်းလည်း မရ။
 ၂၈။ ဆင်နားရွက်ကို ဝက်တက်ယောင်။
 ၂၉။ ဆင်နှင့်လို့မသီ ဆိတ်နှင့်လို့သီ။
 ၂၁၀။ ဆင်နှုန်းဆိတ် ဆိတ်နှုန်းဆင်။
 ၂၁၁။ ဆင်နှုန်းဆိတ် နှုန်းရေပိုင်း။
 ၂၁၂။ ဆင်နှုန်းမောင်းကို ခွဲးမျှော်- မျှော်လို့။
 ၂၁၃။ ဆင်ပစ်မှာ နှုမ်းစိကျယောင်။

- ၂၄။ ဆင်ပေါက်ကြီးကို ဖီးစိနှုန်းပစ်ယောင်။
 ၂၅။ ဆင်ပေါင်ကြီးကို ယင်ကောင်လောက်မှတ်။
 ၂၆။ ဆင်ပေါင်ကြီးကို ချို့ပုံးရန်ရှား၊ မျှောက်မာန်ပါ။
 ၂၇။ ဆင်ပြောင်ကြီးမှာ ကိုယ်ကားလွှတ် မတုံးကျပ်။
 ၂၈။ ဆင်ဖိုးတထောင် ပြောင်ဖိုးတသိန်း။
 ၂၉။ ဆင်ဖိုးထက် ခွဲန်းပိုးကြီး။
 ၂၁၀။ ဆင်ဖိုးပိုင်လို့ ခွဲန်းပိုးမပိုင်း။
 ၂၁၁။ ဆင်ဖြူပေါင်ကျူး ထီးဖြူညီး။
 ၂၁၂။ ဆင်ဖြူမျက်နှာ ဆင်မဲမကြည့်ပဲ့ (မကြည့်သာ)။
 ၂၁၃။ ဆင်ပွေ့ မြင်းပွေ့ ကဲ့ခွားပွေ့ထက် နတ်ပွေ့အမျိုးသာလိုဆီး။
 ၂၁၄။ ဆင်မှာချီးတုံး ပိုးမှာတောင်ကုန်း။
 ၂၁၅။ ဆင်မှာဆင်စာ ဆိတ်မှာဆိတ်စာ။
 ၂၁၆။ ဆင်မှာကျင်းယောင် ချီးပိုးမှာပင်လယ်။
 ၂၁၇။ ဆင်မှာလည်း ဆင်အား ဆိတ်မှာလည်း ဆိတ်အား။
 ၂၁၈။ ဆင်လာ- လာ၊ မြင်းလာ - လာ။
 ၂၁၉။ ဆင်လားကေ လမ်းမလို့။
 ၂၁၁။ ဆင်လား လမ်းဖြစ် (လမ်းထွင်)။
 ၂၁၁။ ဆင်လည်းသန်လွန်းရေ၊ မြင်းလည်းယင်လွန်းရေ။
 ၂၁၂။ ဆင်လည်းသန်လွန်းရေ၊ မြင်းလည်းယင်လွန်းရေ ဆိတ်မှာကောင်းရေ။
 ၂၁၃။ ဆင်လိုက်မှ ကျွွဲန်းရှား။
 ၂၁၄။ ဆင်သီကို ဆိတ်ရိုနှုန်းပုံး ရေပိုင်း။
 ၂၁၅။ ဆင်အိပ်ရာမှာ ဆိတ်လာနှီးယောင်။

ဆင်း

- ၁။ ဆင်းရဲကေ ငရဲနှုန်း ရန်မကင်း။
 ၂။ ဆင်းရဲကေ ဆွဲမျိုးမတော်ချင်း။
 ၃။ ဆင်းရဲကေ ရန်များရေ။
 ၄။ ဆင်းရဲကေ လူရာမဝင်း။
 ၅။ ဆင်းရဲကေ လူမဟောက် ပုဇွန်ဖြူ။ ငါးမတော် (ဟုတ်)။

- ၆။ ဆင်းရဲကော လင်မယားရန်ဖြစ်တော့။
 ၇။ ဆင်းရဲကော ခိုးနိုးနိုး။
 ၈။ ဆင်းရဲချမ်းသာ အနားမှာ။
 ၉။ ဆင်းရဲချမ်းသာ အပြစ်သာ။
 ၁၀။ ဆင်းရဲတပါ ချမ်းသာတလူည်း။
 ၁၁။ ဆင်းရဲမတူ ချမ်းသာမမျှ ငါဘဝ။
 ၁၂။ ဆင်းရဲများအပြစ်ပွား။
 ၁၃။ ဆင်းရဲလီ ရောဂါနိုပ်စက်လီ။
 ၁၄။ ဆင်းရဲသား လယ်လုပ်မို့ယ်းခေါင်ရော့။
 ၁၅။ ဆင်းရဲသား လူပျင်း တနိမှာသုံးခါဖျား။
 ၁၆။ ဆင်းရဲသားလူလူမဟုတ် ပုံစွန်ဖြူပါးမဟုတ်။
 ၁၇။ ဆင်းရဲအတူ ချမ်းပူအမျှ။
 ၁၈။ ဆင်းရဲအားရ ကြွယ်ဝမနာလို့။

ဆိုင်

- ၁။ ဆိုင်ရာဆိုင် မပိုင်။

ဆိုင်း

- ၁။ ဆိုင်းလည်းမကျ ဗုံးလည်းမကျ။

ဆောက်

- ၁။ ဆောက်ခတ်တရာ ဗောတူတချက်။
 ၂။ ဆောက်ဖြစ်မှ ကျောင်းတကာ့။
 ၃။ ဆောင်တိုင်းအောင် ကြံးတိုင်းမြောက်။

ဆောင်း

- ၁။ ဆောင်းခါကျွန်ပြီး မီးလှုံးရာမှာ ဖမ်းလိုတွေ့။
 ၂။ ဆောင်းခါဝါး ပူခါဝေက်။
 ၃။ ဆောင်းခါဆီးပိုင်း။
 ၄။ ဆောင်းခါရိုချိုး နှင်းတောတိုး၊ ပူခါမီးလှုံး စောင်ကြီးခံ့။
 ၅။ ဆောင်းခါလူပျော်း တနိမှာသုံးခါဖျား။
 ၆။ ဆောင်းခါအိပ်မက် ကရောက်ကထောက်မက်။
 ၇။ ဆောင်းရာသီပြာသို့လ ဝါကြီးမမီးတဖွား။

ဆတ်

- ၁။ ဆတ်ကျရော့။
 ၂။ ဆတ်တစ်ကြောင်း ချီတစ်ကြောင်း။
 ၃။ ဆတ်မှာအပြိုလ်ကြောင့် ဆုံးယုံး။
 ၄။ ဆတ်မှာအပြိုကြောင့် ဆုံးယုံး ဖားမှာအသံကြောင့် သီဆုံး။
 (ဆတ်မှာအပြိုကြောင့် ဆုံးယုံး ဖားမှာအသံကြောင့် သီဆုံး၊ လူမှာအမျိုးကြောင့် ပျက်ပြန်း)
 ၅။ ဆတ်လီးရာမှာ ခွီးမျှော် - မျှော်ရို့။

ဆဒ်

- ၁။ ဆဒ်န်ဆင်ဖြူမျိုးမှန်ရော ဆင်မဲဖွားရှိုးမဟို။

ဆိတ်

- ၁။ ဆိတ်ကိုမြင်မှ ဆင်ကိုခလုတ်ခတ်တော့။
 ၂။ ဆိတ်ကွုယ်ရာ အရပ်မဟို။
 ၃။ ဆိတ်ချီးတရာ ဆင်ချီးတတုံး။
 ၄။ ဆိတ်ချိုင်ရောကြီးနှင့် ဆင်ကိုချိုင်လို့မရာ။
 ၅။ ဆိတ်ခြိုတရာ ဆင်ခြိုတချောင်း။
 ၆။ ဆိတ်ဆိတ်သွေးဆို့ ဆိတ်သားထည့်။
 ၇။ ဆိတ်ဆိတ်နိုက တထောင်တန် ဆိတ်ဆိတ်မနိုက အထောင်းခံ့။
 ၈။ ဆိတ်ဆိတ်နိုး စဆိုမှတ်လား။

- ၉။ ဆိတ်တကြောင်း ဆင်တကြောင်း။
 ၁၀။ ဆိတ်တရာ ဆင်တကောင်း။
 ၁၁။ ဆိတ်တရွှေ့ ကြီးတစွဲ့။
 ၁၂။ ဆိတ်ဖန်များ အနာဖြစ်။
 ၁၃။ ဆိတ်မသီခင် ဥက္ကာဖောက်။
 ၁၄။ ဆိတ်မသီခင် အရီနှီး။
 ၁၅။ ဆိတ်မှာဆိတ်စာ၊ ဆင်မှာဆင်စာ။
 ၁၆။ ဆိတ်မှာဆိတ်အား ဆင်မှာဆင်အား။

ဘတ်

၁။ ဘတ်ကေစူး၊ စားကေရှုး၊ နမ်းကေမူး၊ ပဒိုင်းသီးပိုင်း။

သံ

- ၁။ ဆံကိုသာချ မာနမချုံ။
 ၂။ ဆံထုံးချ အမြှတ်နန်း စကားပြောအချိပ်နန်း။
 ၃။ ဆံထုံးတထောင် အဂေါင်းတလုံး။
 ၄။ ဆံထုံးထိပ်တင် လင်မရ။
 ၅။ ဆံထုံးလည်းထုံးရ ခေါင်းလည်းဖြီးရ ဝန်းလည်းပန်ရ။
 ၆။ ဆံပင်ဖြူသီမင်း တခွန်တိုင်ထူး။

သန်

- ၁။ သန်ကောင်းမကောင်း ထောင်းမှသီံး။
 ၂။ သန်ကောင်းမကောင်း ထောင်းမှသီံး လူကောင်းမကောင်း ပေါင်းမှသီံး။
 ၃။ သန်ကုန် ထမင်းကျွေး။
 ၄။ သန်ကုန် မြို့လီး။
 ၅။ သန်စဉ်တိုင်း ကျမွဲန်းမလိုက်နိုင်း။
 ၆။ သန်တစိနန်း ထမင်းမဖြစ်။

- ၇။ ဆန်ထမင်း ဆားဟင်းနက်။
 ၈။ ဆန်နစ်ကြိတ်စရာမဟို လူကိုကြွေးအတိုး။
 ၉။ ဆန်နန်းထင်း မီးနန်းရှိုး။
 ၁၀။ ဆန်ပုတ်မှာ ကြွက်သွေ့ကျ- ကျလို့။
 ၁၁။ ဆန်ဖိုးထက် ရှိုးကြီးဗြိုး။
 ၁၂။ ဆန်ဖြူဗြိုးထောင်းမှသီံးရ လူကောင်းမကောင်း ပေါင်းကြည့်မှသီံးရ။
 ၁၃။ ဆန်မဟို ငို့သာအရင်း။
 ၁၄။ ဆန်မဟိုပဲ ကျိုးဆောက်။
 ၁၅။ ဆန်မဟိုပဲ ပုံတ်ကြီး။
 ၁၆။ ဆန်မဟိုပဲ ပုံတ်ကြီး ဝန်မဟိုပဲ အထူပ်ကြီး။
 ၁၇။ ဆန်မဟို အစားကြီး။
 ၁၈။ ဆန်မဟို အစားကြီး ငို့မဟို အသုံးကြီး။
 ၁၉။ ဆန်မှာလည်း မဝင် စပါးလည်း မဝင်။
 ၂၀။ ဆန်ရိုစပါး ဝဖြောထွေး- ပြည်ခည်ဝတီး။
 ၂၁။ ဆန်ရင်း နာနာဖွတ်။
 ၂၂။ ဆန်လည်းမဖြစ် စပါးလည်း မဖြစ်။
 ၂၃။ ဆန်အောက်နန်း ငါးခြားက်။
 ၂၄။ ဆန်အောက်လို့ ဆွမ်းလောင်း။

သန်း

- ၁။ ဆန်းတိုင်းမလှ ရှိုးတိုင်းမအား။
 ၂။ ဆန်းရာဆန်းစီ မအောက်စီကော်။
 ၃။ ဆန်းလျှင်တချက် ရှိုးလျှင်တသက်

သုံး

- ၁။ ဆုံးစမမြင် ကြောင်းလမ်းသွင်း။
 ၂။ ဆုံးစမမြင် ပင်လယ်ပြင်း။
 ၃။ ဆုံးစမမြင် အာကာပြင်း။

- ၄။ ဆုံးမ ခဲ့ခဲ့ ပျက်။
 ၅။ ဆုံးမ - မခဲ့ လူဝကြီ။
 ၆။ ဆုံးမ - မနိုင် ပျက်ချော်တိုင်။

၃၇

- ၁။ ဆိုခဲ့ စီ၊ မြစ်၊ ဆိုလွယ်စီ၊ ပြေခဲစီ။
 ၂။ ဆိုမည်ယောင်ယောင်နှစ်ဖုံး၊ ငိုမည်ယောင်ယောင်နှစ်ပြုး။
 ၃။ ဆိုသာဆို မပိုကော် ငိုသာင့် မျက်ရည်မစိုကော်။

၃၈

- ၁။ ဆိုဖုန်များ နှုတ်ခမ်းခဲ့။
 ၂။ ဆိုမနိုင် ဖာမရာ။

၃၉

- ၁။ ဆိုးကေပစ် ကောင်းကေလိုက်။
 ၂။ ဆိုးကေလေ့ မောင်ချစ်သူ ကောင်းကေလေ့ မောင်ချစ်သူ။
 ၃။ ဆိုးကေသတ် ရှိုးကေငတ်။
 ၄။ ဆိုးကောင်းမသိ လူဝတီ။
 ၅။ ဆိုးဆိုးကောင်းကောင်း သီယောင်ပေါင်း။
 ၆။ ဆိုးတခါ ကောင်းတလူည့်။
 ၇။ ဆိုးတူ ကောင်းဖက်။
 ၈။ ဆိုးဖွေယ်ကောင်းဖွေယ် ဤနှစ်ထွေကို ဉာဏ်ဝယ်စူးချ ပဏ္ဍားတီ။
 ၉။ ဆိုးလွန်းက ထောင်ကျ ရှိုးလွန်းက အ
 ၁၀။ ဆိုးလွန်းကထောင်ကျ ရှိုးလွန်းက မရ။
 ၁၁။ ဆိုးလျှင်ခံ ကောင်းလျှင်စံ။
 ၁၂။ ဆိုးလျှင်ပစ် ကောင်းလျှင်လိုက်။

၃၁

- ၁။ ဆွဲချင်းချုံမှုလုံ မျိုးချင်းထပ်မှ မြတ်။
 ၂။ ဆွဲ - ဆွဲချင်းထပ်၊ မျိုး - မျိုးချင်းစပ်။
 ၃။ ဆွဲတရာ မျိုးတသောင်း။
 ၄။ ဆွဲမျိုးချင်းရန်တွဲ၊ တသက်နှစ်မမြန်း။
 ၅။ ဆွဲမျိုးလင် ကြောင်းသတ်၊ အပြင်လင် ငင်ကာသတ်။
 ၆။ ဆွဲမျိုးသားချင်း မစိမ်းကားရ။

၃၂

- ၁။ ဆွဲကောင်းတိုင်းဆွဲ ပြရုံသာ။

၃၃

- ၁။ ဆွဲမ်းခနိုးယင့် ငြှက်သင့်။
 ၂။ ဆွဲမ်းဆန်တဲ့ ကြွက်ချီးကျား။
 ၃။ ဆွဲမ်းတစ်အုပ်နှစ် ဘုရားပေါင်းရန်တိုက်။
 ၄။ ဆွဲမ်းတစ်အုပ်နှစ် ဘုရားစုံဖူး။
 ၅။ ဆွဲမ်းတင်လည်းမမှို ဆွဲမ်းကြွင်းလည်းမမှို။
 ၆။ ဆွဲမ်းတင်လည်းမမှို ဆွဲမ်းဆုတ်လည်း မမှို။

က

- ၁။ ကော ကျယ်ရေ။
 ၂။ ကေန်းဂေါင်းဖြူခါယူ။
 ၃။ ကေန်းတရှုံးကြား ဖိုင်းနားရေပိုင်း။
 ၄။ ကေန်းပိုင်းအာရှုံးစား။
 ၅။ ကေန်းပိုင်း အာရှုံးစား ခွဲးပိုင်ဝုတ် လို့မေစားကော့။
 ၆။ ကေန်းမျက်စီ စွဲန်မျက်စီ။
 ၇။ ကေန်းလည်းအာအာ ခဲးပါလည်း ဝါဝါ ပြည်ရွှာသာလှမြို့စည် (ဝါဝါမြည်သံ)
 ၈။ ကေန်းအာ မကြာစီကော့ ချိဖားဟောက် မကြောက်လီကော့။
 ၉။ ရေက်သိုက်မှာ ကြောင်လာကျယောင်။
 ၁၀။ ရေက်အိုး ပြို့ - ပြိုရှို့။
 ၁၁။ ရေပ်နှုန်းမီးသီး တံတားနန်းချီး။
 ၁၂။ အေး အေါမရ။

C

၃

- ၁။ အ- အ - အနှစ် အလည်းမဟုတ် ညာလည်းမဟုတ်။
 ၂။ အတိ - အတိ မျိုးရှိုးလာတိ လူမြင်တိုင်း မသိုံး။
 ၃။ အတိတလုံး အခက်ခဲ့ုံး။
 ၄။ အတိတလုံး အမြတ်ဆုံး။
 ၅။ အတိတလုံး အမှုန်သုံး။
 ၆။ အတိမှုန် မျိုးမသန်။
 ၇။ အတိမှုန် ခက်ထန်မှ မင်းမျိုးမှုန် (မျိုးရှိုးမှုန်)
 ၈။ အတိမျိုးမှုန် အဖိုးတန်။
 ၉။ အတိမျိုးမှုန် အောက်ကျမခံး။
 ၁၀။ အတိမှုန်- မမှုန် အမူအကျင့်ကိုကြည့်။
 ၁၁။ အတိကို ယောင်ယမ်းမှသိုံး။
 ၁၂။ အတိအနာ လှကြာမိမှာ ဝမ်းထပါ။
 ၁၃။ အတိအနာ ဝမ်းထပါ။
 ၁၄။ အတိအနာ ဝမ်းထပါ ပိန္တာကုလို့ မရပါ။
 ၁၅။ အပတိသွေ့စောင်း ရှိုက်ကြောင်း။
 ၁၆။ အပင် လာလီ ငါမထိုံး။
 ၁၇။ အလောက်ပင်ကြီး ငွှေထုပ်နန်ဖို့- ပို့ပြား။
 ၁၈။ အအရှုပ်နှုန်း ငါးဖုတ်ကြပ်စင် တင်ဖို့ရောင်။

၄

- ၁။ ဇီဝီးနှစ် ရှိုခီး တချက်တည်း။
 ၂။ ဇိတ်နှစ် ဦးတင်တူတူပင်။

နီး

- ၁။ ဦးကိုခွတ် မယားကိုသတ်။
 ၂။ ဦးချောင်းရိန်း မြစ်ရိမ်ရော့။
 ၃။ ဦးစီကို ထန်းသီးလုပ်။

ကော်

- ၁။ ကော်ကိုကိုင် ပြီးနိုင်လွှတ်ခဲ့။
 ၂။ ကော်ကြီးနှုန်းမြင် မျှင်ကြီးနှုန်းကျဲ့။

ဇော်

- ၁။ ဇော်ဆိုကေ ဂျောက်။
 ၂။ ဇော်ဝင်လီ နက်လီ။
 ၃။ ဇော်ဝင်လီနက်လီ နက်လီဇော်ဝင်လီ။

ဇော်

- ၁။ ဇော်ဆိုကေ - ဒန်း၊ ဒန်းဆိုကေ - ဇော်။
 ၂။ ဇော်ပင်လား - ဇော်ပင်လားနှင့် ဇော်းလည်းမဟုတ် ပြက်လည်းမဟုတ်။

ဇော်း

- ၁။ ဇော်းလည်းမဖြစ်၊ ဒန်းလည်း မဖြစ်။
 ၂။ ဇော်းထက်လီ ပြတ်လီ။

ကျော်

- ၁။ ဘတ်ကတော့တမတ်ရ လင်းကွင်းနင်းမိတော့ တဆယ်လျှော်ရာ။
 ၂။ ဘတ်ချင်းမတူကေလေ့ မေတ္တာသာပဓာနာ။

၃။ ဘတ်ချင်းမတူ မကြည်ဖြူ။

၄။ ဘတ်ချင်းမတူ အလိုတူ။

၅။ ဘတ်တူသားစား ပျက်ပြားရာ။

၆။ ဘတ်မတူ အမူကွဲပြား။

၇။ ဘတ်မှာလူပျက် အိမ်မှာကြက်နက်၊ ကြမ်းမှာအကွပ်။

၈။ ဘတ်သမ ပစာ အရှုံးပစာ အသွေးပစာ။

၉။ ဘတ်သမ- မယား၊ နွဲသမပါး၊ ဗဲသမ (ဒရီး)။

မြော်

၁။ မြွှေ့ခိုတ်ကျွန်း နိမိတ်ထွန်း။

၂။ မြွှေ့မှာ တလူမပေါ်။

၃။ မြွှေ့မှာယူး ငါတကား။

၄။ မြွှေ့ရစ်ရှိစင် မင်းသုံးဝင်။

နှဲး

၁။ နွဲးကောင်းမှ အောင်ပွဲရာ။

၂။ နွဲးသန်မှ အောင်လံရာ။

နှုံး

၁။ နှုံးကြီးရာ ဟင်းဖတ်ပါ။

၁၃

၁။ ရွှေပန် ပြာကျမှ ပြန်တော့မည်။

၁ၪ:

၁။ စိုးကိုကြည့်လို ပါးပါးလိုး။
 J။ စိုးချင်းတူ ဉိုးသူယူ။
 ၃။ စိုးစကားစိုးမှာ အိမ်စကားအိမ်မှာ။
 ၄။ စိုးစကားမှာ မုသားပါ။
 ၅။ စိုးစကားမှာ အမှားပါ။
 ၆။ စိုးစကား အတည်မဟို။
 ၇။ စိုးစကား အိမ်မှာမယား - မပြောရ။
 ၈။ စိုးစာ နှာစာ။

၁ၪ

၁။ ညာကလည်းကောင်း၊ လကဗလည်းကောင်း၊ ပုံကောင်းတစ်ခု ပြောပြုပါ။
 J။ ညာဇာလည်း မလာကော့ အပူလည်း မရှာကော့။
 ၃။ ညာပြောအောက်၊ နိန့်ပြောနောက်။
 ၄။ ညာဦးက ငိုရေလူလည်း ကွဲတမ၊ မိုးသောက် ငိုရေလူလည်း ကွဲတမ။

၁ၫ

၁။ ညာစား ဝါးစား ။ (ညာစား၊ ယာစား၊ ဝိစား)
 J။ ညာစား သာပေါင်း။
 ၃။ ညာစားသာပေါင်း၊ ထိုလူများကို ယောင်ကြည်ကောင်း။
 ၄။ ညာနိုင်ကေ သမာဓိ၊ လိမ်နိုင်ကေ ပညာတိ။
 ၅။ ညာလဲဘယ်ထောင် တက်တက်ပြောင်။

ညီ

- ၁။ ညီညာထွေလုပ်ဆောင်မှ အောင်ဖြင့်ကြ။
 ၂။ ညီနှုန်းအည်းကို တရားဆို အည်းကိုမျက်ရည်ယို။
 ၃။ ညီနှုန်းအည်းမတရားချာ အည်းမမျက်ရည်ကျ။
 ၄။ ညီမျှမှုသမ။
 ၅။ ညီအည်းကိုနှစ်ဦး ဖြီးဥပေါ်မာ။

ညဉ်

- ၁။ ညဉ် ကိုကြောင် နိုင်ကိုမောင်။
 ၂။ ညဉ်ခါရိချိုး ကန်းကျင် ဆီအိုးနှင့်မှားး။
 ၃။ ညဉ်နက်လို တဆီမြဲလို။
 ၄။ ညဉ်နက်လို တဆီရဲလို။
 ၅။ ညဉ်နက်သိုင်ခေါင် စဆီမျှောင်။
 ၆။ ညဉ်ပြောအောက်ကြည့် နိုင်ပြောနောက်ကြည့်။
 ၇။ ညဉ်မိုက်သိုင်ခေါင် မူာင်မိုက်ထ တိမ်တိုက်ကဖုံးး။
 ၈။ ညဉ်မူာင်မသိ ကြက်မျက်စိုး။
 ၉။ ညဉ်ရှုည် အိမ်မက်မှားး။
 ၁၀။ ညဉ်အခါ လူအခြင်းကို မပြောရ။
 ၁၁။ ညဉ်အိပ်တော် မီးမထွန်းပဲ မအိပ်ရာ။

ညျောင်

- ၁။ ညျောင်ကပ်မိုးရော တသဘော။
 ၂။ ညျောင်စိလောက်လူ။ ညျောင်ပင်ကြီးလောက်ရဲ။
 ၃။ ညျောင်ညျောင်မြည် ကြောင်မှန်းသိုး။
 ၄။ ညျောင်ပင်ကို မနှစ်း၊ ပုထိုးကို ဖျက်။
 ၅။ ညျောင်ပင်ကြီးလူ။ ညျောင်စိလောက်မရ။
 ၆။ ညျောင်ပင်ကြီးအောက် ညျောင်ပင်သျော်မပေါက်။

- ၂။ ညျောင်ပွင့်ရေခါယူ။
 ၃။ ညျောင်မြစ်ကိုတူး ပုံသင်ဥပေါ်။

ညာဏ်

- ၁။ ညာဏ်ပညာချုပ် ခြိန်းနှယ်အုပ်သိုး။
 ၂။ ညာဏ်မွဲကင်းထူး မိုက်သောသူ အတူမပေါင်းရဲ။

ညာ

- ၁။ ညာထီးငါး ကြောင်စားး။
 ၂။ ညာထားငါး လောက်သောသေား။

ညာတ်

- ၁။ ညာတ်ကိုမမြင် အစာကိုသာမြင်။

၄

ငါ

- ၁။ ငါနြေားမှာ ကိုယ့်အိမ်သူလည်း အမူ ကွဲးပြတ်၊ ကျင့်ဖောက်တတ်။
 ၂။ ငါန- ငါန ကောသလွှာ။

၈

၈

- ၁။ တကာ ငါဆိုတိုင်း။
 ၂။ တကာပါးကဆိုကေ နာပါရေဆာပါရေ ဘုန်းကြီးပါးကဆိုကေ စားလိုက်သောက်လိုက်
 ၃။ တဆတ်ဆတ်ခြင်ခတ်မောင်ယော၊ ခပ်ဖန်များကေ အိုးပြည့်ရော။
 ၄။ တဏ္ဍာကင်းပြောင် ခေမာသောင်။
 ၅။ တဏ္ဍာကိုအဖော်လုပ်၊ သံသရာစုပ်စုပ်မြှုပ်။
 ၆။ တဏ္ဍာနှင့်တူဘိ မြှင့်မဟို။
 ၇။ တဏ္ဍာပေမ ချစ်သမျှ မီးမျှမကပူ။
 ၈။ တဏ္ဍာမြစ်မ ပင်လယ်ၢ။
 ၉။ တဏ္ဍာမှာ မျက်စိမဟို။
 ၁၀။ တဏ္ဍာရမက် လူကိုဖျက်။
 ၁၁။ တဏ္ဍာလွန် ကျွန်ဖြစ်တော်။
 ၁၂။ တဏ္ဍာသည် အကန်းနှင့်တူ။
 ၁၃။ တဏ္ဍာသန် ပူပန်ရာ။
 ၁၄။ တဏ္ဍာအလိုသို့လိုက် အမိုက်ဖြစ်။
 ၁၅။ တတိုင်းလည်းမရ ဆင်တိုင်းလည်း မလှ။
 ၁၆။ တပည့်မကောင်း ဆရာဂေါင်း။
 ၁၇။ တပည့်မကောင်း ဆရာကောင်း၊ သားသမီးမကောင်း မိဖဂေါင်း (ခေါင်း)။
 ၁၈။ တပည့်မလိမ္မာ ဆရာသီတင်းမသုံးသာ။

- ၁၉။ တပည့်လိမ္မာ ဆရာအာပတ်လွှတ်။
 ၂၀။ တပည့်ရှာ ဆရာနှင့်တို့။
 ၂၁။ တပေါင်နီ တစ်ရွှေခုန်း။
 ၂၂။ တပေါင်၊ နိဒါန်း၊ ကိန်းအခန်း။
 ၂၃။ တပေါင်းတန်ခူး တောင်လီမြူး။
 ၂၄။ တပေါင်းတန်ခူး မြူးဖုံး။
 ၂၅။ တပေါင်းတန်ခူး လီပိုမြူး (မိုးသက်ကြား)။
 ၂၆။ တပေါင်းတန်ခူး လီဟူးဟူး။
 ၂၇။ တပေါင်းရွက်ကျင် ရွက်နဲ့ဆင်။
 ၂၈။ တပေါင်းလ လီပို ထွားထွားကြီး။
 ၂၉။ တပို့တွဲ တပေါင်း ပြာမှုနဲ့ဆောင်း။
 ၂၁။ တပို့တွဲ တပေါင်း မြူးထောင်းထောင်း။
 ၂၁။ တမာစကားမပြောကြားနှင့် နာဝိယံပြောဆိုရန်။
 ၂၂။ တမာ- တမာခါးတမာ၊ တမာပင်က အတိပြု။
 ၂၃။ တမာသကာထည့်လည်း မချို့။
 ၂၄။ တမန်းကောင်းကေပျောင်း လူကောင်းကေ ပေါင်း။
 ၂၅။ တမန်းတပြည် ညွှန်တစ်ပြည်။
 ၂၆။ တရားကိုစောင့်ပြီးမှ တရားကပြန်စောင့်။
 ၂၇။ တရားကိုရှာ အချက်ကိုဖျက်။
 ၂၈။ တရားကိုရှာ အချက်ကိုခြုံ။
 ၂၉။ တရားကို နတ်စောင့်။
 ၂၁။ တရားကိုလိုက် တဏ္ဍာကိုပစ်။
 ၂၁။ တရားကျင့်တတ် သူတော်မြတ်။
 ၂၂။ တရားကြားကေမွဲ့ အစားကြားကေ ဘေး။
 ၂၃။ တရားဆုံးဖြတ် ဓမ္မသတ်။
 ၂၄။ တရားတတ်ဖြောင့်ခဲ့သည် စကားတတ်စောင့်ခဲ့သည်။
 ၂၅။ တရားနာခိုက် ပိတိဖြစ်။
 ၂၆။ တရားနှင့်လွှာ အပါယ်ဝရဆွဲ။
 ၂၇။ တရားဖက်လိုက် ဘုရားကြိုက်။
 ၂၈။ တရားမတတ် ရုံးကိုကပ် စကားမတတ် ထုံးကိုမှတ်။

၄၉။ တရားမှန် - နတ်လူသာခုခေါ်။
 ၅၀။ တရားလည်းနာရယောင်၊ အဆာလည်းပြေယောင်။
 ၅၁။ တရားဆိုသော်ရဲ့လျော့စေ၊ စကားဆိုသော် မြဲလျော့စေ။
 ၅၂။ တရားလွှဲ နတ်လူလျည့်မကြည့်။
 ၅၃။ တရားသည် လူကိုမျက်နှာမလိုက်။
 ၅၄။ တရားအောမြိုက်ရသာ၊ ချိန်ခါရှိခိုက် သောက်သုံးလိုက်။
 ၅၅။ တရုတ်နှစ်ကူလား။
 ၅၆။ တရုတ်နှစ်ကူလား ခါးမှုပျက်ပြား။
 ၅၇။ တရုတ်နှစ် ဝက်။
 ၅၈။ တရုတ်မျက်နှာ ဝက်မကြည့်သာ။
 ၅၉။ တရှုံးရှုံးလား ဖန်များရောက်။
 ၆၀။ တလင်းနှစ် စနီရန်ဖက် တခြက်ခြက်။
 ၆၁။ တလင်းနှစ် စပါးကျိုမှုသား။
 ၆၂။ တလင်းနှစ် ရွာလီမိုးသက်ခုနှစ်ရက်။
 ၆၃။ တလင်းနှစ် ပိုးတလင်နိုဗြိုး။
 ၆၄။ တလင်းလည်းပွဲ ပုံတ်လည်းဆွဲ။
 ၆၅။ တလိုင်းကိုအကောက်၊ ကုလားကိုမိုးပေါက်၊ ပျူကိုအမြောက်။
 ၆၆။ တလိုန်တွက် ငှုက်အမျိုး ကောင်းကင်ပြီမှုမှုံး။
 ၆၇။ တလိုန်တွက် ငှုက်အမျိုး အပင်မှာ မနားရှိုး။
 ၆၈။ တပဲးလည်လည် လူငွေ့။

တံ

၁။ တံငါနားနီးကေ - တံငါး၊ မှုဆိုးနားနီးကေ - မှုဆိုး။

တို့

၁။ တစ်ကိုင်တည်း ငါးပါး
 ၂။ တစ်ကောင်ရလည်း သမီးမေထိုး ချင်ထွေးစားမည်။
 ၃။ တစ်ကောင်ရလည်း အာစားဖို့ နှစ်ကောင်ရလည်း အာစားဖို့။

၄။ တစ်ကန်ကရီ တစ်ကန်မှာထည့်မပြည့်။
 ၅။ တစ်ကိုယ်ကောင်းကြံး အထိုးကျွန်း။
 ၆။ တစ်ကျောင်းတရိတာ တစ်ရွာတပ္ပါယန်း။
 ၇။ တစ်ကျောင်းတည်းနီး တစ်ရိတ်ည်းသောက်။
 ၈။ တစ်ခါကောင်း ကောင်းနည်းနည်း (နီးနီး)။
 ၉။ တစ်ခါကျဖူးမှ သတိရရော။
 ၁၀။ တစ်ခါခုန်ဖူး ရေနား၊ ခါတိုင်းခုန်ရော။
 ၁၁။ တစ်ခါခုး ဆယ်ခါခုးချင်။
 ၁၂။ တစ်ခါခုးတစ်ခါတို့၊ ကံကအဆွဲး။
 ၁၃။ တစ်ခါစား မလုပ်ရ တသက်စာကြံး။
 ၁၄။ တစ်ခါစဲ တစ်ခါခဲ ရစမြှုံး။
 ၁၅။ တစ်ခါ တစ်ခါနှစ်း။
 ၁၆။ တစ်ခါပီး တို့တိုင်းတောင်းး။
 ၁၇။ တစ်ခါပြဖူး သူ့ကျေးဇူး။
 ၁၈။ တစ်ခါပြော တသက်မှုတ်ထား။
 ၁၉။ တစ်ခါမကောင်း ဆယ်ခါမကောင်း။
 ၂၀။ တစ်ခါမကျ သတိမရော။
 ၂၁။ တစ်ခါမပြောင့် ဆယ်ခါမပြောင့်။
 ၂၂။ တစ်ခါမပြန် အနာဂတ်။
 ၂၃။ တစ်ခါမမိ တစ်ခါမိ။
 ၂၄။ တစ်ခါမယုံ ဆယ်ခါမယုံ။
 ၂၅။ တစ်ခါမသိ ဆယ်ခါမသိ။
 ၂၆။ တစ်ခါမသိ ဆယ်ခါသိ။
 ၂၇။ တစ်ခါမသိ ပျဉ်ဖူးမသိ။
 ၂၈။ တစ်ခါရ ရေကြောင်းထင်၊ ရွာနားချောင်း၊ လမူးပိတ်၊ ချီးတုံးဝင်။
 ၂၉။ တစ်ခါလာအားနား၊ နှစ်ခါလာ အားနား။
 ၃၀။ တစ်ခါလိမ့်- လိမ့်သူ့အပြစ်၊ နှစ်ခါလိမ့် လိမ့်ခံသူ့အပြစ်။
 ၃၁။ တစ်ခါသိ ဆယ်ခါသိ။
 ၃၂။ တစ်ခါသိဘူးမှ ပျဉ်ဖူးနားလည်း။
 ၃၃။ တစ်ချက်ခုတ် နှစ်ချက်ပြတ်။

୧୯॥ ତର୍ଣ୍ଣାକୁଳି ତର୍ଣ୍ଣବନ୍ଦୀ
୨୦॥ ତର୍ଣ୍ଣଶିଖିଃସ୍ତର କୁର୍ଣ୍ଣଶିଖିଃପ୍ରତି
୨୧॥ ତର୍ଣ୍ଣମ୍ରାଃଲୟତର ଗ୍ରୀବ୍ଦଲୟନ୍ତର
୨୨॥ ତର୍ଣ୍ଣମ୍ରାଃଲୟତର ଲୟବ୍ରେତର
୨୩॥ ତର୍ଣ୍ଣପ୍ରିକ୍ରୂଯିତି ତମବ୍ୟତି
୨୪॥ ତର୍ଣ୍ଣଶିଖିଃତଙ୍କାଃ ତର୍ଣ୍ଣବନ୍ଦୀତଙ୍କାଃ
୨୫॥ ତର୍ଣ୍ଣଶିଖିଃପ୍ରୋପ୍ରା କୁର୍ଣ୍ଣଶିଖିଃଫ୍ରାଃଲବ୍ନ୍ୟ
୨୬॥ ତର୍ଣ୍ଣପିଗେଷ୍ଠି ତର୍ଣ୍ଣଅତିରିଗେ
୨୭॥ ତର୍ଣ୍ଣପିଗେଷ୍ଠି ତଵନ୍ଦିତାଯ୍ୟ
୨୮॥ ତର୍ଣ୍ଣପିଗେଷ୍ଠି- ତର୍ଣ୍ଣପିଗେଷ୍ଠି ଅତିରିପ୍ରତ୍ୟ
୨୯॥ ତର୍ଣ୍ଣତିଫ୍ରାଗର୍କ ତର୍ଣ୍ଣତିଲିଗ ପ୍ରେତିଜୁଣ୍ଡାପ୍ରେତ
୩୦॥ ତର୍ଣ୍ଣତର୍ଣ୍ଣତର୍ଣ୍ଣତର୍ଣ୍ଣ ଗ୍ରୂଫକ୍ଷମ୍ବ୍ରାଃ ଅତିଃପ୍ରତ୍ୟ
୩୧॥ ତର୍ଣ୍ଣତର୍ଣ୍ଣତର୍ଣ୍ଣତର୍ଣ୍ଣ ଯ୍ରୁଫକ୍ଷମ୍ବ୍ରାଃ ଗ୍ରୁଫ
୩୨॥ ତର୍ଣ୍ଣଫ୍ରକ୍ଷଃଗ୍ରୀରାମ୍ରିଣ୍ଦରେ ତର୍ଣ୍ଣଅତିଃଗ୍ରୀ ମମ୍ରି
୩୩॥ ତର୍ଣ୍ଣଫ୍ରକ୍ଷଃଯୁଝ ତର୍ଣ୍ଣଯୋଗରମ
୩୪॥ ତର୍ଣ୍ଣଲୟନ୍ତିଲ୍ୟଃଲୟନ୍ତିରେଲାଙ୍କିଃ ଉନ୍ନିଃତିନ୍ଦିନଗମଲୁତ
୩୫॥ ତର୍ଣ୍ଣଲୟନ୍ତିଅରିବ୍ୟକ ଶଯ୍ୟଲୟନ୍ତିଅରିବମଂ
୩୬॥ ତର୍ଣ୍ଣତୋବାଂଦ ତର୍ଣ୍ଣପ୍ରିଣିଵକ୍ଷଃ
୩୭॥ ତର୍ଣ୍ଣତୋବାଂଦପିଃ ତର୍ଣ୍ଣଲ୍ୟନ୍ତ
୩୮॥ ତର୍ଣ୍ଣତୋବାଂଦପ୍ର ତର୍ଣ୍ଣଲ୍ୟମ୍ରିଣ ପଲ୍ଲାଚ୍ଛାନ
୩୯॥ ତର୍ଣ୍ଣତର୍ଣ୍ଣତାଃଲବ୍ନ୍ୟଃ କ୍ରିଗର୍ବ୍ରାନ୍ତି କୁର୍ଣ୍ଣତର୍ଣ୍ଣତାଃଲବ୍ନ୍ୟଃ କ୍ରିଗର୍ବ୍ରାନ୍ତି
୪୦॥ ତର୍ଣ୍ଣତର୍ଣ୍ଣଗ୍ରୂହଃତ୍ରୀଃ ଶଯ୍ୟତର୍ଣ୍ଣଗ୍ରୂହଃ ତ୍ରୀଃଫ୍ରାନ୍ତିତ୍ରୁତାର୍ତ୍ତମତୋ
୪୧॥ ତର୍ଣ୍ଣତର୍ଣ୍ଣଗ୍ରୂହଃତ୍ରୀଃ ମ୍ରିତର୍ବାଦ୍ଧି
୪୨॥ ତର୍ଣ୍ଣତ୍ରୁଦଃମ୍ରିଣ ତର୍ଣ୍ଣକୋଣିକ୍ରିଗ
୪୩॥ ତର୍ଣ୍ଣତମ୍ବ୍ରେ ଆଲ୍ୟପ୍ରିଣିଅନ୍ତି
୪୪॥ ତର୍ଣ୍ଣଅକୁଳି ତର୍ଣ୍ଣବନ୍ଦୀ
୪୫॥ ତର୍ଣ୍ଣଶିଖିଃସ୍ତର କୁର୍ଣ୍ଣଶିଖିଃପ୍ରତି
୪୬॥ ତର୍ଣ୍ଣତମ୍ବ୍ରେ ଶ୍ରୂର୍ବ୍ରୂର୍ବାଃ
୪୭॥ ତର୍ଣ୍ଣତମ୍ବ୍ରେନ୍ତର୍ବ୍ରୂର୍ବ୍ରୂର୍ବାଃ ତର୍ଣ୍ଣତମ୍ବ୍ରେନ୍ତର୍ବ୍ରୂର୍ବାଃ ତାଃତାଃ
୪୮॥ ତର୍ଣ୍ଣତମ୍ବ୍ରେନ୍ତର୍ବ୍ରୂର୍ବାଃ

၆၄။ တစ်ထောင်မြင် တစ်ရာစွန့်။

၆၅။ တစ်ထပ်စာကို တစ်သက်စာထင် ခွီးအမြင်။

၆၆။ တစ်ထပ်စားကားကား တစ်ထည့်ဝတ်ရှားရှား။

၆၇။ တစ်ထွားပြ တလဲမြင်။

၆၈။ တထွားမခွါ အပ်နဖားမှာ ခြော်မျှင်ပါယောင်။

၆၉။ တစ်နားဆို တစ်ပွဲလားမိန်း။

၇၀။ တစ်နား တစ်ပွဲ။

၇၁။ တစ်နားနှင့် တစ်ပွဲ တစ်ချက်တည်း။

၇၂။ တစ်နှုန်းတစ်ခါသီရမှား။

၇၃။ တစ်နှုန်းတစ်ခြား ရိုနည်းငါး။

၇၄။ တစ်နှုန်းတစ်နှုန်း ကာလျှို့။

၇၅။ တစ်နှုန်းတစ်ခြား သီဖက်နှုန်း။

၇၆။ တစ်နှုန်းထက်တစ်နှုန်း သီရက်နှုန်းနှုန်း။

၇၇။ တစ်နှုန်းထက်တစ်နှုန်း တန္ထိန္တးနှုန်း အချိန်ကုန်။

၇၈။ တစ်နှုန်းခွွဲတ် တလမ္တတ်။

၇၉။ တစ်နှုန်းလုံးကတ တိုက်တော်ကြက်မ ဥခါတစ်လုံးတည်း။

၈၀။ တစ်နှုန်းလုံးစာသင်ရေ ကမ္မန်းခမ္မန်းမသိ။

၈၁။ တစ်နှုန်းလုံးစာသင်ရေ အမ္မန်းမသိ။

၈၂။ တစ်နှုန်းလုံး တစ်ခြားပါ။

၈၃။ တစ်ပူမှာ နှစ်ပူထပ်လောင်း။

၈၄။ တစ်ပူမှာနှစ်ပူလောင်း အကြောင်းကမလူ။

၈၅။ တစ်ပင်လဲမူ တစ်ပင်ထူး။

၈၆။ တစ်ပူတ်တည်းဆန် တစ်ရှိုင်တည်းစပါး။

၈၇။ တစ်ဖီးကလွှတ် နှစ်ဖီးထပ်။

၈၈။ တစ်ဖီးထက် နှစ်ဖီးမဟို။

၈၉။ တစ်ဖီးကမ်းပြီ တစ်ဖက်ကမ်းဆန်း။

၉၀။ တစ်ဖောင်ဝါး တစ်လုံးနှုန်းကန်။

၉၁။ တစ်ဖောင်ဝါး တစ်လုံးနှုန်းကန် ကေလေ့အချည်းနှုံး။

၉၂။ တစ်မို့ယ်းလယ်ထွား နွားထီးမှုန်း နွားမမှုန်းမသိ။

၉၃။ တစ်မို့ယ်းအောက်တွင် တစ်ယောက်မပေါ် ငါရာဇာ။

- ၉၄။ တစ်မြိုက်တည်းနဲ့ တစ်ရိုက်တည်းသောက်။
၉၅။ တစ်မှူးဖော် နှစ်မှူးပေါ်။
၉၆။ တစ်ယောက်ကစပ် တစ်ရွာလုံးကို အမျိုးမှတ်။
၉၇။ တစ်ယောက်ကစပ် အသားကပ်။
၉၈။ တစ်ယောက်ကောင်းက တစ်ယောက်ဖျက်။
၉၉။ တစ်ယောက်ကောင်းက တစ်သောင်းပျက်။
၁၀၀။ တစ်ယောက်ကောင်းစား တစ်ယောက်မှုပြင်အား။
၁၀၁။ တစ်ယောက်ကောင်းစား တစ်ယောက်လား။
၁၀၂။ တစ်ယောက်ကိုအိန္ဒိုး တစ်ရွာလုံး။
၁၀၃။ တစ်ယောက်ချမ်းသာ တစ်ယောက်မှုပြင်သာ။
၁၀၄။ တစ်ယောက်စကား တစ်ယောက်နား။
၁၀၅။ တစ်ယောက်စကား တစ်ရာနား။
၁၀၆။ တစ်ယောက်စကား တစ်ရာစကား မင်းပါးကြား။
၁၀၇။ တစ်ယောက်စကား တစ်ရာစကား တစ်ရာစကား မင်းပါးကြား။
၁၀၈။ တစ်ယောက်စကား တစ်ရာနား။
၁၀၉။ တစ်ယောက်စကား တစ်ရာနား။
၁၀၁။ တစ်ယောက်စကား တစ်ယောက်ဝါး။
၁၀၁။ တစ်ယောက်ဆက်ဆန် ဖောက်မှုပြန်ဘဲ အလွန်ခဲ့း။
၁၀၁။ တစ်ယောက်ဆင်း တစ်ယောက်တက်။
၁၀၂။ တစ်ယောက်တစ်ခါ တစ်အာနာ။
၁၀၃။ တစ်ယောက်တစ်ခါ တစ်အာနာ ပဲးသာတစ်ပြား အလကား။
၁၀၄။ တစ်ယောက်တစ်ချက် ကျောင်းသားလက်။
၁၀၅။ တစ်ယောက်တစ်ချက် သူသတ်လက်။
၁၀၆။ တစ်ယောက်တစ်နည်း ချင်းငထင်မှာ နောက်ဖင်လွှား။
၁၀၇။ တစ်ယောက်တစ်ဦး ကျေးဇူးပြုကာ တစ်ဦးပြန်ခါ မမိန့်ရာ။
၁၀၈။ တစ်ယောက်တစ်ဦး ချစ်ဟန်ပြုလည်း တစ်ဦးမှုနှစ်စာ မယုံရာ။
၁၀၉။ တစ်ယောက်တက် တစ်ယောက်သာ လှကြာမှာတစ် ငါးမှာနှစ်။
၁၁၀။ တစ်ယောက်ဖက် တစ်ယောက်အသာယူ မောင်လူမှာတစ် ငါးမှာနှစ်။
၁၁၁။ တစ်ယောက်ဘုန်းကို တစ်ယောက်မသီ။
၁၁၂။ တစ်ယောက်ဘုန်းကို တစ်ယောက်မှုပါ။
၁၁၃။ တစ်ယောက်ဘုန်းသန် တစ်ယောက်လန်။

- ၁၂၄။ တစ်ယောက်မကောင်း တစ်သောင်းအပါယ်လား။

၁၂၅။ တစ်ယောက်မေတ္တာ တစ်ယောက်မှား။

၁၂၆။ တစ်ရီးနှီး လာနို့နှီး။

၁၂၇။ တစ်ရီးအပိပျုံ စက်တော်ခေါ် မောင်တော်လာနှီးနှီး။

၁၂၈။ တစ်ရက်ကုန် တစ်ရက်ဆုံး။

၁၂၉။ တစ်ရက်ကုန်သီခြင်းနှင့် တစ်ရက်နီး။

၁၃၀။ တစ်ရက်တစ်ခြား ရီနန့်ငါး။

၁၃၁။ တစ်ရက်တစ်ထွား မဟာဗုဒ္ဓံ အလောက်မဂီး။

၁၃၂။ တစ်ရက်တစ်ရက်နှင့် လသာကုန် လာရုံမဟို။

၁၃၃။ တစ်ရက်တစ်မျိုး အရီးသွင်မှာ တိုးသာတိုး။

၁၃၄။ တစ်ရက်သာကောင်း တစ်လကောင်းနှင့် လူပါးဝကာ လူယူတ်မာကို မပေါင်းရာ။

၁၃၅။ တစ်ရစ်တစ်ရစ် တက်ဖန်များ တောင်ထိပ်ရောက်။

၁၃၆။ တစ်ရစ်တစ်ရစ်နှင့် အထဲကျတ်။

၁၃၇။ တစ်ရိုင်တည်းစဝါး တစ်ပုံတ်တည်းဆန်း။

၁၃၈။ တစ်ရွာကစပ် တစ်ပြည်လုံးကို အမျိုးမှတ်။

၁၃၉။ တစ်ရွာစကား တစ်ပြည်လုံးကြား။

၁၄၀။ တစ်ရွာတည်းနီ တစ်ရိုးတည်းသောက်။

၁၄၁။ တစ်ရွာမပြောင်း သူကောင်းမဖြစ်။

၁၄၂။ တစ်ရွာလား တစ်ကျိုးဆောက်။

၁၄၃။ တစ်ရွာလား တစ်အားထား။

၁၄၄။ တစ်ရွာသားတစ်မျိုးစီ မက္ကလာဆောင်း တစ်စောင်းစီ။

၁၄၅။ တစ်ရွှေ့တစ်ဖျင်း တစ်စင်းတင်း။

၁၄၆။ တစ်ရွှေနှုန်းပေါ် နှစ်ရွှေနှုန်းတင်း။

၁၄၇။ တစ်လမှာသုံးခါ တစ်ခါဖျေားဆယ်ရက်။

၁၄၈။ တစ်လီကျုံ- ကျုလီပတ်စီ နှစ်လီကျုံ မခံစီကော့။

၁၄၉။ တစ်လင်သီ တစ်လင်မရ နဂါးမာ။

၁၅၀။ တစ်လင်သီ တစ်လင်မရ ဟိန္ဒာမာ။

၁၅၁။ တစ်လောင်းတက်အကဲး တစ်လောင်းတက်အပေါက်။

၁၅၂။ တစ်လုပ်ကျေးမှုံး သူကေားမှုံး။

- ၁၅၃။ တစ်လံပြလို့ တစ်တောင်မမြင် လူငတင်။
 ၁၅၄။ တစ်လုးကိုရာမြင်ရေ တပွဲတ်ကိုမမြင်။
 ၁၅၅။ တစ်လုးကြောင့် တစ်ဖြဲတ်ကိုဆွတ်။
 ၁၅၆။ တစ်လုးပြ နှစ်လုးနားလည်။
 ၁၅၇။ တစ်လုးပြ နှစ်လုးမြင်။
 ၁၅၈။ တစ်လုးပြလည်း ဆရာ နှစ်လုးပြလည်း ဆရာ။
 ၁၅၉။ တစ်ဝါးလည်လည် ရဟတ်နှယ်။
 ၁၆၀။ တစ်ဝါးလည်လည် သံသရာနှယ်။
 ၁၆၁။ တစ်သားမိုး တစ်သွီးလှု။
 ၁၆၂။ တစ်သက်ကောင်းသူ ပုဂ္ဂိုလ်ဖြူ၍ကို လွယ်ကူခဏရှာမရ။
 ၁၆၃။ တစ်သက်စာကို တစ်ထပ်စာထင် ခီးအမြင်။
 ၁၆၄။ တစ်သက်စာကို မမြင်၊ တစ်ထပ်စာကိုမြင်။
 ၁၆၅။ တစ်သက်နှစ် ခြောက်လာ။
 ၁၆၆။ တစ်သက်မသီ နှစ်သက်သီ။
 ၁၆၇။ တစ်သက်လုပ် တစ်ဆုပ်မစားရှာ။
 ၁၆၈။ တစ်သက်လုးစားရေကွမ်း သမ္မရာတစ်ခြမ်း။
 ၁၆၉။ တစ်သက်လုးဖုံးလာ ကုန်းခါမှ ပေါ်လာ။
 ၁၇၀။ တစ်သက်လွန်လီပတ်စီ တစ်ဝါကျွတ် စောင့်ရှိနိုး။
 ၁၇၁။ တစ်သန်းတန် ဖွဲ့ခွဲဖြစ်။
 ၁၇၂။ တစ်သန်းတန် ရှိခွဲက်ထဲ ခီးသီးဖြန်း။
 ၁၇၃။ တစ်ဦးကျေးဇူး တစ်ဦးပြုက၊ တစ်ဦးပြန်ခါ၊ မမိန့်ရာ။
 ၁၇၄။ တစ်ဦးစားလည်း ကြက်သွန်၊ နှစ်ဦးစားလည်း ကြက်သွန်။
 ၁၇၅။ တစ်ဦးကျေးဇူး တစ်ဦးပြုက တစ်ဦးပြန်ခါ မမိန့်ရာ။
 ၁၇၆။ တစ်အိမ်တည်းင့် တစ်ခွက်တည်းငါး။
 ၁၇၇။ တစ်အိပ်ရာတည်းအိပ်၊ တစ်လက်ရာတည်း စား။

ကာ

- ၁။ တာကိုလွန်လို့ ဒူထိုးရော။
 ၂။ တာမရှိုး တို့မယောင်။

ကူ

- ၁။ တူနန်းဝရီး (လူကိုထားဘို့) န္တားကိုတောင်မှ ထမ်းပိုးမတင်ရ။
 ၂။ တူမှုရ ဖွဲ့တ်မှဖြူ။

တိ

- ၁။ တိရစ္စာန်ကို မျက်နှာကြည့်ကေ ဂုဏ်ပရော။
 ၂။ တိရစ္စာန်မှာ စားလျက်ပင် လူမှာကြံလျက်ပင်။
 ၃။ တိရစ္စာန်မှာစားလျက်သီ လူမှာကြံလျက်သီ။

တီး

- ၁။ တီကိုဆားနှစ်းတို့ရေပိုင်။
 ၂။ တီးဖန်များ ပန်းကျားမြည်။
 ၂။ တီးဖန်များ ပန်းကျားမြည်၊ ပြောဖန်များ စကားတည်။
 ၃။ တီးသမျှလည် လူသံစည်ကို ဝိုးဝိုးကြည်။

တု

- ၁။ တုတုခေါ်လာ စူးစူးတို့က်တို့က်။

၅ အရွင်ဓမ္မန္တအရွင်ဝါဘဝ

ဥပမာင့် ရရှိနိုင်စကားပုံ

- ၃။ တူယင့်မဟုတ် ဟုတ်ယင့်မတူ။
၄။ တူရာ- တူရာ | ပေါင်းဖက်ပါ။

တေး

- ၁။ တေးသွားမကိုက် စည်းမကိုက်။

တည်

- ၁။ တည်ကြည်ကော် သမာဓိ၊ ကြိနိုင်ကော် ပညာဟို။
၂။ တည်ထားရော့ရား အာပင်နားနား။
၃။ တည်ပြီးဘုရား လင်းတနား။
၄။ တည်သောက်မွဲး လည်သောက်ကော့း။

တည်

- ၁။ တည့်တည့်ပြောမှ အတန်ကျရော်။
၂။ တည့်တည့်ပြော လူနှစ်မသင့်။

တော်

- ၁။ တော်ကောင်းဝဒေါင်း (ဥဇေါင်း)။
၂။ တော်ကောင်းဝဒေါင်း၊ ကိုယ်ကောင်းသကောင်း။
၃။ တော်ကောင်းဝဒေါင်း၊ ကိုယ်ကောင်းသကောင်း၊ ဝါးကောင်းတောင်း။
၄။ တော်ကြောင်းလို့ အိမ်ကြောင်းနှင့်ဖမ်း။
၅။ တော်စကားတော်မှာ ထား၊ ရွာစကားရွာမှာ ထား။
၆။ တော်ဆင်ပြောင်း ယင်ကောင်လောက်မမှတ်။
၇။ တော်ထဲကဆီး သီဘေးကိုပြုမ်း၊ ကိုယ်ထဲက သွီး သီဘေးကို ပီး။
၈။ တော်နက်လီ ကျားရဲလီ။
၉။ တော်နက်လီ ဆင်ချီးတွဲ့လီ။
၁၀။ တော်မီးလောင် တော်ကြောင်လက်ခမောင်းခတ်။

- ၁၁။ တော်မြင်တိုင်းမှာ ဆင်မဟို၊ ရွာမြင်တိုင်းမှာ ပညာဟို မဟို။
၁၂။ တော်မှာစကား တော်မှာပျောက်။
၁၃။ တော်မှာရောက်ကော် ဆင်နားမောင်း၊ အိမ်မှာရောက်ကော် လူသကောင်း။
၁၄။ တော်မှာလည်လို့ ပွဲမှာပြီ။
၁၅။ တော်ဝင် မရရော့ ခဲးပါပိုင်း။
၁၆။ တော်သားကိုခြောက် ကုလားကို ငောက်။
၁၇။ တော်သားမြို့ရောက် ကရောက်ကထောက်။
၁၈။ တော်သားရဲကော် ဆွဲထူတ်ရရော်။
၁၉။ တော်သားရဲ မြို့သားထက်ကဲး။

တောင်

- ၁။ တောင်အကြောင်းကို ယုန်သိ၊ ယုန်အကြောင်းကို တော်သိ။

တော်

- ၁။ တော်ကတော်ယင့် မလျှော်။
၂။ တော်စီတန်စီ သုံးတတ်စီ။
၃။ တော်စုတ်- စုတ်တော်။
၄။ တော်ရာတန်ရာ သုံးတတ်ပါ။
၅။ တော်ရာမှာမနီ လျှော်ရာမှာနီ။
၆။ တော်ရေဆို မျောက်ကပြီ။
၇။ တော်သလင်းနီ ပုံစွဲနီ။
၈။ တော်သလင်းနီပူ ကျက်ကျက်ဆူ (ကျော်ကျော်ဆူ)။
၉။ တော်သလင်းမိယ်း ချီးပြန်းထိုး။
၁၀။ တော်သလင်းလ ကန့်လန့်ဆီး။

တက်

- ၁။ တက်စရှိကော် တက်ချင်ချင်း။
၂။ တက်တုံးခါဆင် ဝင်တုံးခါစား။

- ၃။ တက်တုံးပျိုတုံး ကိုယ်တောင့်တုံး။
၄။ တက်ရှိများရှိ၊ ဂေါင်းရှိများ။

တင်

- ၁။ တင်ခါဘူရား စားခါကြွက်။
၂။ တင်တစ်ခြား ဂေါင်းတစ်ခြား။
၃။ တင်တစ်ပြည် ဂေါင်းတစ်ပြည်။
၄။ တင်ထားရေထိုး ဖြို့ကြီးမကျစိုက်။
၅။ တင်လုံးရေ ခိုးခေါ်ရေ ဒါးသွီးရေနှင့်ပင် အချိန်ကုန်ရေ။

တင်း

- ၁။ တင်းရေကြိုးပြတ်တေ။

တိုင်း

- ၁။ တိုင်းကိုလည်လို့ ပြည်ကိုပတ်။
၂။ တိုင်းပြည်ဆူဗုံးက် ပြည်လုံးည်က်။
၃။ တိုင်းပြည်ဆူဗုံး မင်းပူစမြဲ။
၄။ တိုင်းပြည်ပျက် ဘုန်းကြီးနှင့် ခွီးအယင်ငတ်။
၅။ တိုင်းပြည်သခင် ပြည်သွေးမင်းသာ ပဓါန။
၆။ တိုင်းပြည်အတွက် စဉ်းစားလည်းအရှုံး၊ မစဉ်းစားလည်း အရှုံး။
၇။ တိုင်းပြည်အလိုက် ငါးကျောက်ဆစ်။
၈။ တိုင်းပြည်အလိုက် အမိုက်မဆိုသာ။

တောက်

- ၁။ တောက်ကျောင်းကေ ဗုံးလီ ဖြို့မှာနီ ကုလားမျိုး။
၂။ တောက်တဲးဆိုလိုပင် လိုပ်လားဖွံ့တော်လား။

- ၃။ တောက်တော်မီးကို ရိန်နှင့် ဆွဲတော်ပိုင်။
၄။ တောက်တော်မီး ရဲးရဲးညီး။

တော်

- ၁။ တောင်ကဆတ်ဟား မြောက်ကိုလားသော်၊ ကျားမင်းအစာ ဖြစ်တော့ရာအဲ။
၂။ တောင်ကိုပြင်းပြင်း မတက်ရာ။
၃။ တောင်ကိုပြင်းပြင်း မတက်ရာ စကားကို ကြမ်းကြမ်းမပြောရာ။
၄။ တောင်ကိုလွန်လို့ မိုယ်းကိုပုံး။
၅။ တောင်ကြီးဖဝါးအောက် လှိုင်းကြီးလှို့အောက်။
၆။ တောင်ကြီးထဲမှာ တောင်သွေ့ခါ့။
၇။ တောင်စဉ်ကမ်းရောက်။
၈။ တောင်စဉ်ကမ်းရောက် ကရောက်ကထောက်။
၉။ တောင်စဉ်စီးပွားရုံး။
၁၀။ တောင်ဆိုကေ မြောက်၊ မြောက်ဆိုကေ တောင်။
၁၁။ တောင်တက်ဝါးရစိုး၊ မြစ်ဆင်းဝါးရစိုး။
၁၂။ တောင်ထက်ကမ်းဖွား တောင်အောက်ကမ်းလှုံး။
၁၃။ တောင်ထိုးရိကျ တစ်ဆယ်ကြီးကေဝါးတောင်းရာ။
၁၄။ တောင်ပို့ထက်ခြိပို့မြင့်း။
၁၅။ တောင်ပို့မဟိုလို့ ကြက်ခီးစုံမြင့်း။
၁၆။ တောင်ပို့မိန့်နှင့်ခေါ် (ခို)သားနှင့်း။
၁၇။ တောင်ပြိုရာ မြောက်ပါ။
၁၈။ တောင်မကျ မြောက်မကျ။
၁၉။ တောင်မရောက် မြောက်မရောက်။
၂၀။ တောင်မြောက်တိုင်း စန္တကူးနှံးသာမဟို။
၂၁။ တောင်မှာတောင် ချောက်မှာချောက်။
၂၂။ တောင်မှာလည်းမကျ မြောက်မှာလည်း မကျ။
၂၃။ တောင်လီလာမိုးပါရေ မြောက်လီလာမိုးလန်ရေ။
၂၄။ တောင်အောက်ကကျောက်တုံး တောင်ထက်သို့တင်။
၂၅။ တောင်အောက်ကတော်ခွန် တောင်ထက်သို့တင်။

တောင်း

- ၁။ တောင်းကျဉ်ထိုးစွာကိုရာသိရေး လူခိုးစွာကို မသိ။
 ၂။ တောင်းဆိုးတုံးဆိုး ပစ်ရှုးထုံးဟို လောကအားလုံးသားသမီးကို မှန်းရှုးထုံးမဟို။
 ၃။ တောင်းကေကားမှန်း ပီးကေဆုံး။
 ၄။ တောင်းဆိုးတုံးဆိုးအလိုရှုခါ သုံးစရား။
 ၅။ တောင်းကိုလက်ယာ၊ ဖျာကိုလက်ပဲ၊ အချုပ်သျောကို၊ အသည်းခွဲ။
 ၆။ တောင်းခံခြင်းထက် ပီးကမ်းခြင်းမြတ်။
 ၇။ တောင်းတ တိုင်းလည်းမရှု မတောင်းတပဲလည်း ရ။
 ၈။ တောင်းတက်မှုရ ပြောတတ်မှုပိုယာ။
 ၉။ တောင်းတတ်မှုတ်တတ် သူတော်မြတ်၊ မဝါးပါလို သဝန်တို့။
 ၁၀။ တောင်းတုံးအစ မျက်ကွင်းကာ။
 ၁၁။ တောင်းဖန်များကေမှန်း ပီးဖန်များကေ ကုန် (ယုံး)။
 ၁၂။ တောင်းမှုမကုန် ရိုင်မှုမပြည့်။
 ၁၃။ တောင်းမှုမပြည့် တုံးမှုမထည့်။
 ၁၄။ တောင်းမှုမလောက် တုံးမှုအလောက်။
 ၁၅။ တောင်းမှုအကွဲပ် လူမှုအဝတ်။
 ၁၆။ တောင်းမှုအကွဲပ် လူမှုအဝတ် လောင်းမှုအစပ်။
 ၁၇။ တောင်းလွန်းကေ မှန်း၊ ဆိုးလွန်းကေ တုံး (အသက်)။

တတ်

- ၁။ တတ်ကတတ်ယင့် မမှန်း။
 ၂။ တတ်ကေအလုပ်ကျား။
 ၃။ တတ်တေပညာမနီးသား။
 ၄။ တတ်တေယောင်ယောင် နပ်တေယောင်ယောင်။
 ၅။ တတ်လိုမလုပ် ငတ်လိုလုပ်တော်။

တပ်

- ၁။ တပ်ပေါက်ကိုဖာနိုင် နှုတ်ပေါက်ကို မဖာနိုင်။
 ၂။ တပ်ပျက်မှာ ဗိုလ်မလုပ်ကော်။

တိတ်

- ၁။ တိတ်တိတ်နိုတ္ထိုး တိတ်တိတ်စားဆိုတ်သား။
 ၂။ တိတ်တိတ်နို ထောင်တန်ရော်။
 (တခွန်မဟိုရေး ရထား၊ မင်း မဟိုရေး တိုင်းပြည်၊ ကြာမဟိုရေး ရီကန်၊ ထိုးမတင်ရေး ပုံတိုး)
 ၃။ တိတ်တိတ်နို တန္ထိုးမှုတ်လား။
 ၄။ တိတ်တိတ်နို ဝံခံရာရောက်။

တံ့

- ၁။ တငါနားနီးကေတင်းပါ မှုဆိုးနားနီးကေ မှုဆိုး။
 ၂။ တစိုးလက်ဆောင်ထောင်နားယောင်။
 ၃။ တံ့တားလည်းလျောက်သာယောင်၊ လောင်းလည်းဝင်သာယောင်။

တန်

- ၁။ တန်ကေကားဆိုး၊ လွန်ကေကားဆိုး။
 ၂။ တန်ဆောင်မှန်းငော်က် တွင်းကောက်ကောက် ပြောပင်မှုသတ်နှုစိုင်းပြတ်။
 ၃။ တန်ဆောင်မှန်းငော်က် ဓားဆောက်လောက်။
 ၄။ တန်ဆောင်မှန်း နတ်တော်ကောက်လျှော်စားး။
 ၅။ တန်ဆောင်မှန်းလ ပြောင်ပြောင်ပဲ။
 ၆။ တန်ဖိုးထက်ယောင် (လျှော်)ဖိုးကြီးး။

၃။ တန်ရာတန်စီ မလွန်စီကော့။

တန်း

- ၁။ တန်းခူးကဆုံး ကျင့်ပွဲကြုံ။
- ၂။ တန်းခိုးပြင်းထန် မောဂ္ဂလာသန်၊ လာသ်လာပေါဘိ သီဝလိုး။
- ၃။ တန်းတားထက်က ခွဲးကိုကျောက်ချေရပိုင်။
- ၄။ တန်းတားမှာချီး၊ စရပ်မှာမီးသွီး။

တိမ်

- ၁။ တိမ်မှန်းမထင် နှက်မှန်းမသိုး။

တို့

- ၁။ တို့အိုးဘာဝါ တိတ်တိတ်နီဘိ သမွှာခိုး။

တိုး

- ၁။ တိုးဆိုကေတိုက်၊ ကျားဆိုကေ ကိုက်။
- ၂။ တိုးဆိုးကတောင် ဖူးပေါက်နိုင်။
- ၃။ တိုးဆိုးကိုရာကျော် လူဆိုးကို မကျော်ကော့။
- ၄။ တိုးဟောင်းကိုဖော် အောက်စဖိုရရော၊ စကားဟောင်းကိုဖော် ရန်ရရော။

တို့

- ၁။ တို့ကေစပ် ရှည်ကေဖြတ်။
- ၂။ တို့တို့နှင့်လို့ရင်း။

တို့ဗုံး

- ၁။ တို့စရာဖာလာ (ဖူး) ငပီမှာစုလွှာရာ။

တိုး

- ၁။ တိုးတိုးစားဆို ဆိတ်သားထည့်။
- ၂။ တိုးတိုးပြောဆို တပြည်ကကြားး။
- ၃။ တိုးတိုးပြော ပြည်ပျက်တော့။

တွား

- ၁။ တွားဖန်များရောက် မြောက်ဖန်များမြောက်။

တို့ဗုံး

- ၁။ တို့ကရာထင်ရာပြော အရွေးသမား။
- ၂။ တို့ကြံ့လို့မှ နည်းနာရာ။
- ၃။ တို့တိုင်းလည်း မချစ်ကော့၊ ချစ်တိုင်းလည်း မိတ်မဖွဲ့ကော့။
- ၄။ တို့မဆုတ် တို့က်ထုတ်မှ ယောက်၍းအဟုတ်။
- ၅။ တို့မယော် တာမရှိုး။
- ၆။ တို့ရာကောက်ချု နာဂို့။
- ၇။ တို့ရာသချိုင်း ဒါးမဆို့ဗုံး။

တွက်

- ၁။ တွက်ချက်နှင့် မှန်းချက်မကိုက်။

တွင်း

- ၁။ တွင်းထွက်ကျောက်မှန် ဖူးထိုက်တန်း။
- ၂။ တွင်းထွက်ကျောက်မှန်း ဖူးထိုက်တန်း၊ မြို့ဗောင်းသန့်စင် ထိုတူပင်း။
- ၃။ တွင်းထွက်ကျောက်မှန် အဖူးတန်း။
- ၄။ တွင်းထွက်ကြော် တွင်းဝင်ခက်။
- ၅။ တွင်းမှန်းမသိ ချောက်မှန်းမသိ။

တန်း

၁။ တွန်းလှန်လျှင် အထက်ရောက် မတွန်းလှန်လျှင် ကျွန်းသပေါက်။

၁၁

ဝ

၁။ ထမိန့်ဂါစောင်း မဝတ်ကောင်း။

၂။ ထမိန့်ဆိုးမှာ စူးခက်ဖြို့- ပြို့။

၃။ ထမိန့်တခါး လင်တစ်ရာ။

၄။ ထမိန့်တို့လောင်း မဝတ်ကောင်း။

၅။ ထမိန့်တို့လောင်း မြင်မကောင်း။

၆။ ထမိန့်လှယ်ရာကြာ လင်ရမကြာ။

၇။ ထမိန့်မကောင်း၊ တံပက်ကိုအားကိုး။

၈။ ထဖုန့်များ ထိုင်ရာကပ်။

၉။ ထဖုန့်များ နီရာမရ။

၁၀။ ထမင်းကို ကုန်ယောင်စားနိုင် စကားကိုကုန်ယောင် မပြောနိုင်။

၁၁။ ထမင်းခဲကိုလည်းပြ တုတ်ကိုလည်းမိုး။

၁၂။ ထမင်းချိုင်း (ချို့များ)ကို သင်းပုံတိုးရှုံးမရ။

၁၃။ ထမင်းစားဆီး မယားကျားကိုက် ဆင်းမလိုက်။

၁၄။ ထမင်းစားပြီး လုပ်လက်ဆီး၊ ထားဖို့မျက်နှာ လမ်းကြောင်းမှာ။

၁၅။ ထမင်းစားပြီး လုပ်လက်ဆီး တင်မှာလက်သုတ်ကျောင်းကိုတုတ်။

၁၆။ ထမင်းစားဝမ်းပေါင်း။

၁၇။ ထမင်းထုပ်ကိုရာမြင်ရေ တုတ်ကိုမြင်။

၁၈။ ထမင်းဆုပ်ကိုလည်းပြာ တုတ်ကိုလည်းပြာ။

၁၉။ ထမင်းညီးကေ အသက်မရှည်။

၂၀။ ထမင်းတစ်ဆုတ် ရိုတစ်မှတ်။

၂၁။ ထမင်းဆုတ် ဗီးကန်းဖောက်။

၂၂။ ထမင်းမကောင်း ယောက်မကိုမာန်ပါ။

၂၃။ ထမင်းရည် ချောင်းရှိစီး။

၂၄။ ထမင်းဝလို့ ပုံကန်။

၂၅။ ထမင်းဝ အံကြိုးတို့ပြု။

၂၆။ ထရံချင်းထပ်ရက် အကွက်ချင်းတူ။

ထိ

၁။ ထိထိထောင်းထောင်း အကြောင်းမဟုတ်။

၂။ ထိရာက တောက်။

ထီး

၁။ ထီးထမ်းလမ်းယော်၊ ကရောက်ကထောက်။

၂။ ထီးမနိုင် ဆို့မရ။

၃။ ထီးမနိုင် ဖာမရ။

၄။ ထီးမှာခရှိုင် အလုပ်မှာစာရင်းကိုင်။

ထူး

၁။ ထူးမှုကဲ့ ဖြူမှုပြီ။

ထူး

၁။ ထူးရာကဝင် ပါးရာကပေါက်ထွက်။

၂။ ထူးရာမှာတဲ့။

၃။ ထူးရာမှာ ထပ်။

- ၄။ ထူးကေချိန် မချိန်ကေတုံး။
 ၅။ ထူးကေထူး မထူးကေရှုံး။
 ၆။ ထူးချင်ဆီထူး အရှုံးအောက်။

ထက်

- ၁။ ထက်မှမြေက် မြေက်မှအာမှာထောက်။

ထင်

- ၁။ ထင်တိုင်းမလားရ ဝင်တိုင်းမစားရ။
 ၂။ ထင်တိုင်းမြင်တိုင်း မပြောရ။
 ၃။ ထင်တိုင်းလုပ် အမှားချဉ်းဖြစ်။
 ၄။ ထင်ရာပြော တွဲရာဆို အရှုံးပိုင်။
 ၅။ ထင်ရာမြင်ရာပြော အမှားဖြစ်။
 ၆။ ထင်သာထင် မမြင်စီကော့။

ထင်း

- ၁။ ထင်းမီးကျိုထက် ရာဂမီးကြီး သာလိုကြီး။
 ၂။ ထင်းမခြွှေ ရီမခတ် ခိုင်နာစပူ အရပ်။

ထိ

- ၁။ ထစ်ရာထစ်တေအရာ မမြင်။

ထိုက်

- ၁။ ထိုက်ချင်ဆီထိုက် မောင်မကြိုက်။
 ၂။ ထိုက်မှတန်ရေ တန်မှထိုက်တေ။
 ၃။ ထိုက်ရာမှာနား။

- ၄။ ထိုက်ရာမှာ နား၊ လားရာမှာ ဖြား။

ထိုင်

- ၁။ ထိုင်နိကေ အကောင်းသား၊ ထလားမှ ကျိုးမှုန်းသိုံး။
 ၂။ ထိုင်နိလိုမပိုး လုပ်ပြီးမှ စားရဖို့။
 ၃။ ထိုင်ဖန်များမြေး ကဖန်များစွား။
 ၄။ ထိုင်ရာမှားကေ ငါးငတ်တေ။
 ၅။ ထိုင်သာထိုင် မယိုင်စီကော့။

ထောက်

- ၁။ ထောက်ထားကေ နှောင့်ယှုက်တေ။
 ၂။ ထောက်မှကန် ကန်မှကျားဖြစ်။

ထောင်

- ၁။ ထောင်ကိုမမြင် ရာကိုမြင်။
 ၂။ ထောင်ကိုမြင် ရာကိုစွဲန့်။
 ၃။ ထောင်ကျ ကမ်းကျား။
 ၄။ ထောင်ကျ- ကျား ကမ်းကျား- ကျား။
 ၅။ ထောင်တန်စကား ရယ်လျှင်ပျက်ပြားး။
 ၆။ ထောင်ရောက် - ရောက် ကမ်းရောက်ရောက်။
 ၇။ ထောင်လွန်းက မာနာ နှိမ့်ချက နှိမ့်ဝါတာ။
 ၈။ ထောင်သာထောင် မမောင်းစီကော့။

ထောင့်

- ၁။ ထောင့်တိုင်းမှာပါ ငါဆရာ့။

ထပ်

၁။ ထပ်လီသွားချီးထပ်။

ထိပ်

၁။ ထိပ်ကိုပုံပြီးမှ ကန်တော့။
၂။ ထိပ်ကွဲးမှ သတ်မှန်းသီ။

ထုတ်

၁။ ထုတ်ချင်းခတ်မှ ပေါက်မှုန်းကိုသိရေး။
၂။ ထုတ်ချင်းမြင်မှ အပေါက်ထင်။

ထန်း

၁။ ထန်းသီးကြိုးခိုက် ကျိုးနားခိုက်။

ထမ်း

၁။ ထမ်းပိုးကျိုးတိုင်း အပို့မလိုက်နိုင်။

ထိန်း

၁။ ထိန်းလို့မနိုင် ကျောင်းလို့မရ။

ထိမ်

၁။ ထိမ်ခိုး၊ လိမ်ခိုး။
၂။ ထိမ်မှတိမ် ပိန်မှုရှုပ်။

ထု

၁။ ထုံတေလုံတေ နပစ္စတိ။

ထုံး

၁။ ထုံးပိုင်ခြီ ရိပိုင်နှောက်။
၂။ ထုံးဖြစ် ရီဖြစ်။
၃။ ထုံးသုတ် မျိုးပိုင်။
၄။ ထုံးဟိုမှုမှန် ဘုန်းဟိုမှုစံ။
၅။ ထုံးဟောင်းမှ ပုံတင်။
၆။ ထုံးဟောင်းမှ သက်သိဖြစ်။

ထို

၁။ ထိုချင့် ထိုချင့်နှင့် တရက်ကုန်း။
၂။ ထိုမရောက် ဒေမရောက်။
၃။ ထိုယောင်ယောင် ဒေယောင်ယောင်။
၄။ ထိုလည်းမဟုတ် ဒေလည်းမဟုတ်။

ထွက်

၁။ ထွက်တန်းလည်း နောက်ကုန်း၊ ဝင်ရေန်းလည်း နောက်ကုန်း။
၂။ ထွက်တုံးတစ်ခါ ဝင်တုံးတစ်လူည့်။
၃။ ထွက်သွားဆင်စွဲယ် ဝင်သည်မဟို။

ထွင်

၁။ ထွင်မှ ထွင်။

3

3

- ၁။ အပြေတ်သီးကောင်း ငါးကုန်။
 ၂။ အယောတစ်ခြား တစ်သီးတစ်ခြား။
 ၃။ အယောမရ အသီးမရ။
 ၄။ အယောလည်းဆုံး ဒါးလည်းဆုံး။

ဒါ

- ၁။ ဒါဒေါင်စပါး ယူရှိစား၊ အတိုးဒါရို ဆပ်မကျိုး။
 ၂။ ဒါဒေါင်ရကေ ဆင်ကိုဝယ်စီး။
 ၃။ ဒါနသီလမပါ သီခါမှုသီ၊ ထိုးနန်းဖိနပ်မပါ နှီးခါမှုသီ။

ဒါး

- ၁။ ဒါးကေဒါးချင်း တုတ်ကေတုတ်ချင်း။
 ၂။ ဒါးကေဒါး ဝါးကေဝါး။
 ၃။ ဒါးကောင်းတစ်လက် လူတစ်သက်။
 ၄။ ဒါးကိုဒါးဖျက် သံချေးတက်။
 ၅။ ဒါးကိုဖျက်ဝါးမျက် လူကိုဖျက်အရတ်။
 (ဒါးကိုဖျက် ဝါးမျက်၊ လူကိုဖျက်အရင်၊ သားကိုဖျက်အမိ၊ သမီးကိုဖျက်အဖ၊ ဟင်းကိုဖျက်ဝါး)

- ၆။ ဒါးကိုသံချေးဖျက် လူကို အရက်ဖျက်။
 ၇။ ဒါးချောင်ကျောင်ကေ ဒါးဆောက်သာကျွန်း။
 ၈။ ဒါးစောင်းထက် ရီစောင်းသာလို့ထက်။
 ၉။ ဒါးတုံးတုံးနန်း ခရမ်းပိန်ကို လှိုးရော်ပိုင်။
 ၁၀။ ဒါးတုံးတုံးနန်း ဝါးလုံးပွဲတ်ကို ခွဲတ်တေပိုင်။
 ၁၁။ ဒါးနန်းပေါက်ဆိန် အလီးချိန် ဒါးထက်ပေါက်ဆိန် မလီးလား။
 ၁၂။ ဒါးနှောင့်မလွှတ် ဒါးသွားလွှတ်။
 ၁၃။ ဒါးနှောင့်လွှတ်ကေ ဒါးသွားမလွှတ် ဒါးသွားလွှတ်ကေ ဒါးနှောင့်မလွှတ်။
 ၁၄။ ဒါးပြော်ဆိုး အထောင့်ထိုး။
 ၁၅။ ဒါးမထက်က ဒါးသွီးကျောက်တို့အပြစ်တင်။
 ၁၆။ ဒါးမလည်းဆုံး ဖွဲ့တ်လည်းဆုံး။
 ၁၇။ ဒါးမြကို တန္တာရိုင်းရိုတ်။
 ၁၈။ ဒါးမြတန်းဂါးအိုင်ပစ်ဝါး၊ ဆီမြို့ကိုတောင် ပီးမစား။
 ၁၉။ ဒါးရောင်းနန်း ဆားရောင်းကြီး။
 ၂၀။ ဒါးလည်းထက်တုံး၊ ဉာဏ်လည်းရှင့်တုံး။
 ၂၁။ ဒါးလည်းထက်သီယင့် နှီးလည်းထွက်သီယင့်။
 ၂၂။ ဒါးလည်းမရ ဖွဲ့တ်လည်းမရ။
 ၂၃။ ဒါးသွားထက်က လောင်သွားကသာလို့ထက်။
 ၂၄။ ဒါးသွားမလွှတ် ဒါးနှောင့်မလွှတ်။
 ၂၅။ ဒါးသွားမှာ ရပ်နှီးမှား။
 ၂၆။ ဒါးအကြောင်းကို ပန်းထိမသိ။

ဒဲ

- ၁။ ဒုန်းဒေး။
 ၂။ ဒုရေးသူရေး။

ဒဲ

- ၁။ ဒုဒ္ဓမြည် မောင်းမှန်းသီ။

၃။

- ၁။ ဒူးဆိုကေ ပေါင်၊ ပေါင်ဆိုကေ ဒူး။
 ၂။ ဒူးနီရာဒူး ပေါင်နီရာပေါင်။
 ၃။ ဒူးမြဲမှ ပေါင်ကား။
 ၄။ ဒူးယားခေါင်းထဲက လက်သီးဆုပ်ပြီ။
 ၅။ ဒူးရူးဟာလာ ပေါင်ဒေမှာ။

၄၃

- ၁။ အေပိုင်ယူန့် တော်ခြုံတိုင်းမှာ တွ္းယင့်။
 ၂။ အေဘာဝအေကိုယ်စံ ထိုဘာဝထိုကိုယ်ခံ။
 ၃။ အေဝလီထိုးလီ၊ ကြီးတင်လီ။

၄၅

- ၁။ ဒေါသကိုမေတ္တာနှင့် အောင်စီရာသည်။
 ၂။ ဒေါသကိုထိန်း ရန်ကိုဖြေမြဲး။
 ၃။ ဒေါသကိုယှုံး မေတ္တာဆောင်။
 ၄။ ဒေါသကြီးစကားတို့ လောဘကြီးစကားပို့။
 ၅။ ဒေါသကြီး မေတ္တာနှင့်ဖို့။
 ၆။ ဒေါသကြီး ရန်မြေမြဲး။
 ၇။ ဒေါသကြီးယျာင် စကားတို့ မာနကြီးယျာင် စကားပို့။
 ၈။ ဒေါသကြီးသူ ခွီးနှစ်တူ။
 ၉။ ဒေါသကြီး အရိုးကိုယ်ဖို့။
 ၁၀။ ဒေါသတရား ရှုံးမသွားရ။
 ၁၁။ ဒေါသဖုံးလွှမ်း မမြောင်ကန်း။
 ၁၂။ ဒေါသမိုးကြီး ရန်မြေမြဲး။
 ၁၃။ ဒေါသကိုလိုက် အမိုက်ဖြစ်။
 ၁၄။ ဒေါသအမျက် ကိုယ်ကျိုးပျက်။
 ၁၅။ ဒေါသအမျက် ပြင်မထွက်ရ။

၃၈

- ၁။ ဒက်ရှုဒက်ကျုံ။
 ၂။ ဒက်သမနှယ် ရက်ကန်းရှည်သို့။

၄၅

- ၁။ မိုင်မချိုခေါင် ပိုင်းသားချို့။
 ၂။ မိုင်မသရေခေါင် ပိုင်းသာသရေ့။

၄၆

- ၁။ မိုင်းရှုံးတို့ယင့် ကန်တို့ယင့်၊ ဘားဘူးတို့ယင့် ဆန်တို့ယင့်။

၄၇

- ၁။ ဒေါက်ဆိုကေ ဒေါက်။
 ၂။ ဒေါင်ကျုံ -ကျုံ၊ မြားကျုံ - ကျုံ။
 ၃။ ဒေါင်လည်းမကျုံ၊ မြားလည်းမကျုံ။

၄၈

- ၁။ ဒေါင်းလည်းမဖြစ်၏၊ ကျိုးလည်းမဖြစ်၏။

၄၉

- ၁။ မိတ်ပင်းဆိုနားမလည်း နားပင်းဆိုမှု နားလည်း။
 ၂။ မိတ်ပင်းနှစ်ဗုံးပင်း တစ်ချက်တည်း။

၃၈

- ၁။ ဒုက္ခခံမှ သူခရာ။
 ၂။ ဒုက္ခတိရှာသူ ဒုက္ခနှင့်တို့။
 ၃။ ဒုက္ခနှင့်ရင်းမှ သူခရာ။

၃၉

- ၁။ ဒုတ်ကင်ဟောက်ကိုချိုင်။
 ၂။ ဒုတ်ကျမှ ဒါးပြမှန်းသီ။
 ၃။ ဒုတ်ချိုင်ကြီးသတ်။
 ၄။ ဒုတ်တစ်ရာ ဒါးတစ်ချက်။
 ၅။ ဒုတ်ထိုး ဖာထမ်း။
 ၆။ ဒုတ်ထိုး ဖာထမ်း၊ ထိုးထမ်းလမ်းလျှောက်။
 ၇။ ဒုတ် - ဒုတ်ချင်း၊ ဒါး - ဒါးချင်း။
 ၈။ ဒုတ်မရ ဒါးမရ။
 ၉။ ဒုတ်မိန်း (မေး) ဆောက်ရှိက်ဖြော်။
 ၁၀။ ဒုတ်လာဒါးနှင့်ကာ၊ ဒါးလားခိုင်းနှင့်ကာ။
 ၁၁။ ဒုတ်စွဲယောင်စွဲရော်။

၄၀

- ၁။ အံးခိုက် ဖိုင်း။
 ၂။ အံးကာကလို့။

၄၁

- ၁။ ဒုန်းနှင့်ဟာရို သချိမကြွင်း။

၄၁

- ၁။ ဒိုးထိုးဂျင်ပေါက် လူလားမြောက်။
 ၂။ ဒိုးမွှဲယောင်မွှဲရော်။
 ၃။ ဒိုးလဲယောင်လဲရော်။

၄၂

- ၁။ ဓနဂုဏ်ကိုပြ တနိကျသခါရာ။
 ၂။ ဓလိကိုလည်း မဖျက်ကော့၊ ဆန်းတိုင်းလည်း မလိုက်ကော့။
 ၃။ ဓလိတူရာပေါင်း၊ မျက်နှာဟိုရာ စောင်း။

၄၃

- ၁။ ဓာတ်ခိုက်နှင့် နှတ်တိုက်ကြံး။
 ၂။ ဓာတ်ချင်းခိုက်မှ နှတ်ချင်းကြံးကိုကော်တော်။
 ၃။ ဓာတ်တော်မှုတ်လိုး ကိုးကွွယ်လာ၊ ကလပ်ပေါ်ရောက်မှ ငါးမျက်စိမှန်းသီ။
 ၄။ ဓာတ်တော်မှုန် ရီပေါ်ပုံး။
 ၅။ ဓာတ်ဖက်ဆိုင်ရာ ဆီးဖက်ပါ။

၄၄

- ၁။ ဓမ္မတရား လက်ကိုင်ထား အမှားမဟိုရား။
 ၂။ ဓမ္မသတ်ကို တစောင်းထား ယမ်းကူးတရားအမှားမှား။

န

- ၁။ နိဂုံးမီးတောက်တော်ဦး။
 ၂။ နိဂုံးမျက်စောင်း အကြောင်းမရှိး။
 ၃။ နိဂုံးချောမှ လူလှုံး။
 ၄။ နိဂုံးတုန်း ပုဆိုးချုလိုမလုံး။
 ၅။ နိဂုံးဟိုမှ နိဂုံးထွက်တော်ဦး။
 ၆။ နိဂုံးတော့မှာ နွားအိပ် အိပ်လိုး။
 ၇။ နိဂုံးပင်စိုက် ပုံမပါ။
 ၈။ နိဂုံးသီးသွင် အခွဲစား၊ လောင်းသွင်တောင်းကြောင်းလား။
 ၉။ နိဂုံးသီးစားဖို့လားမိန်း၊ အခွဲနှီးပြီးသားလား။
 ၁၀။ နိဂုံးသီးပါးရေ ဘုန်းကြီးမှ စာတတ်တော်ဦး။
 ၁၁။ နိဂုံးသီးမှုန်း အေမှုန်းမသိုံး။
 ၁၂။ နှယ်အေမှာ ကြောပွင့်ရော်။
 ၁၃။ နှယ်တွေ့ ဒုံးတွေ့(တည့်)။
 ၁၄။ နှယ်မှုံးနှီး ဒုံးမှုံးမြို့။
 ၁၅။ နေမောက စာ ကာ ခာ ဂ သင်အံ့အစ ပထမား။
 ၁၆။ နှဝံပိုယ် ဆီထိုဂုဏ်း။

နာ

- ၁။ နာခါနာ သာခါသာ။
 ၂။ နာစများကေ သီး ယော် (လျှော်) စများကေ ကြိုး။
 ၃။ နာတတ်ကေဘဝနာ၊ မနာတတ်ကေ တက္ကား။
 ၄။ နာဖျားလို့ မသီး ဝါကြေားလို့ သီး။
 ၅။ နာမည်ကချမ်းသာအောင်၊ မွဲးရာမှာ တက်တက်ပြောင်း။
 ၆။ နာမည်က ဇီဝက၊ သီရေခါ အသွောက်။
 ၇။ နာမည်က ဓနပါလ မွဲးရာမှာ ဖွဲးပြာကျား။
 ၈။ နာမည်က ရှုပ်ဆိုး၊ အလှမှာ မိုးထိုး။

- ၁။ နိုကိုကမောင် ညည့်ကိုကြောင်း။
 ၂။ နိုခံ ညည့်ခံး။
 ၃။ နိုခံ ညည့်ခံ ညည့်ခံနိုခံး။
 ၄။ နိုခြင်းကားနောက် ညည့်ကားအောက်။

- ၁။ နိပြာလျှင် နောက်ကိုကြည့်၊ ဉာဏ်ပြာလျှင် အောက်ကိုကြည့်။
 ၂။ နိမဆုံး၊ ဉာဏ်မဆုံး တစ်ဆုံးအုံး။
 ၃။ နိမတ်ကောင်းခြင်း (မြို့မြောက်ဦးမှာ) အင်သွစ်ပါး။
 ၄။ နိမတ်နှင့် တည်ရှိခိုင်ပြည်။
 ၅။ နိမြောက်ပျောက်။
 ၁၀။ နိသာကုန် မိုးသာချုပ်။

၁။

- ၁။ နိကလည်းထွက်၊ ဒီးကလည်း ထက်။
 ၂။ နိကလည်း ပူ၊ မြို့းကလည်း ကြ။
 ၃။ နိကလည်း ပူ၊ ပိုးကလည်း ထူး
 ၄။ နိကိုပိုးစနီး တူရေပိုင်။
 ၅။ နိချင်တိုင်းလည်း မနိရာ သိချင်တိုင်းလည်း မသိရာ။
 ၆။ နိချောင် သိကျောင်။
 ၇။ နိနှင့်လ နှဲနှင့်မြို့
 ၈။ နိပူခိုက်စပါးလှမ်း၊ မိုယ်းရွာခိုက် ရှိခံလိုက်။
 ၉။ နိပူစွာကိုရာ ခံချင်ရော နားပူစွာကို မခံချင်။
 ၁၀။ နိပူထက် နားပူခိုက်တော်။
 ၁၁။ နိပူ ပိုးထူး
 ၁၂။ နိပူရင့်လီ ပိုးယားလီ။
 ၁၃။ နိပူသန်လီ ပိုးယားလီ။
 ၁၄။ နိမြင့်လီ အရှုံးရင့်လီ။
 ၁၅။ နိရာတကာ မောင်ဖြူပါ။
 ၁၆။ နိရာတကာ သတိကိုထားမမှား။
 ၁၇။ နိရာတစ်ခြား စားရာတစ်ခြား။
 ၁၈။ နိရာတစ်ခြား ထိုင်ရာတစ်ခြား။
 ၁၉။ နိရာထက် ထိုင်ရာခိုက်။
 ၂၀။ နိရာမဟို ပြင်ထားဒုန်းပိုင်။
 ၂၁။ နိရာမြဲဗုံးမှ အခြေခွဲ။

- ၂၂။ နိရာမှား ရိုင်တ်။
 ၂၃။ နိရှုန်အခက် ခွာရှုန်မက်။
 ၂၄။ နိလည်းထွက်စ၊ ဒီးလည်းထက်စ၊ ဉာဏ်လည်းရင့်စ။
 ၂၅။ နိလည်းထွက်သိယင့် ဒီးလည်းထက်သိယင့်။
 ၂၆။ နိလည်းဝင်ပျောက် မိုးလင်းသောက်။
 ၂၇။ နိလည်းဝင်ပျောက် မိုးလင်းသောက် ရခိုင်အလင်းရောက်။
 ၂၈။ နိလည်းဝင်ပျောက် ရခိုင်ရောက်။
 ၂၉။ နိဝင်စပါးလှမ်း မိုးလင်းကြက်တင်း။
 ၂၁။ နိဝင်ဆိုင်းဆာ ဉာဏ်ဆိုင်းဆာ (ဆာ)။
 ၂၁။ နိဝင်တရူး ဆိုင်းဆာဘီလူးလာရော်။
 ၂၂။ နိဝင်လီ တဆီမြှုလီ (စဆီမြှုလီ)။
 ၂၃။ နိအာရုံတက် ပဒုမှားကြာပွင့်။

၂။

- ၁။ နိုးကေ ရန်သာ ဝိုးရေကြော်ဖြူ။
 ၂။ နိုးတကြက်ကြက် ဝိုးတသက်သက်။
 ၃။ နိုးနီး - နိုးနီးနှင့် ကပ်မရာ။
 ၄။ နိုးရာမှား ခို့။
 ၅။ နိုးရာမှား ခို့ ခိုးရာမှား အခြေခိုက်။
 ၆။ နိုးလျှက်နှင့်ဝိုး။

၃။

- ၁။ နှုမှာဝါးရာ ရင့်မှာတစ်ကျိပ် ဝေသန္တရာနောက်ဆုံးပိတ်။

၄။

- ၁။ နှုဖို့အစ ယားရော။
 ၂။ နှုရာမှာ ပဲစွဲဗုံး။

၃။ နှုရာမှာ ဝဲစွဲး လဲရာမှာ ဖိတောင်း။

နည်း

- ၁။ နည်းကင် များကဝါ။
- ၂။ နည်းကေပလဲးလှောက်။
- ၃။ နည်းတိုင်းလေ့မပစ်ကော် များတိုင်းလေ့ မလိုက်ကော်။
- ၄။ နည်းတွဲ့မဟုတ် ကိုယ်တွဲ့။
- ၅။ နည်းနိသာယမှီဝဲရာ။
- ၆။ နည်းရာမှာဖိတ် ဖိတ်ရာမှာစဉ်။
- ၇။ နည်းလျှင်နှုတ် များလျှင်ထည့် တိုလျှင်ဖြတ် ရှည်လျှင်စပ်။

နယ်

- ၁။ နယ်ကျူးလွန် ဘေးဒက်သင့်။

နက်

- ၁။ နက်ဖြန်- နက်ဖြန် တစ်ခါလေ့ရက်မလွန်။

နင်း

- ၁။ နင်ရို့မေတ္တာ ချောရာ။
- ၂။ နင်လားဝါလား။

နင်းဗျား

- ၁။ နင်းဗျား။

နင်

- ၁။ နိုင်တိုင်းလည်း မနိုင်ရ နိုင်တိုင်းလည်း မခံရ။
- ၂။ နိုင်ထက်ကလူ မပြုမှုရာ။
- ၃။ နိုင်ရေဘွဲ့ တင်သားကြီး။
- ၄။ နိုင်ရေဘွဲ့ မှာနောက်က။
- ၅။ နိုင်လိုသူကို အအောင်ပိုးကေ စိတ်အီးရော်။
- ၆။ နိုင်လျှက်နှုန်းယူး။
- ၇။ နိုင်လျှက်နှုန်းယူး၊ ယူးလျှက်နှုန်း နိုင်။

နောက်

- ၁။ နောက်ကုန်းကောင်းလို ဒုတ်တောင်းရော်။
- ၂။ နောက်ကိုဆုတ်လှည်းဒုတ် ရှိကိုတိုးထမ်းပိုး။
- ၃။ နောက်ကျေကေ ငြင်းတဗ္ဗာအရှိုး လူမှာအိုး။
- ၄။ နောက်ကျေကေ အောက်ကျေရော်။
- ၅။ နောက်ကြောင်းတွေးဆ မမိန့်ကြုံနှင့်။
- ၆။ နောက်ကြောင်းပြန်တွေး အသဲ့တွေး။
- ၇။ နောက်ကြောင်းသိချင် ရာဇ်ဝင်ကိုကြည့်။
- ၈။ နောက်ကြောင်းသိမှ နွဲတက်ကြုံ။
- ၉။ နောက်ခါပီးမည်ဆို တွဲ့တိုင်းတောင်း။
- ၁၀။ နောက်ဆုံးပိတ် အိတ်နှုန်းလွှာယ်။
- ၁၁။ နောက်မှုမိုး သူကအကြီးခံး။
- ၁၂။ နောက်မှုမိုးသူကို မောင်ဦးမှည့်ချင်။
- ၁၃။ နောက်မြို့ထရံ ဟိုကောင်းပြန်။

နောင်

- ၁။ နောင်ခါလာ နောင်ခါစီး။
- ၂။ နောင်တ- တစ်ဖန်ပူပန်မရာ မြို့ပါသွောကို အားပါးကျား။

နောင်း

၁။ နောင်းနောင်းကိုင်မှ တောင့်တောင့်ကျရော။

နတ်

- ၁။ နတ်ကရာမှာ ကျိုးမော့- မော့လို့။
- ၂။ နတ်ကရာချီးပါ။
- ၃။ နတ်ကိုမည်ကာ လူ့အစာ။
- ၄။ နတ်ကိုယိုးလို့ လူ့အစာ။
- ၅။ နတ်ကိုလည်း မယိုးကော့၊ စုန်းကိုလည်း မပိုးကော့။
- ၆။ နတ်ကျောက်ခဲး။
- ၇။ နတ်ကြီးထက် နတ်သျောတင်း။
- ၈။ နတ်ကြီးထက် နတ်သျောရဲ့။
- ၉။ နတ်ကြော်ကို ပတ်ကြော်နှင့်တိုက်။
- ၁၀။ နတ်ကြော်နှင့်ပတ်ကြော်း ပတ်ကြော်နှင့်နတ်ကြော်း။
- ၁၁။ နတ်တော်ပြာသို့ ချီးမတ်တတ်ယို့။
- ၁၂။ နတ်တော်ပြာသို့ နှင့်စွတ်စို့။
- ၁၃။ နတ်တို့ဖုန်း ရီကန်အသင့် ကြာအသင့်။
- ၁၄။ နတ်ဝီး ကြော်ဥား။
- ၁၅။ နတ်ပြည်ကိုပြ ခွီးဝမ်းခေါင်းကိုမြင်း။
- ၁၆။ နတ်ပြည်ဘုံနန့်သိကြား။
- ၁၇။ နတ်ပြည်ဘုံနန့်သိကြား၊ လူ့ပြည်စောင့်ထိန်းတရား။
- ၁၈။ နတ်ပြည်အဆုတ် ယိုးတရုတ်။
- ၁၉။ နတ်ပြင်းသတ်- သတ်လို့။
- ၂၀။ နတ်မနာလို့ စုန်းမနာလို့။
- ၂၁။ နတ်မမျှ လူမကာ။
- ၂၂။ နတ်မှာအထို့၊ လူမှာ အတွေ့ဗုံး။
- ၂၃။ နတ်ချွောတ်မီးကျောင်းဗျား၊ (မိုက်ရဲးရေးဆန်သူ)။

နပ်

- ၁။ နပ်ကျိုဝမ်း။
- ၂။ နပ်တေထမင်းဗျား- အောက်က။

နပ်း

- ၁။ နိမ္မာန်ကိုခေါ် ဝါကြီးကိုမိန်းကြည့်ခိုမော့။

နဲ့

- ၁။ နဲ့မှုပုပ် ပုပ်မှုန်း။
- ၂။ နဲ့မှုပုပ် ပုပ်မှုပေါ်။
- ၃။ နဲ့လည်းနဲ့ နာလည်းနာ။

နဲ့း

- ၁။ နဲ့းခေါင်ထက် ငှက်ချီးပါ။

နပ်း

- ၁။ နမ်းကေကားချီး စားကေသီအာသာဝတီ။
- ၂။ နမ်းလည်းနမ်းရ ငါးချပ်ရ။

နပ်းဗျား

- ၁။ နိမ့်တုံတစ်ခါ မြင့်တုံတစ်လှည့်။

နဲ့ဗျား

- ၁။ နှီးတစ်ဝက် ရီတစ်ဝက်။
- ၂။ နှီးလုံးကေချက်မလုံး ချက်လုံးကေနှီးမလုံး။

၃။ နိုးအိုးကိုဖွင့် ချီးအိုးပွင့်။

၃။

၁။ နှီးသူထခိုး ခိုးသူရှိုး။

၄။

- ၁။ နွားကဝမ်းလျားရှည် အသွင်က သူတောင်းစား။
- ၂။ နွားကိုကကျား ကျားကိုနွား။
- ၃။ နွားကဝယ်ယင့် ကြိုးဖို့မစဉ်းစား
- ၄။ နွာကိုမောင်း ကုလားကိုထောင်း။
- ၅။ နွားကိုမောင်း မယားကိုထောင်း။
- ၆။ နွားကွဲး ကျားကိုက်။
- ၇။ နွားခရမ်းသီး။
- ၈။ နွားဖြိုန်း နွားမွိုး။
- ၉။ နွားကြိုးပေါက်။
- ၁၀။ နွားတစ်ဘက် ကျွဲးတစ်ဘက်။
- ၁၁။ နွားတစ်ရာကို ထိန်းကျောင်းနှင့် မိန်းမတစ်ယောက်ကို မထိန်းနှင့်။
- ၁၂။ နွားတင်ပါးကို ကျားကိုက်။
- ၁၃။ နွားပျော်းသီးပေါက် လူပျော်းဆီးသောက်။
- ၁၄။ နွားပြီးရာ ဖျာဆီးပါ။
- ၁၅။ နွားပြီးရာမှာ ဖျာဆီးရွင့်- ရွှင့်လို့။
- ၁၆။ နွားမတစ်ထောင်ထိန်းကျောင်းနှင့် သမီးတစ်ယောက် မထိန်းနှင့်။
- ၁၇။ နွားမလည်း တစ်ဖက်၊ နွားထီးလည်း တစ်ဖက်။
- ၁၈။ နွားမဝယ်ခင်က ကောက်ရိုးပုံး။
- ၁၉။ နွားမျိုး (မော့) ဘေးစောင်း လောင်းမျိုးပျက်လက် (ပက်လက်)။
- ၂၀။ နွားမှာကြံ့စုံ ပါးမှာင်ဖယ်။
- ၂၁။ နွားမှာစားလျှက်ပင် လူမှာကြံ့လျှက်ပင်။

၂၂။ နွားမှာစားလျှက်ပင်သီး လူမှာ ကြံ့လျှက်ပင်သီး။

၂၃။ နွားရဲကျားဆွဲခံရ။

၂၄။ နွားသီကောင်ကို ဣင်းတဆွဲး - ဆွဲလို့။

၂၅။ နွားသီကောင်ကို ဣင်းတကျဗျလို့။

၂၆။ နွားသျော်း နွားမကြီးစို့။

၂၇။ နွားအိုးကော် အရိုး လူအိုးကော် အယိုး။

၂၈။ နွားအိုးတင်ပိန်ဖြိုးမည် ခတ်ခီပြန်လည်း အလွှဲလွှဲ။

၂၉။ နွားအိုးထက် လူအိုးညွှေ့က်။

၃၀။ နွားအိုး မြက်နှုကြိုက်။

၃၁။ နွားအိုး မြက်နှုကြိုက်၊ လူအိုး အပျို့ကြိုက်။

၃၂။ နွားအိုးလျင် ချောက်၊ လူအိုးလျင် မျှောက်။

၅။

၁။ နွှေ့လိမ်ပတ် ပြတ်တတ်တော့

၂။ နွှေ့လိမ်ပတ် ပြတ်တတ်တော့ လူလိမ်သတ်သီတတ်တော့။

၆။

၁။ နှုမကမောင် မောင်ကမယား။

၂။ နှုမကိုလိုချင် မောင်ကိုပေါင်းး။

၃။ နှုမများမောင် ခြည်ခင်စွဲ့ဗွဲ့။

၇။

၁။ နှင်းတော့တိုးလည်းခံရ လင်းဖက်လည်းလိုက်ရ။

၂။ နှင်းပေါက်တစ်ရာ မို့ယီးသီးတစ်ပေါက်။

နှစ်

- ၁။ နှစ်ခါမသီ တစ်ခါသီ။
 ၂။ နှစ်ဆူမပွင့် တစ်ဆူပွင့်။
 ၃။ နှစ်သက်ကပျားသကာ မနှစ်သက်က ခါးတမာ။
 ၄။ နှစ်သက်ကေ ခါးတောင်း မနှစ်သက်ကေ တောင်စောင်း။
 ၅။ နှစ်သက်မှ မဂ်မော်။
 ၆။ နှစ်သက်ရာ ဉြော ပျော်ရာနိဗ္ဗာန်။
 ၇။ နှစ်ချိုက်မှုကြိုက်။
 ၈။ နှစ်ချိုက်မှ ကြိုက်မှုလိုက်။

ရှင်း

- ၁။ နှိုင်းယှဉ်ချက်ချိန် သုခမိန်။

နှတ်

- ၁။ နှတ်ကိုထိန်း ရန်ပြိုမ်း။
 ၂။ နှတ်ကိုထိန်း ရန်ပြိုမ်း၊ စိတ်ကိုသတ်အပြစ်လွတ်။
 ၃။ နှတ်ကြောင့်လက်ကြောင့် ဘေးရန်ထောင်း။
 ၄။ နှတ်ကြောင့်သီ လက်ကြောင့်ကြီး။
 ၅။ နှတ်ခမ်းထက် သွားရှည်။
 ၆။ နှတ်ခမ်းပဲချင်း မီးမမှတ်ကော့။
 ၇။ နှတ်ခမ်းမီးထက် သွားရှည်။
 ၈။ နှတ်ခမ်းမီးရှည်နှင့် ဆီးလိပ်တို့သောက်ချင်း။
 ၉။ နှတ်ခမ်းမီးရှည်နှင့် ဟင်းရှည်သောက်ချင်း။
 ၁၀။ နှတ်ချို့မှ လူလိုသည်။
 ၁၁။ နှတ်ချို့ သျို့တစ်ပါး။
 ၁၂။ နှတ်ဆက် ခမက်ဖြစ်။
 ၁၃။ နှတ်ဆက်ခမက် လက်ဖက်တစ်ခွက်။

နှပ်း

- ၁၄။ နှတ်မှာကားပျား ဝမ်းမှာခါး။
 ၁၅။ နှတ်မှာကားပျား ဝမ်းမှာမျှား။
 ၁၆။ နှတ်တစ်ရာ စာတစ်လုံး။
 ၁၇။ နှတ်လျှာတစ်ရာ ပြောတုပါလည်း အကွာရာတစ်လုံး နှိုင်းရန်ယူးခဲ့။

ပါ

၁။ ပါကိုအာမာ ဓမ္မအာမီ။

ပါး

- ၁။ ပါးကိုဆွဲး နားကိုသတ်။
- ၂။ ပါးကိုလိုချင် စံကိုလက်တို့။
- ၃။ ပါးစပ်ကစားချင်ပြန် ဝမ်းကလက်မခံ။
- ၄။ ပါးစပ်ကပျားသကာ ဝမ်းကခါးတမာ။
- ၅။ ပါးစပ်ကပျား ဝမ်းကများ။
- ၆။ ပါးစပ်ကဘူရား- ဘူရား၊ လက်က ကားရား- ကားရား။
- ၇။ ပါးစပ်ကိုယာ အူမကိုမြင်။
- ၈။ ပါးစပ်ကြမ္မာ လက်ကြောင့်နား။
- ၉။ ပါးစပ်ဆရာ ဖင်ကမာ။
- ၁၀။ ပါးစပ်တစ်ခွန်း စွာတစ်ခွန်း။
- ၁၁။ ပါးစပ်တစ်မျိုး စွာတစ်မျိုး။
- ၁၂။ ပါးစပ်နှင့် ရင်းစား။
- ၁၃။ ပါးစပ်ဖြေးတိုင်း ရယ်ယောင်မထင်ကော်။
- ၁၄။ ပါးစပ်ဘူရား လက်ကားရား။
- ၁၅။ ပါးစပ်မှာ ကြက်အိပ် - အိပ်လို့။
- ၁၆။ ပါးစပ်အကျင့် ဝမ်းအချင့်။
- ၁၇။ ပါးစပ်အလို့ ဝမ်းမလိုက်နိုင်။
- ၁၈။ ပါးနှင့်နား။
- ၁၉။ ပါးပိန်ရာမှာ အရှိတွေ့န့်။
- ၂၀။ ပါးပျောင်ရာမှာ သွားကျိုး။
- ၂၁။ ပါးပျောင် သွားကျိုး။
- ၂၂။ ပါးပျောင်သွားကျိုး၊ နားပဲ့ပါးယွဲ့။
- ၂၃။ ပါးရာက ပေါက်ထွက်။
- ၂၄။ ပါးရာကပေါက်ထွက် ထူရာကမဲးသားတက်။

ပ

ပ

- ၁။ ပကဗောဓိဒါးထက် နှုတ်ဒါးထက်။
- ၂။ ပဆာပွား သောကများ။
- ၃။ ပတာကာ သီးခိုက်။
- ၄။ ပတဗြားကို ပါးရှားထင်။
- ၅။ ပတဗြားစစ် ညွှန်မှာမနစ်။
- ၆။ ပတဗြား ဆန်ကွဲ့ကျိုး အဖွဲ့ပြည်တန်း။
- ၇။ ပတဗြားမှုန် ညွှန်မှာမနစ်။
- ၈။ ပတဗြားရောင်ထက် ပညားရောင်တောက်။
- ၉။ ပတဗြားရောင်နှင့် ပါးပြောင်း။
- ၁၀။ ပတိုင်းပန်း ပျေားခပ်တော်ုင်း။
- ၁၁။ ပထမကုန် သိကြားကုန်။
- ၁၂။ ပထမခါက ပျေားသကာ နောင်ခါမှ ခါးတမာ။
- ၁၃။ ပရပါခိုပ်တက် - တက်လို့။
- ၁၄။ ပရွှံ့ဆံ့ခြုံလိုက်။
- ၁၅။ ပလီပတာ ပေါင်းများစွာ။

- ၂၂။ ပါးရာက ပေါက်ထွက်၊ ထူးရာကဝင်။
 ၂၃။ ပါးရည်မစစ် နားရည်မစစ်။
 ၂၄။ ပါးရှိက်လို့ နားကိုက်တော့။

ဂ

- ၁။ ပိတိုင်မျက်ကန်း မခွဲတန်း။
 ၂။ ပိရာမှ ပြား။
 ၃။ ပိရာမှပြား ပြားရာမှ ညုပ်ပြား။

ဂ

- ၁။ ပိတပင် သူ့ပိတပါး။
 ၂။ ပိတပင်လုံး ဘုန်းကြီးယပ်တောင်။
 ၃။ ပိတပင်လုံး ဘုန်းကြီးယပ်တောင် ပါးတစ်ရုံလုံး သူတော်မတောင်မြိုန်း။
 ၄။ ပိဖြစ်ပြီးနောက် ခံရဲ့ရဖို့။
 ၅။ ပိဖြစ်ပြီးမှ တူရှိက်ခံဖို့စွာကိုမတော်က်။
 ၆။ ပိယချိခင် သနားကြုံလည်း နောင်ခါမှုချု ကဲ့တတ်စွာ။
 ၇။ ပိယဝါစာ ချိုသာယာ။
 ၈။ ပိယဝါစာ ပြောတက်မှ လူသထား။
 ၉။ ပိယသထား ချိုမေတ္တာ

ဂါး

- ၁။ ပိုးကပီးယင့် မရာ။
 ၂။ ပိုးကပီးယင့်မရ ကျွေးကကျွေးယင့် မဝါ။
 ၃။ ပိုးကေကလို့ မိန့်းကေဆို။
 ၄။ ပိုးကေဆုံး မပီးကေမြန်း။
 ၅။ ပိုးကမ်းနှိုင်မှ နှစ်သက်၊ မပီးကမ်းနှိုင် ရန်ဖက်။
 ၆။ ပိုးကမ်းနှိုင်မှ အောင်မြင်။

- ၇။ ပိုးခါမယူ တောင်းခါမရ။
 ၈။ ပိုးစရာလည်း ငို့မဟို စားစရာလည်း ဆန်မဟို။
 ၉။ ပိုးစရာလည်း ငို့မဟို ပြီးစရာလည်း မြို့မဟို။
 ၁၀။ ပိုးတိုင်းမစားရ စားတိုင်းမပီးရဲ့။
 ၁၁။ ပိုးတိုင်းမစားရ ထင်တိုင်းမလားရဲ့။
 ၁၂။ ပိုးတိုင်းမစားရ ဝင်တိုင်းမမျိုးရဲ့။
 ၁၃။ ပိုးတိုင်းမယူရ ယူတိုင်းမပီးရဲ့။
 ၁၄။ ပိုးတတ်မှုရ ကျွေးတတ်မှ ဝါ။
 ၁၅။ ပိုးမှုယူမှု ပြန်ပီးမှု။
 ၁၆။ ပိုးလျှင်ကောင်း မပီးလျှင်စောင်း။
 ၁၇။ ပိုးသူမေတ္တာ ချိုသူယူပါ။
 ၁၈။ ပိုးသူမေတ္တာ ယူသူသစ္စာ။

ဂ

- ၁။ ပုံကန်မှာမြင်း၊ စွဲန်းမှာမြင်း။
 ၂။ ပုံဇွန်စိတ်ကေ အဂေါင်းကိုဆိတ်- ဆိတ်လို့။
 ၃။ ပုံဇွန်စိတ်ကေ အဂေါင်းကိုဆိတ် တဖြတ်ဖြတ်။
 ၄။ ပုံဇွန်ဖြူးမဟုတ် သမက်စီ လူမဟုတ်။
 ၅။ ပုံဇွန်မှာ ချိုးထုပ်အဂေါင်းမှာအုပ်။
 ၆။ ပုံဆိုးမပါ အမိရှာတောင် မလားသာ။
 ၇။ ပုံတိုးတစ်ဖက် ဒါးတစ်လက်။
 ၈။ ပုံတို့ ရန်လို့။
 ၉။ ပုံထုဇွန်ဆို အလူလို့။
 ၁၀။ ပုံထုဇွန်း ဥမ္မစ္စကေား။
 ၁၁။ ပုံထုဇွန်ဟူသမျှ အရှုံးတစ်ပိုင်း။
 ၁၂။ ပုံမှု ခရာ။
 ၁၃။ ပုံရစ်နပင်း ကျိုန်းအညင်း။
 ၁၄။ ပုံလင်းထဲမှာ ရိုကိုမြင်ရေပိုင်း။

၁၅။ ပုလင်းထဲမှာ ရိကိတည့် ဖိတည့်မြင်။
(ပုဝါဖြူ ပုဝါပါး ကြက်သားထုပ် စွန်းတတ်တော်တော် တစ်ရပ်သူတစ်ရွာသား၊ ရည်းစားထား လွမ်းတတ်တော်တော်)
၁၆။ ပုသင်လည်ညိတ် တစ်ကျိုတ်ကျိုတ်။

ပူ

၁။ ပူကေမီးလှုံး။
၂။ ပူကေမီးလှုံး ပုဆိုးခံး။
၃။ ပူခါမီးလှုံး ပုဆိုးခံး ဆောင်းခါရိချိုးနှင့်းတော်တိုး။
၄။ ပူဆာကေ သောကများ။
၅။ ပူရာမှာ ရိတွင်းထဲ ကျွွာနန်းအဆင်သင့်။
၆။ ပူရာမှာ ရိပူထပ်လောင်း။
၇။ ပူသူကို ကူသူမဟို။
၈။ ပူသူကို မီးတိုက် ဟိုက်သူကို အားဖြူးခိုင်း။

ပဲး

၁။ ပဲးပင်လဲရာ ဖရုံးဆင်း။
၂။ ပဲးလော်စားလီ ဝမ်းပွဲ(ပေါ့)လီ။

ပေါ့

၁။ ပေါ့ကေလျှော့ရေ လျှော့ကေပြီကျရော့။
၂။ ပေါ့စီလိုလို မှင်ကိုထိုး မှင်အတွက်လီး။
၃။ ပေါ့ပျက်ပျက်သားမတန် စကားမခြောင်း။
၄။ ပေါ့ကေလေ့- လေးလံး မြှုပ်ကေလေ့- လေးလံး။

ပေါ်

၁။ ပေါ်စခရမ်းသီး ထပ်ချင်းညီး။
၂။ ပေါ်မည်လို့ ဖုံးခါမှ ကွင်းလုံးကျော်ကျျော်။

ပက်

၁။ ပက်ကုန်းဝန်ထမ်းကိုရာ ခံနိုင်ရော့ နားဝန်ကိုမခံနိုင်း။
၂။ ပက်ကုန်းဝန်ချို့ နားဝန်မချို့။
၃။ ပက်ကျိုလားရာ ကြောင်းမပေါ်။
၄။ ပက်ကျိုလားရာ လမ်းမပေါ်။
၅။ ပက်ပင်းဆုံးမှ ထက်ပက်ကြီး။
၆။ ပက်ပင်းနန်းထက်ပက် တစ်ချက်တည်း။

ပင်

၁။ ပင်ပန်းဆင်းရဲ ရန်တို့များ။
၂။ ပင်ပန်းဒုက္ခိတရောဂါရာ။
၃။ ပင်မခရမ်း ရောဖြေမို့ကိုက ခရမ်းသာလီး ပူးမသီး။
၄။ ပင်လယ်မြှုစ်မှာ ငါးပိခတ်- ခတ်လို့။
၅။ ပင်လယ်တဲ့မှာ ဆားခတ်- ခတ်လို့။
၆။ ပင်လယ်မှာ အပ်ကျု - ကျုလို့။
၇။ ပင်လယ်သမုဒ္ဒရာကို လက်လွှတ်ကူးရေပိုင်း။
၈။ ပင်လယ်သမုဒ္ဒရာကို အယားကူးရေပိုင်း။

ပင်း

၁။ ပင့်ရစ်ပိုင်ပိုင် မကြိနိုင်ကေ ရခိုင်ပြည်သို့သွား
၂။ ပင့်ရစ်မနိုင်း ရခိုင်ကိုမီးး။

ပင်း

၁။ ပင်းကွန်းဆောင်ရေနား တစိုလေ့မကြား။
၂။ ပင်းတွန်းရိုးရှည် ရိုးရှည်ပင်းတန်း မြှုပ်လယ်ခေါင် ဖိလာတန်း။

ပစ်

- ၁။ ပစ္စည်းကလည်းမဲ့ အနာကလည်း သည်း။
 ၂။ ပစ္စည်းကိုလူ ကုတ်ကိုထူး။
 ၃။ ပစ္စည်းမဟိုကော အသိမလုပ်ချင်။
 ၄။ ပစ္စည်းမှန် အမွှမ်းတင်ဖို့မလို့။
 ၅။ ပစ္စည်းဟိုက ထိုတိုင်းရဲ့။
 ၆။ ပစ္စည်းဟူက ရှုံးသီရဲ့။
 ၇။ ပစ္စည်းဥစ္စာ မာနသာ့။
 ၈။ ပစ္စည်းဥစ္စာ လူမှုက်နှင့် အတူမနီရာ့။
 ၉။ ပစ္စည်းဥစ္စာ သခြားရဲ့။
 ၁၀။ ပစ္စည်းဥစ္စာ သခြားရဲ့ ဒါနကုသိုလ်ထွက် ကရားအိုး။
 ၁၁။ ပစ်တိုင်းထောင် ထောင်တိုင်းကျုံး။
 ၁၂။ ပစ်မနိုင် ခါမကျုံး။
 ၁၃။ ပစ်ရာတစ်ခြား ကျရာတစ်ခြားး။
 ၁၄။ ပစ်ရာမမှန် ထိရာမမှန်း။
 ၁၅။ ပစ်လိုက်ဖို့လည်း အဆိုခဲ့ မျိုလိုက်ဖို့လည်း သဲသွေပွဲသွေပွဲ။
 ၁၆။ ပစ်လိုက်ဖို့လည်း အသား မျိုလိုက်ဖို့လည်း အရိုး။

ပိုက်

- ၁။ ပိုက်ထောင် ကြောင်ကျုံး။
 ၂။ ပိုက်နှင့်မတန် ကွန်မှာမလောက် ငါးလိပ်ကျောက်။
 ၃။ ပိုက်မှာလည်း မကန်၊ ကွန်မှာလည်း မဆန်၊ ငါးကန်လန်း။
 (ပိုက်သည်ငါးကောင်းမစား၊ လက်သမားအိမ်ကောင်းမနဲ့၊ ပန်းဘဲငါးကောင်းမကိုင်း)။
 ၄။ ပိုက်သည်ပေါ်လာ ဖောက်သည်ဂေါင်းထက်။

ပိုင်

- ၁။ ပိုင်ဆိုင်ယင့် အစိုးမရဲ့။

- J။ ပိုင်ရာပိုင်ရာ မဆိုင်။
 ၃။ ပိုင်သာပိုင် မဆိုင်။

ပိုင်း

- ၁။ ပိုင်းမှုပြတ် သင်မှုတတ်။

ပျော်း

- ၁။ ပျော်းဖခေါ်လို့ မထူး၊ ချိုးလူးအောင် ဖခေါ်မှုထူး။

ပည့်

- ၁။ ပညာကားရှိ ဥစ္စာကားနောက်။
 J။ ပညာကိုနည်းရေ မမှတ်ရဲ့။
 ၃။ ပညာကိုနည်းရေ မမှတ်ရဲ ဥစ္စာကို များရေမမှတ်ရဲ့။
 ၄။ ပညာကိုလို အိုရေမဟို။
 ၅။ ပညာရှုက်ရောင် ထွန်းလင်းပြောင်း။
 ၆။ ပညာဆည်းပူးရှုက်အထူး။
 ၇။ ပညာဆည်းပူး မြတ်ကျေးဇူး။
 ၈။ ပညာဆိုင် ရွှေနှင့်သီးမှာလောက်လည်း အစွန်းမဟို။
 ၉။ ပညာဉာဏ်မဟိုကော အသိမလုပ်ချင်။
 ၁၀။ ပညာတတ်က ဂုဏ်မာန်။
 ၁၁။ ပညာတတ်က ဂုဏ်မောက်ပြု။
 ၁၂။ ပညာတတ်ပွန် သူမြတ်မွန်း။
 ၁၃။ ပညာတတ်မြောက် ဂုဏ်ကိုမောက်။
 ၁၄။ ပညာတတ်မှု လုံလပြု။
 ၁၅။ ပညာတတ်သူ မာနထူး။
 ၁၆။ ပညာပြည့်စုံမှ လူဂုဏ်တန်း။
 ၁၇။ ပညာဖြင့်ချင့်ချိန် သူခမိန်။

၁၈။ ပညာမမည် လူငလည်။
 ၁၉။ ပညာမမှု ငဒုသီ။
 ၂၀။ ပညာမရ ဒုက္ခကျေ။
 ၂၁။ ပညာမရ ဝန်ထမ်းကျေ။
 ၂၂။ ပညာမဟိုက ကျဲးနောက်နွားနောက်။
 ၂၃။ ပညာမဟို ဒုက္ခနှင့်တို့။
 ၂၄။ ပညာမဟို လူဒိုင်း။
 ၂၅။ ပညာမတိ လူဒိုင်း၊ ထောင်းမှသီ။
 ၂၆။ ပညာမာန ဂုဏ်ကိုပြု။
 ၂၇။ ပညာမှာ သူ့ဝှင်သာရီ အဆင်းမှာသူ့သွင်ကစွည်း။
 ၂၈။ ပညာခဲ့ရင့်ပွဲလယ်တင့်။
 ၂၉။ ပညာရှာ ပမာ သူတောင်းစား။
 ၂၁။ ပညာရှာ ပမာ သူဖုန်းစား။
 ၂၁။ ပညာလို မပျော်းကော့ ဥစ္စာလို မပြင်းကော့။
 ၂၂။ ပညာလိုဥစ္စာနှင့်ရင်း ဥစ္စာလိုပညာနှင့်ရင်း။
 ၂၃။ ပညာလွှန်ကဲ၊ လူကိုမလေး။
 ၂၄။ ပညာသည်ကို ကြီးသည်ငယ်သည်မဆိုရာ။
 ၂၅။ ပညာဟိုက နှုတ်စောင့်ရာ။
 ၂၆။ ပညာဟိုက ကြားဝါမပို ဂုဏ်မလို့။
 ၂၇။ ပညာဟိုကား စကားလွှန်မပြော။
 ၂၈။ ပညာဟိုဆို ဂုဏ်မပို။
 ၂၉။ ပညာဟိုတိုင်း လောဘကို သတ်နိုင်ခဲ့။
 ၂၁။ ပညာဟို ဒေါသအမျက် ပြင်မထွက်။
 ၂၁။ ပညာဟိုနှင့်ပေါင်းဖော် ဘေးရန်ကွား။
 ၂၂။ ပညာဟိုနှင့်ပေါင်းသင်း ဘေးရန်ကုင်း။
 ၂၃။ ပညာဟိုနှစ်ပေါ်ကိုလား လမ်းလယ်လပ်။
 ၂၄။ ပညာဟိုများ တစ်ခွန်းပြောက အဖိုးနည် ထိုက်တန်လှု။
 ၂၅။ ပညာဟိုမှ ထင်ပြင်နိုင်။
 ၂၆။ ပညာဟိုမှ ပေါ်လွင်၊ ပေါ်လွင်မှထင်ရှား၊ ထင်ရှားမှ ကော်စော့။

၄၈။ ပညာဟိုမှ မြော်မြင်။
 ၄၉။ ပညာဟိုမှ အခွင့်သီ။
 ၅၀။ ပညာဟိုမှ အရီးအရာသီ။
 ၅၁။ ပညာဟိုမှ အသိပိုင်။
 ၅၂။ ပညာဟို သတိရခဲ့။
 ၅၃။ ပညာဟိုသော်လည်း သတိရခဲ့။
 ၅၄။ ပညာဟို- ဟိရာ ပညာဟိုလာ။
 ၅၅။ ပညာဟိုအမျက် ပြင်မထွက်။
 ၅၆။ ပညာဟိုဟု ဆိုတုံးတိုးလည်း သတိကင်းကွာ ဟိတတ်စွာ။
 ၅၇။ ပညာဟူက ရခဲးစွာ။
 ၅၈။ ပညာဟူရာ ကြီးငယ်မဆိုသာ။
 ၅၉။ ပညာဟူရာ တတ်ကောင်းစွာ။
 ၆၀။ ပညာဟူသည် မိုးပေါက်နှယ်။
 ၆၁။ ပညာအတတ် ထွက်ကရားအိုးမှတ်။
 ၆၂။ ပညာအတွက် မခွဲရက် ကမ္မာညွှန်တုံးဘက်။
 ၆၃။ ပညာအမျိုး မြတ်ဆီးအိုး။
 ၆၄။ ပညာအရောင် ထွန်းလင်းပြောင်။

ပည်း

၁။ ပည်တိကိုလည်း မပယ်ကော့၊ ပရမတ်ကိုလည်း မလွန်ကော့။

ပေါက်

၁။ ပေါက်ဆိုနှုံးသားကွဲးဖို့ခါ အခုတစ်ဆယ်ဝါး။
 ၂။ ပေါက်ဆိုရာကိုမမြင် အပ်ပေါက်ရာကို မြင်။
 ၃။ ပေါက်ဆိုရာ မထင် အပ်ရာထင်။
 ၄။ ပေါက်တူးမှာပိုင် ကိုယ့်ရင်တွင်းကိုယက် (မက်)။
 ၅။ ပေါက်တေနဖူး မထူးဖျား။

ပေါင်

- ၁။ ပေါင်တုတ်ကေလုပ်တေ ရေးတုတ်ကေစားရေး။
 ၂။ ပေါင်တန်ရှည်တိုင်း ငှက်ကြီးမဟုတ်။

ပေါင်း

- ၁။ ပေါင်းခါပက်စက် မပေါင်းအပ်။
 ၂။ ပေါင်းမှာအကွပ် လူမှာအဝတ်။
 ၃။ ပေါင်းမှာအကွပ် လောင်းမှာအစပ်။
 ၄။ ပေါင်းရဖို့လည်း အခက်၊ မပေါင်းပြန်လည်း စိတ်ကွက်။

ပတ်

- ၁။ ပတ်ကြမ်းနန်းနတ်ကြမ်း နတ်ကြမ်းနန်းပတ်ကြမ်း။
 ၂။ ပတ်ထက်ပုံးမသာ။
 ၃။ ပတ်မှာပင် သိုက်မှာပလက်ရဲး ယဉားမှာပက္ခသလာ။
 ၄။ ပတ်လည်းမဖြစ် ပုံးလည်းမဖြစ်။
 ၅။ ပတ်သံကြား နတ်မနီနိုင်။

ပိတ်

- ၁။ ပိတ်တထွာနပိုးသီးပိန်ကျား။
 ၂။ ပိတ်မှုလုံ လုံမှုရိမဝင်။

ပုတ်

- ၁။ ပုတ်ကြားနွားခီး မျိုးကြားသူစိမ်း
 ၂။ ပုတ်ကြားနွားခီးဝင် မျိုးကြားသူစိမ်းဝင်။
 ၃။ ပုတ်ချုပ်။
 ၄။ ပုတ်ချုပ်လင်မရာ။

ပုပါ

- ၁။ ပုပါမှုနဲ့ နံမှုပုပါ။
 ၂။ ပုပါမှုနဲ့ နံမှုဟောင်။
 ၃။ ပုပါပေါ် ကြော်မှုဟော်။
 ၄။ ပုပါပေါ် ဟုတ်မှုကျော်။
 ၅။ ပုပါမှုရာပို့ကျား။

ပုံ

- ၁။ ပုံသူမဟိနိုင်သူဟို။

ပန်း

- ၁။ ပန်းကောင်းအညွှန်ချိုး။
 ၂။ ပန်းကောင်းပန်းရ လင်ကောင်းရခဲ့စွာ။
 ၃။ ပန်းကိုအကြောင်းပြုရှိ၍ ရွှေ့က်ခွန်းကိုရေးတင်းမှုတင်း။
 ၄။ ပန်းတကားပန်းထက် မယားပန်းနန်းသားပန်းအမွှားဆုံး။
 ၅။ ပန်းတန်းသောင်သမီး ချိုးတန်းသောင်ဖြစ်။
 ၆။ ပန်းထိမ်ခေါက်တောက် မစားလောက်။
 ၇။ ပန်းထိမ်မတတ်ခင် ရှိခိုးသင်။
 ၈။ ပန်းထိမ်ရှုံးရှုံး အမိန့်ကိုတစ်မတ်ခုံး။
 ၉။ ပန်းထိမ်လည်းမဖြစ် ပန်းပဲလည်းမဖြစ်။
 ၁၀။ ပန်းထိမ်သီး ခေါက်ယှုံဖြစ်။
 ၁၁။ ပန်းပင်မှာအပွင့် လူမှာအကျင်း။
 ၁၂။ ပန်းပွင့်ရွှေန် ပန်သူယူး။

၁၃။ ပန်းပွင့်ခြုံနဲ့ ပန်သူယူး၊ အချေထွက်လွန် ယူသူယူး။

၁၄။ ပန်းဘဲသမား၊ ဒါးကောင်းမကိုင် လက်သမားအိမ်ကောင်းမပို့

၁၅။ ပန်းဘဲသံလိမ် ပန်းထိမျှခြီးဗီး။

၁၆။ ပန်းမရွှေ့ကြိုင်ကြိုင်ဖွံ့ဗီး၊ အိမ်ခြီးစာရင်းပါး။

၁၇။ ပန်းသတင်းလီညွင်းဆောင်၊ လူသတင်းလူချုပ်းဆောင်။

၁၈။ ပန်းအကြောင်းပြောင့် ဝါးခြမ်းကိုဂေါင်းမှုတင်။

၁၉။ ပန်းအနဲ့ကားလိစုနှိမ်းဗီး၊ ပညာဟိုအနဲ့ကား ထက်အောက်မြှို့ဗီး။

85

၁။ ဝိန့်လောင်းပိုင် တစ်ဖက်စွာင်းထောင်။
 ၂။ ဝိန့်သီးခွံကို နွားရစ်-ရစ်လို့။
 ၃။ ဝိန့်ရာမှာရှင် ခြင်ရာမှာကြုံ။

۹

၁။ ပုဂ္ဂနိုင်ချေ

୧୯

၁။ ပုဂ္ဂိုလ်မြင်ကေ ခီးဟာင်။
 ၂။ ပုဂ္ဂိုလ်နှားရောင်း လတပါင်း။
 ၃။ ပုဂ္ဂိုလ်မြင် ဖေဒင်ကြည့်ချင်။

४

၁။ ပုံမကျ ပတ်မကျ။
၂။ ပုံမကျ ဟန်မကျ။

୧୦୮

၁။ ပုံးထက်ဖာမသာ မက္ခလာထက် စိဂုံးမကြီး

၁၃။

၁။ ပန်းတဲ့ ဝက်တဲ့

8

၁။ ပိုကေဖျက် လိုကေစွက်။
၂။ ပိုရာပို မလိုစိက္ခု။

8

၁။ ပို့ကား (ဖိုးခေါင်) ငှက်ကို အကန်းလိမ်ရေပိုင်။
၂။ ပို့ရေလက်စ ကူးတို့ဆိပ်ရောက်ယောင်ပို့။

۹۳

၁။ ပျောချောင်းကို အဆန်မတိုးကြုံ။

ψρα

၁။ ပျားနှစ်စား ဆားပါမှ။

၂။ ပျားနှစ်စား ဆားပါမှ လူချောလှ မှုပါမှ။

၃။ ပျားပိုင်ချိုစီ တမာပိုင်မခါးစီကော့။

၄။ ပျားမြတ်ပြာကိုယက် (လျက်)။

၅။ ပျားမှာ အချို့လောင်း။

၆။ ပျားရည်င်ပ်ရာ ပျားချိုးပေါ်။

၇။ ပျားရည်တစက်ကြောင့် မိတ္ထီလာတပြည်ပျက်။

- ၈။ ပျေားရည်နှင့် ဝမ်းနှင့်။
 ၉။ ပျေားလည်းစွဲးသာစီ ရှည့်လည်းလျှောက်သာစီ။
 ၁၀။ ပျေားအစဉ်ချို့ လူအစဉ်မချို့။
 ၁၁။ ပျေားအစဉ်ချို့ လူအစဉ်မရှိုး။

ပျော်

- ၁။ ပျော်ကေပန်းထော် (ကျွန်း)လား။
 ၂။ ပျော်ပွဲကြံး သီပွဲးဆုံး။
 ၃။ ပျော်ပွဲးလား သီပွဲပြေား။

ပျက်

- ၁။ ပျက်ချို့ပျက်ချော် လူငလော်။
 ၂။ ပျက်လုံးပျက်ချော် လူငလော်။
 ၃။ ပျက်အစဉ် ပျင်ခဏာ။

ပျင်း

- ၁။ ပျင်းကေ ပတင်း (ကျွန်း)လား။
 ၂။ ပျင်းကေ ပုလင်းဆွဲး။
 ၃။ ပျင်းရိုဆင်းရဲး လည်းသောက်စွဲး။
 ၄။ ပျင်းရိုသောသူ ရောဂါထူး။

ပျစ်

- ၁။ ပျစ်မှာကပ်- ကပ်လို့။
 ၂။ ပျစ်ရာမှာ ဖျစ်။

ပျော်

- ၁။ ပျော်ကေတေလူရှာကေတွဲ့ သီရေလူ ကြောကေမိန့် (မေ့)။
 ၂။ ပျော်မဆုံး ပစ်မမှန်း။
 ၃။ ပျော်မရှာ ကျမကောက်။

ပျိုး

- ၁။ ပျိုးထောင်မိုးခေါင်း။
 ၂။ ပျိုးမအောင်ပဲ မိုယ်းခေါင်တုန်းမှာ အုံးရှို့တက်ကာ မိုယ်းကြီးရွား။

ပြု

- ၁။ ပြုဒါးတစ်လမ်း၊ သံတစ်လမ်း။

ပြာ

- ၁။ ပြာကိုဂေါင်းတင် ကြွိုကိုဂေါင်းရွက်။
 ၂။ ပြာတောင်းကိုကိုင် ဖွဲ့တောင်းကိုရွက်။
 ၃။ ပြာသို့တပိုးတွဲး သွော်ကြီးလူထွက်ပွဲး။

ပြား

- ၁။ ပြားပြားဝပ်မှ ဒုံးထောက်မှန်းသီရေ။
 ၂။ ပြားရာမှာပို့ ပိုရာမှာဖို့။

ပြီး

- ၁။ ပြီးထောင်မလွှတ် သံသရာဝင်း။

ပြေ

- ၁။ ဖြူလျှင်အသစ် ပုဂ္ဂန်လျှင်အဟောင်း။
၂။ ဖြူသူမရှုက် မြင်သူရှုက်။

ပြေ

- ၁။ ပြောကိုအမြောက် တလိုင်းကိုအကောက် ကုလားကို မီးပေါက်။

ပြည်

- ၁။ ပြည်ကားတပြည်တို့ယက် အသက်မလောက်။
၂။ ပြည်ကိုမရ ဘာရဏာ မင်းကိုမမှတ် ပြဟွာတ်။
၃။ ပြည်ကြီးဝန်ကို အိုးတန်ဆန်ခပ် မင်းကျင့်ဝတ်နှင့်လျှောက်ပတ်သင့်စွာ စီရင်ရာသည်။
၄။ ပြည်သူင်မှုံးက်မှုံး အလားလား။
၅။ ပြည်ထဲအရေး ပေါက်နှင့်ကျေး။
၆။ ပြည်ရီးထက် ဝမ်းရီးခက်။
၇။ ပြည်ရွာစည်မှု ဖောက်ကားပြု။
၈။ ပြည်ရွာပြောင်းများ မကောင်းစား။
၉။ ပြည်ရွာမသာ ပြည်သူနာ။
၁၀။ ပြည်သူ့အတွက် ငါကြောင့်ကြ ရွေးရာကျ။

ပြော

- ၁။ ပြောခဲးနက် ဆိုခဲးနက်။
၂။ ပြောခြင်းမတော် မဆီလျှော်။
၃။ ပြောစရာတွင် စကားခက် ထားစရာတွင် မယားခက်။
၄။ ပြောစရာမဟို ပိတောက်ပင်ကို လက်ညှိုးထိုးလို့ပြော။
၅။ ပြောစရာရှာမရ ငါမယားဝမ်းကြီးရော။
၆။ ပြောတိုင်းမယုံရ တောင်းတိုင်းမပီးရာ။
၇။ ပြောတတ်မှ နားဝင်ချို့။

- ၈။ ပြောတက်လီယင့် မြတ်လီယင့်၊ ခွဲတ်တတ်လီယင့် ပြတ်လီယင့်။
၉။ ပြောတတ်ဟောတတ် ကလူလူတတ်။
၁၀။ ပြောတတ်ဟောတတ် သူတော်မြတ်။
၁၁။ ပြောတတ်ဟောတတ် သူတော်မြတ် မပီးပါလိုသူ ဝန်တို့။
၁၂။ ပြောတတ်ဟောတတ် သို့က်ခွဲးမြတ် (လွှတ်)။
၁၃။ ပြောဖန်များ စကားရ။
၁၄။ ပြောဖန်များ ဆိုတ်ချိုးဝင်။
၁၅။ ပြောဖန်များ အတိပြု။
၁၆။ ပြောဖန်များ မယားစကားအောင်။
၁၇။ ပြောဖန်များ အများပါတတ်တော်။
၁၈။ ပြောမနာ ဆိုမရှုက်။
၁၉။ ပြောမနာ ဆိုမရှုက် ကြိုစဲဖြုက်။
၂၀။ ပြောမနာ ဆိုမရှုက် အပြောရခက်။
၂၁။ ပြောမိပြောရာပြော မှားမှုန်းမသို့။
၂၂။ ပြောရာမှာသတိ ကျင့်ရာမှာသမာဓိ။
၂၃။ ပြောရေခါ ငမှတ် စားရေခါ ငရှုပ်။
၂၄။ ပြောရေခါအလွှာယ် လုပ်တော်ခဲ့းဗော်း။
၂၅။ ပြောရေခါဦးကြီးဗော်း စားရေခါဂေါင်းကြီးဗော်း။
၂၆။ ပြောလိုကဲးလို့။
၂၇။ ပြောလိုကဲလို မန်းလိုရမ်းလို့။
၂၈။ ပြောလိုကဲးလို မှုတ်လိုရောင်လို့။
၂၉။ ပြောလိုဖို့က မိုကိုးနှစ်၊ စားလိုဖို့က လက်တဆစ်။
၂၁။ ပြောလိုသမျှ သဲ့ရိုကျ်။
၂၂။ ပြောလိုသမျှ အဘာသျေမှာအောက်ကကျ်။
၂၃။ ပြောလိုသည်းလို မန်းလိုရမ်းလို့။
၂၄။ ပြောလိုမကျိုး လူကာနိုး (ကာနှုံး)။
၂၅။ ပြောလိုမနာ ဆဲးလိုမရှုက် ကြီးခဲ့းပျက်။

ပြင်

၁။ ပြင်လူချစ် တွင်းလူရှိက်။

ပြင်

၁။ ပြိုင်လောင်းနိုင်ရှိ ကျွန်ားနိုင်နောက်။

၂။ ပြိုင်လိုအို စပ်ပျဉ်မရာ။

ပြင်း

၁။ ပြိုင်းတိုင်မြှုပ်- မြှုပ်ရှိ၊ စုန်းစုန်းမြှုပ်တေ။

ပြောင်

၁။ ပြောင်လောင်သရော် လူပျက်ပျော်။

ပြောင့်

၁။ ပြောင့်သက်ကောတသက်စာ မပြောင့်သက်ကော တစ်နပ်စာ။

ပြောင်း

၁။ ပြောင်းတုံးတင်- တင်လို့။

၂။ ပြောင်းထောင်- ထောင်လို့။

ပြုတ်

၁။ ပြုတ်မန္တူးလူ ပြောခက်ထူး။

၂။ ပြုတ်ရှိုးမန္တူး လူကျောက်တုံး။

ပြန်

၁။ ပြန်ခါခူးမည် ဟင်းရယ်ရော်။

ပြန်း

၁။ ပြန်းတောမှာ ဒါးက- ကလို့။

၂။ ပြန်းမယားပဲမြောက်ယားရော်။

၃။ ပြန်းသုတ်ပစ် တရာ့ရွှေ့။

ပြုး

၁။ ပြုးပြုး- ပြုးပြုး အဖြောခဲ့။

ပြုးဗုံး

၁။ ပြုးဗုံးတိုင်းမရယ်။

၂။ ပြုးဗုံးကတီ (ပြန်းပတီ) လင်သီဟင်း မစားလီကော်။

ပြုး

၁။ ပြုးလတ်မေမြောက် အိမ်ကိုထောက်။

ပွဲ

၁။ ပွဲရာမှာရောင် ရောင်ရာမှာ ပေါက်ကွဲ။

၂။ ပွဲရာမှာရောင် ရောင်ရာမှာ ဖွဲ့။

ပွဲး

၁။ ပွဲးမှုတိုး တိုးမှုကြွယ်။

ပေါ်း

- ၁။ ပိုးညွှန်းထူရာမှာ နှစ်ဘဲ။
 ၂။ ပိုးညွှန်းထူရာမှာ ဝဲနာဂဲ။
 ၃။ ပိုးထူကေလေ့မယား တွဲးထူကေလေ့မပဲ။
 ၄။ ပိုးမှာပေါင် မိုးယ်းမှာတောင်။
 ၅။ ပိုးဟိသူညွှန်း စွဲးဖို့မကြောက်။

ပဲး

- ၁။ ပဲးစရိတ်ထက် ပြင်စရိတ်ကြီး။
 ၂။ ပဲးစရိတ်မကျခင် ပြင်စရိတ်တောင်း။
 ၃။ ပဲးတင်ပြင်တင်။
 ၄။ ပဲးပြ- ပြလို့။
 ၅။ ပဲးပြ- ပြင်ပြု။
 ၆။ ပဲးပြီးမဏ္ဍာပ် ခြောက်- ခြောက်ကပ်။
 ၇။ ပဲးပြီးမှ ဖျာခင်း။

ပွင့်

- ၁။ ပွင့်ပွင့်ပြောမှ အလင်းနားလည်။

၁။

- ၁။ ဖန်းတူမှ ညီတူအလား မေတ္တာထား။
 ၂။ ဖန်းတူမှ ညီတူအလား သဘောထား။
 ၃။ ဖန်းတူမှ မိမူတစ်ခြား။
 ၄။ ဖန်းမတူ သားမှုတစ်ခြား။
 ၅။ ဖန်းမတော် မိမူမစပ်။
 ၆။ ဒ၊ ဖိုး၊ ဖိုး၊ ဧ၊ အနာ၊ နှ၊ အနာ၊ စဉ်လာမပျက် ခုနှစ်ဆက်။
 ၇။ ဒ မသာ မိမနာ။
 ၈။ ဖမှာတစ်ရာ မိမှာတစ်ယောက် ကရောက်ကထောက်။
 ၉။ ဖမှာတစ်ရာ မိမှာတစ်ယောက် လင်ခိုးယောက်။
 ၁၀။ ဖယောင်းတိုင်စား အကြောပါ ဖန်သလို ဖန်သလက် မကောင်းကား။
 ၁၁။ ဖယောင်းနှီးပါ ကြောဖြူနှီးထိုး။
 ၁၂။ ဖရဲးစို့တွင်းကျား။
 ၁၃။ ဖရဲ့သီးတစ်လုံးနှစ်း အိမ်လုံးကုန်း။
 ၁၄။ ဖလောင်းစစ် မင်းစစ်။

၁။

- ၁။ ဖာတစ်လုံး ပူးတစ်ရာ။
 ၂။ ဖာထက် ပူးမကြီး။
 ၃။ ဖာမရ ဆို.မနိုင်။
 ၄။ ဖာရွှေထက် အသစ်ပြုပြင်စွာက ပိုကောင်းသိယင့်။
 ၅။ ဖာသားထူထပ် အပ်သွားစပ်။

၂။

- ၁။ ဖားကိုတူလို ခရုခုန် ကျောက်ပုံမှာသတ် စအိုက္ခာတ်။
 ၂။ ဖားကျမကျ ကြောင်ကျ- ကျ။
 ၃။ ဖားခုန်လို ဖုံမထား။
 ၄။ ဖားငယ်ကေလူ ခြေသော်မင်းကို နိုင်သေး။
 ၅။ ဖားပြုတ်ကေ ကျောက်သားနှင့်ထူလီကြောက်တက်လီ။

၃။

- ၁။ ဖိမှပိ ထိမှတို့။

၄။

- ၁။ ဖီးမကောင်း ဒဏ်မကောင်း။

၅။

- ၁။ ဖူးစာပါ မလွှတ်ရာ။
 ၂။ ဖူးစာပါ ဝီးနီးမဆိုသာ။
 ၃။ ဖူးတုံးလုံးတုံးတုံး တန်ဆောင်မုန်း။

၁။

- ၁။ ဖဲးဘိန်းအရက် လူတို့ဖျက် အသက်တစ်ခါသီအုံရာ။
 ၂။ ဖဲးရိုက်ကြောင်တိုက် လူဝမိုက်။
 ၃။ ဖဲးသမား စကားမတည်ရာ။
 ၄။ ဖဲးသမား တန်းကား နွဲးဆရာပါး။
 ၅။ ဖဲးသမား တန်းကား အလကား။

၁။

- ၁။ ဖော်မှပေါ် ပေါ်မှထင်ရှားး။

၁။

- ၁။ ဖင်ကိုမနိုင်ဘဲ သာကူးသာက်ချင်း။
 ၂။ ဖင်ကိုလှုစ်ပြေားမှ စအိုမှုန်းသိရေး။
 ၃။ ဖင်တစ်ခြား တင်တစ်ခြားး။
 ၄။ ဖင်တစ်ခြား ခေါင်းတစ်ခြားး။
 ၅။ ဖင်တစ်ခွန်းး ပ စတစ်ခွန်းး။
 ၆။ ဖင်မှာ လောက်ကိုက် တေပိုင်း။
 ၇။ ဖင်မှာ လောက်ကျုံ- ကျလို့။

၁။

- ၁။ ဖောင်ပါး - ပါးလို့။

၁။

- ၁။ ဖောင်းကားး။
 ၂။ ဖောင်းမှုပွဲ ပွဲမှုရဲး။

စိတ်

- ၁။ ဖိတ်ချင်းစိတ် ကိုယ့်အပိုမှာဖိတ်။
 ၂။ ဖိတ်ရာဖိတ်မစဉ်စီကော်။
 ၃။ ဖိတ်ရာမှုစဉ် စဉ်ရာမှုချင့်။

ဖုတ်

- ၁။ ဖုတ်စား ကင်စား
 ၂။ ဖုတ်ထားရောပါ ဟိမျန်းတောင်မသိ။
 ၃။ ဖုတ်စားစားလို့။
 ၄။ ဖုတ်ဝင်ဝင်လို့။

ဖော်း

- ၁။ ဖမ်းရရော ကေန်းပိုင်။
 ၂။ ဖမ်းရရော ကေန်းပိုင်၊ ကျိုန်းကိုကျိုန်းကာာ။

ပုံး

- ၁။ ဖုံးချင်ဆီဖုံး ကုန်းကုန်းပေါ်။
 ၂။ ဖုန်းထားသမျှ ကုန်းခါမှုပေါ်။
 ၃။ ဖုန်းမလုံ ပုန်းမသိ။

ဖိုး

- ၁။ ဖိုးစဉ်ဘောင်ဆက် ဆွဲမပျက်။
 ၂။ ဖိုးဖိုး- ဖိုးဖိုးနှင့် ဖိုးတစ်အိုးကုန်း။
 ၃။ ဖိုးလှမြိမှာ နှစ်ခါနာရော။
 ၄။ ဖိုးသူတော် ဖြစ်မှုန်းမသိဖြစ်။
 ၅။ ဖိုးသူတော် လမ်းမှားဆန်ရာ။

ဖျာ

- ၁။ ဖျာကျေသိုက်တော်။
 ၂။ ဖျာလိပ်ခေါင်း ခွီးဝင် ဆုံးချင်း။
 ၃။ ဖျာလိပ်ခေါင်း ခွီးဝင်ရေပိုင်း။

ဖျက်

- ၁။ ဖျက်တေလည်းကိုယ်ရုံတော် ပျင်ရေလည်းကိုယ်ရုံတော်။
 ၂။ ဖျက်တေလည်း ပန်းထိမ် ပျင်ရေလည်းပန်းထိမ်။
 ၃။ ဖျက်မှုပျက် သွီးမှထက်။

ဖြား

- ၁။ ဖြားခန်းလို့ သစ်ငူတ်ပေါ်။
 ၂။ ဖြားမှာ တလတ်ရှိုင်မှာအကပ်။
 ၃။ ဖြားမှာတလတ် လူမှာသွားကျွတ်။
 ၄။ ဖြားမှာဖြား သို့ ကလန်မှာ အဆီး။
 ၅။ ဖြားရိန်း မိုယ်းရိမေရာ့။
 ၆။ ဖြားရူးနှင့် ငါးရူး။
 ၇။ ဖြားသင့်လီသင့် ရွှေကိုဖွင့်။
 ၈။ ဖြားသင့်လီသင့် အဆင်သင့်။
 ၉။ ဖြားသတ်လမန်။

ဖြူး

- ၁။ ဖြူးမည်လားဖွင့် မဖွင့်သည်ထက်ညစ်။

ဖြဲး

- ၁။ ဖြဲးမှုပြီး လွှဲးမှုလဲး

ဖြစ်

- ၁။ ဖြစ်ကြောင်းသံသရာ လိုက်မွာ။
 ၂။ ဖြစ်တုတစ်ခါ ပျက်တုတစ်လှည့်။
 ၃။ ဖြစ်တုပျက်တု လောကဘု။
 ၄။ ဖြစ်ပြီးမှ နောင်တရ။
 ၅။ ဖြစ်ပြန်ပျက်ပြန် လောကခံ။
 ၆။ ဖြစ်လျင် ပျက်စမြဲး။
 ၇။ ဖြတ်တတ်မှပြတ် လူထတ်မှမြတ်။
 ၈။ ဖြတ်ထုံးလိမ္မာ ပညာကျော်။

ဖြန်း

- ၁။ ဖြန်းမှပြုန်း ဆုံးမှတုံး။
 ၂။ ဖြိုမြှို့ ခွဲးမှကွဲး။

ဖွဲ့

- ၁။ ဖွဲ့ကိုထောင်း လိုဆန်ကောင်းမရ။

ပွဲး

- ၁။ ဖွဲးတောမှာ ရီသွန်ရေပိုင်း။
 ၂။ ဖွဲးပုံရီကျ ရှာမရ။
 ၃။ ဖွဲးရာထက် ပြာရာညာက်။
 ၄။ ဖွဲးရာမှာ ပြာရာကျ။

ဖွင့်

- ၁။ ဖွင့်ဟမပြော ဂြောသီမော်။
 ၂။ ဖွင့်ဟမပြော ဒုံးမိမော်။

ဖွတ်

- ၁။ ဖွတ်ကမိဘကျာင်းဖြစ် ချောင်းမြှုပ်းသာ။
 (ဖွတ်ကမိဘကျာင်းဖြစ် ချောင်းမြှုပ်းသာ၊ ကျွန်းကသူကောင်းဖြစ် ပြည်ရွာမချမ်းသာ)
 ၂။ ဖွတ်ကိုက်တဟမ်း လိပ်ကိုက်တန်းလန်း။
 ၃။ ဖွတ်ကြီးကေ မိကျာင်းဖြစ်တော်။
 ၄။ ဖွတ်ကြောပြာစုံ။
 ၅။ ဖွတ်ညီနောင် ပြာတောင်ရထားဆိုက်။
 ၆။ ဖွတ်ထွက်မှ တောင်ပို့မှန်းသိ။
 ၇။ ဖွတ်ပိုင်လျှောနှုန်းခွံ။
 ၈။ ဖွတ် ဖွတ်ချင်း မတုံးယှက်။
 ၉။ ဖွတ်မထုံး ဖွတ်လိုင်မှာပတ်။
 ၁၀။ ဖွတ်မရ ဒါးမအဆုံး။
 ၁၁။ ဖွတ်ရီမှာ ပြာရီဖြစ်။
 ၁၂။ ဖွတ်တတ်မှဖြူ။ ယူတတ်မှ ရ။

ဖွပ်

- ၁။ ဖွပ်မှဖြူ။ တူမှုရ။
 ၂။ ဖွပ်လီည်းလီ ကြီးလီမိုက်လီ။

၁

- ၁။ ဓကရှင်မပိုင်ချစ် ကျား မီးကောင်းပိုင် မကိုက်ကေ့။
 J။ ဓကျင်းတစ်ကိုယ်လုံး ဝမ်းချဉ်း။
 ၃။ ဓပေါက - ဆို အကျိုးက - က။
 ၄။ ဓပေါက - ဆို အကျိုးက - က နားပင်ကနားထောင် အကန်းကကြည့်။

၂

- ၁။ ဗူးကောင်းမှုစင်ခဲ့ လင်ကောင်းမှုတစ်သက်ခဲ့။
 J။ ဗူးဆိုကေ ဖရုံးမသီး။
 ၃။ ဗူးတစ်ကောင်း လင်ကောင်းတစ်ယောက်။
 ၄။ ဗူးတစ်ရာယာတစ်လုံး။
 ၅။ ဗူးတစ်ရာ အပေါက်ကိုပိတ်ဆိုနိုင်၊ လူတစ်ယောက်ပါးစပ်ကို မပိတ်နိုင်။
 ၆။ ဗူးတောင်းစကားကို ကြွက်နားမထောင် ကြွက်စကားကို ဗူးတောင်းနားမထောင်။
 ၇။ ဗူးတောင်းထဲ ကြွက်ဝင်ရေပိုင်။
 ၈။ ဗူးတောင်းနှုစ်လို့ အိုးခြမ်းပေါ်။

၂

၃၀

- ၁။ ပေဒင်ကိုယုံယင့် ပေဒင်ဆရာကို မယုံ။

၃၁

- ၁။ ပေါ်လာမဟောက်တာ ပေါ်လာ။
 J။ ပေါ်လာလာဝါ် (အော်)လာ။
 ၃။ ပေါ်လာဝါ် (အော်) လာင့်ပါးများ။

၃၂

- ၁။ ဗင်းထမ်းထက် အပိုးသန်။

၃၃

- ၁။ ဗိုင်းဝါခြည်နှု ပြောဆိုပြု။

ဘော

၁။ မောင်မင်ခတ် ရောင်ရှင်လှုံး။

ပါ

၁။ ဗုံးတစ်ရာ ပတ်တစ်ချိန်း။
၂။ ဗုံးလည်းမကျ ဆိုင်းလည်းမကျ။
၃။ ဗုံးအရာဗုံး ပတ်အရာပတ်။

ပူ

၁။ ဖျော်စီတ်ပီး လွှဲးရေရလို့မဟို။

ပျိုင်း

၁။ ဖျိုင်းကုလားကောက် နှုတ်သီးကောက်တိုင်း ခြီးမကောက်။
၂။ ဖျိုင်းဖြူတကျိုင်ကြား ကေန်းတကောင်းနားရေပိုင်း။
၃။ ဖျိုင်းဖြူလယ်ကြား ကေန်းနားသို့။
(ဖျိုင်းဟောက်လိုင်စောင်း ပါးကိုချောင်း ရေကြောင်းမမြင် ဖျိုင်းနှုတ်သီးမှာ ရီလို့တင်)

ပြော

၁။ ပို့စရာဖြစ်လီ ရဲး ကောင်းစားလီ။

၁

ဘ

၁။ ဘက္ခိုင်မှ ဘိုင်ကျမှန်းသီး။
၂။ ဘမသီ ဘူမသီ။

ဘာ

၁။ ဘာရဲးဘသမီး ဆံထုံးကြီး ဟန်လီဟန်လှ လင်မရာ။
၂။ ဘာသာဟိုက ယဉ်ကျေးမှုဟိုစမြား။

ဘား

၁။ ဘားဘာကိုက်လည်း ယင်းကျား အီယောင်ကိုကိုက်လည်း ယင်းကျား။
၂။ ဘားဘာစားဖို့ဆို အစားဖို့တောင်မလောက်။
၃။ ဘားဘာစား အာလည်းစားဖို့။

ဘီ

၁။ ဘီလူးအသက် ဗူးတောင်းမှား။

ဘု

၁။ ဘူမသီ ဘမသီ။
၂။ ဘူရားကားအောက် မျောက်ကားအထက်။
၃။ ဘူရားပါးဆူ လေးဆူ ယောင်နိုင် အရာတဆူအထွက်မူး။
၄။ ဘူရားတစ်ဆူ ဂူတစ်လုံး။
၅။ ဘူရားတော့ထွက်ရာ မာန်နတ်မူား။
၆။ ဘူရားတင်မည်ပုင် ကြောင်အယင်စား။
၇။ ဘူရားပေါ် ခိုးပိုင်း။

- ၈။ ဘုရားပေါ်လည်းမမဲ့ ဓန္တလလည်းမမဲ့။
 ၉။ ဘုရားဖူးဖက် ကျောင်းတက်ဖက်။
 ၁၀။ ဘုရားဖူးဖက် ဂူဝင်ဖက်။
 ၁၁။ ဘုရားဖက် အသင်ရှင်။
 ၁၂။ ဘုရားဖက်အသက်ရှင် တရားဖက်အမျက်စင်။
 (ဘုရားဖက်အသက်ရှင် တရားဖက်အမျက်စင်၊ သူယူတ်ပေါင်းဖက် အမျက်စင်)
 ၁၃။ ဘုရားပျော်ဖိတ် မိဖဗျာ်ဖိတ်။
 ၁၄။ ဘုရား - ဘုရားကိုဖန်များ ဘုရားကိုယ်တိုင် လူမြှင်တိုင်းကိုမ - မနိုင်။
 ၁၅။ ဘုရားမပြီးခင် ငြမ်းမဖျက်ရ။
 ၁၆။ ဘုရားလည်ဖူး လိပ်ဉာဏ်တူး။
 ၁၇။ ဘုရားလောင်ပေါ် ပေါက်ကေယူ မပေါက်ကေကလူ။။
 ၁၈။ ဘုရားဝမ်းပူ တွေ့ခါယူ။
 ၁၉။ ဘုရားသော်မှ ဝိပါက်မလွှတ်။
 ၂၀။ ဘုရားအာကာ မင်းမှာတည်။
 ၂၁။ ဘုရင်စကား မိုးကြီးသွား။
 ၂၂။ ဘုရင်တစ်ခွန်း မိုးကြီးတစ်ချက်။

ဘေး

- ၁။ ဘေးရန်ကိုယူာင် ကြီးပွဲးဆောင်။

ဘဲး

- ၁။ ဘဲးကိုက်ရှုံး အနာမရ။
 ၂။ ဘဲးပါးစပ် ဆင်ဝင်။
 ၃။ ဘဲးပါးစပ် ဆင်ဝင် ကျောက်ဖျားကြီးမီးလောင်။
 ၄။ ဘဲဥန်း ဖရဲ့သီး (အဆိပ်မိုး)။
 ၅။ ဘဲဥမှာ အစကိုရှာရပိုင်။
 ၆။ ဘဲဥမှာ အစရှာမရ။

ဘယ်

- ၁။ ဘယ်ထောင်ညာလဲး တက်တက်မဲ့း။
 ၂။ ဘယ်ဘက်ကဝင် ညာဘက်ကထွက်။
 ၃။ ဘယ်လဲးညာထောင် စီးပွားဆောင်။

ဘော်

- ၁။ ဘော်ဖြူ။ မှတ်လို့ဝယ် ခဲးမဖြူနှင့်မှား။

ဘင်

- ၁။ ဘင်္ဂလဲနှစ်မြို့ ရခိုင်စိုး။

ဘိတ်

- ၁။ ဘိတ်(မိတ်)အိမ်ကောင်း ကျောင်းဆောက်နှင့်။

ဘန်း

- ၁။ ဘန်းရောင်ကောင်းလိုယူမှား ကြီးတောင်းရွက်နှစ်ပြား။

ဘိန်း

- ၁။ ဘိန်းစားချင်းအတူတူ တစ်လုံးအပိုယူချင်း။

ဘုတ်

- ၁။ ဘုတ်ကိုကျိုးမရှိသီး ကျိုးကိုဘုတ်မရှိသီး။
 ၂။ ဘုတ်လက်စကို ဘုတ်ဖြူ။

ဘု

၁။ ဘုန်းဆိုင် ဗလာချဉ်းသာ။

ဘုမ်

၁။ ဘုမ်းနှစ်က်သန် ဖြီမြတ်မွန်။

ဘုန်း

- ၁။ ဘုန်းကြီးယင့် အနှစ်မေပျောက်။
 ၂။ ဘုန်းကြီးကေလေ့ အသက်မရှည် အသက်ရှည်ကေလေ့ ဘုန်းမကြီး။
 ၃။ ဘုန်းကြီးကိုလူ၍ လူကိုလက်စ။
 ၄။ ဘုန်းကြီးကျောင်း ခေါင်တက် မောင်သွင်ဖော်ဝောင်တက်တက်။
 ၅။ ဘုန်းကြီးစာချ မီးကျောင်းမင်းရေကူးသင်။
 ၆။ ဘုန်းကြီးစာချ မီးကျောင်းမင်းရိုက်းပြီ။
 ၇။ ဘုန်းကြီးနှစ်ဘီး အဝိုးကြီး။
 ၈။ ဘုန်းကြီးပုံလည်းမမိ ထိုးတင်ပွဲးလည်းမမိ။
 ၉။ ဘုန်းကြီးမှာ ပွဲး လူမှာငွေး။
 ၁၀။ ဘုန်းကြီးမှာပွဲး လူမှာမွဲး။
 ၁၁။ ဘုန်းကြီးမှာသုံးကျောင်း မိန်းမမှာသုံးလင်။
 ၁၂။ ဘုန်းကြီးမှာ အစားး။
 ၁၃။ ဘုန်းကြီးလည်းမဖြစ် တန်းကြီးလည်းမဖြစ်။
 ၁၄။ ဘုန်းကြီးအမှုရွှေမှာပတ်။
 ၁၅။ ဘုန်းကြီးသရဖုတ်ဝင် မောင်သွင်ကျောင်းခေါင်တက်တက်။
 ၁၆။ ဘုန်းသွင်ရောက် ဘုန်းမဲ့ပျောက်။
 ၁၇။ ဘုန်းသွင်လုပ် ကံသွင်စား။
 ၁၈။ ဘုန်းချင်းတူကေလေ့ ကံချင်းမတူ။
 ၁၉။ ဘုန်းချင်းမတူ ကံချင်းမမျှ။
 ၂၀။ ဘုန်းဟိုက အခါမဲ့ မှို ပွင့်ပီးရဲ့

ဗ

- ၁။ မကူညီချင်နိုင် မနောက်ယှက်ကော်။
 ၂။ မကောင်းကေ ကျောင်းကိုပို့။
 ၃။ မကောင်းကေခံ ကောင်းကေခံ။
 ၄။ မကောင်းကေ ခန္ဓာကိုယ်သွီး ဖောက်ထုတ်လှိုး။
 ၅။ မကောင်းကေတစ်ချက် ကောင်းကေတစ်ချက်။
 ၆။ မကောင်းကေသွန်သင် ပျက်ကေပြုပြုး။
 ၇။ မကောင်းကိုတူလွယ် အကောင်းကိုတူခဲး။
 ၈။ မကောင်းကိုထူ အကောင်းကိုထူ။
 ၉။ မကောင်းကိုပယ် ကောင်းရာကိုအွန်း။
 ၁၀။ မကောင်းကိုကြည့် ကောင်းကိုတည်။
 ၁၁။ မကောင်းကိုပစ် ကောင်းကိုလိုက်။
 ၁၂။ မကောင်းတကောင်း အောင်ကျော်ရက်တေတောင်း မိုယ်းခါလီခါသုံးစရာ့။
 ၁၃။ မကောင်းတစ်ခါ ကောင်းတစ်ခါ။
 ၁၄။ မကောင်းတစ်ကောင်း ကုလားပါးမှာရောင်း။
 ၁၅။ မကောင်းတစ်လှည့် ကောင်းတစ်လှည့်။
 ၁၆။ မကောင်းထက် အကောင်းညှက်။
 ၁၇။ မကောင်းပေါင်းဖက် တခြားခြား။
 ၁၈။ မကောင်းမြင်သွန်သင် အချစ်မြင်ပြုးသွင်း။
 ၁၉။ မကောင်းမှုအတုလွယ် ကောင်းမှုတုရန်းခဲး။

၂၀။ မကောင်းရေဟင်းကို အပင်ထည့်ထည့်မကောင်း။
 ၂၁။ မကောင်းရေသီး ခန္ဓာကိုယ်မှ ဖောက်ထုတ်လိုး။
 ၂၂။ မကောင်းလည်းခဲ့ ကောင်းလည်းခဲ့။
 ၂၃။ မကောင်းလည်းခဲ့ ကောင်းလည်းခဲ့ ကံသာအမိုး။
 ၂၄။ မကောင်းသူကိုကြည် ကောင်းသူကိုကယ်။
 ၂၅။ မကောင်းသူကိုပယ် ကောင်းသူကိုဆယ်။
 ၂၆။ မကောင်းဟင်း ငပိထည့်လည်း မကောင်း။
 ၂၇။ မကန်ကေသွန် မစွန်ကေပြန်။
 ၂၈။ မကိုချစ် အမိုက်ဖြစ်။
 ၂၉။ မကြားချင် နာချင်ပါယင့်။
 ၂၁။ မကြားစဖူး ကြားစဖူး။
 ၂၂။ မကြားစဖူး ကြားစဖူး ဆင်မချိုး နပိုးဖူး။
 ၂၃။ မကြည့်ချင် မြင်ချင်ပါယင့်။
 ၂၄။ မကြိုက်ကေစား ကြိုက်ကေထား။
 ၂၅။ မကြိုက်ကေပစ် ကြိုက်ကေလိုက်။
 ၂၆။ မကြိုက်လျှင်ခါး ကြိုက်လျှင်ပျား။
 ၂၇။ မကြိုနိုင် မို့င်ကာဝေး။
 ၂၈။ မခေါ်ချင်နိုင်လိုရရေး မတော်ချင်လိုမရ။
 ၂၉။ မခေါ်ချင် လာချင်ပါယင့်။
 ၂၁။ မခေါ်ပဲးနှုန်းထူး မသောက်ပဲးနှုန်းမူး။
 ၂၂။ မခေါ်ပဲးနှုန်းထူး အရှုံး။
 ၂၃။ မခေါ်ပဲးမထူးရ မပိုးပဲမစားရ။
 ၂၄။ မခိုင်ရိအိုး ဒုတိမိုးကေကွဲ။
 ၂၅။ မခုံတ်တတ်တော် ကြောင်ပိုင်။
 ၂၆။ မခံကေ ရန်စကား။
 ၂၇။ မချိလိုန်တိမ်း ယိမ်းယောင်ထင်။
 ၂၈။ မချိလိုသွားကြီး ရယ်ယောင်ထင်။
 ၂၉။ မချီးမွမ်းသင့်သူကို မချီးမွမ်းရာ့။
 ၂၁။ မချက်ပဲးကျက် မနှုပ်ပဲးနှင်း။
 ၂၁။ မချစ်ကေလေ့ မမှန်းစီကော့။

၂၀။ မချစ်ကေလေ့ အောင့်ကာနမ်း။
 ၂၁။ မချစ်လိုလို ဝမ်းထဲသို့။
 ၂၂။ မချိပဲးစား မလိုပဲးပြား။
 ၂၃။ မချိရာမှာခါး မတော်ရာမှာထား။
 ၂၄။ မချိရာမှာ ခါး မလာရာမှာ တား။
 ၂၅။ မခိုရက်ရက် မညှာဖုံးမှာ အနိုခက်။
 ၂၆။ မစားချင်ကေဝေက် စားချင်ကေ ဒက်တိန်ညာ။
 ၂၇။ မစားချင်ခါးတမှာ စားချင်ပျားသကာ။
 ၂၈။ မစားချင်တစ်မှတ် စားချင်တစ်လုတ်။
 ၂၉။ မစားချင်ကောက်ချင်ပါယင့်။
 ၂၁။ မစားစားဖြစ် စားစားဖြစ်။
 ၂၁။ မစားစီချင် မမြင်စီကော့။
 ၂၂။ မစားတကွာန် စားအိုးသန်။
 ၂၃။ မစားတကွာန် စားအိုးသန် တစ်ဇွန်းယူခ တစ်ယောက်မာ။
 ၂၄။ မစားတကွာန် တစ်အိုးသွန်း အရာယူခ တစ်ယောက်မာ။
 ၂၅။ မစားတတ်ခင်သင် စားတတ်ခါးခဲးချင်။
 ၂၆။ မစားထိုက် အိုးမှာ ငါးသတ် ကျောက်သားဖြစ်။
 ၂၇။ မစားနိုင်ကေရော့ရို စားနိုင်ကေ သံသပိတ်။
 ၂၈။ မစားပဲးဝ မယူပဲးရ။
 ၂၉။ မစားပဲးဝ မလှပဲးပဲ။
 ၂၁။ မစားရကေ စောက်သွေ့ဖ စားရကေဘူးသွေ့ဖ။
 ၂၁။ မစားရကေတအာအာ စားရကေတဟာဟာ။
 ၂၂။ မစားရကေနှင် စားရကေလင်။
 ၂၃။ မစားရကေမာန်ပါ စားရကေဝဲးသာ။
 ၂၄။ မစားရခ်င် ကျေးဇူးသွေ့င် စားရကေဆံကိုင်ချင်။
 ၂၅။ မစားရခ်င်တကြောင်ကြောင် စားရကေဆဲးချင်။
 ၂၆။ မစားရစွာကိုလူမမြင် မဝတ်ရစွာကိုလူမြင်။
 ၂၇။ မစားရတခြေ စားရရှုံးပျော်။
 ၂၈။ မစားရတစိစိ စားရတခိုခို။
 ၂၉။ မစားရတပူးပူး စားရတကူဗူဗူ။

၈၀။ မစားရတအိဒီ စားရတဟိဟိ။
 ၈၁။ မစားရထက် မဝခက်။
 ၈၂။ မစားရထက် မဝည့်က်။
 ၈၃။ မစားရပဲး ညွှေ့ခံ။
 ၈၄။ မစားရပဲးညွှေ့ခံ ဒက်ဝရေ။
 ၈၅။ မစားရပဲးညွှေ့ခံ အောင်ပလမိက်။
 ၈၆။ မစားရမဝတစ်ခါ မပြောလီကော့။
 ၈၇။ မစားရလိုက် အမဲးတစ် သဲနန်ပစ်။
 ၈၈။ မစားရလုံးလုံး စားရတပြုးပြုး။
 ၈၉။ မစားရအချင်း စားရဆီထမင်း။
 ၉၀။ မစားရအမဲး သဲးနန်ကြီး။
 ၉၁။ မစားရငါး လောက်သောသော။
 ၉၂။ မစားရငါး လောက်တက်။
 ၉၃။ မစီးစစ် မဆင်ခြင်ဘဲ အမျက်မထွက်ရ။
 ၉၄။ မစီးမစပ် ပါးအရိကို နားမှုဗာဟပ်လောင်။
 ၉၅။ မစီးမစပ် ဖဲးထပိန်မှာ ဗလာခတ် မအပ်မရာ ထပိန်ကြား ပဲလျှောပါ။
 ၉၆။ မစီးမစပ် ထပိန်ဗလာခတ် မအပ်မရာ ပါင်ချိုင်ကြားမှာ သန်းကြီးပါ။
 ၉၇။ မစုံစိချင် မရွှင်စိကော့။
 ၉၈။ မစောင်းမမြောင်း အနီးကောင်း။
 ၉၉။ မစုံစိချင် အပ်နန်ခြည်မျင်း။
 ၁၀၀။ မစွမ်းဆောင်နိုင် မကိုင်စိကော့။
 ၁၀၁။ မဆီမဆိုင် ကပိုင်သားကို ဒါးနန်းရှိုင်း။
 ၁၀၂။ မဆဲးခင်နာ မသတ်ခင်ကြာက်။
 ၁၀၃။ မဆိုင်မပိုင် မပြောနိုင်။
 ၁၀၄။ မဆိုမပြော တေမိလား။
 ၁၀၅။ မဆိုမပြော မတီးမမြှည်း။
 ၁၀၆။ မတစ်ထောင် တစ်ကောင်ဖူး ငါဟဲ့ယောကျား။
 ၁၀၇။ မတစ်ရာသား။
 ၁၀၈။ မတရားသောသူ နရက်ယူ။
 ၁၀၉။ မတီးမမြှည်း မပြောမပြီး။

၁၀၀။ မတူကော မတူကော့။
 ၁၀၁။ မတော်ကော ဗမ်္မာ်မလုပ်ကော့။
 ၁၀၂။ မတော်ကော မဖော်ကော့။
 ၁၀၃။ မတော်ဆိုလိုမလွှတ် မချိစိုမှု လွှတ်တော့။
 ၁၀၄။ မတင်းမလျှော့ အလယ်အလတ်ကျမှုသာ့။
 ၁၀၅။ မတော်ပဲးမထိ မထိပဲမတွေ့။
 ၁၀၆။ မတော်င်းကေဆုံး တော်င်းကေမှန်း။
 ၁၀၇။ မတတ်ခါလုပ်ချင် တတ်ခါမလုပ်ချင်။
 ၁၀၈။ မတတ်နည်းခံ ဆရာတံ့။
 ၁၀၉။ မတတ်ပဲးနန်း ဆရာခဲ့။
 ၁၁၀။ မတတ်ပဲးမန်း ရမဲးတတ်တော့။
 ၁၁၁။ မတတ်သာကြီး နွားနန်းထွေန်း။
 ၁၁၂။ မတတ်သာကြီးနွားနန်းထွေန်း သီလတ်မည်ကြောက် ပေါက်တူးပေါက်။
 ၁၁၃။ မတတ်သာကြီး မထိသူကပြော မသိသူကယုံး။
 ၁၁၄။ မတိုးဆရာ မဟာဂါး။
 ၁၁၅။ မတိုးကေလေ့ မဆုတ်ကော့။
 ၁၁၆။ မတွန်းလှန်း ကျွန်းသပေါက် တွန်းလှန်းအထက်ရောက်။
 ၁၁၇။ မထောင်ဗုတ်ကိုင်မှု မပြီးခင် ထောက်ခံမှု။
 ၁၁၈။ မထားရာသည်ကားပြီး မပွားရာသည်ကားမြို့း။
 ၁၁၉။ မထိပဲးမတော်က် မတော်ပဲမလောင်။
 ၁၂၀။ မထူးခင်ထ မလဲခင်ကူး။
 ၁၂၁။ မထူးကေရူး မရူးကေမူး။
 ၁၂၂။ မထိုင်ခင် ခြီးဆန်းချင်း။
 ၁၂၃။ မနာစိချင် ဆောက်နန်းထွင် နာလတ်မည်ကြောက် ပေါက်ဆိန်ပေါက်။
 ၁၂၄။ မနာတတ်က တဏှား၊ နာတတ်က ဘဝနား။
 ၁၂၅။ မနာလိုကေ ခါးတမား၊ နာလိုကေ ပျားသကား။
 ၁၂၆။ မနာလိုကေ ချဉ်သီး နာလိုကေ အချိုသီး။
 ၁၂၇။ မနာလိုကေ ဒုပြတ်ဖက် နာလိုကေသွေသွားဖက်။
 (မနာလိုကေဒုပြတ်ဖက်မှာလည်း မအိပ်သာ နာလိုကေသွေသွားဖက်မှာလည်း အိပ်သာ)
 ၁၂၈။ မနာလိုကေ ရန်းစကား။

၁၃၉။ မနာလိုကေ အပြစ် နာလိုကေ အချစ်။
 ၁၄၀။ မနာလိုကေ အပြစ်မြင် နာလိုကေ အပြစ်စင်။
 ၁၄၁။ မနာလို မဆိုကော့။
 ၁၄၂။ မနာလို မဆိုကော့ မပြောချင် မခေါ်ကော့။
 ၁၄၃။ မနာလိုအပြစ်ပုံ နာလို အချစ်ပုံ။
 ၁၄၄။ မနီးမဟပ် မစပ်မဆိုင် သယင်ဝါးကို ဒါးနန်ရှိင်။
 ၁၄၅။ မနူးမနပ် အပြောကပ်။
 ၁၄၆။ မနောဖြူအူစင်း ခြောက်ပြစ်ကင်း။
 ၁၄၇။ မနက်ကိုဆွမ်း ညကိုပန်း။
 ၁၄၈။ မနိုင်သူကို နိုင်သူနှိုင်ပိစက်။
 ၁၄၉။ မနိုင်သူကို နိုင်သူလူစား။
 ၁၅၀။ မနံပဲးမပုံပဲးမပုံ။
 ၁၅၁။ မနှုပ်ပဲးနှုပ် မချက်ပဲးကျက်။
 ၁၅၂။ မပီးကမ်းနိုင်ရန်ဖက် ပီးကမ်းနိုင်မှနှုစ်သက်။
 ၁၅၃။ မပီးချင်မမြင်စီကော့။
 ၁၅၄။ မပီးချင်မဟို မလားချင်မသီ။
 ၁၅၅။ မပီးပမစားရ မခေါ်ပဲးမထူးရ။
 ၁၅၆။ မပေါက်ကေလူ။ ပေါက်ကေလူ။
 ၁၅၇။ မပေါ်ခင်ပြုး ပေါ်ခါမှုဖူး။
 ၁၅၈။ မပေါ်ခင် ဖူး။
 ၁၅၉။ မပစ်သာမခွဲ့ရက် နောက်ဆံတက် (တင်း)။
 ၁၆၀။ မပေါင်းကေမသီ မထိကေမနာ မဖြစ်ကေမယုံ လူငန်း။
 ၁၆၁။ မပေါင်းလည်းခက် ပေါင်းလည်းခက်။
 ၁၆၂။ မပန်ရသာဖန်းရမှာ ပန်ချင်ပါယင့်တက်ဖို့ပြင် အပင်ရင်းမှာ ဆူးခက်နန်း။
 ၁၆၃။ မပုံပဲးမနဲ့ မနံပဲးမပုံပဲ့။
 ၁၆၄။ မပုံပဲးမနဲ့ မဟုတ်ပဲမကော်။
 ၁၆၅။ မပုံပဲ့မပေါ် မဟုတ်မကော်။
 ၁၆၆။ မပုံမလစ် တန်းသုံးတို့က်။
 ၁၆၇။ မပုံမလွှန် ကျင့်သုံးကြား။
 ၁၆၈။ မပုံက်ခင် အယင်ပျင်။

၁၆၉။ မပျင်းမရှိ လုံလတီ။
 ၁၇၀။ မပျိုပဲးအို့။
 ၁၇၁။ မဖြိုးခင် မခါးမွှေ့ဗျားရ။
 ၁၇၂။ မဖြိုးခင် မမြင်စီကော့။
 ၁၇၃။ မပြည့်ရေအိုး ဂျောင်ရွင်ခတ်။
 ၁၇၄။ မပြောကေလေ့ စစ်ပြုဗိုလ်တော့ ပြောကေလေ့ စစ်ပြုဗိုလ်တော့။
 ၁၇၅။ မပြောချင် ဆုံးချင်ပါယင့်။
 ၁၇၆။ မပြောချင်မခေါ်စီကော့ မနာလိုမဆိုစီကော့။
 ၁၇၇။ မပြောတတ် ဆဲးရေနန်းတူ။
 ၁၇၈။ မပြောတတ် ဆဲးရေနန်းတူ၊ မထိုင်တတ်ဖြေးရေနန်းတူ။
 ၁၇၉။ မပြောတတ်သတ်တေနန်းတူ၊ မလုပ်တတ်ဖျက်တေနန်းတူ။
 ၁၈၀။ မပြောပဲးနဲ့ ရိုးမကျိုး။
 ၁၈၁။ မပြောမဆို တေမိလို့။
 ၁၈၂။ မပြောမဆို အလိုမပြည့်။
 ၁၈၃။ မပြောမပြီး မတီးမမြင်။
 ၁၈၄။ မပြောမပြီး မတီးမမြင်၊ စည်ပုံတ်ကော့။
 ၁၈၅။ မပြောမပြီး မတီးမမြင် မည်သမုတ်ကော့ စည်ပုံတ်ကော့။
 (မပြောမသီ မထိုမနာ မသီမကြုပ် မသင်မတတ် လူအပျင်းကော့ အဖျင်းမှတ်)
 ၁၈၆။ မပြောမဟော ဂြောသီမော့။
 ၁၈၇။ မပြောမဟော ဒုံးမိမော့။
 ၁၈၈။ မပြိုင်ချင် မဆိုင်စီကော့။
 ၁၈၉။ မပြောက်မကျား စင်စွာထားး။
 ၁၉၀။ မပြောင့်တစ်ချက် ပြောင့်တစ်သက်။
 ၁၉၁။ မပြတ်မလပ် ဆုံးမကွပ်။
 ၁၉၂။ မပြန်မလှန် သည်းညံးခဲ့း။
 ၁၉၃။ မပြိုန်မဖျင်း နှုတ်ခံတွင်း။
 ၁၉၄။ မပြိုခင်ထောက်ခံမှ မလဲးခင်ခုံတ်ကိုင်မှာ။
 ၁၉၅။ မဖက်လိုက် မိုက်ဖက်ပါ။
 ၁၉၆။ မဖောက်မပြန် မြတ်နိုဗ္ဗာန်။
 ၁၉၇။ မဖိတ်စီချင် တလင်းပြင်။

၁၉၈။ မဖိတ်စီချင် မစဉ်စီကော်။
 ၁၉၉။ မဖြတ်ကော် မပြတ်။
 ၂၀၀။ မစွဲမရာ ကျားခေါင်းမှာ သန်းကိုရှာ့။
 ၂၀၁။ မဖွာတ်ကောမဖြူ။ မတူကောမရ။
 ၂၀၂။ မဖွာတ်ပဲဖြူ။ မတူပဲးရ။
 ၂၀၃။ မမ- မမန်းရှိကိုသာတိုး။
 ၂၀၄။ မမော်ပဲ- မမောက်ကော်။
 ၂၀၅။ မမြေားခင် ငြား။
 ၂၀၆။ မမြင်ချင် ကြည့်ချင်ပါယင့်။
 ၂၀၇။ မမြင်စုံး မြင်စုံး- ရှူးရေနှင့်တူ။
 ၂၀၈။ မမြတ်ကောလေ့ မယူးစီကော့။
 ၂၀၉။ မမြောက်ပဲ မမြောက်။
 ၂၁၀။ မယားကဗုံးလင်ကခဲ့။
 ၂၁၁။ မယားကောင်းရှိုး ဝါကြီးမန်းငြား။
 ၂၁၂။ မယားကိုထိ မချိအောင်နာ။
 ၂၁၃။ မယားကိုထောင်း နှားကိုမောင်း။
 ၂၁၄။ မယားကိုပေါင် စကားကိုအောင်။
 ၂၁၅။ မယားကိုမန္တိုင်စီကော် မင်းကိုမပြိုင်လိုကော်။
 ၂၁၆။ မယားကိုသင် ဦးကိုဖျင့်။
 ၂၁၇။ မယားကိုသတ် ဦးကိုခွဲတ်။
 ၂၁၈။ မယားချုပ်သူမယားငယ်သူ အပူမစ်းတသဲးသဲး။
 ၂၁၉။ မယားချမ်းသာ လင်ဒဏ်ပါ။
 ၂၂၀။ မယားဆရာ လင်ငြား။
 ၂၂၁။ မယားဆံတောက် လင်ဒုတ်ထောက်။
 ၂၂၂။ မယားနှစ်းနှား။
 ၂၂၃။ မယားနှစ်းလင် ကျားနှစ်းဆင်။
 ၂၂၄။ မယားနှစ်းလင် ပါးနှစ်းယင်။
 ၂၂၅။ မယားနှစ်းလင် သွားနှစ်းလွှာ့။
 ၂၂၆။ မယားနှစ်းယောက်ချင် အပူဝင်။
 ၂၂၇။ မယားနှောင်းလင် နှောင်းကခါးခါး ကောက်ရှိုးမီးကရှားရှား။

၂၂၈။ မယားပါသား နောက်ကထား။
 ၂၂၉။ မယားပို့နှစ်းလင်အိုး။
 ၂၃၀။ မယားပြောတစ်ည့် လူပြောတစ်လာ။
 ၂၃၁။ မယားမရခင်လိုချင် ရခိုကောလေ့ ကျွေးရန်းခဲး။
 ၂၃၂။ မယားမလူ တစ်ဘဝါ။
 ၂၃၃။ မယားမှာဆံတောက် ငါးမှာငါးသလောက်။
 ၂၃၄။ မယားမှာအပျိုး ဆီးလိပ်မှာအတိုး။
 ၂၃၅။ မယားယူများ အပူပွား။
 ၂၃၆။ မယားရီးထက် ဝမ်းရီးခက်။
 ၂၃၇။ မယားရီးထက် အာဏာရီးခက်။
 ၂၃၈။ မယားလည်းမရ အကလည်းကျား။
 ၂၃၉။ မယားလည်းမရ အကလည်းကျား။
 ၂၃၁။ မယားလည်းဝ သားလည်းဝ။
 ၂၃၁။ မယားလို့မွာ ဥစ္စာတိုးပွား။
 ၂၃၂။ မယားလို့မွာ ဥစ္စာမဖြုန်း။
 ၂၃၃။ မယားသားကြောင့် တစ်ဖြားနှောင်း။
 ၂၃၄။ မယားအလို့သို့လည်း မလိုက်ကော့ စကားကိုလည်း အပိုမပြောကော့။
 ၂၃၅။ မယားအလို့သို့လိုက် အမိုက်ဖြစ်။
 ၂၃၆။ မယူဆို လွှာယ်အိပ်ပြည့်။
 ၂၃၇။ မယူပဲးလိုက် မိုက်လို့ဆို။
 ၂၃၈။ မယူပဲးလိုက် မိုက်တေလို့ဆို ယူလို့လိုက်ကြိုက်တေလို့ဆို။
 ၂၃၉။ မယိမ်းမစောင်း သူတော်ကောင်း။
 ၂၃၁။ မယုံကေ ငါးကိုမိန်း။
 ၂၃၁။ မယုံတစ်ဝက် ယုံတစ်ဝက် လှုကြာဖြူမှာ စဉ်းစားချက်။
 ၂၃၂။ မယုံဖရုံ့စိုက် မပေါက် ငါးကိုခေါ်ခလိုက်။
 ၂၃၃။ မရကေမယူလို့ဆို။
 ၂၃၄။ မရကေ မလှုလို့ဆို။
 ၂၃၅။ မရကေအရင်း ရကေအမြတ်။
 ၂၃၆။ မရခါခြိုကိုင် ရခါဆံကိုင်။
 ၂၃၇။ မရခါအားလိုက် ရခါဟားတို့က်။

၂၅၈။ မရသာ ဖုယ္ခာ။
၂၅၉။ မရီးခေါ်ခါးနဲ့ပြ။
၂၆၀။ မရည်မှန်းပဲ ရှုပ်ဆွဲဖမင်းဖြစ်။
၂၆၁။ မရည်မှန်းပဲ အမြဲကူးမင်းမှူး။
၂၆၂။ မရီးတစ်ချက် ရိုးတစ်သက်။
၂၆၃။ မရွှေတ်ခုန်လို့ အရာမရောက်။
၂၆၄။ မရွှေတ်ထက် လူကသာလို့လိမ်။
၂၆၅။ မရွှေတ်မသီခင် ပဒိန်ဝင်။
၂၆၆။ မရွှေတ်မသီခင် ပင်လိပင်စွဲတိဝင်။
၂၆၇။ မရှုက်မကြောက် သရှုက်ပင် ကိုးတန်ကောက်ယောင်။
၂၆၈။ မလာခင် ကြိုတင်ပျင်။
၂၆၉။ မလာချင်ရီး လားချင်နီး။
၂၇၀။ မလီးမစား လူငန္တား။
၂၇၁။ မလဲးခင်ထူး မထူးခင်ထဲ။
၂၇၂။ မလည်ကေမပတ် လည်မှပတ်တော်။
၂၇၃။ မလုပ်မကို့မစားနိုင်။
၂၇၄။ မလိမ္ဗာတစ်ခါမိုက် သုံးခါမိုက်မခဲ့။
၂၇၅။ မလုံးတင်ဝတ်။
၂၇၆။ မလိုကေ ကွာစာပီး။
၂၇၇။ မလိုကေမကောင်း လို့ကေကောင်း။
၂၇၈။ မလိုချင်ကေခါးတမာ လိုချင်ကေပျားသကာ။
၂၇၉။ မလိုချင် ယူချင်ပါယင့်။
၂၈၀။ မလိုချင် ဘီလူးမ လိုချင်နတ်တမျှ။
၂၈၁။ မလိုချင်မလူ လိုချင်လူ။
၂၈၂။ မလိုချင်အပြစ်ပဲ လိုချင်အချစ်ပဲ။
၂၈၃။ မလိုချင်အပြစ် လိုချင်အချစ်။
၂၈၄။ မလိုချင်တချပ်တိုး။ (တချပ်- တကျပ်)။
၂၈၅။ မလိုချို့ထည့်သာထည့်။
၂၈၆။ မလိုတကွန်ယူချင်ပြန်။
၂၈၇။ မလိုတစ်မျိုး လိုတစ်မျိုး။

၂၈၈။	မလိုမကောင်း လိုချင်ကောင်း။
၂၈၉။	မလိုရေ လင်မယားပိုင် (တခြက်ခြက်)။
၂၉၀။	မလှုကေလဲ မောင်လှ မကြီးကေလဲ မောင်ကြီး။
၂၉၁။	မလျှောက်မပတ် မျှောက်အဂါင်းမှာ ဆိတ်ဖြိုတတ်ယောင်။ (မလျှောက်မပတ်ယုန်အဂါင်းမှာ ကွဲဖြိုတတ်မအပ်မရာ လိပ်နောက်ကုန်း မှာ အမြို့ကာ)။
၂၉၂။	မသာစကိုဆောင် ကျောင်းစကိုယှောင်။
၂၉၃။	မသာတစ်ခေါက် ကျောင်းဆယ်ခေါက်။
၂၉၄။	မသာတစ်လှည့် သာတစ်လှည့်။
၂၉၅။	မသာလည်းတ သာလည်းတ။
၂၉၆။	မသိကေမိန်း မစင်ကေဆီး။
၂၉၇။	မသိခါပြုးဟန် သိခါပူဗ္ဗား။
၂၉၈။	မသိခေါက်ရှက် အဝင်နက်။
၂၉၉။	မသိဆိတ်ဆိတ်နီ မသိလှုနှုန်းထိုး။
၃၀၀။	မသိဆုံးယုံး လူငတုံး။
၃၀၁။	မသိမမြင် အထူးထင်။
၃၀၂။	မသိသူကျော်လား သိသူဖော်စား။
၃၀၃။	မသိသူထက် (သိလျှော်) အလန္တကိုအပြာခက်။
၃၀၄။	မသိခင်ကပင် ဌုင်းတင်။
၃၀၅။	မသိခင်ကပင် အရိုင်။
၃၀၆။	မသိဖူးအလောင်းဖူးမသိုး။
၃၀၇။	မသိမရှင် တန်းကြီးတင်။
၃၀၈။	မသူတော်ကိုပေါင်း ပျက်စီးကြောင်း။
၃၀၉။	မသူတော်ကိုပေါင်းဖော်မှားမှု သံသာယုံး (မြှေး)။
၃၁၀။	မသူတော်ခွါ သူတော်ကောင်းရှား။
၃၁၁။	မသောက်မစား လူငန္တား။
၃၁၂။	မသောက်မစား သောက်လိုက်စားလိုက် မယားချစ်။
၃၁၃။	မသတ်ခင်ကပင် ငိုချင်။
၃၁၄။	မသတ်ပဲးတွဲး မဖြောပြီး။
၃၁၅။	မဟိုကေဝမ်းစာ ဟိုကေတန်ဆာ။
၃၁၆။	မဟိခါန်း ဟိခါလင်။

- ၃၁၃။ မဟိခါနင် ဟိခါအသွင်။
 ၃၁၄။ မဟိစာဖြစ် ဟိစာဖြစ်။
 ၃၁၅။ မဟိစွာထက် မသီစွာခက်။
 ၃၂၀။ မဟိတောင်းတ ဟိကြောင်းကြ။
 ၃၂၁။ မဟိပဲးနှင့် ဘမ်းပြရေ။
 ၃၂၂။ မဟိလိုရှာခါ ရခီကော်လေ အသုံးမကျ။
 ၃၂၃။ မဟိသူကို ဟိသူကုန်းခြစ် ဓလာဖြစ်။
 ၃၂၄။ မဟိဉာဏ် တောင်းတပါ ကိုယ်သာပပင်ပန်းကာ။
 ၃၂၅။ မဟောက်ဆို မြို့ဟောက်ကြား။
 ၃၂၆။ မဟုတ်ကေခံ ဟုတ်ကေခံ။
 ၃၂၇။ မဟုတ်ကေနာ (ဆာ) ဟုတ်ကေသာ။
 ၃၂၈။ မဟုတ်မခဲ့ ခွန်းတဲ့ပြန် ဟုတ်သော်လည်းယုံး လူကြီးမှန်း။
 ၃၂၉။ မအကြောင်းကြောင့် အသက်ပြောင်း။
 ၃၂၀။ မအပ်မရာ ကျားခြုံရာ- ရီမှာပါ။
 ၃၂၁။ မအပ်မရာ ဖွဲ့ခွဲထက်လူလီးပါ။
 ၃၂၂။ မအိပ်နိုင်သူ ညည့်ရှည် အိပ်နိုင်သူညည့်တို့။
 ၃၂၃။ မအိပ်ပဲးနှင့် မက်တဲ့အိပ်မက်။

၆

- ၁။ မာန်ကြီးအရှုံးကိုယ့်ဖို့။
 ၂။ မာန်ချမှ နိမ့်ဝါတာ။
 ၃။ မာနဆိုကေ တောင်ပိုင်မောက် အပြောမှာ သူများအောက်။
 ၄။ မာနတရားမြို့ကြီးထား၊ ဝိရိယကိုဆောင် မြှင့်မို့ရှင်တောင်။
 (မာနတရားမြို့ကြီးထား၊ ဝိရိယကိုဆောင်မြှင့်မို့ရှင်တောင် သမာဓိတရားနှီးလူထား)
 ၅။ မာနလည်းထွက်သူကိုဖျက်က ကိုယ်ပျက်တတ်တော်။
 ၆။ မာယာထက် လိမ်္မာခက်။
 ၇။ မာယာနှင့်လိမ်္မာ နှစ်ဖြာရော လိမ်္မာကများ။
 ၈။ မာယာပရိယာယ် ဝပြောကြွယ်မှုလူလည်း။
 ၉။ မာယာပြောထူး ညာက်များသူ အတူမပေါင်းရာ။

၇

- ၁။ မိကောင်းဖခ်ကျောက်မျက်ရှုံး။
 ၂။ မိညာင်ဆို ကြောင်တောင်းထားမိန်း။
 ၃။ မိညာင်နှင့်ကြောင် အခေါ်သာလွှားတစ်ချက်တည်း။
 ၄။ မိတစ်ယောက် ဖတစ်ရာ။
 ၅။ မိတစ်ရာ ဖတစ်ယောက်။
 ၆။ မိတစ်ရာ ဖတစ်ရာသား။
 ၇။ မိတစ်ရာ ဖတစ်သား။
 ၈။ မိတစ်ရာသား အပြောခက်။
 ၉။ မိတူဖသား သဘောထား။
 ၁၀။ မိနှင့်မတူ ဖမူမစပ်။
 ၁၁။ မိဖကျို့ဆဲး တမ္မားမ္မား။
 ၁၂။ မိဖစကား နားမထောင် ပြူးသီးပြာသီးများယောင်များတတ်တော်။
 ၁၃။ မိဖစကားနားမထောင် သားတကောင်နှင့် တွဲးလိုတွဲးလောင်း။
 ၁၄။ မိဖစရိုက် အမိုက်မဆိုသား။
 ၁၅။ မိဖတစ်ရိုက် စုတ်စုတ်နှစ်။
 ၁၆။ မိဖနှစ်ပါး ပီးစပ်မှ မယားမည်ရော်။
 ၁၇။ မိဖနှစ်ပါး မထိမ်းမြှားကေ မယားမမည် ဝမ်း၌ကြိုင် မြင်မဖွားကေသားမမည်။
 ၁၈။ မိဖပီးစပ်မှ လက်ထပ်ရာမည်။
 ၁၉။ မိဖပျက်သားသမီးညှက်။
 ၂၀။ မိဖဗျာခိုတ် ဘုရားဗုရာခိုတ်။
 ၂၁။ မိဖမကောင်း သားသမီးဂေါင်း။
 ၂၂။ မိဖမကောင်း သားသမီးအပြစ်ထမ်း။

၂၄။ မိဖမိတ္ထာ ရီဇလာ။
 ၂၅။ မိဖမိတ္ထာ ရီသီတာ။
 ၂၆။ မိဖအလိုက် စရိက်ကျင့်ရှုံး။
 ၂၇။ မိမနာ ဖမသာ။
 ၂၈။ မိမိကိုယ်ကို အထင်ကြီးကဲး အယူစွဲးက သံသရာလမ်း၊ အောက်သို့လှမ်း။
 ၂၉။ မိမိကိုယ်သာ အားထားရာ။
 ၂၁။ မိမိအတိပြန်တွေးဘို့။
 ၂၃။ မိမိနန်တူ ချစ်သူမဟို။
 ၂၄။ မိမိဘဝ ပြန်တွေးကြုံ။
 ၂၅။ မိမိမှာ အပြစ်မကင်းပဲ သူတစ်ပါးအပြစ်ကိုမပြောရ။
 ၂၆။ မိမိလာရာ ပြန်ကြည့်ပါ။
 ၂၇။ မိမိအမှားကို ဝန်ခံတုံးဘို့ ပညာဟို။
 ၂၈။ မိမိအသက်ထက် တိုင်းပြည်နန်းအမျိုး ချစ်မြတ်နှုံး။
 ၂၉။ မိသားတစ်ရာ ဖသားတစ်ယောက်။

ပါး

၁။ မီးကိုကစပ်က လောင်တတ်တော်။
 ၂။ မီးကိုကစပ်က လောင်တတ်တော် ခွီးကိုကစပ်က ကိုက်တတ်တော်။
 ၃။ မီးကိုကစပ်ကသီရေ မင်းကိုကစပ်ကကြိုရေ။
 ၄။ မီးကော်းမင်းကို ရီကူးသင်။
 ၅။ မီးကော်းမင်းကို ရီမှာချရေပိုင်။
 ၆။ မီးကော်းရဲးရာ ကျားရဲးရာ ကြမ္ဗာမယိုးသာ။
 ၇။ မီးကြီးကေမီးနိုင် ရီကြီးကေရိုနိုင်။
 ၈။ မီးခဲပြာဖုံး (အုံး)။
 ၉။ မီးခဲပြာဖုံး တစ်အုံးအုံး။
 ၁၀။ မီးခုံးကြွက်ယောက်။
 ၁၁။ မီးခုံးပြောင်ပြောင် အိမ်တစ်ဆောင်။
 ၁၂။ မီးစတစ်ဖက် ရီမှုတ်တစ်ဖက်။
 ၁၃။ မီးတစ်မြင်ကို မလိုက်လီကော် ခွီးတစ်ဟောင်ကို ရာလိုက်လီ။

၁၄။ မီးပူ့ဗျာ့တွင် ဖယောင်းကင်သို့။
 ၁၅။ မီးပြင်းလောင် လီပြင်းတိုက်။
 ၁၆။ မီးပွားယမ်းကျား။
 ၁၇။ မီးမသီခင် ဆီလျှောက်။
 ၁၈။ မီးမသီ ရီမခမ်း။
 ၁၉။ မီးမြို့သူမြို့က် ယောင်ခွါထိုက်။
 ၂၀။ မီးရီလို ဘေးဆိုးကြီးဗြို့။
 ၂၁။ မီးလောင်ရာမှား ဆီလာလျှောက်ယောင်။
 ၂၂။ မီးလောင်ရာ လီပင့်။
 ၂၃။ မီးလောင်ရာမှား လောင်စာပစ်ယောင်။
 ၂၄။ မီးလောင်ရာ လီလာစမြှုံး။
 ၂၅။ မီးလောင် လီဆောင်။
 ၂၆။ မီးလောင်လောင်မှန်းမသီ ပြာကျမှုလောင်မှန်းသီ။
 ၂၇။ မီးလောင်သစ်ငုတ် ဖုံ့တ်ထင်မှား။
 ၂၈။ မီးလွှန်သော်ချစ်သည် ရီလွှန်သော်ပျစ်သည်။
 ၂၉။ မီးသွီးပုံး အကန်းနား။

မူ

၁။ မူဆိုးတစ်သက် ဆီးတစ်ခွဲက် (ပွဲက်)။
 ၂။ မူဆိုးနန်းနီးကေမူဆိုး တင်းနန်းနီးကေ တင်း။
 ၃။ မူဆိုးနောက်က ခွီးတစ်ကောက်ကောက်လိုက်ယောင်။
 ၄။ မူဆိုးနောက်က ခွီးလိုက်- လိုက်ရှို့။
 ၅။ မူဆိုးမကို အဝတ်နန်းခြောက်ခြောက်လို့။
 ၆။ မူဆိုးမချဉ်ပေါင်ခုနှစ်တောင် ကျိုးလျှင်ကိုဗိုး မကျိုးလျှင်မိုးကိုထိုး။
 ၇။ မူဆိုးမလက်လပ်ခါမြင် ဝမ်းငတ်ခါမမြင်။
 ၈။ မူဆိုးလောင်းကေကျိုး စပါးလဲကေယုံး။
 ၉။ မူဆိုးလောင်းလဲကေသငွေး စပါးလဲကေမွဲ့။
 ၁၀။ မူသားမပါ လက်ာမချို့။

မောင်

၁။ မူလ ဝန်ပျက်။

ပေါ်

- ၁။ မေတစ်ချောင်း မောင်တစ်မြောင်း။
- ၂။ မေတစ်ရွာ မောင်တစ်မြို့။
- ၃။ မေတက်စား ကြက်ခံ။

မည်

၁။ မည်သူမဖြူ မိမိမှု။

မည်း

- ၁။ မည်းပြာ ပုံဆိုး။
- ၂။ မည်းရာမည်းရေ အဆီခဲ့။
- ၃။ မည်းရာမည်းရေ အဆီခဲ့ ပြန်လိုကြည့်အသည်းစွဲ။

မော်

- ၁။ မောမှ ပန်းမှုန်းသို့။
- ၂။ မောဟကြီးသူ ခိုးနှစ်ဗူး။
- ၃။ မောဟကြီးသူ စကားအို ဒေါသကြီးသူ စကားတိုး။
- ၄။ မောဟကြီးသူ အကန်းနှစ်ဗူး။
- ၅။ မောဟတောင်ကြီး ကာရံဆီး လမ်းမှုန်းမသို့။
- ၆။ မောဖုံးလွှမ်း တောင်မှုန်း မြောက်မှုန်းမသို့။
- ၇။ မောဖုံးလွှမ်း အမြင်ကန်း။
- ၈။ မောမှု့ငှာင် အရောင်ဖုံး တိမ်တိက်ကအုံး။

မက်

- ၁။ မက္ကလာကို ကျောက်စွာနှစ် ဂေါင်းကိုကျောက်စွာနှစ်တစ်ချက်တည်း။
- ၂။ မက္ကလာစ ရာစ စိတ္ထိစ မစကေး။
- ၃။ မက္ကလာထက် စံဂိုးမကြီးး။
- ၄။ မက်မောက တဏ္ဍာ။

မင်း

- ၁။ မင်းကကျင့်ပျက် ပြည်လုံးညက်။
- ၂။ မင်းကပထမ ငါကဒုတိယာ။
- ၃။ မင်းကဖျက် ပြည်လုံးပျက်။
- ၄။ မင်းကားအလွတ် ပြည်ဥပါင်း။
- ၅။ မင်းကောင်းလျှက် မင်းမျှောင်ဖျက်။
- ၆။ မင်းကိုပြုင်ကေ လှိုနစ်တော်။
- ၇။ မင်းကိုမမှတ် ပြုဘုဒ်တ် ပြည်ကိုမရ ဗာရဏာ။
- ၈။ မင်းကျင့်လွှဲဘို့ ပြည်သူရီ။
- ၉။ မင်းကြီးစားဖို့စွာကို စားတော်ချက်ကြောင်းကြရာ။
- ၁၀။ မင်းကြီးတစ်ခါတိက် ပဲလျှော်ဆယ်ခါကျက်။
- ၁၁။ မင်းကြီးလည်းပြည်သွင် ငါလည်းပြည်သွင်။
- ၁၂။ မင်းကြီးဒယောပိုးတုံး။
- ၁၃။ မင်းကြီးလည်း မင်း ငါလည်း မင်း။
- ၁၄။ မင်းကြီးလည်း ရွှေသွင်းပို့သွင်း ငါလည်း ရွှေသွင်းပို့သွင်း။
- ၁၅။ မင်းကြီးလက်မှာ ရွှေစင်ဝင် - ဝင်ရှိ။
- ၁၆။ မင်းကြီးအုံန်းသီးစား ငလာအောင်ကြားကဆိမ့်ရော်။
- ၁၇။ မင်းခယောက်၌ား ကမ်းနားသစ်ပင်။

- ၁၈။ မင်းတရား ကျဲ ရှိုး ကြားမှာ ငါကျွေတစ်ကောင်။
 ၁၉။ မင်းတရား ကျဲ ရှိုး ကြားမှာ ရောက်တေပိုင်။
 ၂၀။ မင်းတရား ကျဲရှိုး ကြားမှာ ဝင်ကေ-ဆုံး။
 ၂၁။ မင်းတရားငါလင် ဘုရင်ပါယောက် သတော်သူကြီး ငါဝရီး (ဦးရီး)။
 ၂၂။ မင်းတည်ကြည့်မှ ပြည်သာ။
 ၂၃။ မင်းနန်းမိန်းမ အဆိပ်ဟိုသောသတ္တဝါ အကျမ်းမဝင်ရာ။
 ၂၄။ မင်းနန်းအကျမ်းဝင် မင်းဒက်သင့်။
 ၂၅။ မင်းဘဏ္ဍာကို ကိုယ့်စွာမှတ်လို့ တပြုးပြုး။
 ၂၆။ မင်းဘုန်းသန် လှုပျံစကြာ ဆိုက်ရောက်လာ။
 ၂၇။ မင်းမဟိုကေ တိုင်းပြည်လည်းမတင့်တယ်။
 (မင်းမဟိုသောတိုင်းပြည်၊ အဆန်မဟိုသောစပါး၊ ရီမှုဟိုသောကြာ၊ အစွယ်မဟို သောမြို့)
 ၂၈။ မင်းမဟိုသောတိုင်းပြည် ရီမှုဟိုသောကန် အနဲ့မဟိုသောပေါက်ပန်း။
 ၂၉။ မင်းမဟိုသောတိုင်းပြည် ရီမှုဟိုသောရှိနှိုး။
 (မင်းမဟိုသောတိုင်းပြည် အနဲ့မဟိုသောပေါက်ပန်း၊ အနှစ်မဟိုသောလက်ပဲ၊ ပညာမဟိုသောသူ)
 ၃၀။ မင်းမှာသာကို ငြှက်မှာစာမရှိ။
 ၃၁။ မင်းမှာသစွာ လူမှာကတိုး။
 ၃၂။ မင်းမှာ အစသမ္မတ။
 ၃၃။ မင်းမှာအမျိုး ကြက်မှာအရှိုး။
 ၃၄။ မင်းမှာအမျိုးမဟို ရီမှုာအရှိုးမဟို။
 ၃၅။ မင်းလောင်းမှန် ရထားဆိုက်လိမ့်မည်။
 ၃၆။ မင်းသစွာဖောက် ပြည်လုံးခေါာက်ချား။
 ၃၇။ မင်းသုံးကေဒါးတုံးလည်းထက်တော်။
 ၃၈။ မင်းသုံးမင်းဆောင်ဖြစ်လို့ စားရစွာရာ ကောင်းကကောင်းယင့်အကြောနှုံး။
 ၃၉။ မင်းဟာရီမှာက်မှား အလားလား ဟာရီလည်းသီး ပြည်လည်းကြီး။
 ၄၀။ မင်းအလိုသိုလိုက်မှု မင်းကြိုက်။
 ၄၁။ မင်းအာကာ ပြည်သူမခံသာ။

ပို

၁။ မအွေရစိတ် ခြွှန်းနယ်ချိပ်လျက်။

မိက

- ၁။ မိကကေလေ့ချစ်လှအောင် ဆုံးကေလေ့ ချစ်လှအောင်။
 ၂။ မိကရာမှာလကွယ်ထက် မိက်တော်။
 ၃။ မိကသဘောဝင် အတတ်သင် တတ်ပင်သူကို ဖျက်တတ်ဆို။
 ၄။ မိကသောအကြံ ငိုက်သောဉာဏ်။

ဟော

- ၁။ မောက်လွန်းက ဖိတ်ကျွေတတ်တော်။

ဟောင်

- ၁။ မောင်ကမယား နှုံးမောင်။
 ၂။ မောင်ဆုံးခေါ်တိုင်းလည်း မဆိုး၊ မောင်ကောင်းခေါ်တိုင်းလည်း မကောင်း။
 ၃။ မောင်တစ်ရာကပင်ဟိုလိပတ်စီ လင်မဟိုကမတင့်တယ်။
 ၄။ မောင်ဖော်အောင် မင်းလောင်းထိုးဖြူဗောင်း အဖချင်းဖို့ထိုးရိပ်ခိုး။
 ၅။ မောင်မင်းမေတ္တာ ငါကြမွား။
 ၆။ မောင်လိမ့်ကလည်း မောင်လိမ့်၊ မောင်ညာကလည်း မောင်ညား။
 ၇။ မောင်လိမ့်နန်းမောင်ညား။
 ၈။ မောင်ဝါကလည်း မောင်ဝါ၊ မောင်ယုံကလည်း မောင်ယုံး။
 ၉။ မောင်ဝါနှုံး မောင်ယုံး။
 ၁၀။ မောင်သာဖြူဗုံးသော်လုပ် အိမ်ကိုလက်မဖြုတ်။
 ၁၁။ မောင်သက်ရှုည်ခေါ်တိုင်းလည်း သက်မရှုည်း။

မတ်

- ၁။ မတ်ကိုအင်ထောင် မတ်မှာမယားနန်း။
 ၂။ မတ်ကိုအင်ထောင်၊ လင်မရာ။
 ၃။ မတ်တတ်မူးမိုင် မကြံနိုင်း။

ဖော်

- ၁။ မေတ္တာကိုဆောင် ဒေါသကိုယူောင်။
 ၂။ မေတ္တာတရား ရှိဆောင်ထား ဒေါသရန်စွယ် ကင်းပျောက်ပြော။
 ၃။ မေတ္တာရှိထား အချစ်မှား။

ဂိတ်

- ၁။ မိတ်ဆီမဖြစ် မိုက်ဆီဖြစ်။
 ၂။ မိတ္တာပုံ စူးခက်အုံ။
 ၃။ မိတ်ဖျားဝက်ခြင် သူသွေ့မယား မင်းထားဥစာ မကိုင်ရာ။
 ၄။ မိတ်ထက်ဝက်ခြင်း၊ ကြောထက်အမနက်။

မှတ်

- ၁။ မှတ်ဆိတ်ထက်သွားရှည်။
 ၂။ မှတ်ဆိတ်ရှည်နှင့် ဆေးလိပ်တို့သောက်ချင်။
 ၃။ မှတ်ဆိတ်ရှည်နှင့် နှီးသောက်ချင်။
 ၄။ မှတ်ဆိတ်ရှည်နှင့် ဟင်းရှည်သောက်ချင်။
 ၅။ မှတ်ဆီးကို စိုင်ကသင်။

ဟန်

- ၁။ မာန်ကိုသူ့ဖို့ ဟန်ကိုကိုယ့်ဖို့။
 ၂။ မာန်ကို ဟန်ဆောင်။
 ၃။ မာန်ကို ဟန်လုပ်။
 ၄။ မာန်ပါကေလွှပါ မောင်းတလင်းတိုင် မပါစိကော်။
 ၅။ မာန်ပါဆန်စား။
 ၆။ မာန်ပါဝမ်းဟောင်းလောင်း။

မန်း

- ၁။ မန်းလိုရမ်းလို ပြောလိုကဲးလို။
 ၂။ မန်းလိုရမ်းလို မှုတ်လိုရောင်လို။

မိန်း

- ၁။ မိန်းမကိုမနိုင် ဆံထုံးကိုကိုင်။
 ၂။ မိန်းဖန်များ စကားရာ။
 (မိန်းမခပ်သိမ်း မိဖခင်နှင့် လင်သားထိန်းလို့ ဌိမ်းသည်ဘယ်မှာယိုအုံရာလိမ့်)
 ၃။ မိန်းမဝပြာ ဖုန်းစရာ။
 ၄။ မိန်းမတို့ဘက် အကောက်ကြီးက လင်မွန်ယောက်၍ ငရဲ့လား၏။
 ၅။ မိန်းမကြုံခြုံ ခြီးပီးလိုမရ။
 ၆။ မိန်းမပခက်တွင်း ယောက်၍ ပွဲ့ဗျားလောင်း။
 ၇။ မိန်းမပျင်းခြီးဆင့် ယောက်၍ ပျင်းကြောခင်း။
 ၈။ မိန်းမပျင်းမပျင်းဆောင်းခါကြည့် ယောက်၍ ပျင်းမပျင်း မိုယ်းခါကြည့်။
 ၉။ မိန်းမဖျက် ပြည်ပျက်တော်။
 ၁၀။ မိန်းမဘယ်ကိုင် ဖုန်းစရာတိုင်။
 ၁၁။ မိန်းမဘယ်ကိုင် ဖုန်းစရာတိုင် ယောက်၍ ဘယ်ကိုင် ကျားမနိုင်။
 ၁၂။ မိန်းမ- မတမ်း အရွယ်လွန်ကရှုက်ရပြန်။
 ၁၃။ မိန်းမမှာယာ ဆောင်းလပမာာ။
 ၁၄။ မိန်းမမှာယာထက် ယောက်၍ လိမ့်ညာက သာလို့များ။
 ၁၅။ မိန်းမမှာယာ သဲကိုးဖြား။
 ၁၆။ မိန်းမမီးနေ ဖောင်စီးယောက်၍ ကမ်းနားသစ်ပင် မင်းခယောက်၍။
 ၁၇။ မိန်းမများကော် ကြက်ဥမကျက်။
 ၁၈။ မိန်းမများကို သားတစ်ရာမြင် ဖြီးတစ်ထောင်ရ စိတ်မချေရ။
 ၁၉။ မိန်းမများကို သားတစ်ရာမြင် လင်တစ်ထောင်ရ စိတ်မချေရ။
 ၂၀။ မိန်းမမှာ ဆံထုံး ယောက်၍ မှာလက်ရုံး။
 ၂၁။ မိန်းမမှာတင် ယောက်၍ မှာရင်း။
 ၂၂။ မိန်းမမှာရွာမဟို ယောက်၍ မှာသချိုင်းမဟို။

- ၂၃။ မိန်းမလင် ယောကျားသူင်။
 ၂၄။ မိန်းမလှလျှက် ဆံထုံးဖျက်။
 ၂၅။ မိန်းမလှလျှက် အကျင့်ဖျက်။
 ၂၆။ မိန်းမအကြိုက် အလိုလိုက် မိုက်စွာထက်မိုက်။
 ၂၇။ မိန်းမအိုကေ ရှက်ကန်းတတ်ခဲ့ ယောကျားအိုကေ ကျမ်းတတ်ခဲ့။

ပုံ

၁။ မုလာဉာဏ်တ်မနှုတ်ကော့ ခရမ်းသီးဆွဲတေပိုင်ဆွဲတ်။

မုန်း

- ၁။ မုန်းကေအပြစ် ချစ်ကေအကျိုး မြတ်နှီးမှသွွှုံး။
 ၂။ မုန်းစကိုတိုစိ ချစ်စကိုရှည်စိုး။
 ၃။ မုန်းစား ချစ်စား။
 ၄။ မုန်းတိုင်းထရာ ချိုးစိုက်စတ်။
 ၅။ မုန်း - လုံးလုံး ချစ်- ကျူးကျူး။

မိုယ်း

- ၁။ မိုယ်းကုန်မှုထွန်ချုံ။
 ၂။ မိုယ်းကောင်းနှီးထီးဆောင်း။
 ၃။ မိုယ်းကိုစောင့်လိုပိုးကြီး။
 ၄။ မိုယ်းကြီးတစ်ခါပစ် လီကြောတစ်ထောင်ပြတ်။
 ၅။ မိုယ်းကြီးပစ်ရာ ထရုကာ။
 ၆။ မိုယ်းကြီးပစ်ရာ ဖျာအိုးကာ။
 ၇။ မိုယ်းကြီးပစ်ရာ လက်ဝါးကာ။
 ၈။ မိုယ်းကြီးသံ အွန်းသံကြေား။
 ၉။ မိုယ်းစောင့်ပျိုးရင့်၊ မတ်ကိုစောင့်လင်မရာ။
 ၁၀။ မိုယ်းထစုန်းလီ ညန်ရမ်းပေါက်။

ပိုး

- ၁။ မိုးထစုန်းလီ ညန်ရမ်းပေါက်။
 ၂။ မိုးလင်းကြောတင် နိုဝင်စပါးလှမ်း။
 ၃။ မိုးလင်းမှက်နှာမြင် ညည့်အသံကြား။
 ၄။ မိုးလင်းရေခဲးဝါပိုင် တောဝင်ခက်။
 ၅။ မိုးသီးနတ်တောင် ရခိုင်သားမှာ လက်ဖျားရောင်။
 ၆။ မိုးသောက်ငိုးရေလူလည်းကွဲ့တမ ညုံးငိုးရေလူလည်း ကွဲတမ။
 ၇။ မိုးသောက်မြင်ညပျောက်။

များ

- ၁။ များကဝ နည်းကဝ။
 ၂။ များများလုပ် နည်းနည်းစား။
 ၃။ များရာများရေ မပွား။

မျက်

- ၁။ မျက်ကန်းလမ်းပြ နားပင်းတရားနား။
 ၂။ မျက်ကန်းလမ်းပြ အကျိုးဆွဲ (ဆော့)။
 ၃။ မျက်ကွွယ်တစ်မိုး၊ မျက်မောက်တစ်မိုး။
 ၄။ မျက်ကွွယ်မှာ ကန်ခို့ မျက်မောက်မှာပျားသို့ချိုံး။
 ၅။ မျက်စိုကန်းသူတဆီကိုမကြောက်။

၆။ မျက်စိကန်းသူ သရေကိုမကြောက်။
 ၇။ မျက်စိကိုနှစ် လိုင်ကိုညိတ်။
 ၈။ မျက်စိတစ်နှစ်ပို့ လျှပ်တပြက်။
 ၉။ မျက်စိတတ်ယင့် လက်မတတ်။
 ၁၀။ မျက်စိထက် ဤရားမတင်း။
 ၁၁။ မျက်စိမကြည့် မျက်နှာမကြည့်။
 ၁၂။ မျက်စိမြင်ထက် ဖေဒင်မသာ။
 ၁၃။ မျက်စိမြင်နားမြင်။
 ၁၄။ မျက်စိမှာ ပြာပစ်။
 ၁၅။ မျက်စိမှာရီ နားမှာဆီ ဒွဲမှာဆား ဝမ်းမှာခါး (ပျား)။
 ၁၆။ မျက်စိမှာ အမိုက်ဖုံး။
 ၁၇။ မျက်စိအကြိုက် အာရုံညွှန်ကို လိုက်မိသောသူ ဘေးရန်ထူး။
 ၁၈။ မျက်စိအာရုံ နားအာရုံ။
 ၁၉။ မျက်နှာကေးကွက် အပြောက ကဝါနက်။
 ၂၀။ မျက်နှာကေးကွက် အပြောကား တမာခက်။
 ၂၁။ မျက်နှာကြီး မျက်နှာငယ်။
 ၂၂။ မျက်နှာကြီးရာ ဟင်းဖတ်ပါ။
 ၂၃။ မျက်နှာကြည့်ကေ မျက်ခမ်းတို့ရေး။
 ၂၄။ မျက်နှာချို့ သူ့တစ်ပါး။
 ၂၅။ မျက်နှာသားက မာန်ပါရှုပ်ကြီး ဗီးကွက်ကြီး။
 ၂၆။ မျက်နှာပိုးမသီ မျက်နှာရီတင်းတင်း။
 ၂၇။ မျက်နှာမရ ပါးကော်ကျော်ကျော်။
 ၂၈။ မျက်နှာမဟိုသားရီခန်းငါး။
 ၂၉။ မျက်နှာမဟိုသား အိုင်ပစ်ငါး။
 ၂၁။ မျက်နှာမှာ ပါးခဲ့ထုံး မြင်- ချင်းမ မှန်းသီ။
 ၂၁။ မျက်နှာမှာ ရိုဘွဲ့တဲ့
 ၂၂။ မျက်နှာရဲ့ ဒေါသထန် မျက်နှာမရ ပါးကော်ကျော်ကျော်။
 ၂၃။ မျက်နှာရ စွာရဲ့
 ၂၄။ မျက်နှာလို မျက်နှာရ။
 ၂၅။ မျက်နှာလွှဲ ခဲပစ်။

၃၆။ မျက်နှာဟိရာ ရင်း။
 ၃၇။ မျက်နှာဟိရာ ရင်း စည်းစိမ်ဟိရာပင်း။
 ၃၈။ မျက်နှာဟိရာ ဟင်းဖတ်ပါ။
 ၃၉။ မျက်နှာသီချင်း အပြောရကပ်။
 ၄၀။ မျက်နှာသီ ဖိစီး။
 ၄၁။ မျက်ဖြူဆိုက်လီ ဆရာကြိုက်လီ။
 ၄၂။ မျက်မြင်ဟိမှ ကိုယ်တွဲရဲ့
 ၄၃။ မျက်မြောက်ကကို (ဝဂ္ဂါ) မလုပ်ပါနှင့်။
 ၄၄။ မျက်မြောက်တစ်မျိုး မျက်ကွယ်တစ်မျိုး။
 ၄၅။ မျက်မြောက်မျက်ကွယ် တည်တန့်စေး။
 ၄၆။ မျက်မြောက်မှာ ပျားလိုချို့ မျက်ကွယ်မှာ ကန်ခိုး။
 ၄၇။ မျက်မြောက်မှာ ပျားသကာ မျက်ကွယ်မှာ ခါးတမာ။
 ၄၈။ မျက်ရည်စာ။

မျဉ်း

၁။ မျဉ်းမျဉ်းဖြည်းဖြည်းတစ်ချက်တည်း။

မျောက်

၁။ မျောက်ကိုက် ခိုးပိုင်း။
 ၂။ မျောက်ကိုဆလွှဲး ဆွဲရေပိုင်း။
 ၃။ မျောက်ကို နှစ်းတင်း- တင်လိုး။
 ၄။ မျောက်ကို နှစ်းတင် ပြည်ရွာမအေားချမ်းး။
 ၅။ မျောက်ကို မီးစ အပ်- အပ်ရှိုး။
 ၆။ မျောက်ကျိုးကြေားမှာ ခိုးကျရေပိုင်း။
 ၇။ မျောက်ခြောက်- ခြောက်တေး။
 ၈။ မျောက်ခြောက် မခြောက်ကေး။
 ၉။ မျောက်ခြောက်မြို့လိုပို့း ပုံစွန်သွီး။
 ၁၀။ မျောက်ငယ်ကိုက်တေပိုင်း။

၁၁။ မျောက်နှာတ်နှင့် ယူဉ်လိုရရေသား။

၁၂။ မျောက်နှာင်ဝင်ကေ ရွှေပျက်တေ။

၁၃။ မျောက်ပြ ဆန်တောင်း။

၁၄။ မျောက်ပြ ပြလို့။

၁၅။ မျောက်ဖြစ်- ဖြစ်မှန်းမသိ။

၁၆။ မျောက်မနားမှာ နားငြောင်းဆွဲရေပိုင်။

၁၇။ မျောက်- မဖြစ်စွာကကောင်းသိယင့်။

၁၈။ မျောက်မှာလည်း ပတုံးတစ်ခု သတ္တဝါမှာလည်း ကံတစ်ခု။

၁၉။ မျောက်မှာသပြား ဒုန်းမှာစည်ရ တပြပြု။

၂၀။ မျောက်မှာ သပြာရ- ရလို့။

၂၁။ မျောက်မှာ အနာရရေပိုင်။

၂၂။ မျောက်မှာအုန်းသီးရ- ရလို့။

၂၃။ မျောက်လိုးတောင်- တောင်လို့။

၂၄။ မျောက်လည်းမဖြစ်- လူလည်းမဖြစ်။

၂၅။ မျောက်လက္ခဏာနှင့် မြို့းရေသား။

၂၆။ မျောက်လက်မှာ ငပိမ့်- မ့်လို့။

၂၇။ မျောက်သကာ ခြင်ရေပိုင်။

၂၈။ မျောက်သားခေါ်တိုင်း မယားမဖြစ်။

၂၉။ မျောက်သားစားချင်- မျောက်မျက်နှာမကြည့်ကော်။

၃၀။ မျောက်သားတော်တိုင်း မယားမဖြစ်။

၃၁။ မျောက်သစ်ကိုင်းယောက်- ယောက်လို့။

၃၂။ မျောက်သစ်ကိုင်း လက်လွှတ်ကျယောင်။

၃၃။ မျောက်အုန်းသီးရရေပိုင်။

၃၄။ မျောက်အုံခြုံကြေား လူအုံကော်းလား။

၁၂

၁။ မျိုလိုက်ဖို့လည်းအခါး ပစ်လိုက်ဖို့လည်း အသား။
 (မျိုလိုက်ဖို့လည်း ဆီကြည်ရဲ့ချ ပစ်လိုက်မည်လည်း သဲနှင့်သွေပ်သွေပ်)။
 ၂။ မူးကိုချစ်ကေ ကျွန်ုပ်ဖို့တေ မြိုက်ချစ်ကေ တိဖို့တေ။

၃။ မျိုးကြားကေ သူစိမ်းဝင်ရေ ပုတ်ကြားကေ နှားချီးဝင်ရေ။
၄။ မျိုးချင်းဆွဲချင်းပေါင်း ဥမင်သစ်ခေါင်းအောင်း။
၅။ မျိုးချင်းတူရာစပ် ဆွဲချင်းတူရာထပ်။
၆။ မျိုးချင်းတူ ဆွဲမျိုးလာ။
၇။ မျိုးချင်းတူ မျိုးချင်းလာ။
၈။ မျိုးချင်းတူရာရင်း ဆွဲချင်းတူရာပင်းး။
၉။ မျိုးချင်းမတူ ဆွဲချင်းမစပ်။
၁၀။ မျိုးချင်းသားချင်း ဆွဲမျိုးရင်းး။
၁၁။ မျိုးစီမံမှန် ဖိုးမတန်။
၁၂။ မျိုးစီမံမှန်မှ ပင်မ- သန်။
၁၃။ မျိုးရီးမမှန် ဖိုးမတန်။
၁၄။ မျိုးရီးမမှန် အမှုကျင့်ကိုကြည့်။

6

၁။ မြတ္တန်းဘော်သူတော်လပ် အီမ်ကိုလက်မဖျော်။

6

၁။ မြိုက်ချစ်ကေ တိဖြစ်တေ။

၂။ မြိုက်ချစ်ကေ တိဖြစ်တေ မျိုးကိုချစ်ကေ ကွန်ဖြစ်တေ။

၃။ မြိုက်စမ်းလှု ခရမ်းပျိုး။

၄။ မြိုက္ခင်း မီးကြွင်း ရောဂါကြွင်းကို အချင်းမထားရ။

၅။ မြိုထူကြီးကျ။

၆။ မြိုနိမ့်ရာချောက်ကျ ကုန်းမြင်းရာပို့။

၇။ မြိုနိမ့်ရာ လုစိုက်။

၈။ မြိုတောင်းကိုကိုင် ကြီးတောင်းကိုရွှေ့က်။

၉။ မြိုမှာရာလူးရေ ကျရောလှုမဆို။

୬୯

- ၁။ မြက်ကိုမြင် ဖြေကိုသိ။
 ၂။ မြက်ကိုမြင် ဖြေကိုသိ ကြာကိုမြင်ရိကိုသိ။
 ၃။ မြက်ရှည်ကေလဲ စကားရှည်ကေလွှဲ။
 ၄။ မြက်ဟိရာကျွဲလာ။
 ၅။ မြက်ဟိရာကျွဲလာ အပျို့ဟိရာ လူပျို့လာ။

6

- ၁။ မြင်ကောမလွှတ် ပေါရိသာ၏။
၂။ မြင်ကားမြင်ဘူးယင့် မသိ။
၃။ မြင်တိုင်းမတောင်းရ၊ တောင်းတိုင်းမပိုးရ။
၄။ မြင်တိုင်းမပြောရ ထင်တိုင်းမလုပ်ရ။
၅။ မြင်ဖန်များငယ် နမ်းဖန်များပြယ်။

፭፻

- ၁။ မြင့်တုတစ်ခါ နိမ့်တုတစ်လှည့်။

၂။ မြင့်မိရ်တာင်ကို ဗီးစိန်းကျောက်ခဲပစ်ယောင်။

၃။ မြင့်မိရ်တောင်ကို မူန်းညွှန်းစိန်းပစ်လို့မပြီ။

၄။ မြင့်ရာကထောက် နိမ့်ရာကနှိမ့်။

၅။ မြင့်ရာမှာမြှင့် မြာက်ရာမှာမြှောက်။

၆။ မြင့်ရာမှာ လီသတ်တော်။

၇။ မြင့်ရာမှာ လီသတ်အကိုင်းပြတ်။

66

- ၁။ မြင်းကမလှပ် ခဲ့ကလှပ်။
၂။ မြင်းကောင်းကေလေ ခါလိပ်တေ။

- ၃။ မြင်းကိုစီးယဉ် စာကိုဖတ်ယဉ်။

၄။ မြင်းကိုစီးယဉ် စာကိုဖတ်အံ။

၅။ မြင်းကိုနှင့်လို ကော် ဆင်ကိုနှင့်လို ချွန်း။

၆။ မြင်းချီးစိုက်ရာ ငွေပါ။

၇။ မြင်းခြေခါ လင်ကွာဟင်း မစားလီကော့။

၈။ မြင်းစီးမတတ် တင်ပေါက်တတ်။

၉။ မြင်းတစ်ဖက် ဆင်တစ်ဖက်။

၁၀။ မြင်းမကိုဆားပြ- ပြရို့။

၁၁။ မြင်းမတမ်း မကိုခြုံကလွှတ်တေပိုင်။

- ၁။ မြင်းကောင်းလျက် သောင်တိမ်ဖျက်။
၂။ မြစ်ကြီးငါးစင်း တစင်းဝင်ပါ ကန္တပါ။
၃။ မြစ်ကြီးတိုင်း ငါးမကြီးဗျာ။
၄။ မြစ်တစ်ဖက်မှာ ငါ့ယင်ဘောင်။
၅။ မြစ်ကြီး ကေရာစီးသာ။
၆။ မြစ်တစ်ဖက်မှာ ဝက်လက်ကင်။
၇။ မြစ်လယ်ကောင်မှာ ဆားလှို့မှုာက်လောင်။
၈။ မြစ်သောင်ကြောင်ပျက် လူအာပေါင်းအဖော်ကြောင် ပျက်။

8 | C

- ## ၁။ မြိုင်ကောင် ဝဒေသီင်း (ဥဒေသီင်း)

၁၆

- ၁။ မြေက်ညမစားခင်ကပင် သွားချီးတင်။
 ၂။ မြေက်ညမှတ်လိုစား ပြန်းရန်နဲ့မှား။
 ၃။ မြေက်ညီးမည်သာ နှစ်းတော်ရာ ဘုမ္မနက်သန မြှုမြတ်မှုန်။

မြောင်း

- ၁။ မြောင်းကယ်တစ်ရာ ချောင်းကယ်တစ်ခု။
 ၂။ မြောင်းကယ်မခုန့်လောက် လောင်းကယ်မလျှော်လောက်။
- ၃။ မြတ်မည်လားနှင့်ခဲ့တွေ့ယွှေ့။ (လျှေ့?)
 ၄။ မြတ်လျှောက်ယူး ယူးလျှောက်မြတ်။

မြှုပ်

- ၁။ မြှုပ်ကောလူ- လေးလံ ပေါ်ကောလူ လေးလံ။
 ၂။ မြှုပ်တုပေါ်တု လောကတု။

မြန်

- ၁။ မြန်မာကိုပြဒါး ကုလားကိုမဲ့နား။

မြို့

- ၁။ မြို့ဒါးမှာပိုင် တစ်ဖက်ခွဲတ်။
 ၂။ မြို့မြို့စား ကြီးကြီးမြည်။

မြို့။

- ၁။ မြို့ဒါးမှာပိုင် တစ်ဖက်ခွဲတ်။
 ၂။ မြို့စကားပိုင်တစ်ခွဲန်းပြော။

မြို့။

- ၁။ မြို့ပေါက် လယ်ရောင်း။

မြို့ပြောင်းများ ပြည်သူနာ။

၂။ မြို့ပြောင်းများ ပြည်သူရိ အိမ်ပြောင်းများအိမ်သွင်ရိ။

၃။ မြို့ဝန်မင်းသနားမှ ထောင်သုံးလကျား။

၄။ မြို့သားကျွန်းရောက် ကရောက်ကထောက်။

၅။ မြို့သားကျွန်းရောက် ကွဲ့ခြားမှာ ဒါး(ဒါး) ပေါက်ဆောက်။

မြှေး

- ၁။ မြှေးရာမှာသိပ် လှိုခါးရင်းမှာအိပ်။

မြှေး

- ၁။ မြွဲချင်ရေခွီး ပြာ့ပုံကမထား။
 ၂။ မြွဲဖို့အစ ဒါဒေါင်ကျား။
 ၃။ မြွဲရာမှာ တက်တက်ပြား။
 ၄။ မြွဲရာမှာပြာရာကျား။

မြှာ

- ၁။ မြှာလိုထား အလားသင့်။

မြား

- ၁။ မြားဘူးပြီးမှ အမှန်တရားကိုရား။
 ၂။ မြားမြားမှန်မှန် ဂေါင်းငုံးခဲ့ခဲ့ အစဉ်မမှန်း လူကြီးသုံး။
 ၃။ မြားရာတစ်ခါ မှန်ရာတစ်ချက်။
 ၄။ မြားရာဟိုက မှန်ရာဟိုစမြေား။

မြား

- ၁။ မြှေးခိုဖွံ့ဖြိုးရာ ဟိုထိုက်စွား။

J။ မြိုခိုရာတစ်ဆူ ကိုးကွယ်ရာတစ်ခု။

မှင်း

၁။ မှင်းခူချဉ်ပြင်း သရက်ကင်း မည်င်းနပန် သရက်တဲ့။

မိုင်း

၁။ မိုင်းစရိန် ပုံရစ်တောင် သားတစ်ယောက်ဖ လူပို့ယောင်။

မြောက်

၁။ မြောက်ချက်ကေ- မြောက် လှန်ချင်ကေ- လှန်။

မှတ်

၁။ မှတ်ရာတစ်ပါး ခွဲတ်ရာတစ်ခြား။

J။ မှတ်သူထက်ခွဲတ်သူယင်။

မှတ်

၁။ မှတ်လီရောင်လီ မန်းလီရမ်းလီ။

မှန်

၁။ မှန်ကင်းတစ်လှည့် ထင်းတစ်လှည့်။

J။ မှန်ရာကိုပြော နားပြုခါး။

၃။ မှန်ရာဆိုနာလိုခံခက် ဒေါသထွက်။

၄။ မှန်ရာပြောသစ္စာ။

၅။ မှန်ရာမကျင့် နိုင်ရာကျင့်။

၆။ မှန်လျှင်သူခ မှားလျှင်ခုက္ခာ။

မှန်း

၁။ မှန်းချက်နှင့် နှမ်းထွက်မကိုက်။

J။ မှန်းခြေနှင့် ထွက်ခြေမကိုက်။

၃။ မှန်းခြေနှင့် ထွက်ကုန်မညီ။

မိုး

၁။ မိုးရမျက်နှာ (လွန်ဝမ်းသာ)။

မြိုး

၁။ မြိုးကေပန် နံကေပစ်။

များ

၁။ များမှာတစာ ကွန်မှာတစ်ချိန်း။

မျင်း

၁။ မျင်းကြီးနှင့်ကျွေးကြီးနှင့်မြင်း။

မျှော်

၁။ မျှော်သွေ့နှင့်စားပြီး စခန်းကြီးနှီးရေ။

မြို့

၁။ မြို့ဆရာမြို့လက်မှာသီ ကျားဆရာကျားလက်မှာသီ။

J။ မြို့ဆိပ်ထက် ကာမဂ္ဂကိုဆိပ်က တပိုးတက်။

၃။ မြို့ပါလည်းဆုံး သားလည်းဆုံး ယူကျံးမရ ခဝါမမှာ အားပါးကျုံ။

၄။ မြစ်သီ ဒုတ်မကိုး။

၅။ မြှေ - မြှေချင်း မြိုက်မြင်။

၆။ မြှေမှာပိုင် လျှောနှစ်ခွဲ။

၇။ မြေယောတစ်ခြုံကြောင့် သဖန်းတစဉ်ပျက်။

၈။ မြေဟောက်ခါးပိုက်ဆောင်။

၉။ မြေဟောက်ကို ငေဟောက်လားမိန်း။

၁၀။ မြေဟောက်တပိုင် လင်းမြှေတပိုင်း။

ମୁଦ୍ରଣ

၁။ မြောက်တိုင်းမမြောက်ကော့ ခြောက်တိုင်းမကြောက်ကော့။
 J။ မြောက်ပိုးကေ သွီးနားထင်ရောက်တေ။
 ၃။ မြောက်လုံက်ဝတီသာ ချလုံက်ခါးပုံမှာ။

६

၁။ မြို့မိုင်း။
၂။ မြို့မိုင်း ခြိင့်လောင်ငါက်။

6

၁။ မြတ်- မြတ်၊ ဖွလ်- ရွလ်။

ω

10

၁။ ယတေသကောင်း မင်းလောင်းပျောက်။
၂။ ယတေသကို ပတ္တရနှစ်ခု (ခေါ်)။

၁၃

၁။ ယာသူင်ကို မျောက်ခြာက်။
 ၂။ ယာသူင်ကို မျောက်နှင်း။
 ၃။ ယာဂုဏ်ထမင်းပျစ် အခေါ်သာလွှဲ တစ်ချက်တည်း။
 ၄။ ယားရာမှာ လာခြစ်။
 ၅။ ယားရေဆို ကလိတိုက်။
 ၆။ ယားရေဆို နံကိတိုး။

୧୦

၁။ ယီးတီးယားတား ပြောကြပြား စကားအတည်မဟိုချေ။
 ၂။ ယီးတီးယောင်တောင် တောင်မြှာက်မလို။
 ၃။ ယီးတီးယောင်တောင် အမောက်တောင်မှန်း မြှာက်မှန်းမလို။

ယ

- ၁။ ယူချင်ကေလေ ဒီးမှုရ။
 ၂။ ယူတိုင်းမရ ပါးတိုင်းမစားရ။
 ၃။ ယူဖန်များကုန် စုဖန်များတောင်ပိုဖြစ်။
 ၄။ ယူဖန်များကုန် ထည့်ဖန်များပြည့်။
 ၅။ ယူမည်- ယူမည်နှင့် မေရာဖြစ်တေ (မောင်မဖြစ်)။
 ၆။ ယူမှုမှာ ခိုးမှုပါ။
 ၇။ ယူလိုလိုက် ကြိုက်တေလိုဆို မယူပဲလိုက် မိုက်တေလိုဆို။
 ၈။ ယူသော်လည်း ရနိုင်ခဲ ကြသော်လည်း မြောက်နိုင်ခဲ။

ယ

- ၁။ ယေကေ- ယေကေနှင့် တနိကုန်။

ယော

- ၁။ ယောယာယောယာနှင့် အားလုံးကုန်။

ယော်

- ၁။ ယော်ဖို့ဟို စားဖို့မဟို။
 ၂။ ယော်ဖို့မဟို စားဖို့ဟို။

ယက်

- ၁။ ယက်ဖန်များ ပိုးလောက်ပေါ်။
 ၂။ ယက်ဖန်များ ကြောင်ချိုးပေါ်။
 ၃။ ယက်ဖန်များ အမြစ်ပေါ်။
 ၄။ ယက်သဲ့ကြားနှင့် ပထွန်းကြား။
 ၅။ ယက်သဲ့ကြားရှိ ငါးမတင် တင်ရောင်းကိုကြောင်စား။

ယင်း

- ၁။ ယင်းကွဲ့မှာရောက် ယင်းတတ်နှစ်လျှော်။
 ၂။ ယင်းပိုင်မင်ကို ဆယ်ကောင်ပင်ထိုး မောင်မနိုး။
 ၃။ ယင်းပိုင်လျှို့ ဆယ်ကောင်ပင်ဌီး မောင်မနိုး။
 ၄။ ယင်းပုံတ်ကယင်းဆန်း။
 ၅။ ယင်းလောင်းမှာ တက် ယင်းတတ်နှစ်လျှော်။
 ၆။ ယင်းလိုကြီးမှ အတန်ကျရော်။
 ၇။ ယင်းသူစကား လေးနှစ်စား။

ယစ်

- ၁။ ယစ်ရာယစ်တေ မူးရေလို့မဆို။

ယဉ်

- ၁။ ယဉ်ကျေးမှုအစ ဘာသာကာ။
 ၂။ ယဉ်ကျေးမှုအစ သဘင်ကာ။
 ၃။ ယဉ်ကျေးမှုအစစ် လူအနှစ်။

ယောက်

- ၁။ ယောက်္ဂားကောင်း မောင်းမတစ်သောင်း။
 ၂။ ယောက်္ဂားကြိုက်စိုက်စိုက်လာာ။
 ၃။ ယောက်္ဂားချစ်မယားငယ် မိန်းမချစ် အိုးပုံတ်ကော်
 (ယောက်္ဂားတဲ့ခုနဲ့လူရည်ချွဲနဲ့ကောင်းကင်တမ္မားကြော်ကိုစွဲတေလည်း မလွှာတဲ့ စတေးး ရမြဲလေးးတည်း)။
 ၄။ ယောက်္ဂားတန်ခိုး မိုးနှုံကြီးဗျား။
 ၅။ ယောက်္ဂားတို့ဘုန်း မို့ယု့သို့ချုံး။

- ၆။ ယောကျားတိုဘူန်း လက်ရုံး မိန်းမတိုဘူန်း ဆံထုံး။
(ယောကျားတိုမှာ အရာရာကို ဖွံ့ဖြိုးပမ်း ရှာနိုင်စွမ်းက စိတ်ဝမ်းအလို ပြည့်သည်ဆို၏။)
- ၇။ ယောကျားဒ္ဓလာ မိန်းမမီးယပ်။
- ၈။ ယောကျားပျင်းမပျင်း မူးပိုင်းခါကြည့် မိန်းမပျင်းမပျင်း ဆောင်းခါကြည့်။
- ၉။ ယောကျားဖောင်စီး မိန်းမမီးနေ။
- ၁၀။ ယောကျားဘယ်ကိုင်ကျားမနိုင် မိန်းမဘယ်ကိုင် ဖုန်းစရာတိုင်။
- ၁၁။ ယောကျားမှာ ဆယ်အိမ်တက် ဆယ်အိမ်ဆင်း။
- ၁၂။ ယောကျားမှာရင် မိန်းမမှာတင်။
- ၁၃။ ယောကျားမှာ လိမ့်ညာ မိန်းမမှာ မာယာ။
- ၁၄။ ယောကျားလက်မောင်း ဆင်နှာမောင်း။
(ယောကျားသားတို့ မယားကိုလျှင် ငါသားလင်ဟု အသွေးခံကမှားလေစွာ)။
- ၁၅။ ယောကျားအစစ် အမိုးသိပ်သိပ် (အမိုးတစ်သိုက်)။
- ၁၆။ ယောကျားအစမ်းသုံးခါ။
- ၁၇။ ယောကျားအိုကျမ်းတတ်ခံ မိန်းမအို ရက်ကန်းတတ်ခံ။
- ၁၈။ ယောက္ခမန္တိကို သမက်စို့ရော်း။
- ၁၉။ ယောက္ခမကျွဲ့စား ငါးနွားယော် (လျှော်)။
- ၂၀။ ယောက္ခမန္တိပျော်းကို မဆွဲပုံတဲ့ ဆွဲပုံတဲ့။
- ၂၁။ ယောက္ခမသီစွာနှင့် ငါးခူစ်းစွာနှင့် အင့်ဖြောင့်။
- ၂၂။ ယောက္ခမသီစွာနှင့် ငါးခူစ်းစွာနှင့် အဆင်သင့်။ (တချက်တည်း)
- ၂၃။ ယောက္ခမအပြစ် ဆန်တသစ် ပြောတတ်ဟောတတ် သစ်ခွဲလွှတ်။
- ၂၄။ ယောက္ခမအိမ်တက် သမက်မျက်နှာင်ယ်။
- ၂၅။ ယောက်ဖခေါ်ခံ ဖဲသာကုန်း။
- ၂၆။ ယောက်ဖခေါ်တိုင်း အည်းမကိုမရှာ။
- ၂၇။ ယောက်ဖခေါ်ပျော်လုံးဆို။
- ၂၈။ ယောက်ဖခေါ် ရွှေလုံးကျော်။
- ၂၉။ ယောက်ဖခေါ် ရွှေလုံးမသာ။
- ၂၁။ ယောက်ဖမက္ခလာ မဆောင်းသာ တောမှာပေါက်ဖက် ဟိပါယင့်။
- ၂၂။ ယောက်ဖယောက်ဖနှင့် လွယ်အိတ်ကိုနှိုးကိုကိုယ်။

၁၁

ယုံ

၁၁၁။ ယုံကေ ကျွန်းဖြစ်။

၃၃။ ယောက်ဖကိုရှာ ယောက္ခမလာ။

ယောင်

- ၀။ ယောင်တိယောင်တောင် ကယောင်ချောက်ချား။
- ၂။ ယောင်တိယောင်တောင် ဘဇ္ဇာင်မသိ။
- ၃။ ယောင်တိယောင်တောင် အမောင်တောင်မှန်း မြောက်မှန်းမသိ။
- ၄။ ယောင်နောက်ကို ဆံထုံးပါ။

ယောင်း

- ၁။ ယောင်းခတ် စောင်းခတ်။
- ၂။ ယောင်းယောင်းမိန်း ယွဲယွဲဖြော်။

ယုတ်

၁။ ယုတ်သူမြှုတ်သူ ဤနှစ်လူကား အမူကွဲပြား လွန်ခြားနား၏။

ယမ်း

- ၁။ ယမ်းနန်းမီး အတူမထားရာ။
- ၂။ ယမ်းပုံမီးကျုံ။
- ၃။ ယမ်းဖမ်းစမ်းဖမ်းး။

ယိမ်း

- ၁။ ယိမ်းမှ တိမ်းမှန်းသိုံး။

- J။ ယုံကျုံကေ အသက်ဆုံး။
 ၃။ ယုံကြည့်မှုအတွက် ရတက်ပွား။
 ၄။ ယုံသာယုံ မပုံကော့။

ယုံး

- ၁။ ယုံး (ရုံး) မသိ ငိုက်နှင့် အချိန်မသိ တနိက်နှင့်။

ယုန်

- ၁။ ယုန်တောင်ပြီး ခြီးမြောက်လိုက်။
 J။ ယုန်ထင် ကြောင်ထင်။
 ၃။ ယုန်ထောင် ကြောင်ကျုံ။
 ၄။ ယုန်ပိုင်မပျင်းရိုကော့ လိပ်ပိုင်လွှဲလဟို။
 ၅။ ယုန်နှစ်လိပ် အပြီးပြိုင်။

ယို

- ၁။ ယိုဖန်များကုန် ကျဖန်များပြည့်။
 J။ ယိုးရေခါဝါး ပါးရေခါဖား။

ယုံး

- ၁။ ယုံးလျှက်နှစ် အနှစ်ရာ။
 J။ ယုံးလျှက်နှစ် အနှစ်ရာ မူန်းလျှက်နှစ် အိမ်ထောင်ကျုံ။
 ၃။ ယုံးလျှက်နှစ် နှစ်လျှက်ယုံး။
 ၄။ ယုံးလျှက်မြတ် မြတ်လျှက်ယုံး။

၁

၁

- ၁။ ရကေ ရသာစား။
 J။ ရကေ ရသာစား၊ မရကေ ဆားနှစ်ဆား။
 ၃။ ရခိုင်ကပေါ်ဟာရ ဗမာကပေါ်ရာဏာ။
 ၄။ ရခိုင်ကျင့်ထုံး တရ္စုံသုံး။
 ၅။ ရခိုင်နိရာ ရီကြိုင်မှား။
 ၆။ ရခိုင်သားသည်းခြီးမှုံးစရိုး။
 ၇။ ရခိုင်အစမာရယုကာ။
 ၈။ ရခိုင်အစ မြုံကာ။
 ၉။ ရခိုင်အစ ရီကြိုင်ကာ။
 ၁၀။ ရခိုင်အစ သကျကာ။
 ၁၁။ ရခိုင်အစ အာဇာနကာ။
 ၁၂။ ရစွာကိုမလို လိုစွာကိုမရ အိုဒုကွာ။
 ၁၃။ ရတနာဟိုရာ ရတနာလာာ။
 ၁၄။ ရထိုက်သည်လာဘ် မပယ်အပ်။
 ၁၅။ ရဖိုမြင်ကေ ဘားဘာနဖူးကိုလည်း သိုက်တူး။
 ၁၆။ ရမူထက်သုံးမှုလွှာ။
 ၁၇။ ရရေခါမယူ ယူရေခါ မရာ။

၁၈။ ရရခါ မယူလိုက် လက်ခစဲးဖြစ်။
 ၁၉။ ရလိုယင့်တလက် မိတ်ဆွေပျက်။
 ၂၀။ ရလို လိုလိ အိုတစ္ဆို။
 ၂၁။ ရသာကေ ပသာစား။
 ၂၂။ ရသာခြောက်ပါး လျှောဖျားမှနားလည်။
 ၂၃။ ရသာ ပသာစား။
 ၂၄။ ရဟန်းကျွန်ကေဘူးရား လူကျွန်ကေ သီကြား ကွဲနွားကျွန်ကေ ပတ္တမြား။
 ၂၅။ ရဟန်း၊ မင်း၊ မီး၊ အဆိပ်ဟိသောသတ္တဝါယ်သည်ဟူ၍ မမှတ်ရာ။
 ၂၆။ ရဟန်းမှာကြံကေတင့် သတ္တဝါမှာ ဆူကေတင့်။
 ၂၇။ ရဟန်းသီကြာ မင်းမှာဘိသိက် သူတော်စိတ်၊ မဖိတ်ကျင့်ရှိး မြတ်အမျိုး။

ရ

၁။ ရာဂတရား မေတ္တာယောင်ယောင် လုညွှေဖြားဆောင်။
 ၂။ ရာဇ်တေးလွှတ်ကေလေ့ သီတေးကကမလွှတ်။
 ၃။ ရာဇ်တေးကြီး ပြီးလိုမလွှတ်။
 ၄။ ရာဇ်တေး လွှတ်နှင့်ခဲ့။
 ၅။ ရာဇ်တေးအိုး ဒုတ်နှင့်ထိုး။
 ၆။ ရာသီမပိုင် ဆီးမကိုင်ကျား။
 ၇။ ရာသီမသီ ပန်းနှုန်းညီး။
 ၈။ ရာသီအလိုက် ဆီးကိုတိုက်။

ရ

၁။ ရီကောင်းသောက်ချင် ကျိန်းတိုင်းကိုဝင်။
 ၂။ ရီကန်တန်ဆာ တံငါးလက်သုံး။
 ၃။ ရီကိုချက်လို့ အဖတ်မတင်။
 ၄။ ရီကိုခွက်လို့ ကြောင်းမထင်။
 ၅။ ရီကိုမပြင်ခင် လောပင့်ရေး။
 ၆။ ရီကိုမပြင်ခင် သားမရခင် ပုံချက်ဆင်(ပုံချက်ရက်)။

၇။ ရီကြိုင်ရာ မြှက်နှံရာ။
 ၈။ ရီကြောင့် ညွှန်ဖြစ်။
 ၉။ ရီချမှုများသောက်ချင် ဆောင်းခါလာလတ်။
 ၁၀။ ရီငတ်သူ ရီတွင်းလူးကျား။
 ၁၁။ ရီစီးကမ်းပြီ။
 ၁၂။ ရီစီးတစ်ခါ ရီသာတစ်လုညွှေ့။
 ၁၃။ ရီစုန် ဖောင်မျိုး။
 ၁၄။ ရီတိမ်မှာနစ်တေး။
 ၁၅။ ရီတိမ်မှာ နစ်လို့သီး။
 ၁၆။ ရီတွင်းကျား လိပ်ပိုင်။
 ၁၇။ ရီနစ်သူ ဝါးထိုးကူး။
 ၁၈။ ရီနှုန်းပြီ ဖက်နန်းမြှက်။
 ၁၉။ ရီနိမ့်ရာစီး မီးထိုးရာလောင်။
 ၂၀။ ရီနိမ့်ရာစီး အကြောသင့်ရာအိုး။
 ၂၁။ ရီပတ်မှာ ငါးပတ်ဖမ်းရောပိုင်။
 ၂၂။ ရီပြင်မှာ စာရွှေး- ရောပိုင်။
 ၂၃။ ရီပြင်မှာ သောင်တင်။
 ၂၄။ ရီမပြည့်ရေအိုး ရောင်ရှင်ခတ် (ဘောင်ဘင်ခတ်)။
 ၂၅။ ရီမပြင်ခင်ကပင် လောပင့်ရေး။
 ၂၆။ ရီမနောက် ကြာမစုတ်။
 ၂၇။ ရီမရောက် ကြာမပေါက်။
 ၂၈။ ရီမလှုပ် ကြာမစုတ်။
 ၂၉။ ရီမဟိုကေ အိုးခွက်ကို မာန်ပါ။
 ၃၀။ ရီမဟိုပဲ ကြာမြင့်။
 ၃၁။ ရီမဟိုပဲ စောက်နက်တေး။
 ၃၂။ ရီမဟိုပဲ စောက်နက်တေး ပစ္စည်းမဟိုပဲ ဂုဏ်မောက်တေး။
 ၃၃။ ရီမဟိုရာမှာ ချီးကိုင်မိုး
 (ရီမဟိုသောကန် အဆံမဟိုသောစပါး တရားမဟိုသောမင်းမျိုး ဆီးကောင်း မသိသောစီး ခုံးရောက်ရာလားတတ်သော စိုး။)
 ၃၄။ ရီမဟို အိုးခွက်ကိုမာန်ပါ။

၃၂။ ရီများရာ မိုဟ်းလိုက်လိုခြား
 ၃၆။ ရီများ ရီနိုင် မီးများ မီးနိုင်။
 ၃၇။ ရီများလို ငါးမသီ။
 ၃၈။ ရီမျိုးတုံး မဆယ်ကောင်း။
 ၃၉။ ရီမျိုးထင်းတုံး အသုံးမကျု။
 ၄၀။ ရီမြင့်မှ လောပင့်ရေ။
 ၄၁။ ရီမြင့်ကေ ကြာလည်းမြင့်။
 ၄၂။ ရီမြင့်ကြာမြင့် အသွင်မြင့်ကျွန်းတင်။
 ၄၃။ ရီမြင့်တုံး ကြာမြင့်တုံး။
 ၄၄။ ရီမြိုင်တစ်ခါ ရီပေါ်တစ်လှည့်။
 ၄၅။ ရီမှာလောင်းလော်လို ကြောင်းမပေါ်။
 ၄၆။ ရီမှာအဆုံး ကုန်းမှာ အဝက်။
 ၄၇။ ရီမှာအရှုံးမဟို မင်းမှာအမျိုးမဟို။
 ၄၈။ ရီလာမြောင်းပီး။
 ၄၉။ ရီလိုက်မြိုလိုက်။
 ၅၀။ ရီလိုက် မြိုလိုက် ပေါင်းသင်လိုက်။
 ၅၁။ ရီလိုက် မြိုလိုက် သီးနှံလိုက်။
 ၅၂။ ရီလိုက် လီလိုက် ရွှေကိုတိုက်။
 ၅၃။ ရီသာတစ်လှည့် ဆီတစ်လှည့်။
 ၅၄။ ရီဟိုကေ ငါးဟိုရေ။
 ၅၅။ ရီဟိုတိုင်း ကြာမပေါ်။
 ၅၆။ ရီအလိုက် ကြာအလိုက်။
 ၅၇။ ရီအလိုက် ငါးအလိုက်။
 ၅၈။ ရီအလိုက် လီအလိုက်။

ရိုး

၁။ ရိုးလာဝတ်လာ။

ရ

၁။ ရူရူပင်ပင် ချစ်ကျမ်းဝင်။

ရဲး

၁။ ရဲးကွန်းဆောင် ဝယောင်စား
 ၂။ ရဲးကွန်းဆောင်လို လူတပ်နားမှာ ချီးစိုက်။
 ၃။ ရဲးကွန်းဆောင်လို အီမိုးမှာချီးစိုက်။
 ၄။ ရဲးချင်ဆီရဲး မောင်ဘုန်းအောက်က။
 ၅။ ရဲးစားသွာပ်စား။
 ၆။ ရဲးယောင်မဟုတ် သွာပ်ယောင်မဟုတ် (ခလှပ်လှပ်)။
 ၇။ ရဲးရေဆို ထကချင်။

ရဲ့

၁။ ရဲကေကြံ ကြောက်ကေပြန်။
 ၂။ ရဲကေမင်းဖြစ်။
 ၃။ ရဲကေလေ့မသီ သီကေလေ့ အပါယ်မလား။
 ၄။ ရဲရေကျား ခုတ်မှာကျရေ။

ရည်း

၁။ ရည်းစားကိုလိမ့် လင်ကိုကျို့န်း။
 ၂။ ရည်းစားတစ်ထောင် လင်တစ်ယောက်။
 ၃။ ရည်းစားတစ်ရာ လင်ယှာတစ်ယောက်။

ရယ်

၁။ ရယ်စားငိုစား။
 ၂။ ရယ်တစ်ခါ ငိုတစ်လှည့်။

- ၃။ ရယ်ရာနောက်က ငိုရာပါ။
 ၄။ ရယ်လည်းရယ် ငိုလည်းငို။
 ၅။ ရယ်လည်းရယ်ဖွဲ့ ဝမ်းပန်းမသာ။
 ၆။ ရယ်လွှာယ်က ငိုလွှာယ်။
 ၇။ ရယ်လျှင်အသက္ကယ်၊ လားလျှင်အလှမ်းကျယ်။
 ၈။ ရယ်လျှင်ထောင်တန်သောစကား ပေါ့ပျက်။
 ၉။ ရယ်အားထက် ငိုအားသန်။

ရော

- ၁။ ရောဂါတစ်ချက် ဆီးတစ်ခွဲက်။
 ၂။ ရောရာ- ရောရေ မနော။

 ၃။ ရက်ကောင်း နိုသာ တန်လ်ာ။
 ၄။ ရက်ကန်းရှယ်- ရှယ်လို့။
 ၅။ ရက်ခြည်ထက် ခြုပ်ခြည်များ။
 ၆။ ရက်စက်ပြီးမှ နောင်တရာ။
 ၇။ ရက်စက်မှ ဘုရားဖြစ်။
 ၈။ ရက်စက်မှ ရာဇာ၊ ရာဇာမှ မင်းဖြစ်။
 ၉။ ရက်ထားမက္ကလာ မိုယ်းရွာစွာနှင့် အဆင်သင့်။

ရင်

- ၁။ ရင်ချင်းဟပ် လိုင်ချင်းယှက် (နဲ့)။
 ၂။ ရင်ခိုင်တို့မှ သတ္တိပြု။
 ၃။ ရင်လောက်တင်မှ ခါးလောက်ကျား။
 ၄။ ရင်လွှာတော်က ကုန်းမလွှာတော် ကုန်းလွှာတော်က ရင်မလွှာတော်။
 ၅။ ရင်သိုးဟူက ချစ်မဝ။

ရင်း

- ၁။ ရင်းဖြတ်ဖျားဖြတ်။
 ၂။ ရင်းရာ- ရင်းရာ ကလန်မှာ အဆီခြာ(ခါ)။
 ၃။ ရင်းရာ- ရင်းရာ စားတော်ခေါ်။
 ၄။ ရင်းရာ- ရင်းရာ သွီးနီးရာ။

ရစ်

- ၁။ ရစ်ခတ် စောင်းခတ်။
 ၂။ ရစ်ချင်ဆီရစ် မေမကြိုက်။

ရိုင်

- ၁။ ရိုင်နှင့်တန်ရိုင် ပုံတန်နှင့်တန်ပုံတ်။

ရိုင်း

- ၁။ ရိုင်းပြ စိုင်းပြ မပြုလုပ်ရာ။
 ၂။ ရိုင်းရိုင်းစိုင်းစိုင်း မကိုင်းရိုင်းရာ။

ရောက်

- ၁။ ရောက်မခေါ်လို့မထူး မောက်မခေါ်မှ ထူး။
 ၂။ ရောက်မလက်ခြင်းကို မိုးကာကပင် သိယက်(ယင့်)။
 ၃။ ရောက်မလှရှုံးနှုံးတ်ခမ်းဆီး နှုံးတ်ကမတတ်ပါးကတတ်။
 ၄။ ရောက်ရောက်ချင်း ဆောက်နှင့်ထွင်းး။
 ၅။ ရောက်ရောက်ချင်း ဖရဲသီးကို လုံးပြတ်သွင်းး။

ရောင်

၁။ ရောင်ရင်ဖင်မှာ ပန်ဇင်းငြက်ဝင်ရောဂါး။

ရောင့်

၁။ ရောင့်ရဲမှ တင်းတိမ်။

၂။ ရောင့်ရဲမှ တင်းတိမ် တင်းတိမ်မှ တော်တန်။

၃။ ရောင်းရင်းငယ်ပေါင်း မိတ်ဆွဲဟောင်း။

ရှုပ်

၁။ ရှုပ်ကိုဂေါင်းမဆောင်ကော့ စပ်ကိုအလယ်က မထမ်းကော့။

ရှိပ်

၁။ ရှိပ်ခြည်ဆယ်ပါး တစ်ပါးမသိ။

ရှုပ်

၁။ ရှုပ်ကပျားသကာ စိတ်ကခါးတမာာ။

၂။ ရှုပ်ချောလျက် အကျင့်ပျက်။

၃။ ရှုပ်ချောလျက် အကျင့်ပျက် လူဖြစ်လျက်မသိခက်။

၄။ ရှုပ်ဆီးလို ရွှေမကျော် လူဆီးမှုရွှေမကျော်။

၅။ ရှုပ်ချိုးသော်လည်းအမျိုးက ရှိနှိန်းဆက်။

၆။ ရှုပ်နာမ်နှစ်ပါး မခွဲခြား။

၇။ ရှုပ်မလူစွာ ပစါနမဟုတ် ပညာသာပမါန။

၈။ ရှုပ်မလူသူ ကဲ့ရဲ့ပူး။

၉။ ရှုပ်မှုတစ်မူ ဟန်မှုတစ်ခြား။

၁၀။ ရှုပ်ရည်ချောလည်း အပေါက်အခေါင်း လူဗူးတောင်း။

၁၁။ ရှုပ်ရည်ချောလျက် အကျင့်ပျက်။

၁၂။ ရှုပ်လူတိုင်း စိတ်မလှု။

၁၃။ ရှုပ်လူတိုင်း ပညာမရာ။

၁၄။ ရှုပ်လူ ဒုက္ခာ။

၁၅။ ရှုပ်သီးက ကလို့။

ရန်

၁။ ရန်ကိုဆို အဖြူသွီး။

၂။ ရန်ကိုရန်ချင်းဆိုင် လောင်းကိုလောင်းချင်းပြိုင်။

၃။ ရန်ကိုရန်ချင်းမတု့ရာ။

၄။ ရန်ကိုဝယ်ဖို့မလို့။

၅။ ရန်စကိုတို့စို ချစ်စကိုရှည်စိုး။

၆။ ရန်တု့မပြန်သူ မြတ်မွန်။

၇။ ရန်တု့မမူ ရန်မပြု။

၈။ ရန်မလို ရန်ပြု ရန်လိုရန်ပိုး။

၉။ ရန်လိုကေ ရန်ပိုးရော့။

၁၀။ ရန်သူတစ်ယောက် ဘေးဒဏ်ရောက်က ဝမ်းမြောက်ထင်စွာမပြုရာ။

ရမ်း

၁။ ရမ်းပြဆားလောင်း မောက်တော်ဦး။

၂။ ရမ်းပြစ်နဲ့ အချမ်းသည်း၊ အမ်းနှုန်းလက် အသက်ထွက်။

၃။ ရမ်းလိုပန်းလို မှုတ်လိုရောင်လိုး။

ရန်း

၁။ ရန်းနိုင်မှလွှတ်း။

၂။ ရန်းနိုင်မှလွှတ်း ဖြုတ်နိုင်မှပြတ်း။

၃။ ရန်းနိုင်လွှတ်း သံသရာဝါး။

၄။ ရန်းလိုမလွှတ်း သံသရာဝါး။

ရ

၁။ ရိုသီလေးစား အကျိုးပွား။

ရိုး

- ၁။ ရိုးကေဝတ် ဆိုးကေသတ်။
 ၂။ ရိုးသားစားမကုန်။
 ၃။ ရိုးရာကိုလည်း မဖျက်ရ ဆန်းတိုင်းလည်း မလိုက်ရ။
 ၄။ ရိုးရင်းမိတ်ဆွဲ ကြီးပေါင်းလေ။
 ၅။ ရိုးရိုးနှင့် ဆန်း။
 ၆။ ရိုးရိုးနှင့် ကြက်သူခိုးကြီး။
 ၇။ ရိုးလွန်းကေနှင့် ဆိုးလွန်းကေ ထောင်ကျုံ။
 ၈။ ရိုးလွန်းက အ ဆိုးလွန်းက ထောင်ကျုံ။
 ၉။ ရိုးလွန်းက (သူများ) အရှုံးမြင်။
 ၁၀။ ရိုးလွှင်တစ်သက် ဆိုးလွှင်တစ်ချက်။

ရွှေ

- ၁။ ရွှေကဆီးသမကို ရွှေသားအသုံးမချုပ်။
 ၂။ ရွှေကောင်းရွှေကောင်းလို့ မျက်လုံးရာနှစ်လုံး။
 ၃။ ရွှေကိုလွန်လို့ ရွှေကိုတိုက်။
 ၄။ ရွှေသွေ့မကောင်း ရွှေမကောင်း။
 ၅။ ရွှေသွေ့မကောင်း ရွှေမကောင်း အိမ်သွေ့မကောင်း အိမ်မကောင်း။
 ၆။ ရွှေနားကဘူရား ရွှေသားမရှိသီး။
 ၇။ ရွှေနားကမြေက ရွှေနားမစား။
 ၈။ ရွှေဘုံးကွမ်းအိတ်။
 ၉။ ရွှေဘုံးလယ်မြို့ စည်းကမ်းမဟို။
 ၁၀။ ရွှေပျက်မှာ အိမ်မဆောက်ကော်။
 ၁၁။ ရွှေမြင်တိုင်းလည်း ပညာယှုံမဟို။

၅၃၇

ရွှေ

- ၁။ ရွှေ့စုလိုပဲရ ချပ်ဖြစ်မှ ချမ်းသာမှ ကြွယ်ဝါ။
 ၂။ ရွှေကျင်ပြန်စ တပေါင်းလာ။
 ၃။ ရွှေကုန်း သစ်သီး။
 ၄။ ရွှေကွွင့်လီတိုက် ဖြားသင့်ခိုက် (လိုက်)။

ရွှေ

- ၁။ ရွှေ့စုလိုပဲရ ချပ်ဖြစ်မှ ချမ်းသာမှ ကြွယ်ဝါ။
 ၂။ ရွှေ့စုလိုပဲရ ချပ်ဖြစ်မှ ချမ်းသာမှ ကြွယ်ဝါ။
 ၃။ ရွှေ့စုလိုပဲရ ချပ်ဖြစ်မှ ချမ်းသာမှ ကြွယ်ဝါ။

ရွှေ

- ၁။ ရွှေ့စုလိုပဲရ ချပ်ဖြစ်မှ ချမ်းသာမှ ကြွယ်ဝါ။
 ၂။ ရွှေ့စုလိုပဲရ ချပ်ဖြစ်မှ ချမ်းသာမှ ကြွယ်ဝါ။
 ၃။ ရွှေ့စုလိုပဲရ ချပ်ဖြစ်မှ ချမ်းသာမှ ကြွယ်ဝါ။
 ၄။ ရွှေ့စုလိုပဲရ ချပ်ဖြစ်မှ ချမ်းသာမှ ကြွယ်ဝါ။
 ၅။ ရွှေ့စုလိုပဲရ ချပ်ဖြစ်မှ ချမ်းသာမှ ကြွယ်ဝါ။
 ၆။ ရွှေ့စုလိုပဲရ ချပ်ဖြစ်မှ ချမ်းသာမှ ကြွယ်ဝါ။
 ၇။ ရွှေ့စုလိုပဲရ ချပ်ဖြစ်မှ ချမ်းသာမှ ကြွယ်ဝါ။
 ၈။ ရွှေ့စုလိုပဲရ ချပ်ဖြစ်မှ ချမ်းသာမှ ကြွယ်ဝါ။
 ၉။ ရွှေ့စုလိုပဲရ ချပ်ဖြစ်မှ ချမ်းသာမှ ကြွယ်ဝါ။
 ၁၀။ ရွှေ့စုလိုပဲရ ချပ်ဖြစ်မှ ချမ်းသာမှ ကြွယ်ဝါ။
 ၁၁။ ရွှေ့စုလိုပဲရ ချပ်ဖြစ်မှ ချမ်းသာမှ ကြွယ်ဝါ။

ချေ

- ၁။ ချေလားဝါးကြီးရေ သံလားသားလှရေ။
 ၂။ ချေတေဝါးကြီး ဆုံးရေသားလှ။

ဂုံ

- ၁။ ချုံက ချုံရေ- မကြောက်။
 ၂။ ချွဲ့ယ်ညစ်ညား မစင်စုထက် အထူးယုတ်မှာ လူမိစ္စာကို ယောင်ကြုံရာ။

ချိန်

- ၁။ ချိန်(လွန်) ရေပန်း အနံပြုယ်။
 ၂။ ချိန် (လွန်) ရေပန်း ဘုရားတင်မရာ။

ရှား

- ၁။ ရှားပင်အိုလီ အနှစ်ပြည့်လီ။
 ၂။ ရှားရှားကားကား တထပ်စားကြွားချင်။

ရှိ.

- ၁။ ရှိုကထုံးဟောင်း မပယ်ကောင်း။
 ၂။ ရှိုကန္တားဖြောင့်ဖြောင့်လားကေ နောက်ကန္တားလည်း ဖြောင့်ဖြောင့်လားရေ။
 ၃။ ရှိုကိုတတောင်ကြည့်ကေ နောက်ကိုတလဲကြည့်။
 ၄။ ရှိုကိုတစ်တောင်တိုးကေ နောက်ကိုတလဲဆုတ်။
 ၅။ ရှိုကိုတိုးတင်းပုတ် နောက်ကိုဆုတ် စူးခလုတ်။
 ၆။ ရှိုခိုးပါယင့်ဆိုပြီး လက်သီးပြီး
 ၇။ ရှိုခိုးပါယင့်ဆို အငြိုးမပျောက်။
 ၈။ ရှိုခြားကေ နောက်လည်းခြား။
 ၉။ ရှိုဆောင်နောက်လိုက် အသင့်ဖြစ်။

ရှု

- ၁။ ရှုတိုင်းယဉ် ဆင်တိုင်းလှု။

ရှည်

- ၁။ ရှည်ကေဖြတ် တို့ကေစပ်။
 ၂။ ရှည်လိုကေစပ် တို့လိုက ဖြတ်။
 ၃။ ရှည်လျှင်စပ် တို့လျှင်ဖြတ် ကျပ်လျှင်သပ်ခတ်။

ရှုံး

- ၁။ ရှုံးလည်းလျောက်သာ ပျားလည်းစွဲသာ။

ရှက်

- ၁။ ရှက်စသေ့နှင့် အရီးခေါ်။
 ၂။ ရှက်စနီးနှင့် ကျွန်းမကို ယိုးထည်း။
 ၃။ ရှက်တေဆို ပေါင်ကိုလှန်ပြီး
 ၄။ ရှက်တေဆို ရှိုကိုတိုး။

- ၅။ ရှုက်ဖွယ်ကင်းမဲ့ လူဝက္ခ။
၆။ ရှုက်အားသျောနှင့် ဘာအီခေါ်။

ရင်

- ၁။ ရှင်ဘူရင်ချိုး (ချေး) ငိုက္ခိုးသိန်း
၂။ ရှင်ဘူရင်စားဖို့စွာ ဆင်းရဲသား ပူးပင်ရ။
၃။ ရှင်မပြုခင် လူထွက်ချင်။
၄။ ရှင်ရိုးထက် နာရီးခက်။
၅။ ရှင်လျှက်သီ သီလျှက်ရှင်။
၆။ ရှင်သူပိုးမှ သီသူရ။

ရုံး

- ၁။ ရုံးတုံးမြတ်တုံးကစားကုန် မယုံလျှင်စမ်း ပြောကျလမ်း။

ရှိ

- ၁။ ရှိုးရာဆိုကေ ဖျာကမထား
၂။ ရှိုးက ငိုကဲထက် လူအကဲခတ်ရန်ခဲ့
၃။ ရှိုးကောင်းက အထုခဲ့ တပည့်ကောင်းက အဆုံးအမခဲ့
၄။ ရှိုးကောင်း အရောင်တင်ဖို့ မလို့
၅။ ရှိုးကျောင်းပြောင်ပြောင် ဝမ်းခေါင်ခေါင်။
၆။ ရှိုးကျောင်းပြောင်ပြောင် ဝမ်းဟောင်ဟောင်။
၇။ ရှို့ငိုအကဲ ပန်းထိမှုသီ။
၈။ ရှို့ငိုအကဲ ပန်းသဲမသီ။
၉။ ရှို့စင်လည်းညစ် ကြီးလည်းမဖြစ်။
၁၀။ ရှို့စင်အစစ် ဖယောင်းဖြစ်။
၁၁။ ရှိုးတောင်မှာနား ရှိုးကျိုး ငိုးတောင်မှာနား ငိုးကျိုး။
၁၂။ ရှိုးထုပ်ကိုခိုး သဲထုပ်နှင့်ကျား။

- ၁၃။ ရှိုးထုပ်လို့ကောက်ခါမှား သဲထုပ်နှင့်ပြား။
၁၄။ ရှိုးနားငောင်းနှင့်ပါးပြောင်ရော်။
၁၅။ ရှိုးနှင့်ခဲ့ ဂေဟေစပ်မရာ်။
၁၆။ ရှိုးနှင့်တို့ခြားစီ။
၁၇။ ရှိုးနှင့်ရိုးနှင့်မြို့နှင့်လို့။
၁၈။ ရှိုးပန်းတူ ငိုးပန်းပြောက်။
၁၉။ ရှိုးဖုံးသီးစားလို့ ချိုးဝါရော်။
၂၀။ ရှိုးဖုံးခေါင် ဖော်ကိုတဲ့ ပွားမီးဗျာယ်။
၂၁။ ရှိုးဖြစ်။
၂၂။ ရှိုးမဟိုရော် လူမရှိသီ။
၂၃။ ရှိုးလည်းမဖြစ် ငိုးလည်းမဖြစ်။
၂၄။ ရှိုးလောင်ပွန်းမှာ ခိုးသီးဖြန်းရော်။
၂၅။ ရှိုးလမ်းငိုးလမ်းဖောက်။
၂၆။ ရှိုးလုံးအောင်ခေါ်လို့မထူး ချိုးလုံးအောင်ခေါ်မှုထူး။
၂၇။ ရှိုးသမင်းကောကွာက် မင်းကြီးတာကတွက်။
၂၈။ ရှိုးဟိုမှ အမျိုးတော်ချင်။
၂၉။ ရှိုးဟိုရှိုးပါး ငိုးဟိုငိုးပါး။
၂၁။ ရှိုးအကြောင်းကို ဖယောင်းသီ လူအကြောင်းကို ပေါင်းမှုသီ။
၂၂။ ရှိုးအိုးလည်း လိုချင် မျက်စိလည်းပွင့်ချင် သားလည်း ရှင်ချင်။

၈

၈

- ၁။ လကောင်းနည်းတူ သံပူရည်နှင့်တိုက်။
 ၂။ လကိုလွှန်ခြုံ၊ ကြယ်ပျော်။
 ၃။ လကွုယ်ထက် မိုက်တော်မဟို။
 ၄။ လကွုယ်ထက် မိုက်တော့လူ။
 ၅။ လကွုယ်သိုင်ခေါင် မိုးမောင်ဥမှုင်။
 ၆။ လတပိုးတွဲ ရထားဆွဲ။
 ၇။ လ ပ-ဂဏန်း။
 ၈။ လပ ရောင်နှင့် အရောင်ခတ် (ဟပ်)။
 ၉။ လမုံးသီး ပွဲးခါယူ။
 ၁၀။ လသာတုံး ပိုင်းငင်။
 ၁၁။ လသာတုံး ပိုင်းငင်၊ နိုပူတုံး စပါးလှမ်း။
 ၁၂။ လသာသည်ခိုက် မအိပ်ခင် ပိုင်းငင်လိုက်။
 ၁၃။ လသီး လကွုယ် တွဢ္ဗီလည်။

၉

- ၁။ လာကေ သွားကေဟပ်။

လား

- ၁။ လာချင်ကေနီး၊ မလာချင်ကေ ဝီး။
 ၂။ လာမည့်ဘေးကြီး အဝီးကတားဆီး။
 ၃။ လာမည့်ဘေးကြီး အဝီးကမြင် အသက်ရှုင်။
 ၄။ လာမည့်ဘေးကြီး အဝီးက (ယောင်) လွှတ်မြောက်အောင်။
 ၅။ လာရာလာလတ် အဖိုးသွင်မှာ အထုပ်ပြတ်။
 ၆။ လာသမျှသိပ် ဘကြီးအိတ်။

- ၁။ လားကေအရိပ်ပါ ပြောကေအခိုပ်ပါ။
 ၂။ လားတိုင်းကျိုးမဟို၊ ပြောတိုင်း ဒေါမစိုး။
 ၃။ လားတိုင်းမခိုင်းရဲ ခိုင်းတိုင်း မလားရဲ။
 ၄။ လားတုံးခါခါ လာတုံးခေါက်ခေါက်။
 ၅။ လားဖန်စောက်စောက် ခရီးရောက်။
 ၆။ လားဖန်မှား ကြောင်းလမ်းတွင်။
 ၇။ လားရာတိုင်း ဉာဏ်ပညာ။
 ၈။ လားရာတိုင်းမှာ မောင်ကြီးပါ။
 ၉။ လားရာတိုင်းမှာ မောင်စံဖော် ဝတမ်းပေါ်ရော်။
 ၁၀။ လားရာလားရေ စိတ်မကြည်။
 ၁၁။ လားရာလားရေ အာလည်း(မှုန်း)မသိ။
 ၁၂။ လားရေခို့ယင့် နောက်ဆုတ်ယင့်။
 ၁၃။ လားရေနွေားကို ဖိတွန်း။
 ၁၄။ လားရေ-- လားရေ ကူတုံးဆိပ်မှာ ငုတ်စုတ်စုတ်။
 ၁၅။ လားရင်း အဆင်သင့်။
 ၁၆။ လားလီရာမှာ ကြောင်နှံသာ။
 ၁၇။ လားသာလား မမြှေားစီကော့။
 ၁၈။ လားသွားမနီ လူသံခြီး။

၃။

- ၁။ လီစိန့်ရွက်တိုက် ဖြားသင့်ခိုက် (လိုက်)။
 ၂။ လီပြင်းမှာ မို့ယ်းပြင်းပါ။
 ၃။ လီပို့ရွင့်ရာ ဖျောဆီးဟပ်ပါ။
 ၄။ လီလာရွက်လိပ် လီတိတ်ရွင့်ဖွင့်။
 ၅။ လီလိုက်ဖြားလိုက် ရွက်ကိုတိုက်။
 ၆။ လီလိုက်ရာမှာ ထပ်နဲ့ပါ။
 ၇။ လီလိုက်ရာမှာ ဖျောဆီးဟပ်ရွင့် ရွင့်လို့။
 ၈။ လီလုံးမှာပိုင် လူမှုတ်မှုတင်း၊ လူအဖျင်း။
 ၉။ လီသင့်ဖြားသင့် ရွက်ကိုဖွင့်။
 ၁၀။ လီလည်ရာမှာ ခီးပါ။

၄။

- ၁။ လုစား ခိုက်စား (တိုက်စား)။

၅။

- ၁။ လူပြည်စောင့်ထိန်းတရား၊ နှစ်ပြည်ဘုန်းသိကြားး။
 ၂။ လူပြည်နှစ်ပြည် တလဲးလဲး။
 ၃။ လူပြည်မှာ ခြေရာပေါ်ရေား။

၆။

- ၁။ လူကကျမ်းတတ် အမိသတ်။
 ၂။ လူကငဲတောင်းစား၊ န္တားကအလျားရှည်။
 ၃။ လူကဆင်းရဲသား၊ န္တားက အလျားရှည်။
 ၄။ လူကတာဝါဖြစ်ယင့် အသက်မလောက်။
 ၅။ လူကမြင်း ဘေးဒဏ်သင့်။

- ၆။ လူကလူကိုမယုံ၊ ကိုယ်ကဒ္ဒားကို မယုံ။
 ၇။ လူကလူယင့် စိတ်ကောက်တော့ န္တားကလူယင့် ပြုတို့ရေား။
 ၈။ လူကအာဆွဲး စိတ်ထားကြီးး။
 ၉။ လူကောင်ဖုတ် ငှုတ်စုတ်ထရောဂိုင်း။
 ၁၀။ လူကောင်းကေားသကောင်းး။
 ၁၁။ လူကောင်းကောသကောင်း၊ တောာကောင်း၊ ကေဝဒေါင်း (ဥဒေါင်း)။
 ၁၂။ လူကောင်းကောသကောင်း၊ ပါးကောင်းကေားတောင်း။
 ၁၃။ လူကောင်းနန်းလူဆိုး၊ မပေါင်းရှိုး။
 ၁၄။ လူကောင်း မကောင်း ငွေ့နှုန်းပေါင်းမှုသိုး။
 ၁၅။ လူကောင်း မကောင်း ပေါင်းမှုသိုး ဆန်ကောင်း မကောင်း တောင်းမှုသိုး။
 ၁၆။ လူကောင်းလူဆိုး ပေါင်းရှိုးမဟိုး။
 ၁၇။ လူကောင်းသူကောင်း ကြိမ်နှာမောင်း။
 ၁၈။ လူကိုခစ်တော့ ကျွန်းရှုပ်ပေါက်တေား။
 ၁၉။ လူကိုတရားချု ကိုယ်ကမကျုံး။
 ၂၀။ လူကိုပင်ယုံကေလေ့ ကံကိုမယုံရှုံး။
 ၂၁။ လူကိုပြောဖို့ဆိုး စုန်းကျကျလို့။
 ၂၂။ လူကိုပြောဖို့ဆိုး လျှောထမ်းယမ်းနန်း။
 ၂၃။ လူကိုပြောအတားမဟိုး ကိုယ့်ကိုပြော အုံစိစိုး။
 ၂၄။ လူကိုမကောင်းကြုံမိ ဘေးရန်ထိုး။
 ၂၅။ လူကိုမကောင်း မကြုံကောင်း။
 ၂၆။ လူကိုမကောင်း မကြုံကောင်း၊ ကိုယ့်ထက်မှာပင် ရာရှိုဝင်း။
 ၂၇။ လူကိုမကောင်း မကြုံကောင်း၊ ကြုံမြို့ချေက ဘေးသင့်စွဲး
 (လူကိုမကောင်း မကြုံကောင်း၊ မကောင်းကိုယ်တွင် ကိုယ့်ရင်တွင်းမှာ ပြီးလို့ဝင်း)
 ၂၈။ လူကိုမကောင်း မကြုံကောင်း၊ မကောင်းကိုယ်တွင် ကိုယ့်ရင်တွင်းမှာ ရာရှိုဝင်း။
 ၂၉။ လူကိုမနာလို့ ကိုယ့်မှာအကျိုးမဟိုး။
 ၃၀။ လူကိုမနိုင် ဆံထဲးကိုကိုင် (ဆွဲး)။
 ၃၁။ လူကိုမမြင် သွေးကိုကုန်းတိုက်။
 ၃၂။ လူမြို့က်ကိုရှောင်း၊ လူလျောင်ကို ခါး။
 ၃၃။ လူကိုယုံကေလေ့ စကားကိုကုန်းစ်ယောင် မပြောရာ။

- ၃၅။ လူကိုယ့်ကေ လူယုံသတ်က သက်သီရ။
 ၃၆။ လူကိုရည်စုံ ကိုယ့်ဖင်ပြု။
 ၃၇။ လူကိုလူချင်းကြည့် ရယ်ဖွဲ့ဖြင်း။
 ၃၈။ လူကိုလူချင်းရင်း ဒိုကိုင့်ချင်းရင်း။
 ၃၉။ လူကိုအခါန် မစောင့်ဆိုင်းနှင့်။
 ၄၀။ လူကိုအပြစ်ရှာ ကိုယ့်မှာအနာနနဲ့။
 ၄၁။ လူကိုအမှုကြည့် ကြက်ကိုအခြားကြည့်။
 ၄၂။ လူကိုယ်ခန္ဓာ ပန်းပမား။
 ၄၃။ လူကျယ်တင်ပြန် တမတ်တန်။
 ၄၄။ လူကျယ်သတ်ခဲ့ ဖိုးမတန်။
 ၄၅။ လူကျင့်မကျင့် ခိုးကျင့်-ကျင့်။
 ၄၆။ လူကိုး တက်ကိုး လောင်းအဆိုး။
 ၄၇။ လူတွားမဝင် ပွဲပြင်မပြု။ လူချော်။
 ၄၈။ လူကြီးကေမိုက်တေ ယောင်ကြီးကေ ငိုက်တေ။
 ၄၉။ လူကြီးကေ မျောက်ထိုး။
 ၅၀။ လူကြီးဆိုးကေ ပြနိုင်ခဲ့ အသျော်ဆိုးကေ ပြရန်လွယ်။
 ၅၁။ လူကြီးတိုင်း အရာမရောက်။
 ၅၂။ လူကြီးတိုင်း အရာမရောက်၊ သစ်ပင်ကြီးတိုင်း အသုံးမဝင်။
 ၅၃။ လူကြီးထက် လူသျောတင်း။
 ၅၄။ လူကြီးရှုကေရယ်ရေး လူသျောရှုကေငိုးရေး။
 ၅၅။ လူကြီးအမှုက် ပြင်မထွက်။
 ၅၆။ လူကြီးအရာ လူငယ်ကိုးး။
 ၅၇။ လူကြီးအရာ လူငယ်ကိုးး အရီးမလှု။
 ၅၈။ လူကြုံပျက် အပြောခက်။
 ၅၉။ လူကြောက်လျဉ်းအောက် မခိုးသာ။
 ၆၀။ လူကြုံးကို နတ်ကြုံးမနိုင်း။
 ၆၁။ လူကြုံးနှင့် နတ်ကြုံး၊ နတ်ကြုံးနှင့် ပတ်ကြုံး။
 ၆၂။ လူချိုးကို ကိုယ့်တင်မှာသုတ်တေ။
 ၆၃။ လူချိုးနှင့် ဝက်မွဲးစပ်တေ။
 ၆၄။ လူချိုးကမဟုတ် နတ်ချိုးရာ။

- ၆၅။ လူချိုးသာနဲ့ ကိုယ့်ချိုးမန်း။
 ၆၆။ လူသျောတက် လူကြီးည်း။
 ၆၇။ လူချင်းတူကေလေ့ ပညာချင်းမတူ။
 ၆၈။ လူချင်းတူကေလေ့ အမူချင်းမတူ။
 ၆၉။ လူချင်းတူကေလေ့ အသက်ယူခြားနားး။
 ၇၀။ လူချင်းတူလျက် အပေါင်းခက်။
 ၇၁။ လူချင်းမတူ အကင်းတူ။
 ၇၂။ လူချင်းအတူတူ ကလူတတ်က အသာယူ။
 ၇၃။ လူချိုး စိတ်ကောက်၊ လူဖြောင့် စိတ်တို့။
 ၇၄။ လူငတို့ကို အပြောခက်၊ ဝါးတောင်သူကို အဖမ်းခက်။
 ၇၅။ လူငယ်ကို ခိုင်းစရား၊ ဒါးငယ်ကို ခွတ်စရား။
 ၇၆။ လူစကားနှင့် ဖိုးလားရေး။
 ၇၇။ လူစကားနှင့် ရှိုးညာလုမ်းရေး။
 ၇၈။ လူစွားကို ကိုယ့်စွာလုပ်ရှိုး၊ အသွောက်ယူခါ ငါးမှာတုံးတုံး။
 ၇၉။ လူစွားဆိုလိုချင်းကိုယ့်စွာဆို မပြချင်း။
 ၈၀။ လူစွားနှင့် ဟန်လုပ်တေး။
 ၈၁။ လူစော်သူစော်နံရေပင်။
 ၈၂။ လူစော်ကို အရှင်ခဲ့။
 ၈၃။ လူစွားမောင်းပြာ အရာမဟုတ်သည်၍ သီဆိုးရာ။
 ၈၄။ လူစွားမောင့်းကို ပွဲဝ်ခါမှုသီ။
 ၈၅။ လူဆရာတ်ခရေ အပြောခဲ့။
 ၈၆။ လူဆိုးကိုထား တုံးဆိုးကို တောင်မကျော်ရာ။
 ၈၇။ လူဆိုးကိုယောင် ကျားဆိုးနှင့်တို့။
 ၈၈။ လူဆိုးနောက်က အလင်းလိုက်အပြစ်ဖြစ်း။
 ၈၉။ လူဆိုးနှင့် စွဲ တူမနိုး။
 ၉၀။ လူဆိုးနှင့်ပေါင်းသူ၊ ထပ်တူတလဲလဲ။
 ၉၁။ လူဆိုးနှင့်လူကောင်း ပေါင်းရှိုးမဟို၊ အဖြူနှင့်အမဲ ရောရှိုးမဟို။
 ၉၂။ လူညွှက်ကိုး အပြောခက်၊ စာနားပင်းကို အနှင့်ခက်။
 ၉၃။ လူတော်းဆိုးကိုယ်တော်းပြေား။

- ၉၅။ လူတကြောင်းဆို သူတကြောင်းပြော။
 ၉၆။ လူတပြည် စိတ်တပြည်။
 ၉၇။ လူတရာ ဝါးတရာ။
 ၉၈။ လူတိုးစီ ဝါသနာတစ်ခုစီ။
 ၉၉။ လူတည်ကျင်ကို မခင်လီကော့။
 ၁၀၀။ လူတိုးအပြောခက် လောင်းတိုးအလှုံးခက်။
 ၁၀၁။ လူနိခြေကြား၊ စိတ်နိဝိယျား။
 ၁၀၂။ လူနိတုးကြား၊ စိတ်နိဘုံယျား။
 ၁၀၃။ လူနှင်းကို လူပါးလိမ်း။
 ၁၀၄။ လူနှပ် ချမ်းသာ။
 ၁၀၅။ လူနှပ်နှင့် လူပါး။
 ၁၀၆။ လူနှင့်ပေါင်း ကောက်ညွင်းပေါင်းလည်း မကောင်း။
 ၁၀၇။ လူနှင့်မတူ နတ်နှင့်မမူး။
 ၁၀၈။ လူနှင့်မတူ သူနှင့်မတူ။
 ၁၀၉။ လူနှင့်မတူ အမူသူန်။
 ၁၁၀။ လူနှင့်မတန် မင်းဖြစ်ကြွား။
 ၁၁၁။ လူနှင့်မလောက် မျောက်နှာနှင့်မူးကို (လောက်)။
 ၁၁၂။ လူပိုလိုမသီ တုံးပိုလိုသီ။
 ၁၁၃။ လူပါး ပုံလင်းကျား။
 ၁၁၄။ လူပုံစိတ်တိုး ခြီးပုံရန်လိုး။
 ၁၁၅။ လူပုံစိတ်တိုး လူချိစိတ်ကောက်။
 ၁၁၆။ လူပုံအပြောခက်၊ လို့တိုးအလှုံးခက်။
 ၁၁၇။ လူပက်စက်ကို ရက်ရက်ခွာမှာ ဘေးကင်းစွာ။
 ၁၁၈။ လူပင်ကြီး လူကြီး ပူးသီး။
 ၁၁၉။ လူပင်ကြီး လူကြီးဘိုးသီး။
 ၁၂၀။ လူပင်ကြီး လူကြီးဘိုးသီး လူပင်ငယ် လူငယ်နှစ်ပြည်။
 ၁၂၁။ လူပေါင်းလူဖော် မသင့်တော်က၊ ဓနဉာဏ်၊ ပျက်စီးရာ၏။
 ၁၂၂။ လူပိုနိုက်တုံး ခရမ်းပိုန်ဒါးတုံး။
 ၁၂၃။ လူပျက်စကား လူညွှက်ကြား။
 ၁၂၄။ လူပျက်ဆွမ်းတင်း၊ လချာတင်း။

- ၁၂၅။ လူပျင်းဆီးသာက်၊ န္တားပျင်းသီးပေါက်။
 ၁၂၆။ လူပျင်းလုံးလ တခဲကာ။
 ၁၂၇။ လူပျိုးမယားလိုး အိုးကိုဖောက်။
 ၁၂၈။ လူပျိုးမယားလိုး အိုးကိုဖောက်၊ အပျို့လင်လိုး အိုးကိုမူးကိုမြောက်။
 ၁၂၉။ လူပျိုးအပျို့ဝင်စ ဖော်တတ်မှု။
 ၁၂၁။ လူပြုဆွမ်းတင်း။
 ၁၂၁။ လူပြောစကားနှင့် ခြီးဟောင်ရေး။
 ၁၂၂။ လူပြောစကားနှင့် မြို့ချေစီးလားရေး။
 ၁၂၃။ လူပြောင့်စိတ်တိုး လူချိစိတ်ကောက်။
 ၁၂၄။ လူဖော်ကိုထမ်းမှု ကိုယ့်ဖော်ကိုလူထမ်းမည်။
 ၁၂၅။ လူဖျက်စကား ယုံကြားကအမှား။
 ၁၂၆။ လူဖျောင်းတိုင်း မပျောင်းရာ။
 ၁၂၇။ လူဖြစ်လျက် မသီခက်။
 ၁၂၈။ လူဖြစ်လျက် မသီခက်၊ လူချောလျက် အကျင့်ပျက်။
 ၁၂၉။ လူဗုံးတောင်းကို မပေါင်းလီကော့။
 ၁၂၁။ လူပောနမ်းကို ရှိအိုးပိုးရေပိုင်း။
 ၁၂၁။ လူမက နတ်မမူး။
 ၁၂၂။ လူမကောင်းကို ပေါင်းဖော်မိုး ကြက်ချေခြိမှာ ဆံခြည်ဖြိုး။
 ၁၂၃။ လူမစွမ်းကို နတ်မရေး။
 ၁၂၄။ လူမစွမ်းပြင်း ချီးစွမ်းဖျင်း။
 ၁၂၅။ လူမနာလိုနား၊ ခြီးမနာလိုသွား။
 ၁၂၆။ လူမနာလိုး နတ်မနာလိုး။
 ၁၂၇။ လူမပေါ်ခင် ချီးပေါ်ရေး။
 ၁၂၈။ လူမရယ်ဆန်း။
 ၁၂၉။ လူမရောက်မြင့်မို့ရုံတောင်၊ ခြီးမရောက်အိမ်မိုးခေါင်း။
 ၁၂၁။ လူမသီ ဦးမယား။
 ၁၂၁။ လူမဟုတ် သူမဟုတ်။
 ၁၂၂။ လူမဟုတ် သူ့မဟုတ်။
 ၁၂၃။ လူမင်းဘုံးကြီး နတ်မင်းမန်နိုင်း။
 ၁၂၄။ လူမိုက်ကင်းထူး မိုက်သောသူ အတူမပေါင်းရာ။

- ၁၅၅။ လူမိုက်ကိုနတ်ပြည်ပြ၊ ခီးဖင်ဝကိုမြင်ရ။
 ၁၅၆။ လူမိုက်ကိုနတ်ပြည်တင်၊ မြင့်လို ခုနှစ်ခု။
 ၁၅၇။ လူမိုက်ကိုနှင့်လိုသော်၊ ဖျားယောင်း။
 ၁၅၈။ လူမိုက်ကို ယုံကြသူပေါင်း ပျက်စီးကြောင်း။
 ၁၅၉။ လူမိုက်ကျော်ကြံ ဖိုးမတန်။
 ၁၆၀။ လူမိုက်ကြောင့် ပညာဟိုပျက်စီးရ။
 ၁၆၁။ လူမိုက်တရာ ကဲ့ရဲ့ပါလည်း၊ ပညာဟိုတစ်ယောက်၊ ခီးမွမ်းပျောက်၏
 (လူမိုက်တရာ ချီးမွမ်းပါလည်း၊ ပညာဟိုသူကဲ့ရဲ့မှုကား၊ ထိုသူပိန်ညိုးသတင်းဆိုး၏)
 ၁၆၂။ လူမိုက်နောက်မှ အကြံရ။
 ၁၆၃။ လူမိုက်နှင့် ငိုးအတူမနိုး။
 ၁၆၄။ လူမိုက်နှင့်ပေါင်း လူမိုက်၊ သူတော်ကောင်းနှင့်ပေါင်း သူတော်ကောင်း။
 ၁၆၅။ လူမိုက်နှင့်ပေါင်း အမှုတသောင်း။
 ၁၆၆။ လူမိုက်သားရမ်းကား လူလိမ္မာသားယဉ်ပါး။
 ၁၆၇။ လူမှုန်းမှ အသက်ရှည်။
 ၁၆၈။ လူများကေ ချီးများရေ။
 ၁၆၉။ လူများကေသောင်းသံ ကြက်များကေ ချီးစိန့်။
 ၁၇၀။ လူများချီးနှင့် ဝက်စွဲးစပ်တော်။
 ၁၇၁။ လူများစိတ်ကိုသိလိုမဲ ကိုယ့်စိတ်နှင့်။
 ၁၇၂။ လူများပြောတလာ၊ မယားပြော တည်။
 ၁၇၃။ လူများယောင်ရှုံး၊ ယောင်စွာရာ့။
 ၁၇၄။ လူများယောင်ရှုံး၊ ယောင်စွာရာ့၊ အမောင်တောင်မှုန်း မြောက်မှုန်းမသိ။
 ၁၇၅။ လူများလို ပွဲမစည်း။
 ၁၇၆။ လူများသားသမီးကို ချော်ကေမှုန်ကုန်။
 ၁၇၇။ လူများအပြစ်ကို မြင်ကေပြီး၊ ကိုယ့်အပြစ်ကို မြင်ကေ ဖုံး။
 ၁၇၈။ လူများအပြစ်ကိုရာမြင်ရေ ကိုယ့်အပြစ်ကို မမြင်။
 ၁၇၉။ လူမြင်ကေကြည့်မရ လူမြင်ကေ ခိုးရေ။
 ၁၈၀။ လူမြင်တိုင်း ပညာမဟို၊ တော်မြင်တိုင်း နဲ့သာမဟို။
 ၁၈၁။ လူမြင်တိုင်း မရှိုး၊ ကြံမြင်တိုင်း မချိုး။
 ၁၈၂။ လူမြင်တိုင်းမှုန်း၊ စဆီစွဲန်း။
 ၁၈၃။ လူမြဲကို ကျွဲခေတ်တော်။

- ၁၈၄။ လူမြဲကို ပျားထိုးရေ။
 ၁၈၅။ လူမြဲကို နတ်မြင်ရေ။
 ၁၈၆။ လူမြဲကို သူကောင်းပြု စွဲနှစ်တေကြောင့်ကြုံ။
 ၁၈၇။ လူမြဲ သွားရဲ့။
 ၁၈၈။ လူမြဲနောင်တ ဟိုတတ်စွဲ။
 ၁၈၉။ လူမှုဘန္ဒာတို့၊ စွားမှုဘကုန်းပွဲ့။
 ၁၉၀။ လူမှုဘဝတ်ရောင်၊ လောင်းမှုစပ်ရောင်။
 ၁၉၁။ လူမှုအကျင့် ဘုံဆင့်ဆင့်။
 ၁၉၂။ လူမှုအကြံးခရုမှာ အဆံ့။
 ၁၉၃။ လူမှုအချစ်၊ ကြက်မှုအမြစ်။
 ၁၉၄။ လူမှုအဆုံးအတ်၊ သံမှုအဆုံးအပ်။
 ၁၉၅။ လူမှုအမြိုးကိုချစ်၊ ခိုးမှုအရိုးကို ကြိုက်။
 ၁၉၆။ လူမှုအမြိုး၊ ကြက်မှုအရိုး။
 ၁၉၇။ လူမှုအဝတ်၊ တောင်းမှုအကွပ်။
 ၁၉၈။ လူမှုအဝတ် တောင်းမှုအကွပ် လောင်းမှုအစပ်။
 ၁၉၉။ လူယောင်သူယောင် ကြောင်သီတင်းသုံး။
 ၂၀၀။ လူယုတ်မာကြီးပွား တိုင်းပြည်မကောင်းစား။
 ၂၀၁။ လူယုတ်လူကြမ်း လူသရမ်းကို ပေါင်းဖော်မပြု။ ဝေးကွာမှု။
 ၂၀၂။ လူယုတ်လူစုတ် လူငန်တ်ကို မပေါင်းဖော်ရ သီအပ်စွဲ။
 ၂၀၃။ လူယုတ်ဟိုရာ လူယုတ်လာ။
 ၂၀၄။ လူယုံကိုပဲ အသက်ကုန်။
 ၂၀၅။ လူယုံသတ် သီတတ်တော်။
 ၂၀၆။ လူယုံသတ် သီတတ်တော် နှစ်လိမ်ပတ် ပြတ်တတ်တော်။
 ၂၀၇။ လူယုံးဝါးငော်၊ မို့ယုံးယုံးဝါးစွဲတ်။
 ၂၀၈။ လူရာကြီးရေ ခိုးကြီးရေပိုင်း။
 ၂၀၉။ လူရာင်းရေ စကားကြွယ်။
 ၂၁၀။ လူရာင်းရေ စကားကြွယ် ချောင်းရာင်းရေ စောက်နက်တော်။
 ၂၁၁။ လူရာင်းရေ စာသျော်မျိုး။
 ၂၁၂။ လူရဲမရဲ ပွဲဝင်ကြည့်မှုသိုံး။

J၁၄။ လူရည်ဝမှ ပါးနပ်။
 J၁၅။ လူရှင်းယဉ်ခဲ့၊ ဆင်ရှင်းယဉ်လွှုံး။
 J၁၆။ လူရှိးကောင်း၊ လူနပ်မှ ချမ်းသာ။
 J၁၇။ လူရှိးကေ နှဲ လူနပ်မှ ၀။
 J၁၈။ လူရှိးကို သုခီးထင်။
 J၁၉။ လူရွာချောင်းကိုဝင်ကေ ပေါင်းကိုရှုပ်၊ လူကြားဝင်ကေ ဒူးကိုရှုပ်။
 J၂၀။ လူရွာမှာကြက်မာ ကိုယ့်ရွာမှာ ကြက်ဖာ။
 J၂၁။ လူလူချင်း ပေါင်းဖော်ခက်။
 J၂၂။ လူလူချင်း ယုံရခက်။
 J၂၃။ လူလူချင်း အမှုကွဲ။
 J၂၄။ လူလဲ တောင်မိန့်မထူနိုင်။
 J၂၅။ လူလည်းမဖြစ်၊ သွှင်လည်းမဖြစ်။
 J၂၆။ လူလည်းမဖြစ်၊ မောက်လည်း မဖြစ်။
 J၂၇။ လူလင်လုံး။
 J၂၈။ လူလိမ္မာနောက်ကိုဆုတ်၊ ခွီးလိမ္မာပတုံးကုပ်။
 J၂၉။ လူလိမ္မာအရာသိတတ် အပြစ်လွှာတ်။
 J၂၁။ လူလိမ္မာကောက်ကို မမြင်၊ သစ်လိမ္မာသစ်ကောက်ကိုရာ မြင်။
 J၂၁။ လူလိမ္မာကောက် မစားလောက်။
 J၂၂။ လူသတင်းကို လူချင်းဆောင်၊ ပန်းသတင်းကို လီညွင်းဆောင်။
 J၂၃။ လူသမုတ်ကေ သစ်ငုတ်ကလည်း ကျားဖြစ်တော်။
 J၂၄။ လူသရမ်း ဘေးဒဏ်ထိုး။
 J၂၅။ လူသရမ်း ဘေးဒဏ်ထိုး ဝက်သရမ်း ကပ်စီးမိုး။
 J၂၆။ လူသားသမီး မြို့စပ်ရှုံးကြီး၊ ချိုးသီးစင်ယင့် ပြီးခယက်။
 J၂၇။ လူသူလေးပါး တပါးပါဝင် ငါမထင်။
 J၂၈။ လူဟောင်းစကား ထုံးပုံထား။
 J၂၉။ လူအကောင်းကို အပေါင်းဖျက်တော်။
 J၂၁။ လူ- အပေါင်းအဖော်ကြောင့် ပျက်။
 J၂၁။ လူ- အပေါင်းအဖော်ကြောင့်ပျက်၊ မြစ်- သောင်ကြောင့်ပျက်။
 J၂၁။ လူအရောင်နှင့် ခွီးဟောင်ရော်။
 J၂၁။ လူအလိုက် ပေါင်းသင်းလိုက်။

J၂၁။ လူအလိုက် နတ်မလိုက်နိုင်။
 J၂၁။ လူနာအလိုလိုက် ပေါင်းသင်းထိုက်။
 J၂၁။ လူအလိုလိုက် ပေါင်းသင်းမှ ကြိုက်။
 J၂၁။ လူအလိုသို့လိုက် ကိုယ့်အလိုသို့ပါ။
 J၂၁။ လူ၏ဆန္ဒကိုသိလိုပါက၊ ကြေးရီး ငွေ့ရီး ပေါင်းသင်းကြည့်မှသိပါရော်။
 J၂၁။ လူအိမ်ကိုလားရောက် ခြီးမှာချီးမှုံး။
 J၂၁။ လူအိမ်ထမင်း လှိုကားရင်း။
 J၂၁။ လူအိမ်လားနွား တရားပါ လူအိမ်လားသား စကားပါ။
 J၂၁။ လူအိုက် ကုန်း၊ ဆင်အိုက် ကျျီး။
 J၂၁။ လူအိုက် မျောက်၊ နွားအိုက် ချောက်။
 J၂၁။ လူအိုက် သောက်ခံ၊ အိမ်အိုက် ထောက်ခံ။
 J၂၁။ လူအို အပို့နှင့်ငြားး။
 J၂၁။ လူအို အပို့နှင့်ငြားး၊ အချို့ရှား သကာနှင့်ငြားး။

လူး

၁။ လူးကောက်မှ ကြမ်းပေါက်ဖာ။

လော်

၁။ လေသာမထွေ ကြားကာမျှ မယုံရာ။

လော်

၁။ လေကျင့်မှ ကျွမ်းကျင်း။
 ၂။ လေကျင့်မှ ကျွမ်းကျင်း ကျွမ်းကျင့်မှ တတ်သိုး။
 ၃။ လေ့လာမှ ပဟုသုတော်း။

လေး

၁။ လေးဖက်လေးတန် သံကြီးနှင့်ခွဲ့ မြို့သံတွဲ။

- ၂။ လေးဖြာဉ်ယူ ပင်လယ်မ။
၃။ လေးအတတ်မှာ သူများမတူ ဘစောဖြူ။

လ

- ၁။ လဲကျကေခြိကိုမာန်ပါ (ဆဲ)။
၂။ လဲကျပြီးမှ တောင်မွိန့်ကို သတိရ။
၃။ လဲခါမကူ ထခါကူ။
၄။ လဲခါမထူ ထခါထူ။
၅။ လဲစွာမဟုတ် ထိုင်စွာရာ။
၆။ လဲရာမှ ဖိတိုင်။
၇။ လဲရာမှ ဖိထောင်း။

လည်

- ၁။ လည်သောက်ကေစွဲ တည်သောက်ကေ မွဲ။

လယ်

- ၁။ လယ်ခထက် ချောင်းခကြီးရေ။
၂။ လယ်တမိုယ်းထွန်ရှုံး၊ န္တားထိုးမှုန်း၊ န္တားမမှုန်းမသိုံး။
၃။ လယ်ထွန်ကိုကြောစီ တလင်းသိမ်းကို ယင်စီ။
၄။ လယ်ထွန်နိတွင်း န္တားပျောက်တော်။
၅။ လယ်ထွန်လာရင်း န္တားကိုမို (မေ့)။
၆။ လယ်ထွန်အစ နံယုန်လာ။
၇။ လယ်နှုန်စပါး မယားဟံရာ ပေါင်းပါစွာတည်း။
၈။ လယ်နှုန်စပါးကို ကျိုသွင်းမှ စိတ်ချုပ်။
(လယ်မှာစပါးကို ကျိုသွင်းမှစိတ်ချုပ် အမိမှာမယားကို အရွယ်လွန်မှ စိတ်ချုပ်)
၉။ လယ်မှာအည်က် ကုန်မှာ အတွက်။
၁၀။ လယ်မှာအပုပ် ဆီးမှာ အည်က်။

လော

- ၁။ လောက်ဗျားလူ ပြစ်ကင်းသူမဟို။
၂။ လောကရီးရာ အိပ်မက်သာ။
၃။ လောကလူ့ဘုံး အလုံးစုံ အကုန်ပျက်စမြှုံး။
၄။ လောကလူ့ရွာ မျက်လှည့်သာ။
၅။ လောကီးလောကုတ်၊ မယုတ်တိုးပွား၊ အကျိုးများ။
၆။ လောကျိုတ်တလွှာ တင်တလွှာ။
၇။ လော၊ ဒါ၊ မောကြောင့် အသက်ပြောင်း။
၈။ လောဘကြီးက လောကန္တရသင့်ရာ။
၉။ လောဘကြီး စကားပို့၊ ဒေါသကြီးစကားတို့။
၁၀။ လောဘကြီး မီးယောင်ဗူး။
၁၁။ လောဘတဏှာ အပြစ်သာ။
၁၂။ လောဘတိုက်တွန်း အမြင်ကန်း။
၁၃။ လောမီးကြီး ထိန်ထိန်ညီးမျှ။
၁၄။ လောမီးသိပ် သူတော်သိပ်။
၁၅။ လောဘလွန်ကဲ၊ လူမိုက်ခဲ၊ ဘေးကြီးများစွာ တို့ကြောရာ။

လော်

- ၁။ လော်လည်းက အရှုက်ကဲခဲ့ရာ။
၂။ လော်လည်းပြင်းထန် ကမြင်းသန်၊ လင်းပြန်ဖြစ်ရာ။

လက်

- ၁။ လက်ကြီးကေ ဆင်းရဲရော်။

- ၂။ လက်ကြောင့်ကြီ နှုတ်ကြောင့် သီ။
 ၃။ လက်ကြောင့် နှုတ်ကြောင့် ဘေးရန်ထောင်း။
 ၄။ လက္ခဏာကောင်းတိုင်း မင်းလောင်းမဖြစ်။
 ၅။ လက်ခုတ်ထဲက ရိပိုင်။
 ၆။ လက်ခုတ်ထဲမှ ရီ သွေန်ချင်သွေန် မူာက်ချင်မူာက်။
 ၇။ လက်ခြီအားကိုး ကံမယိုးကော့။
 ၈။ လက်ဆီးပြီးမှ နှဲခွက်လာ။
 ၉။ လက်ဆောင်ပါတကာကြီးး လက်ဆောင်မပါ ငပြာကြီးး။
 ၁၀။ လက်ဆောင်ပါ တကာကြီးး လက်ဆောင်မပါ စရာကြီးး။
 ၁၁။ လက်ဆောင်ပါ တကာကြီးး လက်ဆောင်မပါ တခါကြီးး။
 ၁၂။ လက်ဆောင်ပါ တကာတော် လက်ဆောင်မပါ တကာချော်။
 ၁၃။ လက်ဆောင်ပါတပြီးပြီးး လက်ဆောင်မပါ တပြီးပြီးး။
 ၁၄။ လက်ဆောင်ပါရေဇ်သည်မျိုး အိမ်သွင်စိတ်မဆိုး။
 ၁၅။ လက်ဆောင်မစားး တလင်းသား။
 ၁၆။ လက်ဆောင်မစားး မယားမမည်။
 ၁၇။ လက်ဆောင်မပါ ဖုပြာပြား။
 ၁၈။ လက်ဆောင်မပါ ဖုပြာပြား လက်ဆောင်ပါပျောထိပျောယာ။
 ၁၉။ လက်ဆောင်မပါ ဖုပြာပြား လက်ဆောင်ပါမှ ခြင်ပျော်။
 ၂၀။ လက်ဆောင်မပါ မာဇာမဖြစ်။
 ၂၁။ လက်ဆောင်မပါ မန္တာန်မစူးး။
 ၂၂။ လက်ဆောင်မပါ မျက်နှာမရာ။
 ၂၃။ လက်ဆောင်မပါ လက်ဆယ်ဖြာ ပဏ္ဍားပြီး။
 ၂၄။ လက်ညီးညွှန်ရာ ချောင်းဖြစ်ပါ။
 ၂၅။ လက်ညီးမကောင်း လက်ညီးကိုဖြတ် လက်မမကောင်း- လက်မကို ဖြတ်။
 ၂၆။ လက်ညီးထောင်း ပြောင်ပြောင်တောက်။
 ၂၇။ လက်ညီးမှာ ချီးလူးမဖြတ်နိုင်း၊ ချီးမှာနှဲ့ကျ မပစ်နိုင်း။
 ၂၈။ လက်တထောက်တင်တရာ အိမ်ရာပါယူ (နယ်ချဲ့သူ)။
 ၂၉။ လက်တန်ခြီတန် ဖယောင်းတန်။
 ၂၁။ လက်တို့စနစ်။
 ၂၁။ လက်တို့စနစ်။ မူာင်ခိုဖြစ်။

- ၂၂။ လက်ထိပ်ထက် လက်သည်းရှည်။
 ၂၃။ လက်နှုန်းဖဝါး လျှောနှုန်းသွားး။
 ၂၄။ လက်နှုန်းနှီး ခြိုနှုန်းဖျက်။
 ၂၅။ လက်ပံဆို လက်ဖန်ကြား လက်ဖန်ဆို လင်းဖန်ကြား။
 ၂၆။ လက်ပံထင်းတုး အသုးမကျုး။
 ၂၇။ လက်ပံထင်းတုး အသုးမကျုး အနှစ်မပါ ပလချား။
 ၂၈။ လက်ပံပင်မှာ ရေက်ကျယောင်း။
 ၂၉။ လက်ဖျာကွော်။
 ၂၁။ လက်မျာက် ခြီမျာက်။
 ၂၁။ လက်ရီ ခြိုရီ။
 ၂၂။ လက်ဝဲကြည့်ကေလေး ငါစ္စာဗျား လက်ယာကြည့်ကေလေး ငါစ္စာဗျား။
 ၂၃။ လက်ဝဲထိုးဆို လက်ယာထိုးး။
 ၂၄။ လက်ဝဲ လက်ယာ ငါစ္စာဗျား။
 ၂၅။ လက်ဝဲလမ်ကိုလည်း မလိုက်လိုကော့။
 (လက်ယာလမ်းကိုလည်း မလိုက်လိုကော့ အလယ်ဖြောင့်ရှိုး လမ်းမရှိုးရာလိုက်လီ)
 ၂၆။ လက်သမာအလုပ်ကို များက်ဖျက်တော်။
 ၂၇။ လက်သမားအလုပ်ကို များက်မလုပ်နိုင်း။
 ၂၈။ လက်သမာမြင် လက်သည်းရှည်။
 ၂၉။ လက်သည်းကိုဆိုပ် လက်သားနား။
 ၂၁။ လက်သည်းကြားစူးဝင်း မယားထိုး မခံချင်း။
 ၂၁။ လက်သည်းကြားစူးဝင်းရေပိုင်း။
 ၂၂။ လက်သင့်ရာ စားတော်ခေါ်။
 ၂၃။ လက်သင့်ရာထိုင်း စားသင့်ရာ ကိုင်း။
 ၂၄။ လက်သင့်လည်း ဖြစ် ဟင်းရည်လည်း မဖြစ်။
 ၂၅။ လက်ဦးပိတော်မျိုးမွားကြုလည်းး နောင်ခါမူချား ယူပ်ချုစမြီးး။

လင်

- ၁။ လင်ကခံ မယားကခံး။
 ၂။ လင်ကောင်းကိုရား ဖုန်းစရာတိုင်နှုန်းပြား

- ၃။ လင်ကောင်းမယားခံရများ၊ မယားကောင်း လင်ခံရသူယား (နည်း)။
- ၄။ လင်ကောင်းမယား မိဖုရား။
- ၅။ လင်ကောင်းမယား မိဖုရား၊ သားကောင်းမိခင် တောင်နှစ်းသွေ့။
- ၆။ လင်ကောင်းရှိုး ဘိန်းချီးနှစ်းပြေား။
- ၇။ လင်ကောင်းရှိုး လင်ချိုးနှစ်းပြေား။
- ၈။ လင်ကောင်းအိမ်သွင် ပြုးသွင်သွင်။
- ၉။ လင်ကိုမရှိသီ မယားအပါယ်လား။
- ၁၀။ လင်ကိုရှိသီ နတ်ပြည်ရောက်နှင့်။
- ၁၁။ လင်ကို အိမ်ဦးနတ်၊ ယောက္ခာမကို မိဖမှတ်။
- ၁၂။ လင်ကြီးဖက်ရမ်း၊ သာကိုနမ်း၊ လင်ထုတ်လမ်းက ပြုးတတ်တော်။
- ၁၃။ လင်ကွာမိန်းမ တသသ၊ လင်သီမိန်းမ တတတာ။
- ၁၄။ လင်ဆိုကေ စပါးလင်ကိုတောင် မစိုက်ချင်။
- ၁၅။ လင်ဆိုးမယား တဖားဖား။
- ၁၆။ လင်ဆိုးမယား၊ တဖားဖား၊ သားဆိုးအမိ တရိရိုး။
- ၁၇။ လင်နှစ်းမယား၊ တလခြားကာ ဖောက်ပြားတတ်လှ၊ ကူထိယာ။
- ၁၈။ လင်နှစ်းမယား၊ ယင်နှစ်းပျေား။
- ၁၉။ လင်နှစ်းမယား လျှောနှစ်းသွား။
- ၂၀။ လင်မကောင်း မထောင်းတာ၊ လင်မဟိုမရရာ။
- ၂၁။ လင်မကောင်း မယား၊ ကရားကထား၊ သားမကောင်း အမိကချိကရီ။
- ၂၂။ လင်မကောင်း မယားအပါယ်လား။
- ၂၃။ လင်မရခင် ပုဂ္ဂက်ဆင်။
- ၂၄။ လင်မရခင် လက်သည်မကိုခေါ်ချင်။
- ၂၅။ လင်မရခင် သားမိုးချင်။
- ၂၆။ လင်မရစွာမှာ နားပဲ့။
- ၂၇။ လင်မရစွာမှာ ပါးယွဲ့။
- ၂၈။ လင်မရစွာမှာ ပိုးရေခွက်၊ မယားမျိုးကို ပိုးရေခွက် (ခဲ့ဗြား)။
- ၂၉။ လင်လိုတုံး နားပဲ့ရော်။
- ၂၁။ လင်သားမကောင်း မယားအပါယ်လား။
- ၂၂။ လင်သားရလွှာယ် မောင်ဖွားရခဲ့။
- ၂၃။ လင်သားလိုချင် ကြောင်ချင်ခက်ခဲ့။

လောက်

၁။ လောက်ကလောက်ယင့်

၃၃။ လင်သားအပေါ်၊ ကရာဏာ၊ မေတ္တာတရား၊ အမြတ်သား။

လင်း

- ၁။ လင်းကဲ့ တုံးတုံး၊ ဖျာဆိုးဖုံး၊ ဖျာဆိုးကိုလှစ်၊ ဋ္ဌ်းတကိုက်။
- ၂။ လင်းကွဲက်ထက် စည်းမသာ။
- ၃။ လင်းချူးလည်းရောက်၊ မီးကျောင်းပျောက်။
- ၄။ လင်းချူးထိရာ မီးကျောင်းမလာ။
- ၅။ လင်းဖက်လည်း လိုက်ရာ နှင်းတောတိုးလည်း ခံရ။
- ၆။ လင်းလင်းစင်မှ ပြစ်ပြစ်ပြုန်းမှန်း သိရော။

လစ်

၁။ လစ်ဟင်းခြင်းသည် ပျက်စီးခြင်းတရား။

လိုက်

၁။ လိုက်လည်းလိုက်ယင့် စိတ်မချင့်။

လိုင်

- ၁။ လိုင်ကြီးတရား နဖားကြီးတပင်။
- ၂။ လိုင်ချင်းယှက် ရင်ချင်းတပ်။
- ၃။ လိုင်ခြောင်းကို ကျောကချိုးဖြစ်တော်။
- ၄။ လိုင်တော်ညိုတ် စိတ်တော်သိုး။
- ၅။ လိုင်ပင်းချင်းတိုင်းလာရော်။

လောင်

- ၁။ လောင်ဗွန်းဆီးကျရေ။
၂။ လောင်ရာမှာ အညှက်ပုံ။

လောင်း

- ၁။ လောင်းကားသုံးလုံး ပေါင်းခြောက်လုံး။
၂။ လောင်းကိုလိုက် ရှို့ပေါင်းဆင်။
၃။ လောင်းကိုလောင်းချင်းဆယ်။
၄။ လောင်းကိုလောင်းချင်းဆယ်၊ ဆင်ကိုဆင်ချမ်းဖမ်း။
၅။ လောင်းနစ်ရာမှာ နှစ်သတ်ရာရောက်။
၆။ လောင်းနှစ်ကောရှိကာ ကျွဲ့နှစ်ကေနောက်က။
၇။ လောင်းပုံတိအလှော်ခက်၊ လူပုံတိအပြောခက်။
၈။ လောင်းပေါက်ကိုတက်ကျိုးနှစ်၊ လျှော်ရေပိုင်း။
၉။ လောင်းပေါက်နှစ် တက်ကျိုး။
၁၀။ လောင်းပေါက်နှစ် ပေါင်းပေါက်၊ လက်ကျိုးနှစ် တက်ကျိုး။
၁၁။ လောင်းမကောင်းမှာ စပ်မကောင်းတင်ရေ။
၁၂။ လောင်းမကောင်း လောင်းသွေ့ငြင်း။
၁၃။ လောင်းမကောင်း လောင်းသွေ့ငြင်း၊ သားသမီးမကောင်း မိဖငြင်း။
၁၄။ လောင်းမှာစပ်ရောင်၊ လူမှာဝတ်ရောင်။
၁၅။ လောင်းရကေတတ်မရှု တက်ရကေ လောင်းမရှု။
၁၆။ လောင်းအတို့ အလှော်ခက်၊ လူအတို့ အပြောခက်။

လာဘ်

- ၁။ လာဘ်စားတရားသူကြီး ထောင်နားနီး။
၂။ လာဘ်ပီးလာဘ်စား ထောင်နားပါး။
၃။ လာဘ်ပီးလာဘ်ယူ များရှုံးသူ။
၄။ လာဘ်လာပွားဘီ သိုံးလို့ တန်ခိုးပြင်းထန် မောဂ္ဂလာန်။

လိပ်

- ၁။ လိပ်ကိုတူရှို့ မျှာက်အထူခံး။
၂။ လိပ်ကို ရိုမှာချ ငို့ပြု့။
၃။ လိပ်ကိုရောင်းရှို့ လိပ်ကိုဝယ်။
၄။ လိပ်ကြို့စွာကို လိပ်ရာသိရော်။
၅။ လိပ်ခု့နှစ်ရှို့ ဖုန်မထား။
၆။ လိပ်သွေ့ဖ ငါးဝါးကိုယ့်ရင်အောက်က နှစ်ခု့ခု့။
၇။ လိပ်ဂေါင်းဦး
၈။ လိပ်ဂေါင်းဦးငိုင် ထွက်တုံး ဝင်တုံး။
၉။ လိပ်ဂေါင်းဦးငိုင် မတွက်ပုံတုံး တွက်ပုံတုံး။
၁၀။ လိပ်နောက်ကုန်းကို ကြောင်ခြစ်ခြစ်ရှို့။
(လိပ်နောက်ကုန်းနှုံးခြင်း၊ မျှာက်မင်းရွာကိုဝယ်၊ ရွာသွေ့သွာသား ထောင်းထူးကို အုံးရသင်၊ ခန္ဓာယျက်)။
၁၁။ လိပ်ပူစွာကို လိပ်ရာသိရော်။
၁၂။ လိပ်မရ ဖွှတ်မရ။
၁၃။ လိပ်မှာပိုင် ကိုယ့်ဖက်ကိုယက်။
၁၄။ လိပ်ရ ဖွှတ်ရ (စား)။
၁၅။ လိပ်လည်းမရ ဖွှတ်လည်းမရ။
၁၆။ လိပ်လန်း-လန်ရော်။
၁၇။ လိပ်လိုလုံးလဟို၊ ယုန်ပိုင်မပျော်းရှိကော်။
၁၈။ လိပ်- ကိုယ့်မှာ ဆိတ်ပြိုတတ်ယောင်။

လိပ်

- ၁။ လုပ်စရာလည်း အလုပ်မဟို၊ စားစရာလည်း ဆန်မဟို။
(လုပ်စရာလည်း အလုပ်မဟို၊ စားစရာလည်း ဆန်မဟိုဝယ်စရာလည်းအဝတ် စုတ်၊ တစ်ထည်လုပ်စရာမဟို)
- ၂။ လုပ်တောကအားနှစ် စားရေက ဆားနှစ်။

- ၃။ လုပ်တေလည်း ပန်းထိမ် ဖျက်တေလည်း ပန်းထိမ်။
 ၄။ လုပ်ဖို့ခါခေါ်၊ စားဖို့ခါဘာ။
 ၅။ လုပ်ဖို့ခါ ဂေါင်းယူောင်၊ စားဖို့ခါ ဂေါင်းဆောင်။
 ၆။ လုပ်ဖို့ခါ လာပါလာပါ၊ စားဖို့ခါ သွားပါ- သွားပါ။
 ၇။ လုပ်ဖို့ခါ လောကဝတ်၊ စားဖို့ခါ ပါးကိုသတ်။
 ၈။ လုပ်ဖို့ခါ အဖပါးမှာ၊ စားဖို့ခါ အမိပါးမှာ။
 ၉။ လုပ်ဖို့ခါ ဦးကြီး၊ စားဖို့ခါ ဂေါင်းကြီး။
 ၁၀။ လုပ်ရွှေ့ထက် ပြောရွှေ့ခက်။ (ညာက်)။
 ၁၁။ လုပ်ရာမှာလည်း မပါ၊ စားရာမှာလည်း မပါ။
 ၁၂။ လုပ်ရာလုပ်တေ အရာမမြင်။
 ၁၃။ လုပ်လီသမျှ အဘာသျေမှာ သဲရီကျ။
 ၁၄။ လုပ်လည်းလုပ်ရ မျက်နှာမရ။
 ၁၅။ လုပ်လည်းလုပ်ရ အပြစ်တင်လည်းခံရ။
 ၁၆။ လုပ်သူတတိုင်လုပ်၊ စားသူတတိုင်စား။
 ၁၇။ လုပ်သူတစ်ယောက် စားသူတရာ့ မဝစာ။

လန်

- ၁။ လန်ရာ- လန်ရေ ပြန်ရေလို့မဆို။

လမ်း

- ၁။ လမ်းကမလား ကြောင်းကလား။
 ၂။ လမ်းကောက်ကိုရာလားလို့ လူကောက်နောက်ကို မလားလိုကော့။
 ၃။ လမ်းကောက်ကိုလိုက် လူကောက်ကိုပစ်။
 ၄။ လမ်းကိုထားရှို့ ကြောင်းကလား။
 ၅။ လမ်းစမမြင် ကြောင်းမထင်။
 ၆။ လမ်းဆုံးကော ရွှာကိုတွို့။
 ၇။ လမ်းနားကပန္တဲ့သီး လူတိုင်းပုံတော့။
 ၈။ လမ်းနားကြိမ်နှာမောင်း။

- ၉။ လမ်းနား ပျားသန်း။
 ၁၀။ လမ်းမသိ ခြီးနောက်လိုက်။
 ၁၁။ လမ်းသစ်ထွင် စူးဝင်ခဲရာ။

လိမ်

- ၁။ လိမ်စရာ ရွှာမရ ကိုယ်ပေါင်သားကိုယ်လိမ်။
 ၂။ လိမ်စရာ ရွှာမရ ခြိမ်ချင်းလိမ်။
 ၃။ လိမ်စွာမဟုတ် ညာစွာရာ။
 ၄။ လိမ်စွာမဟုတ် ဝါစော်ရာ။
 ၅။ လိမ်နိုင်ကော ပညာဖို့ ညာနိုင်ကော သမာဓိ။
 ၆။ လိမ်ဖန်များကော အမှန်ဖြစ်တော့။
 ၇။ လိမ်ဖန်များ ကြက်တွန့်ပေါ်။
 ၈။ လိမ်ဖန်များ ကြိုးရွှေ့ပေါ်။
 ၉။ လိမ်ဖန်များ စကားမှန်လျက် ယုံရခက်။
 ၁၀။ လိမ်ဖန်များပြတ် လဲဖန်များ စူးကွဲ။
 ၁၁။ လိမ္မာကေအဖိုးထိုက် မလိမ္မာကေ အဆိုးဖြစ်။
 ၁၂။ လိမ္မာကေနှီးချီးစား။
 ၁၃။ လိမ္မာတတ်ကြောင်း နည်းခံတောင်း။
 ၁၄။ လိမ္မာတတ်စီ နှုံးစပ်စီ။
 ၁၅။ လိမ္မာတတ်စီ ပြောတတ်စီ။
 ၁၆။ လိမ္မာပန်းဘဲ သံနှုမ်းဆွဲ။
 ၁၇။ လိမ္မာမြင်ပျင်း ဆင်းရဲအားရာ။
 ၁၈။ လိမ္မာမြင်ပျင်း ဆင်းရဲအားရာ ကြွယ်ဝမနာလို့ ကိုယ့်ထက်သာမကြိုက်။
 ၁၉။ လိမ္မာမှာ ကြွယ်။
 ၂၀။ လိမ္မာရာမှာ ကြိုးရွှေ့ပေါ်ရော့။
 ၂၁။ လိမ္မာရာမှာ ဆလိမ်။
 ၂၂။ လိမ္မာရာမှာ မရွှေ့။
 ၂၃။ လိမ္မာလည်လှည့်ဖူးများ မာယာများ။

လုံး

- ၁။ လုံးချင်းကောင်း ပေါင်းဖော်မရ။
 ၂။ လုံးချင်းကောင်း အပေါင်းမရ။
 ၃။ လုံးစိ ပတ်စိ ကွက်တိုက်မိ။
 ၄။ လုံးတန်ပေါက်တန် ကွက်မဆန်။

လုံး

- ၁။ လုံးလမထူ ကံမထူ။

လို

- ၁။ လိုကေထည့် ပိုကေဖဲ့။
 ၂။ လိုခါဖက် မလိုခါထွက်။
 ၃။ လိုခါဖက် ရခါထိပ်နှက်။
 ၄။ လိုခါမရ ရခါမလို။
 ၅။ လိုခါမသုံး ချင်ခါသုံး။
 ၆။ လိုခါမသုံး ရခါဖြန်း။
 ၇။ လိုချင်ကေပျားသကာ၊ မလိုချင်ကေ ခါးတမာ။
 ၈။ လိုချင်ကေ မောင်ဖြူ။ မလိုချင်ကေ မဲတူ။
 ၉။ လိုချင်တဘဝါ မလိုချင်တခဏ။
 ၁၀။ လိုချင်လောဘ ဘေးတို့ရဲ့။
 ၁၁။ လိုချင်လောဘ၊ မခိုင်ချင် ဒေါသာ။
 ၁၂။ လိုချင်လောဘ အီပ်ကြူးထိန်း။
 ၁၃။ လိုစွာကိုမရဲ ရစွာကို မလို့။
 ၁၄။ လိုစွာထက် မဟိစွာခက်။
 ၁၅။ လိုတောင့်မင်းတာ။
 ၁၆။ လိုတာမင်းတာ သုံးစရာ့။

လွမ်

- ၁၇။ လိုရာမရ သ္ထားဒုက္ခာ။
 ၁၈။ လိုရာလိုရေ ပိုရေမဟို။
 ၁၉။ လိုလျှင်ကြံးဆ နည်းလမ်းရှာ။
 ၂၀။ လိုလျှင်ရအောင် နည်းလမ်းဆောင်။
 ၂၁။ လိုသူကဲ့စား ကျော်ဖြူယော် (လျှော်)။
 ၂၂။ လိုသည်သာဟိ ပိုသည်မဟို။

လွယ်

- ၁။ လွယ်ယောင်နှစ်ခက်၊ တိမ်ယောင်နှစ်နှက်။
 ၂။ လွယ်ရေဆို တိမ်ကိုပျုချင်။
 ၃။ လွယ်ရေဆို မြင့်မိမိတောင်ကို တက်ချင်။
 ၄။ လွယ်လွယ်နှစ်မယုံရှာ။
 ၅။ လွယ်လွယ်- လွယ်လွယ်နှစ် တွေးမရ။
 ၆။ လွယ်သာလွယ် ခက်ခဲးခဲး။

လွတ်

- ၁။ လွတ်လား ရေဝါးကြီး၊ သီလားရေသား လှူ။
 ၂။ လွတ်လပ်ရေးအစ ဦးဥက္ကာမက။

လွန်

- ၁။ လွန်ကျူးမိက ဝန်ချဖို့အသင့်။
 ၂။ လွန်ကျူးမိမှ နောင်တရာ့။
 ၃။ လွန်ကျူးမိသမျှ ဝန်ချတောင်းပန်း။
 ၄။ လွန်ရေပန်းကို ဘုရားတင်ရှိမရာ။
 ၅။ လွန်လီသမျှ ကန်တော့ချာ။

လွမ်း

ဂ

- ၁။ လူဂုဏ်ကိုရှိ မာနထူး ယူသူမဟိုင်းတိတိ။
 ၂။ လူဂုဏ်ကိုရှိ မာနထောင်၊ လင်သားမရ ငောင်းဖို့ကျ။
 ၃။ လူစီချင်လို့ မျက်နှာချယ်၊ ပါးစပ်က ပြုပြု။
 ၄။ လူစီချင်ရှိ မျက်နှာချယ်၊ ပါးကယွဲထွဲ။
 ၅။ လူတိုင်းမလိုက်ကော့၊ မလူတိုင်းမပစ်ကော့။
 ၆။ လူစွာကို မက်ရှိအခက်ကြံးရာ။

ဟ

- ၁။ လိုကိုလိုက်ရှိ ပေါင်းဆင်။
 ၂။ လိုထိုး ဖာသား။
 ၃။ လိုနှစ်ရာမှာ နှစ်သတ်ရာရောက်။
 ၄။ လိုနှစ်ပါးထစ်။
 ၅။ လိုနှစ်နှစ်ဖက်နင်း။
 ၆။ လိုပုံအလှုံခက်၊ လူပုံအပြာခက်။
 ၇။ လိုပက်စဝါမကူးသာ မြောင်းငယ်မခုန်သာ။
 ၈။ လိုပျောက်ကို လိုနှစ်ရှား။
 ၉။ လိုညူးထက် ထိုးဝါးယင် (လှောင်)။

ဂါ

- ၁။ လူကေကားမြတ် စားကေကားကုန်။
 ၂။ လူကေမြတ် စားကေကုန်။
 ၃။ လူကေအကျိုး မြတ်နိုးသွွှေ့။
 ၄။ လူတတ်ကျွေးတတ် မြတ်။
 ၅။ လူတတ်မှ မြတ်။
 ၆။ လူတတ်မှ မြတ်၊ ချွေးတတ်မှ ကွွေးတတ်။

လည်

- ၁။ လူညွှန်များလည်။
 ၂။ လူညွှန် မာယာ ရာဂတက္ာာ။

လျှော်

- ၁။ လျှော်ဖန်များ ကမ်းနားရောက်။
 ၂။ လျှော်ရင်းနစ်။
 ၃။ လျှော်လီ နစ်လီ။
 ၄။ လျှော်လီ နစ်လီ၊ လူပ်လီမြှုပ်လီ။
 ၅။ လျှော်လည်း လျှော်ယင့် လောင်းမရှိ။

လျှော်

- ၁။ လျှော်ပြမှ ငိုက်ကျရော်။

လှိုင်း

- ၁။ လှိုင်းကြီးကေ ကမ်းကိုခွါး။
 ၂။ လှိုင်းကြီးကမ်းရောက် အားလုံးပျောက်။
 ၃။ လှိုင်းကြီးလှိုအောက်၊ တောင်ကြီးဖဝါးအောက်။
 ၄။ လှိုင်းလီဖြားသင့်၊ ရွှေကိုဖွင့်။

လျောက်

- ၁။ လျောက်ချင်ဆီလျောက် မလောက်။

လျှပ်

- ၁။ လူပ်တို့လူပ်ယင့် နှုတ်လို့မရ။
 ၂။ လူပ်ဖန်များ လူပ်၊ ပြုတ်ဖန်များ နဲး။
 ၃။ လူပ်လီ မြှောပ်လီ။
 ၄။ လူပ်လီ မြှောပ်လီ၊ ဖုတ်လီ ညွှောပ်လီ။
 ၅။ လုံပျုပိုင်စိုး စန္တားမျိုး၊ ဝေသာလီမှာ ကိုးဆက်စိုး။

လျှမ်း

- ၁။ လျှမ်းမမီ ကမ်းသူမဟို။

လျှော

- ၁။ လျှောစက်အာစက် ပြီးလွှတ်ခက်။
 ၂။ လျှောစက်အာစက် လွှန်ထက်မြှောက်။
 ၃။ လျှောဖူး။
 ၄။ လျှောဖူး။ အာစီကျား။

0

၀

- ၁။ ဝထုပ်ဆိုကေ ပုတ်။
 ၂။ ဝထုပ်ဆိုကေ ပုတ်၊ ပုတ်ဆိုကေ ဝထုပ်။
 ၃။ ဝဖြီးသိပ်နှစ်၊ သန်းငင်-ငင်ရှုံး။
 ၄။ ဝဖြီးသိပ်နှစ်၊ သန်းစိငင်။
 ၅။ ဝရေ ဆူရေနန်းပင်၊ အသွေးရာမြို့းရေ။
 ၆။ ဝလီ တုတ်လီ။

၀၁

- ၁။ ဝါကြီး ပေါင်းယင့် ဝါကြီးမစားယင့်၊ ဝါကြီးမပေါင်းယင့်၊ ဝါကြီးစားယင့်။
 ၂။ ဝါကျွော်ခါနီး တော်သလင်းလ ကန့်လန့်ဆီ။
 ၃။ ဝါကျွော်တခါ တရားနာ၊ သကြော်သုံးရက် အရက်နှုက်။
 ၄။ ဝါခေါင်လကလန့်၊ ကျွေးတမနန့်မဖာ။
 ၅။ ဝါစရာဟိုကေ ဝါသာဝါ၊ လိမ်စရာဟိုကေ လိမ်သာလိမ်။
 ၆။ ဝါစွာမဟုတ် ဉာဏ်ရာ။
 ၇။ ဝါဆုံးမြို့အောက် အရိုင်ပျောက်။
 ၈။ ဝါဆုံးဝါခေါင် ရီဖောင်ဖောင်။
 ၉။ ဝါရာမှာ နန်းဗူး။

- ၁၀။ ဝါဝါမြင်တိုင်း ဘုန်းကြီးမဟုတ်။
 ၁၁။ ဝါသနာ ဝါရာသို့လိုက်။
 ၁၂။ ဝါသနာ ဘာဂီဆက်တိုင်းမှု။
 ၁၃။ ဝါသနာဟိုရာ အထုပါ။
 ၁၄။ ဝါသနာအလိုက် ကောင်းကျိုးဖြစ်။
 ၁၅။ ဝါသနာအလိုက် ဆိုးကောင်းဖြစ်။

ပါး

- ၁။ ဝါးကောင်းကေ တောင်း။
 ၂။ ဝါးကောင်းကေ - တောင်း၊ ကိုယ်ကောင်းသကောင်း။
 ၃။ ဝါးကောင်းကေ - တောင်း၊ ကိုယ်ကောင်းသကောင်း၊ တောကောင်းဝါဒေါင်း။
 ၄။ ဝါးကိုအဖျား ကြွေကိုအရင်း။
 ၅။ ဝါးကွဲရိုဝင် မျိုးကွဲသူစိမ်းဝင်း။
 ၆။ ဝါးစဖြားမှာပိုင် တဖက်ချွန်း။
 ၇။ ဝါးဆွဲးကို ချွန်ရှုံးမရ။
 ၈။ ဝါးတရာ လူတရာ။
 ၉။ ဝါးတောကို ဆင်နင်းရော်း။
 ၁၀။ ဝါးတောမှာ ဝါးလှုံး။
 ၁၁။ ဝါးတောမှာ ဝါးလှုံး ပိုးစားနှင့်တိုး။
 ၁၂။ ဝါးနှမ်းကိုသုံးဖို့မရ။
 ၁၃။ ဝါးမျက်ကြီးကေ ဒါးပဲရေး။
 ၁၄။ ဝါးမျက်ဖျက်ကေ ဒါးပျက်ဖြစ်။
 ၁၅။ ဝါးရောင်းမီးလောင်ရော်း။
 ၁၆။ ဝါးလုံးခေါင်းထဲ လပရေး။
 ၁၇။ ဝါးလုံးခါ်းထက် မိုက်တော်း။
 ၁၈။ ဝါးလုံးနှင့်ချီးသုတ်တော်း။
 ၁၉။ ဝါးလုံးနင်းတဲ့ ဝါးခြမ်းနင်းတဲ့။
 ၂၀။ ဝါးလုံးပွတ်နှင့် ချီးကိုင်း ကိုင်းရှိုံး။
 ၂၁။ ဝါးလုံးဖွတ် (စကား)။

ပါး

- ၁။ ဝါနည်းတတ်ကေ ပြစ်လွှတ်တော်း။
 ၂။ ဝါပသနာ လောဘသာ။
 ၃။ ဝါရိယကိုဆောင် မြင့်မိုင်တောင်း။
 ၄။ ဝါရိယကိုဆောင် မြင့်မိုင်တောင်း၊ မာနတရား မြှုံးထား၊ သမာဓိတရား ရှို့ဂုံးထား
 (ဝါရိယလည်းထူးကံလည်းကူး၊ လွယ်ကူးခဏာ၊ ကမ်းကိုရ)
 ၅။ ဝါရိယလွှန်ကေ ဆွဲ့ရေး သွှေ့လွှန်ကေ တွေ့န့်ရေး။

ပါး

- ၁။ ဝါးချင်ဆီဝါး ဖူးအပါကေနီးး။
 ၂။ ဝါးတသက်သက် နီးတခြက်ခြက်း။

၆၀

- ၁။ ဝေသာလီကမ်းထောင့်ပြီဗွာမှာ၊ ကောသ္မားကန္တားမ၊ ပေါင်ကျိုးရေး။
 ၂။ ဝေသာလီကြုံက် ကျိန်းရီမျက်း။
 ၃။ ဝေသာလီကြုံက် ကျိန်းရီမျက်း ကန်ဖေအရက်း။
 ၄။ ဝေသာလီမြို့၊ ရတနာမို့ယ်း ရွာသွန်းဖြီးး။

ပဲ

- ၁။ ပဲ မကူးး။

ဝယ်

- ၁။ ဝယ်ခါတအာနာ ရောင်းခါတပဲး။

၂။ ဝယ်ရာလည်းမကျတောင်းရာလည်း မရောက်။

၀၈

- ၁။ ဝက်ဆီနှင့် ဝက်ကောင်ကိုကြော်။
- ၂။ ဝက်ထီးအားကိုး။
- ၃။ ဝက်ထီးအားကိုး အားကိုးမလှ ဖြစ်တတ်စွာ။
- ၄။ ဝက်ပုပ်ကိုပစ်၊ ဆတ်ပုပ်ကိုလိုက်။
- ၅။ ဝက်ဖြစ်ပြီးနောက် ချီးကိုမယူသင်နှင့်။
- ၆။ ဝက်ဖြစ်ပြီးနောက် ချီးစားဖိုစွာကို မရှုက်နှင့်။
- ၇။ ဝက်မတင်ကို တောင်းကျဉ်းကိုက်။
- ၈။ ဝက်မရောက်တန်းတောင်၊ လူမရောက်မြင့်မိုးရှုတောင်။
- ၉။ ဝက်ဝံတင်သားကို တောင်းကျဉ်းကိုက်တေပိုင်။
- ၁၀။ ဝက်သားကင်မောင်သွင်ဖို့ ငါးခြားက်လှမ်းကေန်းဖို့။
- ၁၁။ ဝက်သားနှင့် ငါးဗွက်ရည် ဖစားရေပိုင်။
- ၁၂။ ဝက်သားမစား ဝက်ရည်စား။
- ၁၃။ ဝက်ဟုပ်- ဟုပ်ရှို့။

၀၉

- ၁။ ဝင်ကေဝင်ချင်း ဆောက်နှင့်ထွေး။
- ၂။ ဝက်နှီးကြံ့ခြီးနော ပျက်မသား။
- ၃။ ဝင်ပေါက်ထွေး ထွေးပေါက်ကျယ်။
- ၄။ ဝင်ပေါက်တစ်ရာ ထွေးပေါက်တစ်ထောင်။
- ၅။ ဝင်ရာဝင်စီ မထွေးကိုကြော့။
- ၆။ ဝင်ရာအပ်ပေါက် ထွေးရာပေါက်ဆို့။
- ၇။ ဝင်ရေနီလည်း နောက်ကုန်း ထွေးရေနီလည်း နောက်ကုန်း။
- ၈။ ဝင်ရှန်လွှား ထွေးရှန်လွှား။

၀၁၀

၁။ ဝင်းဝင်းဖြောင်တိုင်း နှီးရောင်မဟုတ်။

၀၁၁

- ၁။ ဝင်ဗြီးပါ ဘုရားရဟန္တာလည်း မလွှတ်ရာ။
- ၂။ ဝင်ဗြီးကဲ့နား။
- ၃။ ဝင်ဗြီးကြမှာ မလွှတ်ပါ။
- ၄။ ဝင်ဗြီးအမြဲ ငရဲမှာ အပ်။

၀၁၂

- ၁။ ဝန်ထမ်းလာစွာကိုမြင်၊ ကံထမ်းလာစွာကို မမြင်။
- ၂။ ဝန်နှင့်အား လေးနှင့်မြှားး။
- ၃။ ဝန်မဟိုပဲ အထုပ်သန်း။
- ၄။ ဝန်သည်လာကေ ဟန်သည်ယောင်။

၀၁၃

- ၁။ ဝမ်းစာထက် ပန်းစာခက်။
- ၂။ ဝမ်းတထွား သမုဒ္ဒရာ။
- ၃။ ဝမ်းထဲမှာ ဆန်ပြာ- ပြာရှို့။
- ၄။ ဝမ်းထဲသမုဒ္ဒရာ အူးဂျိုး။
- ၅။ ဝမ်းနာထက် လွှမ်းနာခက်။
- ၆။ ဝမ်းနှင့်မလွှား သားမမမည်။

- ၂။ ဝမ်းနှစ်မလွယ် သားမမည်၊ မဖနှစ်ပါး မတိမ်းမြား၊ မယားမမည်။
 ၃။ ဝမ်းပူး- ဝမ်းပူချင်း။
 ၄။ ဝမ်းရီးထက် လွှမ်းရီးခက်။
 ၁၀။ ဝမ်းရီးဝမှု ဆွမ်းရီးလှု။
 ၁၁။ ဝမ်းလည်းမဝါ ခါးလည်း မလှု။
 ၁၂။ ဝမ်းဝကေခါးမလှု၊ ခါးလှုကေ ဝမ်းမဝ။
 ၁၃။ ဝမ်းဝမှု ခါးလှု။
 ၁၄။ ဝမ်းသာဝမ်းနည်း နှစ်ခုတွဲ။

၁၁

၁၁

၁၁

၁၁

၁၁

၁၁

၁၁

(သကာချောင်မှာ ကျော်သာဦးဖ လယ်လုပ်စုတ်စုတ်မြှုပ် စုံရိုးဂေါင်းတင်င့်ရှိုးဝင်)

၁၃။ သကာချို့ ပျားလက်အောက်။

၁၄။ သကာနှစ်ပျား၊ တမာနှစ်အခါး။

၁၅။ သကာမှတ်ရှိုးစား၊ ငရှုပ်ကြိုတ်နှစ်မှား။

၁၆။ သကြားမှတ်ရှိုးစား ဆားနှစ်မှား။

၁၇။ သကြောင်ဆိုက် ဒီးနွယ်ရှစ်။

၁၈။ သကြောင်ဆိုက် ဒီးနွယ်ရှစ်၊ အသက်တရာ့လူတထွား။

၁၉။ သခင်ကြောင့်ကြ ကျွန်းဝမ်း။

၁၁၀။ သခင်မကောင်း ကျွန်းမကောင်း။

၁၁၁။ သခင်ရဲကေ ကျွန်းရဲရော်။

၁၁၂။ သခင်မြင့်ကေ ကျွန်းတင့်ရော်။

၁၁၃။ သခင်လည်းမိုက် ကျွန်းလည်းမိုက်။

၁၁၄။ သခင်လည်းမိုက် ကျွန်းလည်းမိုက် အပြစ်မဆိုသာ။

၁၁၅။ သခင်ဝမ်းဝ ကျွန်းကြောင့်ကြ။

၁၁၆။ သခင်အာဏာ ကျွန်းမှာတည်း။

- ၁၇။ သခင်အားရ ကျွန်းဝမ်း။
 ၁၈။ သဇ်ပန်းခိုင် တဖြူ၏ဖြူ၏ ရခိုင်ဘူးပေါင်း။
 ၁၉။ သဇ်ပွဲ့စ နတ္တော်လ၊ သဇ်လည်းပွဲ တပိုတွဲ။
 ၂၀။ သုဒ္ဓိစည်းစိမ် လူမွဲကိုပီး အိပ်ရှိုးမရ တကြောင့်ကြ။
 ၂၁။ သုဒ္ဓိလည်းလူ ငါလည်းလူ။
 ၂၂။ သုဒ္ဓိလည်းလူ ငါလည်းလူ၊ အမှုချင်းကွဲ အကြောင့်လည်း။
 ၂၃။ သုဒ္ဓိသသော်ပျက်စွာက၊ အရိုးမကြီး၊ ဆင်းရဲသား ဤန်းပျောက်စွာကအရိုးကြီး
 ၂၄။ သတိကိုဆယ် စိတ်ကိုဖြော်ပေါ်တရားအမြတ်သား။
 ၂၅။ သတိကိုဆောင် အိုးယောင်မဆင်းရဲ။
 ၂၆။ သတိကို လို့သည်သာဟိ ပို့သည်မဟို။
 ၂၇။ သတိတလုံး အမြတ်သုံး။
 ၂၈။ သတိထားက ဝပြောကြွယ်၊ အရိုးများက သွားကျိုးလွယ်။
 ၂၉။ သတိမကျိုး ဆင်ကိုခုန်ခတ်။
 ၂၁၀။ သတိမထား လွှဲချော်မှား။
 ၂၁၁။ သတိမမူ ရှုကိုမမြင်။
 ၂၁၂။ သတိတူက ရခဲစွဲ။
 ၂၁၃။ သတ်းရဲသောက် မို့ယ်းရဲသောက်၊ မ ဧရာ၊ လင်ကိုးယောက်။
 ၂၁၄။ သတိုးဘူးရာ အသွင်ဝင်စား၊ စားရောဝါ။
 ၂၁၅။ သနားကေ သီနာရောက်တော်။
 ၂၁၆။ သနားသင့်ညာ ဒုက္ခာသာ။
 ၂၁၇။ သနားမှုကြောင်နာ၊ ကြောင်နာမှုချင်ခင်၊ ချစ်ခင်မှုကြည်ဖြူ။
 ၂၁၈။ သနားလို့ငါးဝိုင်း ညီတော်နဲ့ရော်။
 ၂၁၉။ သပိတ်ခါ အိပ်ခါ။
 ၂၁၁၀။ သပွဲတူအူ ဆုံးလို့က်။
 ၂၁၁၁။ သဘောကောင်း အခေါင်းကျွန်း။
 ၂၁၁၂။ သဘောယိုကရောဟို။
 ၂၁၁၃။ သဘင်ထွန်း ပြည်စွန်း။
 ၂၁၁၄။ သဘင်သည်စား၊ အရှုံးစကား အသွေးစကား။
 ၂၁၁၅။ သဘင်သည်ဘဝ အရှုံးတမူး။
 ၂၁၁၆။ သဘောက်တထည် အလယ်ထွားလျက် အနားပျက်။

- ၄၃။ သမာဓိတရား နှီဂူထား၊ ဝိရိယကိုဆောင် မြင့်မို့ရှင်တောင်။
 ၄၄။ သမာဆယ်ခွက် လက်တဘွက်။
 ၄၅။ သမာမတတ် လူကိုသတ်။
 ၄၆။ သမီးကညာ အရွယ်လွန်က မောင်ဖွားမိဘ အရှုက်ရ။
 ၄၇။ သမီးကိုဖျက် အမို သားကိုဖျက် အဖာ။
 ၄၈။ သမီးတစ်ကောင် န္တားတစ်ထောင်။
 ၄၉။ သမီးပါးမှ သမက်ရ။
 ၅၀။ သမီးမိန်းမ အရွယ်လွန်က မောင်ဖွားမိဖအရှုက်ရ။
 ၅၁။ သမီးမိုး သမက်ဖိုး။
 ၅၂။ သမီးယောက်ဖ ရန်မရ။
 ၅၃။ သမီးယောက်မ ရန်မရ။
 ၅၄။ သမီးလိမ္မာ ဟင်းတစ်ခွက်၊ သမက်လိမ္မာ နှီတခွက်။
 ၅၅။ သမီးဟိုက မောင်ဖွားကြောင့်ကြရ။
 ၅၆။ သမီးဟိုက မောင်ဖွားကြောင့်ကြရ အသီးဟိုက အပင်ပျက်စီးရ။
 ၅၇။ သမီးဟိုရှု ယောက္ခမအတော်ခံရ။
 ၅၈။ သမီးအလူ မိုးပန်းဖာ။
 ၅၉။ သမက်ကို သူခိုးထင်လို လုံနန်းထိုး။
 ၆၀။ သမက်မှန်း သူခိုးမှန်းမသိ၊ ရေက်မှန်း ချိုးမှန်းမသိ။
 ၆၁။ သမက်စီလူမဟုတ်၊ ပုံဇွန်ဖြူ ပါးမဟုတ်။
 ၆၂။ သမက်လိုချင် သမီးနန်းများ။
 ၆၃။ သမက်သစ် ဘောက်ခြီးစားရှု မို့ယ်းရွာရော်။
 ၆၄။ သမင်းယင့် ကျားစားယင့်။
 ၆၅။ သမုဒ္ဒရာ ဝမ်းတထွာ်။
 ၆၆။ သမုဒ္ဒရာ ဟူသရှိ ရိအပြည့်၊ တောဟူသရှိ ထင်းအတိ။
 ၆၇။ သမုဒ္ဒရာရှိကို တစ်ယောက်တည်း သောက်ရှိမကုန်။
 ၆၈။ သမုဒ္ဒရာအလယ် ကြွန်းဝယ်မဟို။
 ၆၉။ သရီရဓာတ် ထွေတော်မြတ်။
 ၆၁။ သရေရရာယိုရော ကြောက်တေရှိမပြော။
 ၆၁။ သရုပ်းထသူ အပူမစဲ တသဲသဲ။

သာ

- ၁။ သာကြောလည်း သောက်ချင်၊ နှုတ်ခမ်းမြို့လည်း မရိတ်ချင်။
 ၂။ သာကြောလည်းလည်းမသာခြင်း။
 ၃။ သာခါသာ နာခါနာ။
 ၄။ သာပေါင်း ညာစား။
 ၅။ သာယာခြီး နဝင်ပိုယ်။
 ၆။ သာရာပင်း။
 ၇။ သာရေခါပေါင်း၊ နာခါစောင်းနှင့် သာပေါင်းညာစား၊ ထိုလူများကို သတိထား။
 ၈။ သာရေခါသာ၊ နာရေခါနာ။
 ၉။ သာလိကာင့်ကို စကားသင်- သင်ရှုံး။
 ၁၀။ သာလိကာင့်ပိုင် ချိုးတဖွံ့တြွံတြွံ။
 ၁၁။ သာသနာကို သာသနာထဲက (လူ) ဖျက်မှုပျက်။
 ၁၂။ သာသနာတဝ်က မင်းကောင်းတဆက်။
 ၁၃။ သာသနာပ လူဖြစ်ကျိုးမလှ (မနပ်)။
 ၁၄။ သာသာယာယာ ပြောဆိုတတ်မှ နှစ်သက်။

သား

- ၁။ သားကောင်းတစ်ယောက် ကျောက်ကောင်းတစ်လုံး။
 ၂။ သားကောင်းမိခင် တောင်နန်းသွေ့။
 ၃။ သားကောင်းမိခင် တောင်နန်းသွေ့၊ လင်ကောင်းမယား မိဖုရား။
 ၄။ သားကိုဖျက် အဖာ သမီးကိုဖျက် အမိုး။
 ၅။ သားကိုသခင် လင်ကိုဘူရား၊ ယောက္ခမကို အဖထား။
 ၆။ သားကိုသိပ်ဟန် အမိမှန်း။
 ၇။ သားကိုယိုးလို မုံကုန်။
 ၈။ သားကိုအချစ် ဖြီးကိုအနှစ်။
 ၉။ သားကိုအဖမကယ်နှင့် အဖကို သားမကယ်နှင့်။
 ၁၀။ သားကြီးကေ ဖြီးတွဲလွှဲ။
 ၁၁။ သားကြီးကေ အဖအရာ အည်းမကြီးကေ အမိအရာ။

- ၁၂။ သားကြီးကေ အမိရှာင်၊ သမီးကြီးကေ အဖရှာင်။
 ၁၃။ သားကျွေးမှု မယားကျွေးမှု တစ်ခုပညာကိုယ်စိပါ။
 ၁၄။ သားချင်းတူကေလေ့ သွွေးချင်းမတူ
 ၁၅။ သားစဉ်ဗြီးဆက် မြစ်လက်တက်။
 ၁၆။ သားဆိုးမိခင် တစ်ကြိုင်ကြိုင် သားကောင်းအမိတခိုး။
 ၁၇။ သားဆိုးအမိ တရိုရိ လင်ဆိုးမယား တဖားဖား။
 ၁၈။ သားဆိုးအမိ အိမ်ကပြီး။
 ၁၉။ သားတစ်ရာမြင် သွေ့တရာပြု နိုဗာန်းဆုံး။
 ၂၀။ သားတစ်ရာမြင် ဖြီးတရာရာ ရွယ်မလွန်က စိတ်မချရ။
 ၂၁။ သားတစ်ရာမြင် အသက်ပင်ကြီး သိခါနီးလည်း မိန်းမတိကို စိတ်မချရ။
 ၂၂။ သားတစ်ကိုရာမြင်ရေ ညွတ်ကွင်းကိုမမြင်။
 ၂၃။ သားနှောင်းကွွန်းအရာ။
 ၂၄။ သားနှောင်းကွွန်းအရာ ကောက်နှောင်းဆင်စာ။
 ၂၅။ သားမကောင်းအဖာ မယားမကောင်းလင်။
 ၂၆။ သားမကောင်းအဖာ မယားမကောင်းလင် တပည့်မကောင်းဆရား။
 (သားမကောင်းအဖာ မယားမကောင်းလင် တပည့်မကောင်းဆရား ကျွန်းမကောင်း ဆင် သမီးမကောင်း အမိ)
 ၂၇။ သားမယားကြောင့် တဖြားနှောင်း။
 ၂၈။ သားမရခင် ပုံခွဲက်ဆင်။
 ၂၉။ သားမိယ်းကြီးစက် ဖကိုဖျက်။
 ၂၁။ သားဖြီးမြစ်တိုကြွတ်ရွှေတ်ရွှေတ်မပြတ်စဉ်လာ ခုနှစ်ဖြား။
 ၂၁။ သားမှာအပိုန် ဗုံးမှာအလိုန်။
 ၂၂။ သားရိမှာအိပ်လို့ သားရိနားကိုစားရေား။
 ၂၃။ သားရိပိုင်း မတတ်ခင် ဗုံးဖောက်သင်။
 ၂၄။ သားလူးကျေမှု ကြမ်းပေါက်ဖား။
 ၂၅။ သားလည်းဆုံး လင်လည်းသီ ကြီးလည်းတင်။
 ၂၆။ သားလင်မကောင်း မယားအပြစ်တစ်သောင်း။
 ၂၇။ သားလိုတုံးလင်သီ။
 ၂၈။ သားသမီးကြောင့် တဖြားနှောင်း။
 ၂၉။ သားသမီးများလီ ထမင်းအိုကြီးလီ။
 ၂၁။ သားသမီးမကောင်း မိဖာ ကျွန်းမကောင်း ဆင်။

- ၄၁။ သားသမီးမကောင်း မိဖဂေါင်း။
 ၄၂။ သားသမီးမကောင်း မိဖဂေါင်း လောင်းမကောင်း လောင်းသွင်ဂေါင်း။
 (သားသမီးမိုက် လွန်ဆိုးလည်းလည်း တိုက်ချက်မျက်မြင် မိဖခင်တို့စိုင်ကွင်းည် မသတ်အပ်။)
 ၄၃။ သားသီလင်ဆုံး ကြီးတင်မြိုက်။
 ၄၄။ သားသတ်လွတ် ဘဲဥပါဘုရား။
 ၄၅။ သားသတ်ယောကုံး အပါယ်လား။
 ၄၆။ သားဦး ဖြီးဦး အရှေးရှေး။
 ၄၇။ သားအေး (ရယ့်)အမှုရာ အဖန်နှုန်းစင်။

သီ

- ၁။ သီကားသီယင့် မမြင်ဖူး။
 ၂။ သီကြားပီးနှင်း၊ လက်နက်ရင်းနှင့် မင်းမာရယာ တည်ပြုအစာ ဖြို့ပေါ်။
 ၃။ သီကြားလက်ချု လူလက်ချု။
 ၄။ သီကြားလက်ချု နတ်လက်ချု။
 ၅။ သီခါပူပန် မသီခါပြုးဟန်။
 ၆။ သီတိုင်းလည်း မပြောကော့ တိတိုင်းလည်း မစားကော့။
 ၇။ သီရာသီစီ မမြင်စီကော့။

သီ

- ၁။ သီကေကားမီ ချစ်တေသူကိုရှာကေတွို့။
 ၂။ သီကေမြို့ကြီး ရှင်ကေချီတီး။
 ၃။ သီကေလေ့တရက် မိုးကေလေ့တရက်။
 ၄။ သီခါပြီးမှ ရယ်လိုပြီး။
 ၅။ သီချင်ရေကျား တော့ပြောင်း။
 ၆။ သီချောင်နီကျား။
 ၇။ သီစီလိုကေ ရိန်းပက်၊ ရှင်စီလိုကေ ဗုတ်န်းနှင်း။
 ၈။ သီစာ ရှင်စာ။
 ၉။ သီစွာနှင့် အိပ်စွာမထူး။

- ၁၀။ သီဆုကိုတောင်း နာဆုသို့ရောက်။
 ၁၁။ သီတူရှင်ဖက် ကောင်းတူဆိုးဖက်။
 ၁၂။ သီဖို့ခြားမှ လတူမြည်ရော်။
 ၁၃။ သီဖို့တခါ ရှင်ဖို့တချက်။
 ၁၄။ သီဖို့တခါ ရှင်ဖို့တလူည်။
 ၁၅။ သီဖို့နွား တောစယောင်။
 ၁၆။ သီဖို့အစ ကြမ္မာင်။
 ၁၇။ သီဖို့အစ ဖျားရော်။
 ၁၈။ သီဖို့အနာ ဆီးမပါ။
 ၁၉။ သီဘေးကြံး ရဲဂုဏ်ပြု။
 ၂၀။ သီရာသီချင်ရေ မပြောချင်။
 ၂၁။ သီရာသီဖို့ ဝမ်းကျမတန်း။
 ၂၂။ သီရာသီရေ ငါးလောက်မနား။
 ၂၃။ သီရီးထက် နာရီးခက်။
 ၂၄။ သီရီးထက် ရှင်ရီးခက်။
 ၂၅။ သီရီးရှင်ရီး နှစ်ခုတွဲ။
 ၂၆။ သီရေလူကြောကေမီ၊ ပျောက်တေလူရှားကေတို့။
 ၂၇။ သီလအနဲ့ ထက်အောက်နဲ့။
 ၂၈။ သီလားခရေသား အလှပ၊ ရွှေတံ့လား ရေဝါး အကြီးသန်။
 ၂၉။ သီလတ်မည်ကြောက် နတ်ကိုးကွယ်။
 ၂၁။ သီလတ်မည်ကြောက် ပေါက်ထူးပေါက်။
 ၂၂။ သီလို့တောင် ဝမ်းကျမတန်း။
 ၂၃။ သီအတူ ရှင်မူမကွဲ။

သီး

- ၁။ သီးကောင်းလို့ချင် အပင်ပြုစုံ။
 ၂။ သီးခါမလာ မှည့်ခါမရောက်။
 ၃။ သီးချိန်တန်သီး ပွင့်ချိန်တန်ပွင့်။
 ၄။ သီးရာယိုရေ ကြောက်တေလို့မဆို။

သီး

- ၁။ သူ့ကံနန်းသူ့။
 ၂။ သူ့ကိုချစ်မှ ကိုယ့်ကိုချစ်။
 ၃။ သူ့ကိုတချောင်းထိုးကော ကိုယ့်ကို လေးချောင်းထိုး။
 ၄။ သူ့ကိုမနာလို့ ကိုယ့်မှာအကျိုးမဟို။
 ၅။ သူ့ကိုရှိသီးမှ သူကလည်းရှိသီးမည်။
 ၆။ သူ့ကျေးဇူးကိုလည်း မကန်းကော့၊ အရိပ်ခုံအခက်ကိုလည်း မချိုးကော့။
 ၇။ သူ့ခေတ်နန်းသူ့။
 ၈။ သူ့စွာကိုလို့ချင် ကိုယ့်စွာနန်းရင်း။
 ၉။ သူ့စွာကိုလို့ချင် သူ့ကိုရှိသီး။
 ၁၀။ သူ့ဆန်စား သူ့ကြော်။
 ၁၁။ သူ့ဒီနန်း သူ့ကိုခွဲတ်။
 ၁၂။ သူ့နှီရာနန်းသူ့။
 ၁၃။ သူ့နှီရာနန်းသူ့ အသုံးဝင်။
 ၁၄။ သူ့ဘုရားထက် ငါးဘုရားသား။
 ၁၅။ သူ့ဘုန်းနန်းသူ့ကံ။
 ၁၆။ သူ့ဘုန်းနန်းသူ့ကံ၊ သူ့လက်ရုံးနန်း သူ့ပညာ။
 ၁၇။ သူ့မယားကိုလို့ချင် သူ့လင်ကိုသတ်။
 ၁၈။ သူ့မယားမျက်ရည်ကျေမှ ကိုယ့်မယားဝမ်းဝါ။
 ၁၉။ သူ့မသာဝါပို့၊ ငါးမသာသူ့ပို့။
 ၂၀။ သူ့မြင်မှုနှင့် ငါ့မြင်မှုနှင့် အမှုန်လှုဘီ၊ လူငတီ။
 ၂၁။ သူ့လူကိုယ့်ဖက်။
 ၂၂။ သူ့လူငါးဖက်။
 ၂၃။ သူ့လှုနန်း သူ့ကိုထိုး။
 ၂၄။ သူ့မယားကိုဖျက်၊ နတ်ပြည်တက်၊ တဖက်ဝါးရာ၊ အရုပါ။
 ၂၅။ သူ့သက်သီးမှ ကိုယ့်သက်ချမ်းသား။
 ၂၆။ သူ့အပြစ်နန်းသူ့ခံး။
 ၂၇။ သူ့အရာနန်း သူ့တွင်ကျယ်။
 ၂၈။ သူ့အရိပ်ကိုလည်း ခါး၊ သူ့အခက်ကိုလည်း ခီး။

၂၉။ သူ့အရှုံးနှင့် သူ့ကိုထိုး။
 ၃၀။ သူ့အလိုသို့လိုက်မှ သူကြိုက်။
 ၃၁။ သူ့အလိုသို့လိုက် သူချစ်တော်။
 ၃၂။ သူ့အိုး နှင့်သူ့ဆန် တန်ရုံခံပ်။

သူ

၁။ သူကရာဝက်သတ်ကြီး၊ ကိုယ့်လျှောကိုယ်ဖြတ်လျိုး။
 ၂။ သူကောင်းသားလည်း၊ မူထားကောင်းလျှော်၊ အပေါင်းဖျက်။
 ၃။ သူကောင်းသူစံ သူမကောင်းသူခံ။
 ၄။ သူခိုးက လူအော်။
 ၅။ သူခိုးကို တန္ထိရောင်းရှုပ်တော်။
 ၆။ သူခိုးကို ဒါးမြေကဆုံးမှု။
 ၇။ သူခိုးကို ဒါးရှိုးကမ်း။
 ၈။ သူခိုးကို သီဖော်ညိုး။
 ၉။ သူခိုး- ခိုးက ကြွင်းကျွန်း၊ မီးလောင်က မကြွင်းကျွန်း။
 ၁၀။ သူခိုး- ခိုးပြီးမှ ထိုးကွင်းထား။
 ၁၁။ သူခိုးတညည့်ပျက်၊ အိမ်သွေ့ဆယ်ညည့်ပျက်။
 ၁၂။ သူခိုးထွက်ပြီးမှ လုံကိုင်။
 ၁၃။ သူခိုးမယား မထိုဝါးယောင်။
 ၁၄။ သူခိုးရှို့ရ တပြုပြု။
 ၁၅။ သူခိုးလည်း ခိုးခိုး အိမ်သွေ့ဆယ်လည်း အနိုးနီ။
 ၁၆။ သူခိုးလက်က သူဝက်လူ။
 ၁၇။ သူခိုးဟိုရာ ဝန်ထုပ်လား။
 ၁၈။ သူစိမ်းချစ် ဆွဲမျိုးဆဲသလောက်သား။
 ၁၉။ သူဇွှေးချီးပေါက်ကော် အစိုးမန်၊ ဆင်းရဲသားချီးပေါက်ကော် အစိုးန်။
 ၂၀။ သူဇွှေးဖြစ် ကွွန်းဖြစ်။
 ၂၁။ သူဇွှေးမှာသသော်မောက်စွာထက်၊ ဆင်းရဲသားမှာ ခွက်ပောက်စွာခက်တော်။
 ၂၂။ သူတကြောင်း ကိုယ်တကြောင်း။
 ၂၃။ သူတခါ ကိုယ်တခါ။

၂၄။ သူတပြန် ကိုယ်တပြန်။
 ၂၅။ သူတမင်း ကိုယ်တမင်း။
 ၂၆။ သူတလျည့် ကိုယ်တခါ။
 ၂၇။ သူတလျည့် ကိုယ်တလျည့်။
 ၂၈။ သူတကို ငါတမင်း။
 ၂၉။ သူတတ်ကောင်းကို နတ်ကောင်းစောင်မ၊ ချမ်းသာရှာ။
 ၃၀။ သူတတ်ကောင်းကို နတ်ကောင်းမ။
 ၃၁။ သူတတ်ကောင်းကို မကောင်းကြံက ဘေးရန်ခဲ့။
 ၃၂။ သူတတ်ကောင်းကို မကောင်းကြံတတ်၊ တိရဲစွာန်ထက်၊ လွန်ညစ်ပတ်။
 ၃၃။ သူတတ်ကောင်းကို မကောင်းကြံမိ ဘေးရန်ထိုး။
 ၃၄။ သူတတ်ကောင်း ဥစ္စာကို၊ ရီမှာပစ်လည်း မနစ်၊ မီးမှာပစ်လည်း မချစ်။
 ၃၅။ သူတတ်ကောင်းနှင့်နှင့် သူတတ်ကောင်း၊ သူမိုက်နှင့်နှင့် သူမိုက်။
 (သူတတ်ကောင်းနှင့်ပေါင်းကော် စားသောက်မကုန်၊ သူမိုက်နှင့်ပေါင်းကော် ရေ့သောက်မကုန်၊ သူမိုက်နှင့်မောင်းမကုန်။)
 ၃၆။ သူတတ်ကောင်း မပီ၊ ကျင့်မညီ၊ ကျင့်ခြားပြန်လည်း၊ အလွှဲလွဲ။
 ၃၇။ သူတတ်ကောင်းယဉ်ပါး၊ သူယုတ်မှာသား ရမ်းကား။
 ၃၈။ သူတတ်ကောင်း ဟိုရာသူတတ်ကောင်းလား။
 ၃၉။ သူတတ်မကို ဝဖြီး (ဂေါင်းဖြီး) လျှော့ရော့ပိုင်း။
 ၄၀။ သူတတ်မနှစ်းရောင်းဖြီး ဘုန်းကြီးနှစ်းနှစ်းတကားမှု။
 ၄၁။ သူတတ်လမ်းမှုး ဆန်ရှာ။
 ၄၂။ သူတတ်စားလက်နှင့် ရှီလောင်းပွန်းကို နှိုက်တေပိုင်း။
 ၄၃။ သူနာလွှုနှင့် ဆီးသမကိုရှား။
 ၄၄။ သူမနာ ကိုယ်မနား။
 ၄၅။ သူမသိ ကိုယ်ပိုး။
 ၄၆။ သူမသိ ကိုယ်ပိုး မောင်ယာနီး။
 ၄၇။ သူမိုက်ကို နာလို့မှု မြောက်မြော်း။
 ၄၈။ သူမိုက်ကိုယူး ရှုန်ကိုအောင်း။
 ၄၉။ သူမိုက်စကား ရာထောင်များလည်း၊ စီးပွားကင်းဘိုး၊ ကျိုးမဟို။
 ၅၀။ သူမိုက်နှစ်းပေါင်းမှု၊ ထပ်ထူးတလဲလဲ။
 ၅၁။ သူမိုက်အလှပြုပါမှုကား ရွယ်ချုပ်ဖို့လဲ၊ သူမလိုတည်း။ ဆုကိုမတောင်း၊ ချီးမွမ်းကြောင်းသား။
 ၅၂။ သူများကိုချစ်ခင်းမှု သူများကချစ်ခင်းမည်။

၅၃။ သူများကိုမကောင်း မတွေ့ကောင်း။

၅၄။ သူများကိုမကောင်း မတွေ့ကောင်း ကိုယ့်ပါးမှာရေး

၅၅။ သူများကို မနာလို ကိုယ့်မှာ အကျိုးယူလ်။

၅၆။ သူများကို လေးစားမှ သူများက လေးစားမည်။

၅၇။ သူများကိုလည်း မယုံကြော ယုံပင်ယုံကေလော မပုံစံ

၅၈။ သူများကွဲစား ငါ့နားယော် (လျှော်)။

၅၉။ သူများငိုခါ ငါရယ်၊ ငါင့်ရေခါ မခံချင်။

၆၀။ သူများစားဖတ်ကို ကောက်စားမှား။

၆၁။ သူများစိတ်ကိုလို ကိုယ့်စိတ်နှုန်းနှုန်း။

၆၂။ သူများတံထွီးကို ကောက်မျိုးမှား။

၆၃။ သူများထက်ကျောမှုကြွား။

၆၄။ သူများထက်ထူး အရှုံး။

၆၅။ သူများနာကေ နာပတ်စီ ကိုမနာကေကျိုး။

၆၆။ သူများနားငွောင်းနှုန်း ပါးပြောင်ရေ။

၆၇။ သူများနာခေါင်းနှုန်း လီယူ။

၆၈။ သူများမဝလို့ ကိုယ်မစားရ။

၆၉။ သူများမိုယ်ခါးရေသာက်ခါသာက်၊ မသာက်မ

၆၁။ သူများမျက်ချီးကိုရာ မြင်ရော ကိုယ့်မျက်ချီးကိုမမြင်ရော။

၆၁။ သူများယောင်လို့ ယောင်စွာရာ့။

၆၂၂။ သူများယောင်လို့ ယောင်စွာရာ့၊ အမောင်တောင်

၆၃။ သူများရှုံးခါရှုံး။

၆၄။ သူများရယ်ခါ အကျွန်းနားပင်းကို လက်တိုပါ။

၆၅။ သူများလည်း မစားရာ ကိုယ်လည်းမစားရာ။
(သူများသားမယား တစ်အိမ်လားစွာကိုရာ မြင်ရော ကိုယ့်သားမယား)

၆၆။ သူများသားမြိုးလို့ မမြိုးကေအမြိုး။

၆၇။ သူများအတွက် ဝဝက်ဝမ်းကျား။

၆၈။ သူများအပေါ် မသင့်မတော်မပြုရာ။

၆၉။ သူများအပြစ်ကို မပြောခင် ကိုယ့်အပြစ်ကို အယောက်

၆၁။ သူများအပြစ်ကို မြင် ကိုယ့်အပြစ်ကို မမြင်။

၆၁။ သူများအပ်ကို ခိုးကော ကိုယ့်မှာပေါက်ဆိန်ပျောက်

၈၂။ သူယူတ်နှစ်သူကောင်း မပေါင်းရှိုံးမှုနဲ့
 ၈၃။ သူယူတ်ပါလာ၊ လူ့ရပ်မြို့မှာ၊ အဆွဲခင်ပွန်း၊ မမွန်းအပ်။
 ၈၄။ သူယူတ်ဟိရာသူယူတ်လာ၊ သူကောင်းဟိရာ သူကောင်းလာ။
 ၈၅။ သူရှိုံးလွှား၊ မို့ဟင်းပုတ်၊ စားငှတ်ကျ။
 ၈၆။ သူလုပ်ငါရ မမှတ်ကြနှင့်။
 ၈၇။ သူသိမဟုတ် ကိုယ်သိဟုတ်နှင့် အသိလုပ်ဘို့ လူငတီ။
 ၈၈။ သူဦးသူစား၊ ငါဦးငါစား။

60

၁။ သေချာမှလုပ်၏ မယ့်တိ။

१४

၁။ သဲတောမှာ ရီသွန်သွန်လို့

၁၃

၁။ သည်းခံကေ နိဗ္ဗာန်ရောက်တေ
၂။ သည်းခံသဲပို့ရော။
(သည်းခံသဲပို့ သဲပို့ကျွန်းပေါ်၊ ကျွန်းမေး။)
၃။ သည်းခံ သောင်ပေါ်ရော။

၁၃

၁။ သော့သွမ်းဟောရမ်း၊ လူငြှက်မ်း

୧୮

၁။ သက်ကြီးစကား၊ သက်ငယ်ကြား
၂။ သက်ကြီးတရို့၊ စုတ်စုတ်နှစ်။

၃။ သက်ကြီးတရစ်၊ သက်ဝယ်ဖြစ်၊ ငတေသာ လူမဖစ်။

သင်

- ၁။ သဘောဆင်ကေ သံမှိုက်မန္တမြာကော့။
- ၂။ သဘောပျက်ရာမှာ ချဉ်ပေါင်ဟင်းရောင်းလို လိုက်မဖို့။
- ၃။ သင်မှုတတ် မြင်မှုမှုတ်။

သင်း

- ၁။ သင့်ရာသင့်ကြောင်း နည်းခံတောင်း။
- ၂။ သင့်ရာသင့်ရာ စားတော်ခေါ်။
- ၃။ သင့်ရာသင့်ရာထိုင်။
- ၄။ သင့်ရာသင့်ရာ လက်တို့ခေါ်။
- ၅။ သင့်သူသင့်သူ လက်တို့ယူ။

သင်းး

- ၁။ သင်းပေါင်းထိုးက လောင်းသွေ့ခံ။
- ၂။ သင်းလွန်ရေကျဲကို မြက်ကောင်းပီးလို ဖင်ခွဲန်းလို့။

သစ်

- ၁။ သစ်ကိုင်း မျောက်လျှောက်။
- ၂။ သစ်ကောက်ပါး ကောက်ကိုရာမြင်နိုင်၊ လူလိမ်လူကောက်ကို မမြင်နိုင်။
- ၃။ သစ်ကောင်းတစ်ပင် လူကောင်းတစ်ယောက်။
- ၄။ သစ်ကိုနှင့် သစ်ကိုး၊ ပါးကိုနှင့် ပါးကိုး။
- ၅။ သစ်ကိုဝါးမှီ၊ ပါးကိုသစ်မှီ။
- ၆။ သစ်ကိုအရင်း စပ်ကိုအလယ် မထမ်းကော့။
- ၇။ သစ်ကြား ပါးဖျစ်။

သိုင်

- ၁။ သိုင်ခေါင်ညွှန်က် မနီရက်(၇)။

သိုက်

- ၁။ သိုက်ကျမ်းဖတ်ရာ နားထောင်ပါ။ ဥစ္စာရန်ည်းနည်း (နှီးနှီး)။
- ၂။ သိုက်ဆရာ ဘုရားဖျက်မှာ မကြောက်ပါ။
- ၃။ သိုက်တူးအရွှေးဖြစ်။
- ၄။ သိုက်မှာအဆုံး ငလက်ရုံး၊ သူမှားနှုန်း တုံးလိမ့်မည်။

၂။ သိုင်ခေါက်ထက် ညည့်မနက်။

သောက်

- ၁။ သောက်စားယစ်ဝ လူဗာလာ။
- ၂။ သောက်ရေအိုးမှာ တိုက်တော်။
- ၃။ သောက်လီငတ်လီ ငါးကာမိုး။
- ၄။ သောက်လီငတ်လီ ဆားငန်ရီ။
- ၅။ သောက်လီငတ်လီ အာသာမပြီ (ပြယ်)။
- ၆။ သောက်လိုက်စားလိုက် မယားချစ်။
- ၇။ သောက်လိုက်စားလိုက် မယားချစ်၊ မသောက်မစား လူငန္တား။

သောင်

- ၁။ သောင်ကြောင့် မြစ်ပါက်။
- ၂။ သောင်တင်- တင်လို့။
- ၃။ သောင်ပြင်မှာ ရွှေတေခိုးပိုင်။
- ၄။ သောင်မတင် ရီမကျား။
- ၅။ သောင်ဟိရာ သောင်ထွေန်း။

သတ်

- ၁။ သတ်စွာမနာ ဆဲစွာနာ။
- ၂။ သတ္တုပါတစ်ဦး ကံတစ်ခု။
- ၃။ သတ္တုပါတစ်ဦး မိုးခိုးရာတစ်ခု။
- ၄။ သတ္တုမဟိပဲ ရန်စမင်ငော့။
- ၅။ သတ်ရဲကော ခံရဲရဖို့။
- ၆။ သတ်လို့မနာ ဆဲလို့နာ။

သဒ်

- ၁။ သဒ္ဓိမတတ် စာမတတ်။
- ၂။ သဒ္ဓိ(သတာ) တိုးပွား အကျိုးများ။
- ၃။ သဒ္ဓိယောင်ယောင် တဏ္ဍာဆောင်။
- ၄။ သဒ္ဓိ(သတာ)လိုပိုး သီဆိုကိုမျှ အာဂျာက်ချုံ။
- ၅။ သဒ္ဓိလွှန် တဏ္ဍာကျွဲ့။
- ၆။ သဒ္ဓိလွှန် တွန်ရော်။
- ၇။ သဒ္ဓိလွှန် တွန်ရော် ဝိရိယလွှန်ကေ ဆွဲ့ရော်။

သပ်

- ၁။ သပ်ပင်းရှိက်- ရှိက်လို့။

သုတ်

- ၁။ သုတ်သင့်မှ စင်ကြယ်။
- ၂။ သုတ်သင့်မှ ယုင်းလင်း။

သံ

- ၁။ သံကိုခွဲတ်လို့ မည်းသားမတက်။
- ၂။ သံကိုခွဲတ်လို့ မည်းသားမတက်၊ ရီကိုခွဲတ်လို့ အရာမထင်။
- ၃။ သံကိုမလောက် ပီကိုလောက်။
- ၄။ သံကို သံချိုးစား။
- ၅။ သံကို သံချင်းရှိက်။
- ၆။ သံကို သံချင်းရှိက်၊ လူကိုလူချင်းတိုက်။
- ၇။ သံကို သံဖျက် သံချိုးတက်။
- ၈။ သံယာအား ဘုရားမဆန်သား။
- ၉။ သံတွေ့ခဲး၊ သားတစ်မှုတ်ထင်။
- ၁၀။ သံပုရာသီးပိုင် ကြီးလီချဉ်လီ။

- ၁။ သံပူသံရဲ လောင်မီးခဲထက်၊ သောကမီးကျဲ သာလွန်ကဲ။
 ၂။ သံမှာ အပ်ဆုံး၊ လူမှာ အတ်ဆုံး။
 ၃။ သံမှာ အပ်ဆုံး၊ လူမှာ ဘိန်းဆုံး။
 ၄။ သံယောဇူးကြီး ပြတ်နိုင်ခဲရီး။
 ၅။ သံယောဇူးမီး ထိန်ထိန်ညီးမျှ။
 ၆။ သံလျှက်သွားကို နမ်းမိရေ ပုံလျှားပိုင်။
 ၇။ သံလျှက်သွားကို လျှက်မှား။
 ၈။ သံလျှက်သွားကို ရပ်မှား။
 ၉။ သံသရာကြာ ဆုံးလည်နွား။
 ၁၀။ သံသရာထဲ တဲ့လည်လည် ရဟတ်နှယ်။
 ၁၁။ သံသရာထက် ဝမ်းစာခက်။
 ၁၂။ သံသူဘုရင်၊ အသွောင်ကောင်းမှု တည်ထားပြု သာဓမခေါ်လောက်။

သန်

- ၁။ သန်ရာသန်ရော ကြီးရေမဟို။

သန်း

- ၁။ သန်းခေါင်ထက် ညျဉ်မနက်။

သံး

- ၁။ သံးကေကားကုန် လျှောက်ကားမြတ်။
 ၂။ သံးကော်းထိုင် ဘုန်းကြီး၊ သံးလင်ရ မိန်းမ။
 ၃။ သံးတုံးကုန်မှ ခွီးချိုးမှုန်းသိရော။
 ၄။ သံးထပ်ထမင်း သံးစိမလျှော့။
 ၅။ သံးနှုစ်ချီးခြောက်ကို ရီဆွဲတ်လို့နှုံး။
 ၆။ သံးနှုစ်ချီးတုံး ရီဆွဲတ်လို့နှုံး။
 ၇။ သံးနှုပ်အိပ် သံးခါစား။

- ၈။ သံးမှုထက် ရှာမှုခက်။
 ၉။ သံးမှုလွှယ် ရှာမှုခဲ့။
 ၁၀။ သံးသာသုံး မကုန်စိုက်း။

သွား

- ၁။ သွားကို သွားပိုးစား
 ၂။ သွားကြလွှာ မျက်ဆန်နဲ့ ဂုဏ္ဍားမသား။
 ၃။ သွားချီးစ်ပတ်စိုက်လို့ ကြံးဝယ်စားခီဆို မြောက်ဥဝယ်စားလာရော။
 ၄။ သွားချီးတင် ကြံးဝယ်စားမဲ့ မြောက်ဥဝယ်စား။
 ၅။ သွားနှုန်းဆန် အနီးမဟို။
 ၆။ သွားမဟိုပဲ အရှိုးမွှားချင်။
 ၇။ သွားမှုပြောမှု စားသောက်မှု သတိပြုက ဘေးမခဲ့။

သို့

- ၁။ သို့ကေထိုင် စွဲတ်ကေထား။

သို့း

- ၁။ သို့းချင်းတူမှ ချစ်ကြည်ဖြူ။
 ၂။ သို့းချင်းမတူ မကြည်ဖြူ။
 ၃။ သို့းဖြစ် ပြည်ဖြစ်။

သွေး

- ၁။ သွေးဖျားလှည့်ဆောင် မာယာကောင်။

သွေ့်

- ၁။ သွေ့်ကြီးလာလည်းသတ်၊ သွေ့်ဝယ်လာလည်း သတ်။

- ၂။ သွေ့ဘူရင်ကိုးကွယ်ရာမှာ အပြစ်ပြော။
 ၃။ သွေ့ဘူရင်တစ်ခါထွက် ပလော်ဆယ်ခါကျက်။
 ၄။ သွေ့ဘူရင်တရားနှင့် ညီမညီ အသီးကိုစားကြည့်။
 ၅။ သွေ့ဘူရင်တင့်မှ ဖြောမြင်။
 ၆။ သွေ့ဘူရင်ဘူးနှင့် မို့ယုံးသိချုံး တောင်ပုံးမနီသာ။
 ၇။ သွေ့ဘူရင်မှားကေ (ပြည်သူ) ပျင်ရန်မလွှယ်။
 ၈။ သွေ့မဝင်ခင် ကျောင်းထိုင်ချင်။
 ၉။ သွေ့မှာ သီလ လူမှာ စာဂါ။
 ၁၀။ သွေ့ရဲအောင်ဖွှယ် မာန်အောင်ပို့- နတ်မရော။
 ၁၁။ သွေ့လည်းမဖြစ် လူလည်းမဖြစ်။
 ၁၂။ သွေ့လည်းမဟုတ် လူလည်းမဟုတ်။

ဟ

ဟ

- ၁။ ဟခါကပင် အူမကိုမြင်။
 ၂။ ဟရဇား ပရဇားမှတ်လား။

ဟာ

- ၁။ ဟာစရီ ရပ်- ရပ်လို့။
 ၂။ ဟာရိုလည်းသီ ပြည်လည်းကြီး။

ဟီ

- ၁။ ဟီခါတန်ဆာ မဟီခါ ဝမ်းစား။
 ၂။ ဟီခါမမြင် မဟီခါမြင်။
 ၃။ ဟီခါလင် မဟီခါ နှင့်။

ဟပဗ္ဗရု ရရှင်စကားပုံ

- ၄။ ဟီခါသခင် မဟီခါ ငတင်။
 ၅။ ဟီခါအသွေ့ မဟီခါနင်။
 ၆။ ဟီတိုင်းလည်း မစားရာ ပြောတိုင်းလည်း မယုံရာ။
 ၇။ ဟီတိုင်းလည်း မပြောကော့။
 ၈။ ဟီတိုင်းလည်း မပြောကော့ သီတိုင်းလည်း မပြောကော့။
 ၉။ ဟီရေနားလည်း ကုပ်ပါ၊ ရခါရေနားလည်း ကုပ်ပါ။
 ၁၀။ ဟီလီသမျှသတ္တဝါ သူငါကစ အနိစ္စ။

ဟူး

- ၁။ ဟူးရာပညာ သမားမှား။

ဟော

- ၁။ ဟောခါတရား လုပ်ခါအမှားး။
 ၂။ ဟောလီသမျှ သဲရီကျား။

ဟင်း

- ၁။ ဟင်းကိုဖျက် ငပါ၊ လူကိုပြော သတိုး။
 ၂။ ဟင်းကိုဖျက် ငပါ၊ သမီးကိုဖျက် အမိုး။
 ၃။ ဟင်းတအိုး ဆားမြည်းတွင်းကုန်း။
 ၄။ ဟင်းဖတ်ပါရာ မျက်နှာသာ။
 ၅။ ဟင်းမကောင်းကေ ငပါကို ယိုးရော့။
 ၆။ ဟင်းမဟိုဂန်တို့၊ လူမဟိုဂါရို့။
 ၇။ ဟင်းမည်မှား နှပ်စာမပြည့်။
 ၈။ ဟင်းမှာလျှော့ရှို့၊ ငါးမှာထိုး။
 ၉။ ဟင်းရည်ကောင်းလျှက် ငပါဖျက်။
 ၁၀။ ဟင်းရည်ကောင်းလျှက် ဆားကဖျက်။
 ၁၁။ ဟင်းရည်ကောင်းလျှက် ဆားကဖျက်၊ သမီးကောင်းလျှက် အမိဖျက်။

၁၂။ ဟင်းရည်တစ်ခွက် နွန်းဆယ်လက်။
၁၃။ ဟင်းရွက် ဟင်းရည်။

ဟင်

၁။ ဟသာလယ်ကြား အကန်းနား။

ဟိုက်

၁။ ဟိုက်မှုမောမှုန်းကိုသိ။

ဟိုင်း

၁။ ဟိုင်းဆို အရွယ်အိုး။

ဟောင်

၁။ ဟောင်ရေခွီးကို လူမထိ။
၂။ ဟောင်ရေခွီးလည်း မကိုက်၊ ကိုက်တေခွီးလည်း မဟောင်။
(ဟောင်ရေခွီးလည်းမကိုက်၊ ကိုက်တေခွီးလည်း မဟောင်၊ ပြိုရေလင်လည်း မသတ်ကြီးရေခွီးလည်း မရွာ)။
၃။ ဟောင်လွန်းရေခွီး လူမလေး။
၄။ ဟောင်တိုင်းလည်း မပစ်ကော့၊ သစ်တိုင်းလည်း မလိုက်ကော့။

ဟောင်း

၁။ ဟောင်းပင်ဟောင်းကေလေ့ မကောင်းကေပစ်။

ဟပ်

၁။ ဟပ်တွင်းမွဲ။

ဟိတ်

၁။ ဟိတ်ကြီး ဟန်ကြီး။
၂။ ဟိတ်ကြီးတိုင်း မဟန်။

ဟုတ်

၁။ ဟုတ်ကား ဟုတ်ယင့် သူမခံချိုး (မခံသာ)။
၂။ ဟုတ်ကေဝံ မဟုတ်ကေခဲ့။
၃။ ဟုတ်ကေသာ မဟုတ်ကေနာ (ဆာ)။
၄။ ဟုတ်စွာဆို နာလိုခံခက်။
၅။ ဟုတ်တိုင်းမှန်ရာပြော မနှော။
၆။ ဟုတ်မဟုတ်သူခိုးနှင့် အိမ်သွင်ရာသိရော။
၇။ ဟုတ်မဟုတ် အသူ့လက်ကိုဖက်နမ်းဖို့လည်း။
၈။ ဟုတ်ရူပရူမောင်ဖြူမန္တရား။
၉။ ဟုတ်မှုကျော် ပုပ်မှုပေါ်။

ဟန်

၁။ ဟန်ကိုကိုယ့်ဖို့ မာန်ကိုသူ့ဖို့။
၂။ ဟန်မကျ ပန်မကျ။
၃။ ဟန်မရ ဘမ်းမရ။
၄။ ဟန်လီ ဟန်လွှာ။
၅။ ဟန်လို ဟန်ရ။

6

6

- ၁။ ဇွဲကြီး အရှပ်ရာကြီးရေးကြီးလေးလုံး တစ်လုံးအပါအဝင်။

၂။ ဇွဲင်းတင့်ကိုပိုင်လိုင်ကျင်ကျင်နှစ်။

၃။ ဇွဲင်းတင့်က် အသက်မစား။

၄။ ဇွဲင်းတထက် နောက်ကျအရှုံးမရ။

၅။ ဇွဲင်းတမှုပ်ငွေ့ငွေ့လို့။

၆။ ဇွဲင်းတဝဲ။

၇။ ဇွဲင်းတဝဲဝလို့။

၈။ ဇွဲင်းတဝဲရေးနှားအသုံးမကျ။

၉။ ဇွဲင်းတလောက်တော့ ငှက်တိုင်းပုံနှင့်ရေး။

၁၀။ ဇွဲင်းတထက် ငှက်တိုင်းလူ။

30

30

- ၁။ အကာစပ် က ရန်ရရော။
 ၂။ အကာစပ်နှင့် ကျင်ဖြစ်တော်။
 ၃။ အကာစပ်သန် ရန်ဖြစ်တော်။
 ၄။ အကဗောတ် မြိုက်ဂါးတတ်။
 ၅။ အကဗောတ် မြိုချော်တတ်။
 ၆။ အကဗောတ် ဖူးကိုးတတ်။

၃။ အကာမှာ အခုန်ပါ။

၈။ အကာကိုခွာ အနှစ်ကိုတို့ တရားကိုရှာ ကိုယ်မှာတို့။

၉။ အကာကိုခွာ အနှစ်ကိုရှာ။

၁၀။ အကာကိုပစ် အနှစ်ကိုယူ။

၁၁။ အကာကြီး ငါးရာ အကာင်ယ်တစ်ထောင်။

၁၂။ အကာထက် အနှစ်ကြီး။

၁၃။ အကုသိုလ်ကိုဖျောက် ကုသိုလ်ကိုမြှောက်။

၁၄။ အကောက်ချင်း အကောက်၊ အလိမ်ချင်း အလိမ်။

၁၅။ အကောက်တစ်ထောင် ဝက်ဘာတောင်။

(အကောက်သုံးဆယ် ငါ့ဖြန့်ရည် ဖြန့်ရှည်ညီမ ငါပင်ခ ပင်ခလက်အောက် ဗကျင်းတောက်၊ ပကျိုးတောက် လက်အောက် ငရေကောက်၊ ငရေကောက် လက်အောက်၊ နှာခေါင်းပေါက်။)

၁၆။ အကောင်နှစ် လက်နှစ်မရှိ။

၁၇။ အကောင်ရားယ်ရေ ခြာသွေ့မျိုး။

၁၈။ အကောင်ရားယ်ရေ စာသွေ့မျိုး။

၁၉။ အကောင်ရားယ်ရေ စန္ဒကူးနှုတ်။

၂၀။ အကောင်သာကြီး လူဗူးသီး။

၂၁။ အကောင်းကိုအဆိုးလုပ်မရဲ အဆိုးကို အကောင်းလုပ်မရ။

၂၂။ အကောင်းပြောကေ ငယောင်းဖလာ။

၂၃။ အကောင်းပြော အဆိုးကြား။

၂၄။ အကောင်းမှာအဆိုးပါ အဆိုးမှာ အကောင်းပါ။

၂၅။ အကောင်းလုပ်ခါ လူမသီး မကောင်းလုပ်ခါ လူသီး။

၂၆။ အကောင်းလုပ် အဆိုးဖြစ်။

၂၇။ အကောင်းအကန်း ခတောက်ပန်း၊ ဒေါက်လန်းတချုပ် ငိုတမတ်။

၂၈။ အကောင်းအဆိုး ပေါင်းနှစ်မျိုး။

၂၉။ အကန်း စဆီမကြောက်။

၃၀။ အကန်းမှာ ညည်နှစ်နှစ် တလဲလဲ။

၃၅။ အကျင့်ချော် ငရဲရွာ။
 ၃၆။ အကျင့်ဆီးသွမ်း လူစီးကြမ်း။
 ၃၇။ အကျင့်ထူး ဖျူးမှာကျိုး။
 ၃၈။ အကျင့်ပျက် အောက်ရန်က်။
 ၃၉။ အကျင့်မြှောက်မှား ငရဲလား။
 ၄၀။ အကျင့်မှန် နိဗ္ဗာန်ရောက်။
 ၄၁။ အကျင့်မှန် သုတ္တာ။
 ၄၂။ အကျင့်လွှာန် နိဗ္ဗာန်ချော်။
 ၄၃။ အကျင့်ကိုဆောင် အပြစ်ကိုယောင်။
 ၄၄။ အကျိုးကိုလိုလို သောင်ရီလောင်း ပတ်ထမ်းကျေရော်။
 ၄၅။ အကျိုးကိုလို အပြစ်ပို့။
 ၄၆။ အကျိုးအကြောင်းကို စုံလင်ယောင်မသိပဲ အယမ်းမပြုရ။
 ၄၇။ အကျိုးအကြောင်း ဆီးအကောင်း။
 ၄၈။ အကြားအမြင်ဟိုမှ ဗဟိုသုတတိုး။
 ၄၉။ အကြီးဂေါင်းဆောင် အငယ်နောက်လိုက်။
 ၅၀။ အကြီးမှာ သူရာ၊ အငယ်မှာ ပိုင်စရာ။
 ၅၁။ အကြီးရှုက်ကေ ရယ်ရော၊ အငယ်ရှုက်ကေ ငိုရော။
 ၅၂။ အကြည့်တတ်မှ မြင်။
 ၅၃။ အကြည့်တတ်မှ မြင်၊ အဆီးတတ်မှ စင်။
 ၅၄။ အကြောသင့်ရာ အီး။
 ၅၅။ အကြောသင့်ရာ အီး၊ အနာဟိုရာ ထီး။
 ၅၆။ အကြော်ဟိုမှ အချစ်ဟို။
 ၅၇။ အကြောက်လည်း ခံရသိယင့်၊ ချီးလည်းယိုရသိယင့်။
 ၅၈။ အကြောက်ဟိုမှ အရှုက်ဟို။
 ၅၉။ အကြောင်မှာ အကျားဖြစ်။
 ၆၀။ အကြောင်းကိုမသိလို့ ဖယောင်းကို ငပိထင်။
 ၆၁။ အကြောင်းဆုံးကေ ရဲဂုဏ်ပြရော။
 ၆၂။ အကြောင်းနှင့် အကျိုး၊ အကျိုးနဲ့ အကြောင်း။
 ၆၃။ အကြောင်းပေါ်မှ အကြံ့ရှာ့။
 ၆၄။ အကြောင်းမလု ဟန်မကျိုး။

၆၅။ အကြောင်းမသိ မှုင်းကျိုးစီ ဖုတ်ပျာစား ဖန်ဆိမ့်ဆိမ့်။
 ၆၆။ အကြောင်းမသိလို့ ငပိကိုဖုတ်စားမိ။
 ၆၇။ အကြောင်းလျှော် တောင်ပေါ်ရိုစီးဗျား။
 ၆၈။ အကြောင်းသိချင်း။
 ၆၉။ အကြောင်းသိချင်မှု အရိပ်အကဲကို နားလည်။
 ၇၀။ အကြောင်းသင့်၊ ကျောက်ပြင်ကရီဆင်း။
 ၇၁။ အကြောင်းဟိုက ကေန်းပိုင်ဝိုင်းအား။
 ၇၂။ အကြောင်းဟိုမှ အကျိုးပေါ်။
 ၇၃။ အကြံ့ကောင်းတစ်ချက်၊ အနီကောင်း တစ်သက်။
 ၇၄။ အကြံ့ကုန် ရွှေနှစ်ဆားချက် ပြာကိုလျက် (ယက်)။
 ၇၅။ အကြံ့ကြီး ပျက်စီးတိုင်း။
 ၇၆။ အကြံ့ဆန်း ရဟန်းကျောင်းနှင့်မနိုင်။
 ၇၇။ အကြံ့တူ ရန်သူမှတ်။
 ၇၈။ အကြံ့တူ ရန်သူ၊ အလုပ်တူဖြူစူး။
 ၇၉။ အကြံ့မတူ အိမ်သူမဖြစ်။
 ၈၀။ အကြံ့မတတ် သမ္မာန်ခတ်၊ အလုပ်မမြင် ရဲသားဝင်း။
 ၈၁။ အကြံ့မနိုင် ဉာဏ်မပိုင်း။
 ၈၂။ အကြံ့များ ဉာဏ်ကောင်းပေါ်။
 ၈၃။ အကြံ့လိုကေ ဂေါင်းသုံးလုံးကိုမိန်းဗျား။
 ၈၄။ အကြံ့လိုကေ ဒူးသုံး၊ ချောင်းကိုမိန်းဗျား။
 ၈၅။ အကြံ့လိုကေ သူအိုကတောင်း။
 ၈၆။ အကြမ်းမှု အနုနန့်အောင်း။
 ၈၇။ အကဲ့ဟိုက ရီဝိုင်ရော်။
 ၈၈။ အကဲ့ဟိုက ရီဝိုင်ရော် အပေါက်ဟိုက လီဝိုင်ရော်။
 ၈၉။ အကွပ်တစ်ချက် လက်တစ်ချက်။
 ၉၀။ အကွပ်မဟိုရောကြမ်း ပရမ်းပတား။
 ၉၁။ အကွပ်မဟိုရော ကြမ်း ပရမ်းပတား၊ အဖမဟိုရောသား ကရားကထားဗျား။
 ၉၂။ အကွပ်မဟိုကြမ်း အပျက်လွယ်ဗျား။
 ၉၃။ အကွမ်းဝင် အပင်ပေါက်တော်။
 ၉၄။ အကြံ့တင် သွေ့ဗျားရင် ဆပ်လိမ့်မည်။

၉၅။ အခါကောင်း လတပေါင်း။
 ၉၆။ အခါကောင်းလည်း အလာနှောင်း။
 ၉၇။ အခါအင်နဲ့ မှန်မမှန်ကို ဝေဖန်စဉ်းစား ပဏ္ဍာတ်များ။
 ၉၈။ အခက်ကိုညွတ် အကိုင်းကိုဖြတ်။
 ၉၉။ အခက်ကို အရွက်ဖုံး။
 ၁၀၀။ အခက်ကို အရွက်ဖုံး၊ အနှစ်ကို အကာဖုံး။
 ၁၀၁။ အခက်ကြီး အရိပ်ဖြုံး။
 ၁၀၂။ အခက်ကြီး အရိပ်မြိုင်း။
 ၁၀၃။ အခက်အခဲကို ကျော်လွှားနိုင်ဘိ ရဲသတ္တိ။
 ၁၀၄။ အခက်အခဲကို ဖြေယုင်းနိုင်ဘိ ပညာဟို။
 ၁၀၅။ အခင်ခေါ် သမီးကိုလိုချင်း။
 ၁၀၆။ အခင်ခေါ် သမက်တော်ချင်း။
 ၁၀၇။ အခေါက်ကိုချိ အနှစ်ကိုရှား။
 ၁၀၈။ အခေါက်ကိုပစ်မှ အနှစ်ရဲ့။
 ၁၀၉။ အချိမှာ အချောင်ထုတ်တော်။
 ၁၁၀။ အချိအချောင်း။
 ၁၁၁။ အသွေးကိုကစ် ဂေါင်းထက်ခြေတက်။
 ၁၁၂။ အသွေးကိုကစ် ဂေါင်းထက်ခြေတက် ဒီးကိုကစ် ပါးယက်နားယက်။
 ၁၁၃။ အသွေးခါန်းကြီးခါလင်း။
 ၁၁၄။ အသွေးခါအရွှေးချော် ကြီးခါအရွှေးကြီး။
 ၁၁၅။ အသွေးထက် အကြီးညွတ်။
 ၁၁၆။ အသွေးမသိ မင်းမသိ ဘုန်းကြီးမသိ။
 ၁၁၇။ အချက်ကိုမသိ သမက်ကိုသူခိုးထင်း။
 ၁၁၈။ အချက်ကိုမသိ သမက်ကိုသူခိုးထင်း ငှက်ကိုမသိ ရရက်ကိုခြီးထင်း။
 (အချက်ကျကျ တစ်ခွန်းဟကာ၊ ရာထောင်သိန်းသောင်း၊ စကားပေါင်းလည်း၊ ပြီးပျက်ကွဲ)။
 ၁၁၉။ အချက်အချာမဟို ပျက်စီးရာ။
 ၁၂၀။ အချက်အချာမဟို ပျက်စီးရာ။
 ၁၂၁။ အချက်အလက်ပိုင်းမှ အနိုင်ရာ။
 ၁၂၂။ အချစ်ကိုတက္ကာဖုံး၊ အနှစ်ကို အကာဖုံး။
 ၁၂၃။ အချစ်ကိုပစ် တရားကိုလိုက်။

၁၂၄။ အချစ်ကို ဖျက် တရားကို မက်။
 ၁၂၅။ အချစ်ကိုမြင်ကေပြး အပြစ်ကိုမြင်ကေဖုံး။
 ၁၂၆။ အချစ်ကိုယုံ ဦးကုန်အပ်၊ အိမ်ထောင်ပြန်းတတ်။
 ၁၂၇။ အချစ်ကိုယုံ အသက်ကုန်။
 ၁၂၈။ အချစ်ကိုယုံ ရန်ကိုတိုစီ။
 ၁၂၉။ အချစ်ကြီး မျောက်ထီးကိုလည်း နတ်သားထင်း။
 ၁၂၁။ အချစ်ကြီး အမှန်းကြီးတတ်သည်။
 ၁၂၁။ အချစ်ကြီး အမျက်ကြီး။
 ၁၂၂။ အချစ်ကြောင်းကြောင့် အသက်ပြောင်း။
 ၁၂၃။ အချစ်ကြောင့် အပြစ်ဖြစ်။
 ၁၂၄။ အချစ်ဗို့ကြောင့် ဘေးဒက်ထောင်း။
 ၁၂၅။ အချစ်ဆောင် အမိုက်မျောင်း။
 ၁၂၆။ အချစ်တော်မှ အမျက်တော်ယူ။
 ၁၂၇။ အချစ်ပုံ အသက်ကုန်။
 ၁၂၈။ အချစ်မည်း လကွယ်သီ။
 ၁၂၉။ အချစ်များ သောကွွား။
 ၁၂၁။ အချစ်များ အမျက်ပွား။
 ၁၂၁။ အချစ်ရီးထက် စစ်ရီးခက်။
 ၁၂၂။ အချစ်ရီးထက် မင်းရီးခက်။
 ၁၂၃။ အချစ်ရီးထက် ဝမ်းရီးခက်။
 ၁၂၄။ အချစ်ရီးထက် အာဏာရီးခက်။
 ၁၂၅။ အချစ်လာကေပြး အပြစ်လာကေ ဖုံး။
 ၁၂၆။ အချစ်ဝင် အကန်းသွင်း။
 ၁၂၇။ အချစ်ဝင် အပြစ်ဝင်။
 ၁၂၈။ အချစ်ဝင် အပြစ်မမြင်။
 ၁၂၉။ အချစ်သည် မေ့ဆိုနိုင်တူ။
 ၁၂၁။ အချစ်သည် အကန်းနှုန်းတူ။
 ၁၂၁။ အချစ်ဟိုက အပြစ်ဟို။
 ၁၂၂။ အချစ်ဟိုက အပြစ်ဟို၊ အဆစ်ဟိုက အမြစ်ဟို။
 ၁၂၃။ အချစ်ဟူသမျှ ဒုက္ခသာ။

- ၁၅၄။ အချစ်ဟူသမျှ လှသည်သာ။
 ၁၅၅။ အချစ်ဦး မြီးဦးရတောင် မမေ့နိုင်။
 ၁၅၆။ အချိပ်မှာ အစောင်းပါ။
 ၁၅၇။ အချိန်ကာလကို အလွှဲသုံးစားမဖြန့်းရ။
 ၁၅၈။ အချိန်ကာလ မဆိုင်းတွေ။
 ၁၅၉။ အချိန်ကုန်ဆုံး ထမင်းဖြန့်း။
 ၁၆၀။ အချိန်ကုန် ပြန်ယူမရ။
 ၁၆၁။ အချိန်ကိုသာ လူအနိုင်ယူရမည်၊ လူကို အချိန်မနိုင်စေရ။
 ၁၆၂။ အချိန်တန် န္တားပိန်ကုန်လိမ့်မည်။
 ၁၆၃။ အချိန်တန် အီမံကိုပြန်။
 ၁၆၄။ အချိန်နှော ဖိုးထိုက်လှ။
 ၁၆၅။ အချိန်နှေးဖြားရှိ လူကိုမစောင့်။
 ၁၆၆။ အချိန်နှောင်းလည်း အခါကောင်းသိယင့်။
 ၁၆၇။ အချိန်မတော်အခါမသင့်၊ ကုံကော်ပင်မှာ သာနှီးပွင့်။
 ၁၆၈။ အချိန်မတော် အလားမသင့်။
 ၁၆၉။ အချိန်မသိအဝစား၊ ခရီးမသိအရောက်လား။
 ၁၇၀။ အချိန်ယိုခုက် လွှဲလိုက်။
 ၁၇၁။ အချိန်လွှဲကေ ထမင်းတော်တေဆိုရေးရေယှာ်။
 ၁၇၂။ အချိန်လွန်ကေ ပြန်မရ။
 ၁၇၃။ အချိများကေ ရီလှောက်၊ ရီများကေ အချိလှောက်။
 ၁၇၄။ အချိရှာ သကာာနှုန်းတို့၊ အပျိုရှာ ကညာာနှုန်းတို့။
 ၁၇၅။ အချိဟိုရာ ယင်နားလာ။
 ၁၇၆။ အခြီလေးချောင်းသား ငါမစား၊ ဖွှဲ့ကောင်းမြောင် ငါမယော်။
 ၁၇၇။ အခြေအနေအရ ကျင့်သုံးမှ နေရာကျ။
 ၁၇၈။ အခြေအနီမဟိပဲ စိတ်နီမြင်း။
 ၁၇၉။ အခြီးကြီး နိုဗ္ဗလတ်တေ၊ ကတုတ်ချောင် မဲခေါင်မိကို၊ လွှမ်းတတ်တေ။
 ၁၈၀။ အခွဲကိုခွဲ အနှစ်ကိုရှာ။
 ၁၈၁။ အခွဲကိုပဲ အနှစ်ကိုယူ။
 ၁၈၂။ အဂုရီတွင်းတူး အဂုရီကြိုင်သောက်။
 ၁၈၃။ အဂောင်းကားလွှတ် မြီးတုံးကျပ်။

- ၁၈၄။ အဂောင်းချေရာ အခြီးသို့။
 ၁၈၅။ အဂောင်းတပြည် တင်တပြည်။
 ၁၈၆။ အဂောင်းမပေါ်ခင် ဖင်ပေါ်။
 ၁၈၇။ အဂောင်းမရ အခြီးမရ။
 ၁၈၈။ အဂောင်းမလွှတ် မတုံးမလွှတ်။
 ၁၈၉။ အဂောင်းမဟို မခြီးမဟို။
 ၁၉၀။ အခြီးကိုမနိုင် နားရွက်ကိုကိုင်။
 ၁၉၁။ အငယ်ခါကြီးချင် ကြီးခါငယ်ချင်။
 ၁၉၂။ အငိုက်တရာ့ပြည့်ကေ တရီးရာ။
 ၁၉၃။ အငိုလွှုပ်လျက် အရှိုက်ခက်။
 ၁၉၄။ အငြင်းကြီးရေလူ ခိုးနန်းတူ။
 ၁၉၅။ အငြင်းကြီး ရန်ဖြစ်။
 ၁၉၆။ အငြင်းအခုံဖြစ်ပွား စီးပွားပျက်ပြားရ။
 ၁၉၇။ အခြီးသန်ရန်များရော။
 ၁၉၈။ အစကောင်းခကာပေါင်း၊ အနှောင်းမတိုင် ပျက်စီးနိုင်။
 ၁၉၉။ အစကောင်းမှ အနှောင်းသေချာ။
 J၀၀။ အစစ အရာရာ မယားလိမ္မားကြွယ်။
 J၀၁။ အစထွေ့ငော် ထုံးဖြစ်တော်။
 J၀၂။ အစမကောင်း အနှောင်းမသေချာ။
 J၀၃။ အစမသေသပ် နှောင်းလည်းမသေသပ်။
 J၀၄။ အစာကိုရာမြင်ရော ထောင်ချောက်ကို မမြင်။
 J၀၅။ အစာကိုရာမြင်ရော များကိုမမြင်။
 J၀၆။ အစာကိုလည်းပြ ဒုတ်ကိုလည်းပြ။
 J၀၇။ အစာမဖြစ် အနာဖြစ်။
 J၀၈။ အစာလည်းဆီး၊ ဆီးလည်းဆီး။
 J၀၉။ အစာဝကေ ဌာနကိုပြန်။
 J၁၀။ အစာလည်းဆီး၊ ဆီးလည်း အစာ။
 J၁၁။ အစားကိုစုတ် အလုပ်ကြာ။
 J၁၂။ အစားကြီးကေ ချီးအန်ရော။
 J၁၃။ အစားကြီးကေ စားပိုးနင့်လို့ သီတတ်တော်။

- ၂၁၄။ အစားကြူးကေ သီ၊ တရားကြူးကေ ကြီ။
 ၂၁၅။ အစားကြီးကေ အစီးလောင်ရေ။
 ၂၁၆။ အစားကြီးကေ အရှိးတစ်ချောင်းပစ်ရရေ။
 ၂၁၇။ အစားကြူးနှုန်းတွေကာ စားပိုနှင်းလို သီရရေ။
 ၂၁၈။ အစားကြူးနှုန်းတွေကာ ကိုယ်မတက်။
 ၂၁၉။ အစားကြူးသူ ကိုယ်မဆူ။
 ၂၂၀။ အစားဆင်းရဲ အနီဖွဲ့။
 ၂၂၁။ အစားတစ်ဆုပ်နှင့် ခါးပုပ်မှ အိမ်ကိုပြန်ရ။
 ၂၂၂။ အစားတစ်ဆုပ် အပြောတပုတ်။
 ၂၂၃။ အစားတစ်ဆုပ် အလုပ်မှု့သက္ကပ်ကုပ်။
 ၂၂၄။ အစားတစ်ဆုပ်နှင့် ပါးအုပ်ခံရဲ။
 ၂၂၅။ အစားတစ်လုပ် အပြောတစ်ဆုပ်။
 ၂၂၆။ အစားတသပိတ်၊ လိုင်ကိုညိုတ်၊ အအိုင်ညှိုး ထမင်းဖြုန်း။
 ၂၂၇။ အစားပင်ပန်း အဝတ်နွှမ်း။
 ၂၂၈။ အစားမညီကေ အင်ရေ့ အလုပ်မညီကေ ပင်ရေ့။
 ၂၂၉။ အစားမတော်တစ်လုပ်၊ အပြောမတော်တစ်ခွံန်း။
 ၂၂၁၀။ အစားမတော်တစ်လုပ်၊ အလှမ်းမတော်တစ်လှမ်း။
 ၂၂၁၁။ အစားမပါ အစာမဖြစ်။
 ၂၂၁၂။ အစားမဟိုကျွန်ုံး အဝတ်မဟို ဗလာချာ။
 ၂၂၁၃။ အစားမဟိုပွဲတ်၊ အဝတ်မဟို စွဲတ်။
 ၂၂၁၄။ အစားမဟိုသိုင်ခေါင်မွဲတ်၊ အဝတ်မဟို မွန်းတည့်ချိုင်း (ချုမ်း)။
 ၂၂၁၅။ အစားမှာ ဂေါင်၊ အလုပ်မှာ ယောင်။
 ၂၂၁၆။ အစားမှာ စူးတောာ့၊ အအိုပ်မှာ ကာလန်းဦးဦး။
 ၂၂၁၇။ အစားမှာ လက်တစ်ဆစ်၊ ပြောလီဖို့ မိုးယ်းကိုးနှစ်။
 ၂၂၁၈။ အစားလွန်ကေ တေး၊ တရားကြူးကေ မွဲ။
 ၂၂၁၉။ အစားလွန်ကေ တေး၊ အပြောလွန်ကေ ဆဲ (မုန်း)။
 ၂၂၁၁၀။ အစားလွန်ကေ အနဲ့၊ စကားလွန်ကေ ခံ။
 ၂၂၁၁၁။ အစားဝရေခွဲး မဟောင်။
 ၂၂၁၁၂။ အစားသုံးထပ် အဝတ်လင်းယတ်။
 ၂၂၁၁၃။ အစားအစာ မဝစာ အဝတ်လင်းယတ် ခါးဆီးပတ်။

- ၂၂၁၄။ အစားအစာမဝစာ၊ အိပ်ရာဖုန်းဆီး၊ အုန်းကောက်ရိုး။
 ၂၂၁၅။ အစားအတွက် အရှုက်ရဲ။
 ၂၂၁၆။ အစားအတွက် အသက်သီရဲ။
 ၂၂၁၇။ အစားအသောက် မီးယောင်တောက်၊ အလုပ်အကိုင် ချီးမနိုင်။
 ၂၂၁၈။ အစားအသောက် မီးယောင်တောက်၊ အလုပ်အကိုင် ငုတ်တုတ်ထိုင်။
 ၂၂၁၉။ အစားအသောက် မီးယောင်တောက်၊ အလုပ်အကိုင် မတ်တတ်ထိုင်။
 ၂၂၁၁၀။ အစိတ်က အညာက်ထွက်။
 ၂၂၁၁၁။ အစည်းကြီးကေ ပြတ်ကျေတတ်တေး။
 ၂၂၁၁၂။ အစင်းမီး မရောန့်ရီ မင်းသာကီ။
 ၂၂၁၁၃။ အစစ်ဟိုကေ အတုံးဘီ။
 ၂၂၁၁၄။ အစဉ်ပါ အညာတန်းလန်းဗူးခရမ်း။
 ၂၂၁၁၅။ အစဉ်မှု့မတူ အမွှု့မရဲ။
 ၂၂၁၁၆။ အစောင်းမှာ အချိပ်ပါ။
 ၂၂၁၁၇။ အစိမ်းလည်းလောင် အရောင်လည်းလောင်။
 ၂၂၁၁၈။ အစိုးရအမှု့မတ်း ကမ်းနားသစ်ပင်။
 ၂၂၁၁၉။ အစွဲကြုံမြင်ကေထား၊ အသွှဲမြင်ကေထိုင်။
 ၂၂၁၂၀။ အဆမတန် အဖိုးကြီးမှာ အထုပ်သန်။
 ၂၂၁၂၁။ အဆာကျယ်ကေ လာဘ်ပိုတ်တေး။
 ၂၂၁၂၂။ အဆာမပြော ငါးကာမေး။
 ၂၂၁၂၃။ အဆီတခြား အသားတခြား။
 ၂၂၁၂၄။ အဆဲလည်းခံ ပိုးရွှေက်လန်း။
 ၂၂၁၂၅။ အဆဲပြည့်ရေစပါးနှဲ ငိုက်တေး။
 ၂၂၁၂၆။ အဆက်ပါ ပြီး မလွှတ်ရာ။
 ၂၂၁၂၇။ အဆင်ခြင်ကင်းက ဒုက္ခန့်တွဲ့ရဲ။
 ၂၂၁၂၈။ အဆင်တတ်မှ လှု့ အပီးတတ်မှ ရဲ။
 ၂၂၁၂၉။ အဆင်တတ်မှ လှု့ အလှု့တတ်မှ ရဲ။
 ၂၂၁၂၁၀။ အဆင်မတတ် မလှု့ အပြောမတတ် ထောင်ကျား။
 ၂၂၁၂၁၁။ အဆင်းကောင်းလျှက် အကျင့်ပျက်။
 ၂၂၁၂၁၂။ အဆင်းကိုမက် ပျက်မန်နှင့်ပြား။
 ၂၂၁၂၁၃။ အဆင်းမလှု့ရာမှာ ပိုးထူး။

- ၂၇၄။ အဆင်းမှာ သွေ့ကစွဲည်း၊ ပညာမှာ သွေ့သာရိပုတ္တရာ။
 ၂၇၅။ အဆစ်တိုကေ ကြံချိမ္မားယောင်။
 ၂၇၆။ အဆစ်ဟိုက အမြစ်ဟို။
 ၂၇၇။ အဆစ်ဟိုက အမြစ်ဟို၊ အချစ်ဟိုက အပြစ်ဟို။
 ၂၇၈။ အဆောက်ကိုခေါက် အမောက်နာ။
 ၂၇၉။ အဆောက်ထက် အမောက်သန်။
 ၂၈၀။ အဆိပ်ပင်ကိုရီလောင်း- လောင်းလို့။
 ၂၈၁။ အဆန်လော်မှ အသင့်ကျုံး။
 ၂၈၂။ အဆန်းတတ် ထောင်နားကပ်။
 ၂၈၃။ အဆန်းမြင် ကောင်းယောင်ထင်။
 ၂၈၄။ အဆန်းမြင်တိုင်း မလိုက်နိုင်။
 ၂၈၅။ အဆန်းမြင်လိုက်တိုင်း ရွှေ့ဖွံ့ဖြိုးဖြစ်။
 ၂၈၆။ အဆုံးမသတ် လောဘဓာတ်။
 ၂၈၇။ အဆုံးကိုလျင် အကောင်းပွင့်၊ ကောင်းကျင်တုံလစ်၊ အဆုံးဖြစ်။
 ၂၈၈။ အဆုံးကိုလျင် အကောင်းပွင့်မဖြစ်၊ အကောင်းကို အဆုံးပွင့်မဖြစ်။
 ၂၈၉။ အဆုံးမှာ အကောင်းပါ။
 ၂၉၀။ အဆုံးဟိုကေ အကောင်းချမ်းသာ။
 ၂၉၁။ အဆုံးဟိုကေ အဆုံးရောက်။
 ၂၉၂။ အဆုံးဟိုမှ အကောင်းသက်သာ။
 ၂၉၃။ အဆုံးအကောင်း ကျိုးအကြောင်း။
 ၂၉၄။ အဆုံးအကောင်း မစဉ်းစား လူငန္တား။
 ၂၉၅။ အညစ်ကြီး ငှက်ဖျားသင့်။
 ၂၉၆။ အညစ်အကြေးဟိုရာ ယင်ရောက်လာ။
 ၂၉၇။ အညာင်းခံခါ ပါးစပ်၊ အရသာခံခါလျှာ (ယူာ)။
 ၂၉၈။ အညာင်းခံ အဆီစားရာ။
 ၂၉၉။ အညာင်းခံခါ ဖိစ်းရော့
 ၃၀၀။ အညာတန်းတန်း ဗုံးခရမ်း။
 ၃၀၁။ အညီဟိုကေ ယင်အုံရော့
 ၃၀၂။ အညာ့ခံကေ ညျှော်ဝရော့
 ၃၀၃။ အညာ့ခံကေ အနာရင်းရော့

- ၃၀၄။ အညာ့ကိုဟိုရာ ခွီးချီးပါ။
 ၃၀၅။ အညာ့ဟိုလျင် ခွီးမစင်။
 ၃၀၆။ အတုကိုပင် အစစ်ထင်။
 ၃၀၇။ အတုမြင် အတတ်သင်။
 ၃၀၈။ အတုတူ့မဲ့ တူ နှုတ်ခေါ်း တိုးမရမ်းကော့။
 ၃၀၉။ အတက်မှာ အလက်ထွက်။
 ၃၁၀။ အတက်ရှုည်လတ် အကိုင်းပြတ်။
 ၃၁၁။ အတင်းအယုက် ဒေါသထွက်။
 ၃၁၂။ အတင်းကြီးကေ ပြတ်တော့ အလျှေ့ကြီးကေ မမြည်။
 ၃၁၃။ အတင်းကြီးမှုံးဟင်း၊ နှစ်ခေါက်ချိုး၊ အိုးထဲဝင်။
 ၃၁၄။ အတင်းခဲကေ ကျားရဲကိုက်လို့ သိတတ်တော့။
 ၃၁၅။ အတင်းခဲကေ လန်တတ်တော့။
 ၃၁၆။ အတင်းစကားမယားကိုတောင် မပြောရ။
 ၃၁၇။ အတိုက်အဆိုင် မလုပ်တိုင်ရာ။
 ၃၁၈။ အတိုင်းဟိုကေ အဖောက်ဟို၊ အဖောက်ဟိုက အတိုင်းဟို။
 ၃၁၉။ အတိုင်းထက်အလွန်၊ တမ်းခွန်နှင့် ကုက္ကားး။
 ၃၁၁။ အတိုင်းအတာ မဟိုကပျက်စီးရာ။
 ၃၂၂။ အတောင်ညာင်း ကိုင်းဟောင်းမှာနားး။ (ကျုံး)
 ၃၂၃။ အတောင်မပေါက် ပျုံမရောက်။
 ၃၂၄။ အတောင်တိလျက် ပျုံရန်ခက်။
 ၃၂၅။ အတောင်းများကေ မုန်းး။
 ၃၂၆။ အတောင်းများမုန်းး၊ အပီးများ ယုံးး။
 ၃၂၇။ အတောင်းဟိုမှ အပီးဟို။
 ၃၂၈။ အတတ်ခံ ငါးမူန်ကျွန်းဖြစ်။
 ၃၂၉။ အတတ်ခံ သိန်းတန်းးဖအူချာလို့မှာ တက်ခတ်ကျုံး
 ၃၂၁။ အတတ်ဆန်းရဟန်း ကျောင်းနှင့်မနိုးရာ။
 ၃၂၁။ အတတ်နှင့် တူရေ မိတ်ဆွေမဟို။
 ၃၂၂။ အတတ်ပညာကို နည်းသည်ဟူ၍ မမှတ်ရာ။
 ၃၂၃။ အတတ်ပညာ နည်းကယ်မဆိုသာ။

- ၃၉၄။ အတတ်ပညာ ရခဲစွာ။
 ၃၉၅။ အတတ်လွန် ပုန်ကန်ရာရောက်။
 ၃၉၆။ အတတ်ကကံ ပစ္စာပွန်၊ တရာ့မစဲ၊ ခံရမြှုံး။
 ၃၉၇။ အတန်ရာကောင်း အလွန်မကောင်း။
 ၃၉၈။ အတန်အနက် သိတတ်မှု ပညာဟို။
 ၃၉၉။ အတိမ်းအစောင်းကို သတိထားက မမှား။
 ၃၁၀။ အတိုကို မကြည့်ကော့ အရှည်ကို ကြည့်။
 ၃၁၁။ အတိုးများ အရင်းပြုတ်။
 ၃၁၂။ အတိုးအကြံးဟိုမှ နည်းမျိုးစုံ။
 ၃၁၃။ အတွေးခေါင်လို့ ဂေါင်းပြောင်။
 ၃၁၄။ အတွက်ပေါ် အကြံးရ။
 ၃၁၅။ အတွင်းလူ ပြင်လူဖြစ်။
 ၃၁၆။ အတွင်းလူမရှိသို့ကော့ ပြင်လူမရှိသို့။
 ၃၁၇။ အတွင်းသား အားနာမှ ပြင်သားအားနာ။
 ၃၁၈။ အထများကော့ ထိုင်ရာကပ် (ကျပ်)။
 ၃၁၉။ အထအထိုင် ယိမ်းယိုင်ယိုင်း အစားတဆုပ် ငုတ်စုတ်စုတ်။
 ၃၁၁။ အထီးဆုံး ယင်ဖို့ကိုတောင် မနားရ။
 ၃၁၂။ အထက ဝေးသာလုံး ပြင်က မုန်းတုံးတုံး။
 ၃၁၃။ အထက ဆံခြား သပွတ်အူး။
 ၃၁၄။ အထဝေးသာ ပြင်မာန်ပါ။
 ၃၁၅။ အထည်စုတ်လည်း ရှိထုပ်တဲ့မြပ်ပါ။
 ၃၁၆။ အထည်မဟိုပဲ အထုပ်သန်။
 ၃၁၇။ အထည်သန်တိုင်း ဝန်မမှန်။
 ၃၁၈။ အထည့်ခဲ့ လွန်ပါလိယက်၊ အိပ်ရာအောက် ချောက်ခွက်နက်။
 ၃၁၉။ အထယ်များ မယားပြေား။
 ၃၁၁။ အထက်ကိုကြည့်လည်း ကောင်းကင်၊ အောက်ကိုကြည့်လည်း ဖြေမြင်။
 ၃၁၁။ အထက်ကို ဘဝင်၊ အောက်ကို အဝိစိုး။
 ၃၁၁။ အထက်စမွဲလေ၊ အောက်ကြော်ရှည် အလယ်သက်ပုန်း၊ ဝပါးကျျးး။
 ၃၁၁။ အထက်သိကြား၊ အောက်နိုး အလယ်ဘူးရား။
 ၃၁၁။ အထင်ကြီး သွီးနားထင်ရောက်။

- ၃၁၁။ အထင်ကြီး သွီးမြှာက်တော်။
 ၃၁၁။ အထင်ကြီး အောက်သွီးမြှာက်။
 ၃၁၁။ အထင်နန်းအမြင် မဆင်ခြင်က၊ လွှဲမှားတတ်တော်။
 ၃၁၁။ အထင်သလို့ အမြင်နည်းရော်။
 ၃၁၁။ အထမ်းထက် အဆွဲလီးရော်။
 ၃၁၁။ အထိုင်ကိုမြစ် အလုက်ကိုကြီးစိုး။
 ၃၁၁။ အထိုင်ကြီးပင်ပိုရော်။
 ၃၁၁။ အထိုင်မတတ် ပြွောနန်းတူရော် အပြောမတတ် ဆဲစွာနန်းတူရော်။
 ၃၁၁။ အထောင်းလည်းခဲ့ ဦးချွော်လန်း။
 ၃၁၁။ အထုပ်သန်တိုင်း ဝန်မပါ။
 ၃၁၁။ အထိန်းမဟို ခြည်ခင်ပရမ်းပတား။
 ၃၁၁။ အထိန်းမဟို ခြည်ခင် အဖမဟိုသား အကွပ်မဟိုကြမ်းး။
 ၃၁၁။ အထုပ်ပါရာ ဝါသနား။
 ၃၁၁။ အထွက်လွှာယ်လျက် အဝင်ခက်။
 ၃၁၁။ အထွက်အဝင် ရှုဆင်ခြင်း။
 ၃၁၁။ အထွက်အဝင်ရှုဆင်ခြင်းမှ ကျိုးယိုစွံ။
 ၃၁၁။ အနာကြီးဆီးတိုက်မဝင်။
 ၃၁၁။ အနာခံမှ အသာခံရာ။
 ၃၁၁။ အနာတစ်ခြား ဆီးတစ်ခြားး။
 ၃၁၁။ အနာနန်းဆီး တည့်အောင်ပီးး။
 ၃၁၁။ အနာပေါ် ဒုတ်ကျျး။
 ၃၁၁။ အနာမမြင် ဆီးမတင်။
 ၃၁၁။ အနာမသီး ဆီးမဟို။
 ၃၁၁။ အနာမသီး ဆီးမဟို အနာဟိုရာ ဆီးချက်ရှား။
 ၃၁၁။ အနာမသီး ဆီးမဟို အနာသီးက ဆီးဟီး။
 ၃၁၁။ အနာမဟိုလို့ ကန်ကောက်ကို မီးထိုးး။
 ၃၁၁။ အနာမဟို အနာရှား။
 ၃၁၁။ အနာမဟို အနာရား၊ အနာမရ စအိပ်း။
 ၃၁၁။ အနာများကော့ သီးကြီးများကော့ ကြီး။
 ၃၁၁။ အနာမြင် ယင်ကြေား။

၃၉၄။ အနာမြင် ယင်အုံ။
 ၃၉၅။ အနာမှန်ကင်း ဆီးဝါးကင်း။
 ၃၉၆။ အနာရှာ အထစ်တွဲ၊ အပြစ်ရှာ အနာတွဲ။
 ၃၉၇။ အနာလည်းစား ယင်လည်းစား။
 ၃၉၈။ အနာဟိုကေ ယင်သိရေ။
 ၃၉၉။ အနာဟို ခန့်ထိ။
 ၄၀၀။ အနာဟိုရာ ယင်အုံလာ။
 ၄၀၁။ အနာဟိုရေအိုး ဓုတ်မိုးကေကွဲ။
 ၄၀၂။ အနားပတ်လည် မျောက်ဖျက်တေ အလည်တရိုး ဝက်ငယ်တိုး။
 ၄၀၃။ အနားမကွပ်တေ ကြမ်း အပျက်လွှာ။
 ၄၀၄။ အနားမနောက် အလယ်နောက်။
 ၄၀၅။ အနီးမဟို လောက်ကိုက်ခွိုး။
 ၄၀၆။ အနီးမိုးမှ အဝိုင်းကြိုင်။
 ၄၀၇။ အနီးမိုးမှ အဝိုင်းကြိုင် အတွေးကောင်းမှ အသိပိုင်။
 ၄၀၈။ အနူမိန့် ဆုံးမကြာ။
 ၄၀၉။ အနူတော့မှာ ပိုးထူက လူချောလုပ်။
 ၄၁၀။ အနူတော့လူချာ။
 ၄၁၁။ အနူည်းမြင်တိုင်းမပစ်ကော့၊ အများမြင်တိုင်း မလိုက်ကော့။
 ၄၁၂။ အန်က်ထိုး အကျိုးယူတ်။
 ၄၁၃။ အနိုင်ပြော ဒေါသပါ။
 ၄၁၄။ အနိုင်မရ လက်နက်ချာ။
 ၄၁၅။ အန်လွန် ဖျာထမ်းကျေရော။
 (အနဲ့ကောင်းမကောင်း နှာခေါင်းမှသိရ အရသာကောင်းမကောင်း လျှာဖျားမှသိ)
 ၄၁၆။ အန္တယ်ကိုမက် အမျိုးကိုမဖျက်ကော့။
 ၄၁၇။ အန္တယ်ကိုလည်း မဖျက်ကော့ ဥစ္စကိုလည်း မမက်ကော့။
 ၄၁၈။ အနှစ်ကိုအကာဖုံး အချစ်ကို တကျာဖုံး။
 ၄၁၉။ အနှစ်မသိ မှုံးကျိုးစိုး ဖုတ်ပျာစား ဖန်ဆိမ့်ဆိမ့်။
 ၄၂၀။ အနှစ်မဟိုရေတော့ ကြက်ဆူပင် မင်းမှုံး။
 ၄၂၁။ အနှစ်းခံကေ ဘာကျေရော။
 ၄၂၂။ အနှစ်းခံ ပတ်ထမ်းကျာ။

၄၂၃။ အနှစ်းထက် အဆွတ်တပိုးသာ။
 ၄၂၄။ အပါးနှီး တခြက်ခြက် အဝိုင်းနိတသက်သက်။
 ၄၂၅။ အပါးမွိုးမှုံး အဝေးကြိုင်။
 ၄၂၆။ အပိုးလွှာယ်လျှက် အတောင်းခက်။
 ၄၂၇။ အပိုးလွှာယ်လျှက် တောင်းရခက်။
 ၄၂၈။ အပိုးဟိုကေ အယူဟို။
 ၄၂၉။ အပိုးအကမ်းဟိုမှုံး အဖော်ရာ။
 ၄၂၁။ အပူးသျေးမရခင် ပုံခွဲက်ဆင်။
 ၄၂၂။ အပူးချင်းတူကေလေ့ ဆင်းရဲချင်းမတူ။
 ၄၂၃။ အပော်ကပျားသကာ အထဲက ခါးတမာ။
 ၄၂၄။ အပော်ကပျား အထဲက များ။
 ၄၂၅။ အပင်ကောင်းလျှက် ပြိုင်ညားလျှက်။
 ၄၂၆။ အပင်ကောင်းလျှက် ပြိုင်ညားလျှက် ရုပ်ချောလျှက် အကျင့်ပျက်။
 ၄၂၇။ အပင်ကောင်းလျှက် ပြိုင်ညားလျှက် အသိကောင်းလျှက် ပိုးလေက်ဖျက်။
 ၄၂၈။ အပင်ကိုစစ် အမြစ်မြိုက်။
 ၄၂၉။ အပင်ကို အသီးသတ်။
 ၄၂၁။ အပင်ကြီးတိုင်း အသုံးမဝင်။
 ၄၂၀။ အပင်ကြီးတိုင်း အသုံးမဝင် လူကြီးတိုင်း အရာမရောက်။
 ၄၂၁။ အပင်ကြီး အရိပ်မြိုင် အသက်ကြီးအသိပိုင်။
 ၄၂၂။ အပင်ကြီး အသီးငယ်ရေ ညောင်။
 ၄၂၃။ အပင်ကြီးအောက် အပင်သျေးမပေါက်။
 ၄၂၄။ အပင်သျေးအောက် အပင်ကြီးမခိုးသာ။
 ၄၂၅။ အပင်တိုင်း အပွင့်မပွင့်။
 ၄၂၆။ အပင်တိုင်း အပွင့်မပွင့် လူမြင်တိုင်း အသိဉာဏ်မလင်း။
 ၄၂၇။ အပင်ထက်အခက်သန်။
 ၄၂၈။ အပင်ရာင်းရေ အနှစ်ပြည့်။
 ၄၂၉။ အပင်လဲရာ နွယ်ပြတ်ပါ။
 ၄၂၁။ အပင်သန် ခက်လန်ကျာ။
 ၄၂၁။ အပင့်အရစ် မနိုင် ရခိုင်ကို မိန်း (မေး)။
 ၄၂၂။ အပောက်ကြီးမှုံး အဆုံးကြီးလို့။

၄၅၃။ အပေါင်ဆိုကေ အဖိုးမတန်။
 ၄၅၄။ အပေါင်းလွယ်လျက် အယုံခက်။
 ၄၅၅။ အပေါင်းအသင်းအလိုက် ဆိုးကောင်းဖြစ်။
 ၄၅၆။ အပိတ်သီမှ အဆိုလုံ။
 ၄၅၇။ အပုံးကို မြင်ကေ ယင်အုံ။
 ၄၅၈။ အပုံးဟိုက အနဲ့လာ။
 ၄၅၉။ အပုံးပြော လူနှစ်းမန္တာ။
 ၄၆၀။ အပျော်ကြြုံး အပျင်းထူး
 ၄၆၁။ အပျော်လိုက် စီးပွားဆုတ်နစ်။
 ၄၆၂။ အပျော်သန့် အပျင်းလွန်။
 ၄၆၃။ အပျက်မြင်ပြုပြင် မကောင်းမြင် သွန်သင်။
 ၄၆၄။ အပျက်လွယ် အပြောခဲ့။
 ၄၆၅။ အပျက်အပျက်နှစ်း နှာခေါင်းသွီးထွက်။
 ၄၆၆။ အပျက်ခက် အဖျက်လွယ်။
 ၄၆၇။ အပျင်းကြီးသူ ရောဂါထူး
 ၄၆၈။ အပျင်းကြီး အင်တန်နှစ်ဗျိုး
 ၄၆၉။ အပျိုးမသွေး လင်လို အခါကိုတန်လိုးမရ။
 ၄၇၀။ အပျိုးရှာ အအိုနှစ်ဗြို့
 ၄၇၁။ အပျိုးလင်လို အိုကိုမှာ်က် လူပျိုးမယားလို အိုးကိုဖောက်။
 ၄၇၂။ အပျိုးဟိုရာ လူပျိုးလာ မြှက်ဟိုရာ နွားလာ။
 ၄၇၃။ အပျိုးဟိုရာ လူပျိုးလာ အသီးဟိုရာ ငှါ်လာ။
 ၄၇၄။ အပြုထက် အဖျက်လွယ်။
 ၄၇၅။ အပြုမှာ အမူပါ။
 ၄၇၆။ အပြောက ဝတီဘုံး မနောက ကလိမ်းခြုံ။
 ၄၇၇။ အပြောကိုင်းဖြတ် လူဆောက်ခတ်။
 ၄၇၈။ အပြောကောင်းမှ နားထောင်ကောင်း။
 ၄၇၉။ အပြောကောင်းမှ နားဝင်ချို့။
 ၄၈၀။ အပြောကောင်းလျှက် အလုပ်ခက်။
 ၄၈၁။ အပြောကောင်း အထောင်းချမ်းသာ။
 ၄၈၂။ အပြောကြီး အယုံခက်။

၄၈၃။ အပြောဆိုကေတောင်လိုမှာက် အလုပ်ဆိုကေ သူများအောက်။
 ၄၈၄။ အပြောတစ်ခွန်း အရယ်တစ်ခွန်း။
 ၄၈၅။ အပြောတတ်က ရန်မရ။
 ၄၈၆။ အပြောတတ်မှ အနိုင်ရ။
 ၄၈၇။ အပြောမတော်တစ်ခွန်း၊ အလားမတော်တစ်လျမ်း။
 ၄၈၈။ အပြောမတတ် ဆဲစွာနှစ်ဗူး
 ၄၈၉။ အပြောမတတ်ထောင်ကျ အဆင်မတတ် မလှ (မျောက်မ)။
 ၄၉၀။ အပြောမတတ် အပတ်မဖြီ။
 ၄၉၁။ အပြောမှာ တပြစ်ပြစ် အလုပ်မှာ တမူဖြစ်။
 ၄၉၂။ အပြောမှာအောက် အစားမှာနောက်။
 ၄၉၃။ အပြင်းကြီး ရန်ဖြစ်။
 ၄၉၄။ အပြင်းကြီး ပျက်စီးတိုင်။
 ၄၉၅။ အပြင်းလွန် ရန်ရတတ်တော်
 ၄၉၆။ အပြင်းသန့် ရန်ရ။
 ၄၉၇။ အပြစ်ကိုပင် အကျိုးထင်။
 ၄၉၈။ အပြစ်ကိုဖျောက် ငရဲကိုကြောက်။
 ၄၉၉။ အပြစ်ကိုယှုံး အကျိုးကိုဆောင်။
 ၅၀၀။ အပြစ်တင် မယင်ကော် စကားပြော မကြမ်းကော်။
 ၅၀၁။ အပြစ်ပါကော်မီးမီး အချစ်လာကော ပြီးစီး
 ၅၀၂။ အပြစ်မဟို အပြစ်ရှာ။
 ၅၀၃။ အပြစ်ကိုရှာ အနာကိုတွေ့ဗျိုး
 ၅၀၄။ အပြစ်ရှာ အနာတွေ့ဗျိုး အချစ်ရှာ ကညာတွေ့ဗျိုး
 ၅၀၅။ အပြစ်ဟိုရေအိုး ဒုတ်မိုးကြည့်။
 ၅၀၆။ အပြစ်ဟိုရေအိုး ဒုတ်မိုးခါကပင်ကဲ့
 ၅၀၇။ အပြစ်ဟိုရေအိုးပုတ် မဖုတ်ခင်ကပင် ကဲ့
 ၅၀၈။ အပြိုင်အဆိုး ကျဲနိုင်လု ရေပိုင်။
 ၅၀၉။ အပြောင်းကြည့်ကေ အပြောင်း အကောက်ကြည့်ကေ အကောက်။
 ၅၁၀။ အပြန်ဟိုက အလှန်ဟိုရမည်။
 ၅၁၁။ အပြန်းအလုပ် မသေချာ ဗလာဖြစ်။
 ၅၁၂။ အပိုးမြင် အပင်သီ။

၁၁၃။ အပွင့်ကောင်းကေ တစ်ခက် အခက်ကောင်းကေ တစ်နှယ်။
 ၁၁၄။ အပွင့်လွန် အနဲ့ပြယ်။
 ၁၁၅။ အဖထက် သားပက္ခိုင်း တစ်ရက်ကြီး။
 ၁၁၆။ အဖသီကေ ပန်းတစ်ပွင့်ညီးရေ အမိသီကေ ကိုယ်လုံးညီးရေ။
 ၁၁၇။ အဖသတ်အဖရင်ခွင့်ဝင်ပြီး အမိသတ်အမိရင်ခွင့်ဝင်ပြီး။
 ၁၁၈။ အဖသူ့သောင်း သားကိုးသောင်း။
 ၁၁၉။ အဖော်ဆောင် ထောင်ကျား။
 ၁၂၀။ အဖော်နှစ်ကွဲ ကျားဆွဲခံရာ။
 ၁၂၁။ အဖော်ကောင်း ပြစ်ဒဏ်တစ်သောင်း။
 ၁၂၂။ အဖော်မပါ မလားရာ။
 ၁၂၃။ အဖော်မရ ခွီးလောက်ကျား။
 ၁၂၄။ မဖော်မဝင် ကျွဲသင်းစင်း။
 ၁၂၅။ အဖော်များကေ ရဲရော်။
 ၁၂၆။ အဖော်များကေ ရဲရော် အပတ်များကေ မြေရော်။
 ၁၂၇။ အဖတ်မတင်း။
 ၁၂၈။ အဖိုးအပိတ်သီမှ လုံချုပ်။
 ၁၂၉။ အဖိုးကုန်ရှိုး ဂုဏ်မတင်း။
 ၁၂၁၀။ အဖိုးတန် မျိုးမှုန်း။
 ၁၂၁၁။ အဖိုးထက် အဘောင်ကြီး။
 ၁၂၁၂။ အဖိုးထိုက်တန် အချိန်မှုန်း။
 ၁၂၁၃။ အဖိုးနည်းအိုးကွဲနှစ်ကျား။
 ၁၂၁၄။ အဖိုးပီးအဘောင် အေမယားး။
 ၁၂၁၅။ အဖိုးမကုန် ဂုဏ်မတင်း။
 ၁၂၁၆။ အဖိုးမတန် မျိုးမှုန်း။
 ၁၂၁၇။ အဖိုးလော်း အဖိုးကပ် အဘောင်လားကေ အဘောင်ကပ်။
 ၁၂၁၈။ အဖိုးလည်းတန် အဘောင်လည်းတန်။
 ၁၂၁၉။ အဖိုးသတ် အဖိုးရင်ခွင့်ဝင်ပြီး အဘောင်သတ် အဘောင်ရင်ခွင့်ဝင်ပြီး။
 ၁၂၁၁။ အဖျားကိုနှင်း အရင်းကထောင် အရင်းကိုနှင်း အဖျားကထောင်။
 ၁၂၁၂။ အဖျက်လွှာယ်လျှင် အလုပ်ခက်။

၁၂၁၃။ အဖျက်သမား အပြောစကား။
 ၁၂၁၄။ အဖျောင်းတတ် ပျောင်းပါရော်။
 ၁၂၁၅။ အဖြုနှစ်အမဲရော့ရှိုးမတိုးလူဆိုးနှစ်လူကောင်း ပေါင်းရှုံးမတိုး။
 ၁၂၁၆။ အဖြုမှာ အမဲကွက်ထင်း။
 ၁၂၁၇။ အဖြောက်း အထောင်းချမ်းသား။
 ၁၂၁၈။ အဖြစ်ကိုပြောကေ အခြင်း။
 ၁၂၁၉။ အဖြုန်းများကေ ပြုန်းတတ်တော်။
 ၁၂၁၁။ အဖြုန်းများကေ ပြုန်း အသုံးများကေ ကုန်း။
 ၁၂၁၂။ အဘာကိုကိုက်လည်း ယင်းကျားအဘောင်ကိုကိုက်လည်း ယင်းကျား။
 ၁၂၁၂။ အဘာစားဖို့ဆိုး အာစားဖို့တောင်မလောက်။
 ၁၂၁၃။ အဘာစား အာလည်းစားဖို့။
 ၁၂၁၄။ အဘာလည်းစား အာလည်းစား။
 ၁၂၁၅။ အဘောင်ယောက် (အယောက်) နှစ်ပျော်။
 ၁၂၁၆။ အဘောင် အဘောင်နှစ်း ဂေါင်းမှာဆံပင်တက်တက်ပြောင်း။
 ၁၂၁၇။ အမရာကိုနှစ်ရှိုးမှုန္တာ သမ္မားလာ တော်ဝင်ရာမှာ လေးယောက်သား။
 ၁၂၁၈။ အမာရွတ်မြင်တိုင်း မဟော်သပါသတိရာ။
 ၁၂၁၉။ အမိကောင်းမှ သားကောင်းရာ။
 ၁၂၁၁။ အမိကိုကျော် ရီးတော်ကိုလွှမ်း။
 ၁၂၁၁။ အမိကိုပီးလို့ အဖမရာ။
 ၁၂၁၂။ အမိကိုရွာလည်းကေ သမီးဆယ်ရွာလည်းရော်။
 ၁၂၁၃။ အမိမလှု တခေါ်။
 ၁၂၁၄။ အမိမလှု တခေါ် မယားမလှု တဘာဝါ။
 ၁၂၁၅။ အမိမှုန့်ရောင်း သားမင်းလောင်း။
 ၁၂၁၆။ အမူးကွဲ တလွှဲစီး။
 ၁၂၁၇။ အမဲရှိုးဟင်းအိုး အားမနား။
 ၁၂၁၈။ အမဲလည်းဆုံး ငါးလည်းဆုံး။
 ၁၂၁၉။ အမောလည်းပန်း ကိုယ်လည်းနွေ့မ်း ဝန်ထမ်းလည်းကျား ကံဆိုးမာ။
 ၁၂၁၁။ အမိက်ကိုပင် အလင်းထင်း။
 ၁၂၁၁။ အမိက်ကိုယောင် အလင်းကိုဆောင်း။
 ၁၂၁၂။ အမောက်ကိုခေါက် အဆောက်နား။

- ၁၃၃။ အမောက်ထက် အဆောက်ကြီး။
 ၁၃၄။ အမောက်ထက် အဆောက်သန်ကျွန်ုပ်ယေဖဒါး။
 ၁၃၅။ အမောင်မိတ္တာ ချောရာ။
 ၁၃၆။ အမောင်လည်းရောက် ငါးနွားပျောက်။
 ၁၃၇။ အမောင်လည်းရောက် နွားလည်းပျောက် အမောင်သူ့ခါး ငါမယိုး။
 ၁၃၈။ အမောင်အမောင် ယောင်တောင်တောင် အမောင်တောင်မှန်းမြောက်မှန်းမသီ။
 ၁၃၉။ အမိန်း (အမေး)ဟိုမှ အဖြော်ဟို။
 ၁၄၀။ အမိန်းဟိုမှ အဖြော်ဟို အဝယ်ဟို။
 ၁၄၁။ အများကောင်းယောင် လိုလားဆောင်၍ ဟန်ဆောင်စကားပြောသူများကို သတိထား
 ၁၄၂။ အများအကျိုးဆောင် ကိုယ့်အကျိုးအောင်။
 ၁၄၃။ အမျက်ကိုတန် ဇောမာန်ညွတ်၍။
 ၁၄၄။ အမျက်ကိုယူး အရှက်ကိုထား။
 ၁၄၅။ အမျက်ကျောက်မှန် ညွှန်မှာမနစ်။
 ၁၄၆။ အမျက်ကြီးက ပျက်စီးရ။
 ၁၄၇။ အမျက်ကြီး ပျက်စီးတိုင်။
 ၁၄၈။ အမျက်ထား ရှန်ပွား။
 ၁၄၉။ အမျက်ထားရှို့ အများနှစ်တို့။
 ၁၅၀။ အမျက်ထွက်လွယ် ဒေါသစွယ်။
 ၁၅၁။ အမျက်ထွက်လွယ် ဒေါသစွယ်၊ လက်လွန်ပြီးမှ နောင်တရာ။
 ၁၅၂။ အမျက်ဝင် အကန်းသွင်း။
 ၁၅၃။ အမျိုးကတရာပဒကာသီး (သဘောသီး)က တစ်လုံး။
 ၁၅၄။ အမျိုးကောင်းတိုင်း အကျင့်မကောင်း။
 ၁၅၅။ အမျိုးကိုထိ မချိယောင်နာ။
 (အမျိုးကိုလိုသဖြင့် သူတစ်ယောက်ကို စွဲနဲ့ရာ၏။ ရွာတစ်ရွာလိုသဖြင့် အမျိုးကို စွဲနဲ့ရာ၏။ နေ့ပွဲကိုလိုသဖြင့် တစ်ရွာကိုစွဲနဲ့ရာ၏။ မိမိအကျိုးဖြစ်အံသည်ကို မြင်သဖြင့် ကား မြေပြင်အားလုံးကိုသော်လည်း စွဲနဲ့ရာ၏။)
 ၁၅၆။ အမျိုးဆရာ အားမနာ။
 ၁၅၇။ အမျိုးမတော် အမျိုးမရာ။
 ၁၅၈။ အမျိုးမှန်း အဆုံးခုံးရှုံးရက်။
 ၁၅၉။ အမျိုးများကေ စားအိုးမဖွင့်နိုင်။

- ၆၀၀။ အမျိုးများကေ ထမင်းငတ်တော်။
 ၆၀၁။ အမျိုးမှန်ုံးမှ အဖိုးတန်ုံးမှ အမျိုးမှန်ုံး။
 ၆၀၂။ အမျိုးသန်ုံးစင် သာဂိုဝင်။
 ၆၀၃။ အမြင်နည်းလို့ အထင်သဲရော်။
 ၆၀၄။ အမြင်မလူ သူတော်မဆုံးတော်ခံတိုးတိုး ဘုန်းတိုးဂေါင်းဖြူး။
 ၆၀၅။ အမြင်မှန်ုံး အကြံ့ရာ။
 ၆၀၆။ အမြင်လွှာယ်လွှာက် အလုပ်ခက်။
 ၆၀၇။ အမြင်သာဆိုး သာကိုမျိုး
 ၆၀၈။ အမြင်ကြံ့ ရွှေ့နှင့်ပြန်ဆင်းလိမ့်။
 ၆၀၉။ အမြင်တက် အမှုည့်စားရန်းနှီး။
 ၆၁၀။ အမြစ်ခိုင် လီတိုက် မကျတ်နိုင်။
 ၆၁၁။ အမြစ်ရှာမြေက အပြစ်ရှာကိုယ်က။
 ၆၁၂။ အမြတ်ကိုလိုလို နှင့်ခံတစ်ပွဲယွှေ့။ (လျှော့?)
 ၆၁၃။ အမြတ်ကိုလို အရင်းနှုန်းနှီး။
 ၆၁၄။ အမြတ်ထဲက အယူးကျား
 ၆၁၅။ အမြုံမသားရကေ ထူးခွာနှင့်။
 ၆၁၆။ အမွှိုးကိုနှုတ် အသားကနား
 ၆၁၇။ အမွှိုးချင်းတူကေလေ့ အရောင်ချင်းကွဲ့။
 ၆၁၈။ အမွန်းတင်လီ ဂုဏ်ယွှေ့ (လျှော့) လီ။
 ၆၁၉။ အမှုံးကိုပစ် အမှုန်ကိုလိုက်။
 ၆၂၀။ အမှုံးတို့မှ အမှုန်ရာ။
 ၆၂၁။ အမှုံးပင်မြင် အပြစ်တင် မယင်ကျော် (ဦး)။
 ၆၂၂။ အမှုံးမြင်ပြုပြင် မကောင်းမြင်သွန်သင်။
 ၆၂၃။ အမှုံးဟံ့က အမှုန်ဟံ့က။
 ၆၂၄။ အမှုံးဟံ့မှ အမှုန်တရားရာ။
 ၆၂၅။ အမှုံးအမှုန် ဟံ့ကောင်းပြန်။
 ၆၂၆။ အမှုံးအမှုန် ဉှို့နှစ်တန်ကို ဝေစန်စူးချု ဝဏ္ဏိတာ။
 ၆၂၇။ အမွှိုးမဟံ့ နှီးရာမကျား
 ၆၂၈။ အမွှိုးဖြစ် အရင်းလိုက်။
 ၆၂၉။ အမှုံးလှန်ကေ ခြင်းပေါ်ရော် လူလှန်ကေ အခြင်းပေါ်ရော်။

- ၆၃၀။ အမှည့်တဝင်းဝင်း အကင်းတဖြိုက်ဖြိုက်။
 ၆၃၁။ အမိုက်တစ ပြဿနာထိလောင်း။
 ၆၃၂။ အမိုက်ကိုလှစ်ကေ ကင်းပေါ်ရော်။
 ၆၃၃။ အမိုက်ကိုလှစ်ကင်းပေါ်ရော် စကားဟောင်းကိုဖော် ရန်ရရော်။
 ၆၃၄။ အမိုက်ဟိ ခွဲးခီးပါ။
 ၆၃၅။ အမှုင်ကိုခွား အလင်းကိုရှား။
 ၆၃၆။ အမှုင်ကိုပစ် အလင်းကိုလိုက်။
 ၆၃၇။ အမှန်မထင် ဆင်ကိုမမြင်။
 ၆၃၈။ အမှန်ကို ပြောလူနှင့်မသင့်။
 ၆၃၉။ အမှန်ကိုလိုက် အမှားကိုပစ်။
 ၆၄၀။ အမှန်ပြောကေ နားထောင်ရခက်တော်၊ သစ်ပင်ပြောင့်ကေ အတတ်ရခက်တော်။
 ၆၄၁။ အမှန်ပြော နာသာခံခက်။
 ၆၄၂။ အမြဲကြော အလင်းနားလည်း။
 ၆၄၃။ အယူတိမ်း အစိမ်းဖြစ်။
 ၆၄၄။ အယော်များကေကြိုရော် အနာများကေ သီရော်။
 ၆၄၅။ အယော်လည်းကျ လင်းဘက်လည်းလိုက်ရဲ့။
 ၆၄၆။ အယင်ကမျိုးလည်းလား ဂုမျိုးလည်းလား။
 ၆၄၇။ အယင်ကလူ မောင်သာဖြူ။
 ၆၄၈။ အယင်ကဝိပါက် ဂုထက်ပက်။
 ၆၄၉။ အယင်ကြိုကေလွှဲ အပြီးသန်ကေလွှဲ။
 ၆၅၀။ အယင်ကြိုမှ အတန်ကျား။
 ၆၅၁။ အယင်စားကေနွား၊ နောက်စားကေ ကျား။
 ၆၅၂။ အယင်မှ နောက်မှ သာထူး။
 ၆၅၃။ အယင်လာရှိ၊ နောက်ကျေရော် (ထော်)။
 ၆၅၄။ အယင်လိုကေ လမ်းအိုကိုလိုက်။
 ၆၅၅။ အယင်လိုကေ အအိုနှစ်ပြေားရော်။
 ၆၅၆။ အယင်လိုကေ အအိုနှစ်ပြေား၊ အလှလို မျှောက်အိုနှစ်ပြေား။
 ၆၅၇။ အယင်သီ နောက်သီသာထူး။
 ၆၅၈။ အယ်ဉ်ကြိုး အရွှေးဖြစ်။
 ၆၅၉။ အယပ်လောင် အခေါင်ထိုး။

- ၆၆၀။ အယိုးနှစ်နှင်း တစ်ချက်တည်းပင်။
 ၆၆၁။ အယွှေးထဲက အမြတ်ရဲ့။
 ၆၆၂။ အယွှေးမခဲ့ အနှစ်မယူ့။
 ၆၆၃။ အရထက် အကများ။
 ၆၆၄။ အရထက် အသုံးများ။
 ၆၆၅။ အရသာခံခါလျှော့၊ အညောင်းခံခါ ပါးစပ်။
 ၆၆၆။ အရာပန် ပွဲ့ောင်းခံး။
 ၆၆၇။ အရာပီးမှ အရီးပါ။
 ၆၆၈။ အရာမဟုတ် ကြားဝင်ယူတ် အသရေယုတ်။
 ၆၆၉။ အရာရာကို ချိန်ဆနိုင်ဘီ ပညာဟို။
 ၆၇၀။ အရာရာထက် မသိခက်။
 ၆၇၁။ အရာရာမှာ ငွေ့မပါ လူရာမရောက်။
 ၆၇၂။ အရာရာမှာ ငွေ့သာမူလာ။
 ၆၇၃။ အရာရာမှာ ညော်ပညာ။
 ၆၇၄။ အရီးခေါ် သမက်တော်ချင်။
 ၆၇၅။ အရွှေးကကေ အသွော်ကြည်း။
 ၆၇၆။ အရွှေးက အကောင်းကို ကဲ့ရဲ့ချင်။
 ၆၇၇။ အရွှေးကို ထမင်းစီးလီ မြှုလာလီ။
 ၆၇၈။ အရွှေးကိုနှင့်တော့တိုးထည့်။
 ၆၇၉။ အရွှေးစကား ထင်ရာပြော။
 ၆၈၀။ အရွှေးဆယ်ခွဲ့နှင့်ပြော အကောင်းတစ်ခွဲ့နှင့်ပါ။
 ၆၈၁။ အရွှေးထက် အသွော်ကတစ်မူးသာ။
 ၆၈၂။ အရွှေးထက် အသွော်ညှက်။
 ၆၈၃။ အရွှေးနောက်က အသွော်လိုက်။
 ၆၈၄။ အရွှေးမ ဟင်းခူး အဂတ္ထူး။
 ၆၈၅။ အရွှေးမ ဟင်းခူး အဂတ္ထူး တခါခူးတမိုးစား။
 ၆၈၆။ အရွှေးမ ဟင်းခူး အဂတ္ထူး အမျိုးပြု့နှင့်။
 ၆၈၇။ အရွှေးလက်မှာ ချီးမံ့- မံ့လို့။
 ၆၈၈။ အရွှေးလိမ္မာကေ စာတတ်တော်။
 ၆၈၉။ အရွှေးလိမ္မာကေ စားရော်။

၆၉၀။ အရေအတွက်များယင့် အရေအချင်းမဟို။
 ၆၉၁။ အရေးကျသွီးနီးရာစီ။
 ၆၉၂။ အရေးကြီးကေ သက်လုံကောင်းရဖို့။
 ၆၉၃။ အရေးကြီး သွီးနီးရာခုံ။
 ၆၉၄။ အရေးကြီးမှ အကြောင်းပေါ်။
 ၆၉၅။ အရေးကြို့ ရဲရှိက်ပြု။
 ၆၉၆။ အရေးထဲမှာ အရာပေါ်။
 ၆၉၇။ အရေးပေါ် အရာရောက်မှ လူတော်။
 ၆၉၈။ အရေးမစစ် ဘေးဖြစ်တတ်။
 ၆၉၉။ အရေးမပေါ် အရာမထင်။
 ၇၀၀။ အရေးမပေါ် အရာမရောက်။
 ၇၀၁။ အရေးဟိုလှောင် အကြောင်းပေါ်။
 ၇၀၂။ အရည်ကိုမြင်မှ အဖတ်ကိုစုတ်။
 ၇၀၃။ အရည်မရ အဖတ်မရ။
 ၇၀၄။ အရည်မှု အဖတ်မှု။
 ၇၀၅။ အရည်များစီ ဆားငန်စီ။
 ၇၀၆။ အရည်လည်းမရ အဖတ်လည်း မရ။
 ၇၀၇။ အရည်ကြို့ကေ အဖတ်ပါရော်။
 ၇၀၈။ အရည်ကြို့ အင့်ထူး။
 ၇၀၉။ အရောဝင် ရှိသိမြင်းကင်း။
 ၇၁၀။ အရောဝင် အထဲဝင် ပြင်ထွက်။
 ၇၁၁။ အရောဝင် အပင်ပေါက်။
 ၇၁၂။ အရက်မှုး ကျွဲခီးပေါ်။
 ၇၁၃။ အရက်ယစ်ခါမှ အမျိုးသားစကားပြောဖြစ်တော်။
 ၇၁၄။ အရက်ယစ် မို့ကိုစိတ်ပေါ်။
 ၇၁၅။ အရင်းကမတက် အဖျားကတက်။
 ၇၁၆။ အရင်းကိုစစ် အမြစ်မြိုက်။
 ၇၁၇။ အရင်းကြီး အမြတ်ကြီး။
 ၇၁၈။ အရင်းထဲက ဂါဂကျ်။
 ၇၁၉။ အရင်းထက် အစီးကြီး။

၇၂၀။ အရင်းထက် အဖျားသန်။
 ၇၂၁။ အရင်းဖြတ် အဖျားဖြတ်။
 ၇၂၂။ အရင်းမစစ် တက်ခတ်လိုက်။
 ၇၂၃။ အရင်းမစစ် အဖျားမစစ်။
 ၇၂၄။ အရင်းမရ အနှစ်မရ။
 ၇၂၅။ အရင်းမရ အဖျားမရ။
 ၇၂၆။ အရင်းမဟိုကုန် သိကြားကုန်။
 ၇၂၇။ အရင်းမဟိုသူက အမြတ်ကြီးလိုချင်။
 ၇၂၈။ အရင်းမဟို အဖျားမဟို။
 ၇၂၉။ အရင်းလဲ အမြစ်ပြတ်။
 ၇၂၁။ အရင်းလှုံးတွန်း။
 ၇၂၂။ အရင်းအဖျားဖြစ်။
 ၇၂၃။ အရစ်ဖော် အမြောင့်ပေါ်။
 ၇၂၄။ အရပ်ကူပါ လူကူပါ။
 ၇၂၅။ အရပ်ကောင်းမှ အလောင်းလှုံး။
 ၇၂၆။ အရောက်အပေါက်ဟိုမှ စည်ပင်သာယာ။
 ၇၂၇။ အရောင်ကောင်းတိုင်း ကျောက်ကောင်းမဟုတ်။
 ၇၂၈။ အရောင်တောက်တိုင်း စိန်မဟုတ်။
 ၇၂၉။ အရောင်ဝင်းတိုင်း ရှိမဟုတ်။
 ၇၂၁။ အရောင်ဟတ်တိုင်း စိန်ကျောက်မမှတ်ရ။
 ၇၂၁။ အရောင်းလောင်ကေ အစိမ်းလည်းလောင်ရော်။
 ၇၂၁။ အရောင်းဟိုမှ အဝယ်ဟို၊ အမိန်းဟိုမှ အဖြော်ဟို။
 ၇၂၃။ အရောင်းအဝယ်ဟိုမှ စည်ကား။
 ၇၂၄။ အရိုပ်ကောင်း ငှက်တစ်သောင်းခို့နိုင်။
 ၇၂၅။ အရိုပ်ကို စွီးဟောင်ရော်ပိုင်။
 ၇၂၆။ အရိုပ်ကိုလည်းခို့ အခက်ကိုလည်းခို့။
 ၇၂၇။ အရိုပ်ကိုလိုချင် နိုပူကို မလားကော်။
 ၇၂၈။ အရိုပ်ပြလို့ အကောင်မမြင်။
 ၇၂၉။ အရိုပ်မလားခိုင် နိုပူကစောင့်။

၂၇၀။ အရိပ်မြင် အကောင်တင်။
 ၂၇၁။ အရိပ်လို အပင်ခို။
 ၂၇၂။ အရိပ်အကဲကို နားမလည် ချိသငယ်ကျားစာဖြစ်။
 ၂၇၃။ အရိပ်အကဲကိုသိမှ အကျိုးဟို။
 ၂၇၄။ အရှုပ်ကသောတာပန် အကျင့်ကတာတိလန်။
 ၂၇၅။ အရှုပ်ဆိုးကေလေ့ အမျိုးနှီးနှင့်နှုန်းသူ။
 ၂၇၆။ အရှုပ်ဆိုးသူ ကဲ့ရဲ့ပူး။
 ၂၇၇။ အရှုပ်မျိုးသုံးဆယ်ပြု ပြုရှု့။
 ၂၇၈။ အရှုပ်ရာဆိုးရေ အမျိုးနှီးနှင့်နှုန်းဆက်။
 ၂၇၉။ အရှုပ်ရာဆိုးရေ အရည်မှာပန်းဇားမိ။
 ၂၁၀။ အရှုပ်လူလျက် အကျင့်ပျက်။
 ၂၁၁။ အရောင်းတိုးတိုင်း လိုစိုးမပြည့်။
 ၂၁၂။ အရိုးအသီမဟို ပျက်စီးတိုင်း။
 ၂၁၃။ အရိုးကိုခွဲးမွားရေပိုင်း။
 ၂၁၄။ အရိုးကို အသားဖုံး အလင်းကို အမိုက်ဖုံးး။
 ၂၁၅။ အရိုးတဗြား အသားတဗြား။
 ၂၁၆။ အရိုးပင်ကြိုကြို အရိပင်ခန်းခန်းး။
 ၂၁၇။ အရိုးမရ အရိုမရ။
 ၂၁၈။ အရိုးမဟိုလဆာ လှုပ်(လို)တိုင်းရာ။
 ၂၁၉။ အရိုးမြှက်တော့ ခွဲးပိုင်း။
 ၂၁၁။ အရိုးမွားကေသွားကိုးလွှာယ်၊ သတိထားကေ တိုးပွားကြွယ်။
 ၂၁၁။ အရွယ်ကိုထောက် နှစ်ယောက်ကျ တစ်ပုံလင်း။
 ၂၁၂။ အရွယ်လွန် ယူသူယူး၊ ပန်းပွင့်ရွန် ပန်သူယူး။
 ၂၁၃။ အရွက်ထက် အခက်များ။
 ၂၁၄။ အရွှေ့ဆင်ခေါင်း မှုးသန်းထောင်း။
 ၂၁၅။ အရွှေ့ထွား ဉာဏ် အနောက်ပျက်၊ အလယ်တရိုး နှီးထိုးမိုး။
 ၂၁၆။ အရွည်ကိုသာကြည့် အတိုကို မကြည့်ကော့။
 ၂၁၇။ အရွက်ကင်းကေ အကြောက်လည်းကင်း။
 ၂၁၈။ အရွက်ကင်းမဲ လူးကြေား။
 ၂၁၉။ အရွက်ကိုထား အမျက်ကိုယူး။

၂၁၀။ အရှုက်နှစ် လူလုပ်၊ အသက်နှစ် လူမလုပ်ကော့။
 ၂၁၁။ အရှုက်မဟိုကေ ကြားစီကြားခဲးး။
 ၂၁၂။ အရှုက်ဟိုမှ အကြောက်ဟို။
 ၂၁၃။ အရှုက်ချင်းအတူတူ အသက်ယူဗွဲ့။
 ၂၁၄။ အလကားနှီး အကျိုးမဟို။
 ၂၁၅။ အလကားနှီး အချိန်ကုန်။
 ၂၁၆။ အလကားနှီး အလကားဖြစ်း။
 ၂၁၇။ အလကားရီး ရီးချယ်ဖို့မလို့။
 ၂၁၈။ အလကားရတိုင်း မယူရာ။
 ၂၁၉။ အလကားရချရွှေား သွားကိုဖြေကြည့်ဖို့မလို့။
 ၂၁၁။ အလကားရ ဝမ်းပြည့်ယောင်စားး။
 ၂၁၁။ အလကားရ အလကားကုန်။
 ၂၁၂။ အလကားရ အလကားစားး။
 ၂၁၃။ အလာနှောင်းကေလေ့ အခါကောင်းသိယင့်။
 ၂၁၄။ အလားများကေ မူန်း၊ အသုံးများကေ ပြန်း။
 ၂၁၅။ အလားတလမ်း အလာတလမ်း။
 ၂၁၆။ အလားရွှေ့န် အပြန်ခက်။
 ၂၁၇။ အလားလား အပါးပါး။
 ၂၁၈။ အလားဟိုမှ အလာဟို၊ အလာဟိုမှ အလားဟို။
 ၂၁၉။ အလားအလာဟိုမှ ခင်မင်ရင်းနှီး။
 ၂၁၀။ အလို့အလို့ အကျိုးယုတ်။
 ၂၁၁။ အလို့ဝါသနာ ပစ်ခွာမရာ။
 ၂၁၂။ အလို့သန်းရွှေ့န်းပြန်ခင်း။
 ၂၁၃။ အလုံအင် ဒေါသပင်။
 ၂၁၄။ အလွှာအလွှာနှစ် တအိတ်ကုန်။
 ၂၁၅။ အလေ့အလေ့နှစ် ဥက္ကာမြင်မြော်။
 ၂၁၆။ အလေးများကေ ဗွဲးကွဲ့ရော့။
 ၂၁၇။ အလည်ကိုမလိုက်စားကော့ သေရည်ကိုမကြိုက်မှုးကော့။
 ၂၁၈။ အလည်မှုးကေ မူန်း၊ အသုံးကြေားကေ ပြန်း။
 ၂၁၉။ အလက်တဗြား အခြားတဗြား။

၈၁၀။ အလင်လိုက် အပြစ်ဖြစ်။
 ၈၁၁။ အလင်အပင်။
 ၈၁၂။ အလင်းကိုရှာ အမိုက်ခွာ။
 ၈၁၃။ အလိုက်မသိက အရှုက်ရဲ။
 ၈၁၄။ အလိုက်မသိက အားမနာရာရောက်။
 ၈၁၅။ အလိုက်အလာဟိမှ အဆင်ပြေ။
 ၈၁၆။ အလုပ်ကိုမှန်စိ အသုံးကိုတန်စိ။
 ၈၁၇။ အလုပ်ကိုရာပြိုင် အစားနှစ် အဝတ်ကို မပြိုင်ကော့။
 ၈၁၈။ အလုပ်ကိုသန် အစားနှစ်မှ ချမ်းသာရ။
 ၈၁၉။ အလုပ်တူပြု၍ အကြံတူ ရန်သူ။
 ၈၂၀။ အလုပ်ထက် အပြောလွယ်။
 ၈၂၁။ အလုပ်မမြင် တောင်းရက်သင်။
 ၈၂၂။ အလုပ်မမြင် တောင်းရက်သင်၊ အလုပ်မတတ် သမ္မာန်ခတ်။
 ၈၂၃။ အလုပ်မမြင် ရဲသားဝင်။
 ၈၂၄။ အလုပ်မလုပ်ခင် စားပေါက်သင်။
 ၈၂၅။ အလုပ်မလုပ်ပဲ ဖဲသာလိုချင်။
 ၈၂၆။ အလုပ်မဟိုကော့ အစားလည်းမဟိုနိုင်။
 ၈၂၇။ အလုပ်မဟိုကြောင်ကိုရိုခါး။
 ၈၂၈။ အလုပ်မာ ကူးလို အစားမှာ မခြေတခြား အဝတ်မှာ ဗဒီးရီ။
 ၈၂၉။ အလုပ်မှာ တင်းကို အပြောမှာ တပြစ်ပြစ်။
 ၈၂၁။ အလုပ်မှာ သူများအောက်၊ အပြောမှာ တောင်လိုမှု့မှု့ောက်။
 ၈၂၁။ အလုပ်-လုပ်မှ အကျိုးခံစားရ။
 ၈၂၂။ အလုပ်ဟိုမှ အစားဟို။
 ၈၂၃။ အလုပ်အကိုင် ငုတ်စုတ်ထိုင်၊ အစားအသောက် မီးယောင်တောက်။
 ၈၂၄။ အလုပ်အကြွေး စည်းမလွန်ရ။
 ၈၂၅။ အလိမ်နှစ်အညာ။
 ၈၂၆။ အလိမ်နှစ် အတွန်း။
 ၈၂၇။ အလိမ္မာ အလိမ္မာချင်း။
 ၈၂၈။ အလိမ်မိန်း အကောက်ဖြော်။
 ၈၂၉။ အလိမ်များကော့ ကြက်တွန့်ဝင်ရော်။

၈၂၀။ အလိမ်များကော့ ပြတ် နှုတ်ဖန်များကော့ ကျွတ်။
 ၈၂၁။ အလိမ်များကော့ ပြတ် ထဖန်များကော့ အထိုင်ကပ်။
 ၈၂၂။ အလိုက့်တန်း အကြံလိုရင်း။
 ၈၂၃။ အလိုကြီး အရန်ည်း။
 ၈၂၄။ အလိုကြီး အရန်ည်း၊ အပိုကြီး အမိဘဲ။
 ၈၂၅။ အလိုမတူ မကြည်ဖြူ။
 ၈၂၆။ အလိုမတူ အီမာညူး
 ၈၂၇။ အလိုမပြီး အဖြေားဝိုး။
 ၈၂၈။ အလိုလိုက် အမိုက်စောင်ကားရော်။
 ၈၂၉။ အလိုဟိုခါ ငါကိုရှာ စားဖွယ်သောက်ဖွယ် ငါကိုပယ်။
 ၈၂၁။ အလိုဟိုခါ ငါနားပင်းကို လက်တို့ပါ။
 ၈၂၁။ အလိုဟိုခါရကော့ ကျေးဇူးသွေး။
 ၈၂၂။ အလွန်အကျိုး နယ်နှစ်ဒုး။
 ၈၂၃။ အလွန်အကျိုး အဖိုးကြီးမှာ အထုပ်သန်။
 ၈၂၄။ အလွမ်းထက် အပန်းခက်။
 ၈၂၅။ အလွမ်းမက် အခက်ကြီး။
 ၈၂၆။ အလွှေချောင်း- ချောင်ရော်။
 ၈၂၇။ အလွှေချောင်မှ အလောင်ကျရော်။
 ၈၂၈။ အလွှေဆင်ကော် မောက်ဖြစ်တော်။
 ၈၂၉။ အလွှေထူး ဘီလူးဖြစ်။
 ၈၂၁။ အလွှေဒါန စိုက်ပျိုးမှာ သူခေရမှာ့။
 ၈၂၁။ အလွှေခွဲတစ်ခါလုပ် ပြီတ္ထာလေးကောင်ဖြစ်။
 ၈၂၂။ အလွှေရှင်မှုန်းသိအောင် မဏ္ဍာပ်တိုင်တက်ပြီ။
 ၈၂၃။ အလျောက်ကောင်း အထောင်းချမ်းသာ့။
 ၈၂၄။ အဝါကြီး နှစ်းလူးဖြစ်။
 ၈၂၅။ အဝိမစိ သရိမိုးကြီးပစ်။
 ၈၂၆။ အဝိမတတ် ကိုယ်ငတ်။
 ၈၂၇။ အဝိုးကယောင်း ရန်ကင်းပြောင်း။
 ၈၂၈။ အဝိုးကလာမည့်တေား မြော်တွေးး။
 ၈၂၉။ အဝိုးကလူကို အဝတ်နှစ်ခြောက် အပါးကလူကို အီမာနှစ်ခြောက်။

၈၂၀။ အဝါးကို အဝတ်နှစ်ခြောက် အပါးကို အစားနှစ်ခြောက်။
 ၈၂၁။ အဝါးနိုင်ယောင်မိန်း၊ အပါးနိုင်ယောင် ကြည်။
 ၈၂၂။ အဝါးနီ တသက်သက်၊ အပါးနီ တခြက်ခြက်။
 ၈၂၃။ အဝေဆို သဝေထိုးရော့။
 ၈၂၄။ အဝေဆို အရွယ်အိုး။
 ၈၂၅။ အဝယ်ကျမှ အဝကျယ်မှန်းသိရော့။
 ၈၂၆။ အဝယ်ခံ ကျွန်ဖြစ်။
 ၈၂၇။ အဝင်နက် အထွက်ခက်။
 ၈၂၈။ အဝင်လွယ်လျက် အထွက်ခက်။
 ၈၂၉။ အစားမပါ ပရချာ စားစရာမရှိ ကြီးအတိ။
 ၈၂၁။ အဝတ်မဟို ပုတ်ချုပ်နီ။
 ၈၂၁။ အဝတ်မဟို မှန်းတည့်ချမ်း အစားမဟို သိုင်ခေါင်မွတ်။
 ၈၂၂။ အသပြောစားပြီး ဖလာစကားမပြောကော့။
 ၈၂၃။ အသရီမဟိုဒုးစံမိ ကျွန်ရှုက်တေလည်း နှမချိုး။
 ၈၂၄။ အသာ - အသာလား ဖန်များရောက်။
 ၈၂၅။ အသားကိုလိုလို အရှုံးကိုတောင်းရော့။
 ၈၂၆။ အသားစား ပေါက်တော့။
 ၈၂၇။ အသားထဲက လောက်ဖြစ်တော့။
 ၈၂၈။ အသားမကပ် အရှုံးဖတ် ခွဲးမွားရေပိုင်း။
 ၈၂၉။ အသားမကပ် အရှုံးဖတ်တူ ကာမဂုဏ်။
 ၈၂၁။ အသားမဖြစ် ပြည်ချဉ်းဖြစ်။
 ၈၂၁။ အသားမြင်ကေလာ အရှုံးမြင်ကေခွဲ့။
 ၈၂၂။ အသားရောင်ကောင်းတိုင်း မိန်းမကောင်းမဟုတ်။
 ၈၂၃။ အသားလိုအရှုံးတောင်း။
 ၈၂၄။ အသားလွှတ် ချောင်ရော့။
 ၈၂၅။ အသားလွှတ် လူနပ်ယောင်း။
 ၈၂၆။ အသားဝင်းဝါ အရသာချိုအီး ရန်းမွိုး မသုံးစွဲရာ့။
 ၈၂၇။ အသိခေါက်ရက် အဝင်နက်။
 ၈၂၈။ အသိတလုံးအမြတ်ဆုံး။
 ၈၂၉။ အသိကိုလိမ်မရ အရှင်ကိုလိမ်ရ။

၈၂၀။ အသီးကိုလို အပင်ကိုကိုင် သမီးကိုလို အမိအဖကိုတိုင်း။
 ၈၂၁။ အသီးတစ်ရာအညာတစ်ခု။
 ၈၂၂။ အသီးမြင်တိုင်းစား အဆိပ်သီးနှစ်မှားတတ်တော့။
 ၈၂၃။ အသီးမှာသရက် အရွှေက်မှာလက်ဖက် အသားမှာဝက်။
 ၈၂၄။ အသီးသီးက အပင်ပျက်စီးရဲ့ သားသမီးဟိုက မိဖအရွှေက်ရဲ့။
 ၈၂၅။ အသီးသီးက အပင်ပျက်စီးရဲ့ သားသမီးဟိုက မိဖအရွှေက်ရဲ့။
 ၈၂၆။ အသီးဟိုက ငှက်ရောက်၊ အပိုးဟိုက လူပိုးရောက်။
 ၈၂၇။ အသည်းဆန်ခါ ဗရင်ဂျီနာ့။
 ၈၂၈။ အသည်းမကြင် အအူကြင်၊ အအူမကြင် အသည်းကြင်။
 ၈၂၉။ အသက်ကိုရာ ပညာစောင့်။
 ၈၂၁။ အသက်ကိုရာ အသီခံ၊ အကျင့်မဖောက်ပြန်။
 ၈၂၁။ အသက်ကြီးတိုင်း ပညာမဟို။
 ၈၂၂။ အသက်ကြီးတိုင်း ပညာမဟို။
 ၈၂၃။ အသက်ကြီးတိုင်း ပညာမဟို။
 ၈၂၄။ အသက်ကြီး အရက်နှစ်မိုး။
 ၈၂၅။ အသက်ကြီး အသိပိုင်း။
 ၈၂၆။ အသက်ဆဖျား သည်းအူယား။
 ၈၂၇။ အသက်တစ်ချောင်း မသီကောင်း။
 ၈၂၈။ အသက်တစ်ရာ ချီးတဖြာဖြာ့။
 ၈၂၉။ အသက်တရာ မနိရ အမှုတရာတွေ့့။
 ၈၂၁။ အသက်တရာ လူတစ်ထွာ့။
 ၈၂၁။ အသက်တစ်ရာလူတစ်ထွာ့၊ သကြောင်ဖိုက် ဦးနွယ်ရစ်။
 ၈၂၂။ အသက်ထက် အရွှေက်တင်း။
 ၈၂၃။ အသက်နှစ် လူမလုပ်ကော့ အရွှေက်နှစ်လူလုပ်း။
 ၈၂၄။ အသက်မသီ အလူဗုမမြောက်။
 ၈၂၅။ အသက်ရှည်ကေလေ့ ဘုန်းမကြီး၊ ဘုန်းကြီးကေလေ့ အသက်မရှည်။
 ၈၂၆။ အသက်ရှုင်လျှက် လီယူဗောက်။
 ၈၂၇။ အသက်ရှုင်လျှက်သီ အသက်သီလျှက် ရှင်း။
 ၈၂၈။ အသက်လည်းဆုံး တရားယုံး။
 ၈၂၉။ အသက်လည်းဆုံး ဥစ္စာပြန်း။

- ၉၃၀။ အသင်လည်းမင်း ငါလည်းမင်း။
 ၉၃၁။ အသင်းကြီးကေ မင်းမနိုင်။
 ၉၃၂။ အသစ်ကိုပင်ကောင်းယောင်ထင်၊ အဟောင်းမြင်က ပစ်ချင်လှ။
 ၉၃၃။ အသစ်မြင်တိုင်း မလိုက်ကော့၊ အဟောင်းမြင်တိုင်း မပစ်ကော့။
 ၉၃၄။ အသစ်မြင် လိုချင်၊ အဟောင်းမြင် ပစ်ချင်။
 ၉၃၅။ အသတ်လည်းခဲ့ ပိုးရွှေက်လန်။
 ၉၃၆။ အသတ်လည်းခဲ့ရ ယော်လည်းယော်ရ။
 ၉၃၇။ အသိပ်အသိကောင်းမှ ပွားတိုး။
 ၉၃၈။ အသံကားနွား လူကားဖား။
 ၉၃၉။ အသံကားဝက်သံ ခြီးရာကား လူခြီးရာ။
 ၉၄၀။ အသံကောင်းလျှက် နာရန်ခက်။
 ၉၄၁။ အသံကြားသနား မျက်နှာမြင်ချစ်ခင်။
 ၉၄၂။ အသံးကြီးကေ ပြန်း၊ အပြောကြီးကေ မုန်း။
 ၉၄၃။ အသံးထက် အဖြုန်းများ။
 ၉၄၄။ အသံးထက် အသဲးကြီး။
 ၉၄၅။ အသံးနှစ်အဖြုန်း တန်တော်ရုံသံး။
 ၉၄၆။ အသံးလွှာယ်လျှက် အရခက်။
 ၉၄၇။ အသံးလွှန် ကျွန်းအရာရောက်။
 ၉၄၈။ အသံးကိုနှေးနေး စကားကိုဖြည်းဖြည်း။
 ၉၄၉။ အသွားတစ်တိုင် အပြန်တစ်တိုင်။
 ၉၅၀။ အသွားလွှတ်ရှို့ အနှောင့်မလွှတ်။
 ၉၅၁။ အသွှေ့မြင်ကေ ထိုင်း အစွဲတ်မြင်ကေ -ထား။
 ၉၅၂။ အသွှေ့ကိုမြင် ထွေ့အထင်၊ အသွှေ့ဟိုက မျက်နှာဝါ။
 ၉၅၃။ အသွှေ့မထူး အိမ်သူမဖြစ်။
 ၉၅၄။ အသွှေ့ကောင်း ကျွန်းပန်းကောင်းပန်းရ။
 ၉၅၅။ အသွှေ့ကြောင့်ကြား ကျွန်းဝမ်း။
 ၉၅၆။ အသွှေ့ပီးရော့ အဝတ် မဝတ်ရက်ခြားတက်။
 ၉၅၇။ အသွှေ့ပီးရော့ အဝတ် မဝတ်ရက်ခြားတက်။
 ၉၅၈။ အသွှေ့ပိုးရော့ အချို့အမြောက်မဟိုက မကြီးပွား။
 ၉၅၉။ အသွှေ့ပြည်မှာ မနိုင် တောင်းမောက်ထိုင်း။

အာ

- ၁။ အာကလူ အူကသား။
 ၂။ အာကာပျံပဲ မြို့သံတွဲ။
 ၃။ အာဂါဝိယူ ယူသူလယ်လုပ် စုန်းစုန်းမြှုပ်။

- ၄။ အာစိထည့်ထားရေကျားပိုင်။
 ၅။ အာဏာကို သုံးတတ်မှု၊ ဂုဏ်ကိုထားတတ်မှု။
 ၆။ အာဏာကိုသုံးတတ်မှု၊ ပတ္တမြားကို တန်ဖိုးသိတတ်မှု။
 ၇။ အာဏာဟိုတိုင်း မသုံးရ၊ ဥစ္စာဟိုတိုင်း မဖြေနှုန်းရ။
 ၈။ အာနာဖျက် ပြားစိဖြစ်။
 ၉။ အာမဝန်ခံပြီးမှ နောက်ကိုလွှာ။
 ၁၀။ အာရုံးတရား မလိုက်စား။
 ၁၁။ အာရုံးလိုက်စား သီလတရားပျက်ပြား။
 ၁၂။ အာလဲမလောက် လျှောလဲမလောက်။
 ၁၃။ အာသာမပြီ ပါးကာမီ။

အား

- ၁။ အားကလည်းကြီး စည်ကလည်းတီး။
 ၂။ အားကလည်းနည်း ကျားကလည်း ဆွဲ။
 ၃။ အားကိုလို အားကြောပြတ်။
 ၄။ အားကြီးကေ အာပတ်မလာ။
 ၅။ အားကြီးရာ နောက်ကုပါ။
 ၆။ အားကြီးရာ အာပတ်မလာ။
 ၇။ အားနာကွွန်ဆောင်လို့ ဝယောင်စား။
 ၈။ အားနာကွွန်နှင့် ထည့်မလောက်။
 ၉။ အားနာ အကျိုးယူတ်။
 ၁၀။ အားမတန် မာန်ကိုလျှော့ (ယော့)။
 ၁၁။ အားမနာ ပါးမကျိုး၊ ယောကွွဲမကို နဖားထိုး။
 ၁၂။ အားမဟိုကေလွှာ ဉာဏ်ဟိုနိုင်မှု။
 ၁၃။ အားမဟိုလို ဆားနှစ်စားကေ ရင်ဆာရော့။
 ၁၄။ အားဟိုသောသူ အားနည်းသူကို မနှိပ်စက်ရ။

အု

- ၁။ အူမတောင့်မှ သီလစောင့်နှင့်။

၂။ အူမ- မတောင့် သီလမဖြောင့်။

အီး

- ၁။ အီး(အေး)ယောင်နှင့် အပူဆိုက်။
 ၂။ အီးသူကို ရိကာ၊ ပူသူကို အပူတိုက်။
 ၃။ အီးအတူ ပူဇာမျှ။

ဒေါ်

- ၁။ အေကိုယ် အေဘဝမှာစံ၊ ထိုကိုယ် ထိုဘဝမှာ ခံ။
 ၂။ အေမွှေ။ ဂုံးပိုင်လူမဟို။
 ၃။ အေတေကေ- အေတေ။
 ၄။ အေနိမြင် နက်ဖန်ပျောက်။

အဲး

- ၁။ အဲး အဲး - အဲး အဲး နှင့် တအဲးတည်း။
 ၂။ အဲးအုံးအာမခံ။
 ၃။ အဲးအုံးခံတိုင်း အာမခံရာမရောက်။
 ၄။ အဲးအုံးခံမှု နှစ်သက်။
 ၅။ အဲးအုံးခံရာ ဝက်ပါ။

အည်း

- ၁။ အည်းကိုကြီး အဖအရာ၊ အည်းမကြီး အမိအရာ။

အက်

- ၁။ အကွာရာတစ်လုံး ဘုရားတစ်ဆူ။
 ၂။ အက်ချီးဆိုယင့် ကိုယ်စားယင့်။

၃။ အက်မိမ့် ထက်ပက်ကျမှန်းသီ။

အင်

၁။ အကျိန်းသုတ် မျက်နှာဖီးဂွက်ရှပ်။

အင်း

၁။ အင်းမှာတဂွက်၊ ဆီးမှာ တစ်ခွက်။

အိုက်

၁။ အိုက်စွာနှစ် ရီတွင်းထဲကျစွာနှစ် အဆင်သင့်။

၂။ အိုက်ရာမှာ ဟိုက်။

အိုင်

၁။ အိုင်ကြီးတိုင်း ငါးမဟို။

၂။ အိုင်တစ်အိုင်မှာ ပြီမတစ်ကောင် မမွိုးသာ။

၃။ အိုင်တွဲ.တိုင်း ခြီးဆီး။

၄။ အိုင်ထက် လိပ်ကြီး။

(အိုင်ဝစ်သမားငါး၊ နွဲဆရာပါး၊ ဒီးပြေတန်းကား၊ ဆွဲမျိုးတို့တောင်းပါးမတေးနိုင်၊ အိုင်မြင်တိုင်း ဤမပေါက်)

၅။ အိုင်မြင်တိုင်း ဤမပေါက်၊ စကားပြောတိုင်း အရာမရောက်။

၆။ အိုင်မှာနီလို မီးကျောင်းကိုရန်ရှာ။

အောက်

၁။ အောက်ကကျကော ဖက်ကိုက်။

၂။ အောက်ကလည်း နိုရဲ ရိုပ်ကလည်းခံရ။

၃။ အောက်ကဟောင်းလောင်း မူန့်ဆီးပေါင်း။

၅။ အောက်ကကျကော နောက်ကျရော။

၆။ အောက်ညံခံကော ဖိစီးရော။

၇။ အောက်မဲ့ညံ့ချုပ်ပါလျက်၊ မနာလို ပိုကဖျက် (ဆားကဖျက်)၊
(အောက်မဲ့ညံ့ချုပ်ပါလျက် မနာလို ပိုကဖျက် တူနှစ်ဘိုယ်ချစ်ပါလျက် မနာလို ဤပါလျက် (အမိဖျက်))

၈။ အောက်အောက်စပ်စပ် ဤကြေားရွက်ကို । ဆင်မှာတပ်ယောင်။

၉။ အောက်အောက်စပ်စပ် လိပ်အကိုယ်မှာ၊ ဆိတ်ပြုလုပ်တပ်ယောင်။

အောင်

၀။ အောင်ကျော်ခေါ်ကော ရင်သံပေါ်ရော။

၂။ အောင်ကျော်ခေါ်ခါ ဘူရားမထူး။

၃။ အောင်ရာအောင်စီ မယူးစီကော့။

အောင်း

၀။ အောင့်နှင့်ကော အကျိုးဟို။

၂။ အတ္ထားဟိုတာ ပရဟိုတာ။

၃။ အပ်နဖားမှာ ခြည်မျှင်ပါယောင်။

၄။ အပ်နန့်ထွေ့နှင့်စွာကို ပေါက်ဆိန်နန်းပေါက်ရော။

၅။ အပ်ပေါက်တရား ဆောက်ရာတချက်။

၆။ အပ်ပေါက်တရား ဖာသားဖာ။

၇။ အပ်ပေါက်တရား ဖာသားဖာ၊ အလုပ်အကိုင် ငုတ်စုတ်ထိုင်။

၈။ အပ်ဖျားခန့် အပ်နဖား။

၉။ အပ်ဖျားရာကို ပေါက်ဆိန်ရာလုပ်။

၁၀။ အပ်ရာထင်လို ပေါက်ဆိန်ရာမထင်။

၁၁။ အပ်ရီးမထင် အပ်ကြောင်းမထင်။

၁၂။ အပ်လားရာ ခြည်မျှင်ပါ။

၁၃။ အပ်ဝင် ပေါက်ဆိန်ထွေက်။

၁၄။ အပ်သွား ဒရစီ ဖာသားစီ။

အိတ်

- ၁။ အိတ်ပေါက်ဆန်ယို၊ အပြောပို စကားယို။
 ၂။ အိတ်ပေါက်ဆန်ယို၊ အပြောသန စကားလွန်။
 ၃။ အိတ်ပေါက်နှင့် ဆန်ခံ။
 ၄။ အိတ်ပေါက်နှင့် ဖားကောက်။
 ၅။ အိတ်မှာမပါ အိမ်မှာမဟို။
 ၆။ အိတ်သွှန် ဖာမှာက်။
 ၇။ အိပ်ကြြီးမောဟာ၊ လိုချင်လောဘ။
 ၈။ အိပ်ကြြီးလွန်သူ ရောဂါထူ။
 ၉။ အိပ်ကွန်ဆောင်က နှီးရခက်။
 ၁၀။ အိမ်မက်ကောင်း နောက်ထပ်မက်ချင်။
 ၁၁။ အိမ်မက်နှင့် ပေါက်မင်းဖြစ်။
 ၁၂။ အိပ်ရာမှာနောက် ထရာမှာ အရင်။
 ၁၃။ အိပ်ရာဝင်ခါ မီးထွန်းပါ။
 ၁၄။ အိပ်ရာဝင်ခါ မီးမထွန်းပဲ မအိပ်ရာ။
 ၁၅။ အိပ်လို့မခြုံ စည်တီးလို့ မနှီး။
 ၁၆။ အိပ်လို့ မခြုံ စည်တီးလို့ မနှီး၊ စားလို့မခြုံ ဆန်တကျိုမလောက်။
 ၁၇။ အိပ်သူထက် အိပ်ကွန်ဆောင်သူကို နှီးရခက်။

အုပ်

- ၁။ အုပ်ကြား ညောင်ပေါက်။
 ၂။ အုပ်ကြား မြှက်ပေါက်။
 ၃။ အုပ်အရောရော ကျောက်အရောရော။

အပ်

- ၁။ အုပ်ထိန်းသူကောင်းမှ ပြီမ်းချမ်း။

အိမ်

- ၁။ အိမ်က္ခာ အိမ်ရာဖျာဆီး အုန်းကောက်ရှိုး။
 ၂။ အိမ်ကမယားကို စကားအကုန်မပြောကဲ့
 ၃။ အိမ်ကလာခါ အခပ်ခပ်၊ ကူးတီးဆိပ်မှာရောက် ငုတ်စုတ်စုတ်။
 ၄။ အိမ်ကအဆီး မောင်းကာကြီးဗီး
 ၅။ အိမ်ကြီးပျော်ထောင် ပုံစွန်ကြောင်း
 ၆။ အိမ်ကြုံချင်း အုံမည်းသုတ်။
 ၇။ အိမ်သွေ့င်းကို ဓည့်သည်နှင်း
 ၈။ အိမ်သွေ့င်းမကောင်း အိမ်မကောင်း
 ၉။ အိမ်သွေ့င်းမကောင်း အိမ်မကောင်း၊ ရွှာသွေ့င်းမကောင်း ရွှာမကောင်း
 ၁၀။ အိမ်တဆောင် မီးတပြောင်း
 ၁၁။ အိမ်တိုင်းလည် ပွဲတိုင်းဝဲ
 ၁၂။ အိမ်တိုင်းလည် ပွဲတိုင်းပြဲ
 ၁၃။ အိမ်တွင်းအိမ်ပ၊ နှစ်ငှာနတွင်း၊ အိမ်တွင်းစကား၊ ပြင်မပြောရာ
 ၁၄။ အိမ်တွင်းထရာ၊ အပြင်မကာရာ
 ၁၅။ အိမ်ကမယား၊ အိမ်ကြောက်ကျား
 ၁၆။ အိမ်ထောင်ပြု လွှာယူမှုမထင်ကော့
 ၁၇။ အိမ်ထောင်ပြု အမှုပရွှို့
 ၁၈။ အိမ်ထောင်လည်းကြီး လင်လည်းသီး၊ ဉ္စီဖြီလည်းကျု ကံဆီးမာ
 ၁၉။ အိမ်ထောင်အရီး ခက်မကြီးဗီး
 ၂၀။ အိမ်နားကဆီးသမားကို သမားယောင်မထင်း
 ၂၁။ အိမ်နှီးလူတရာထက် ဒေသနှီးရတရာက်ထွက်သူက တန်ဖိုးဟို
 ၂၂။ အိမ်နီးချင်း ချီးပုံမြင်လို့ ဝက်ဖိုးစပ်း
 ၂၃။ အိမ်နီးချင်း ဆီမျိုးလုပ်ရန် ဟင်းခွက်ပြန်း
 ၂၄။ အိမ်နီး ဝက်ရောင်း
 ၂၅။ အိမ်ပြန် ကျဲနွား အစားမစား
 ၂၆။ အိမ်မသာ ဓည့်သည်မလား
 ၂၇။ အိမ်မဟို ရာမဟို ပြင်ထားအုန်းပိုင်း
 ၂၈။ အိမ်မှာလှုံးကား၊ လောင်းမှာအရာ၊ လှည်းမှာဝင်ရှိုး

- ၂၉။ အိမ်မျှာင် မတုံးပြတ် တဖြတ်ဖြတ်။
 ၃၀။ အိမ်ရာတည်ထား ကြိုးနှစ်နှစ်း။
 ၃၁။ အိမ်ရာတည်ထောင် ကြိုးနှစ်နှောင်။
 ၃၂။ အိမ်ရာတည်ထောင် လူတို့သောင်။
 ၃၃။ အိမ်ရှိကမီး အိမ်ဒေါက်ကို မကူးစီရှု။
 ၃၄။ အိမ်ရှိပါ အိမ်ဒေါက် မချမ်းသာ၊ အိမ်ဒေါက်ကပူ အိမ်ရှိ မချမ်းသာ။
 ၃၅။ အိမ်သာလို့ ဓည့်လာ။
 ၃၆။ အိမ်သူမယား ဖောက်ပြန်ပြားက၊ ဓနဉ�္ဇာမတင်ရာ။
 ၃၇။ အိမ်သူမိန်းမ၊ ကဲ့တိုယာ၊ စိမက်မသုံး၊ အယမ်းဖြန်းက ပြန်းတတ်စွာ။
 ၃၈။ အိမ်သူမိန်းမ၊ ကဲ့တိုယာ၊ စိမက်မသုံးမှာ ချမ်းသာကြ။
 ၃၉။ အိမ်သူလို့မှာ ဉာဏ်မကုန်။
 ၄၀။ အိမ်အိုကေ ကျေားကန်။
 ၄၁။ အိမ်အိုကေထောက် လူအိုကေ သောက်။
 ၄၂။ အိမ်အိုကေ မထောက်ကော့၊ လူအိုကေ မသောက်ကော့ (မမြင်မတော်)။
 ၄၃။ အိမ်အိုကို အပျင်ခက်၊ လူအိုကို ဆုံးမခက်။
 ၄၄။ အိမ်အိုကို အပျင်ခက်၊ လူအိုကို ပြုစုံခက်။

အန်း:

- ၁။ အုန်းတပင်နှစ် ကျွဲ့တမန်း မဖော်။
 ၂။ အုန်းပင်မှာ သပြာကပ်- ကပ်လို့။
 ၃။ အုန်းသီးခံ ကြောင်ရီကြော်၊ တရောသံနှစ်နှစ်က်။
 ၄။ အုန်းသီးခံနှင့် ကြောင်ရီကြော်၊ တရောသံ ဟန်ယောင်လုပ်ကေ ကျေးရုပ်ငှက်နှစ်။

အိုး

- ၁။ အိုးကေသောက်ပီး၊ ပြုကေ ထောက်ပီး။
 ၂။ အိုးကြိုး ဆင်းရဲ တဖွဲ့ဖွဲ့။
 ၃။ အိုးစာ မင်းစာ။
 ၄။ အိုးရာအိုးရေ ပြီးမကျိုး။

အိုး:

- ၁။ အိုးကမယ့် စလောင်းပူ။
 ၂။ အိုးကအပဲ၊ စလောင်းကရွဲ။
 ၃။ အိုးကင်းပူမှာ ရီပေါက်ကျယောင်း။
 ၄။ အိုးကောင်းမှ ရိုလုံ၊ အိမ်သူကောင်းမှ လုံခြုံ။
 ၅။ အိုးကြိုးကဲ့ကေလေ့ အိုးသျော်ဟိုရော်။
 ၆။ အိုးကြိုးကဲ့ အိုးခြမ်းကျွန်း။
 ၇။ အိုးကဲ့ဖို့ထဲ သွင်းယောင်း။
 ၈။ အိုးကဲ့မှာ ရီထည့်လောင်း။
 ၉။ အိုးသျော်တစ်လုံး ခွက်သျော်ဖုံး ပြီးသိပြီးသွင်း ဝါကြိုးမလင်း။
 ၁၀။ အိုးချင်းထား အိုးချင်းထိုး၊ ကြိုးချင်းထား ကြိုးချင်းငြိုး။
 ၁၁။ အိုးတလုံး ခွက်တချုပ်။
 ၁၂။ အိုးတော်လုပ် ဖုတ်ရုပ်းကမကျက်။
 ၁၃။ အိုးတိုင်းလက်ကျား ခွက်တိုင်းငဲ့။
 ၁၄။ အိုးတန် ဆန်ခေါ်။
 ၁၅။ အိုးနှစ်းဆန် တန်ရုံခေါ်။
 ၁၆။ အိုးတန် ဆန်ခေါ်၊ ပြည့်ကျင့်ဝတ်။
 ၁၇။ အိုးနှစ်း တန်ရုံ ဆန်ခေါ်။
 ၁၈။ အိုးနှစ်းတန်ရုံ ဆန်ခေါ်၊ လူနှစ်းတန်ရုံ ဝတ်။
 ၁၉။ အိုးနှစ်းတန်အိုး ခွက်နှစ်းတန် ခွက်။
 ၂၀။ အိုးနှစ်းတန်ရုံ ဖုံး၊ လူနှစ်းတန်ရုံ သုံး။
 ၂၁။ အိုးပေါက်နှစ်း ရီခဲ့၊ တောင်းပေါက်နှစ်း ဆန်ခဲ့။
 ၂၂။ အိုးဖုံးလုံလို့အိုး ဖင်ကအပေါက်။
 ၂၃။ အိုးဖုံးလုံလို့အိုး မသွင်းခင် လှုယောင်ပျော်။
 ၂၄။ အိုးမပူးဘဲ ခွက်ပူး။
 ၂၅။ အိုးမလုံ အုံကပွင့်း။
 ၂၆။ အိုးမှာထည့် ခွက်မှာကျား။
 ၂၇။ အိုးမှာပြည့်မှု ခွက်မှာထည့်။
 ၂၈။ အိုးမှာဖို့ပျက် ကဲ့ခြားခြားခြားက် ခတ်လို့မရ။

- ၂၉။ အိုးယွဲကို စလောင်းယွဲနှစ်ဖုံး။
၃၀။ အိုးလောင်းကို မီးကျောင်းတက်တော်း။

၂

၃

- ၁။ ဥက္ကာလိုရှိ ကြက်မကို အစာကျွေး။
၂။ ဥဒေဝါင်းကို စာကတုံးပြန်ချင်။
၃။ ဥဒေဝါင်းကို စာဆုံးမထောင်။
၄။ ဥဒေဝါင်းကိုမင်းတင် စွာကိုဖြန့်ပြ။
၅။ ဥပဒေတရား ကလောင်ဖျား။
၆။ ဥပဒေဟာ ခါးမှာပါ။
၇။ ဥပဒါန်ကြောင့် ဥပါန်ရောက်။
၈။ ဥပဒါန့်စွဲလမ်းရာ တက္ကာပါ။
၉။ ဥပုတ်လက်စကို ဥပုတ်ဖြူ။
၁၀။ ဥပျောက်ကြက်မ၊ ဖြိုးအပြင်ကို ခြီးတင်ယက်သို့။
၁၁။ ဥပျောက်ကြက်မ၊ သားပျောက်နွားမ။
၁၂။ ဥဖိုးကြက်မဟုတ်၊ ချီးစိုးကြိုး ကြက်မရာ။
၁၃။ ဥယာဉ်ကောင်းလျက်၊ ပေါင်းမြက်တက်။
၁၄။ ဥယာဉ်မှာ မောက်ရဲ့လောင်းရေပိုင်။
၁၅။ ဥလည်းမဟုတ် ပန်းလည်းမဟုတ်။
၁၆။ ဥဉာဏ်ကျူးး လတန်ခူး။
၁၇။ ဥဉာဏ်သောက် မင်းဆက်ပျောက်။

၄:

- ၁။ ဦးကန်း ပဲကထောင်။

- ၂။ ဦးကပေါ် ဦးကစီး ပဲကပေါ် ပဲကစီး။
၃။ ဦးကြီး ဦးကြီးနှစ် ကုတ်ကုတ်ဖိစီး။
၄။ ဦးကြီး- ဦးကြီးနှစ် ဖင်အူကိုနှစ်။
၅။ ဦးဂေါင်းကားလွှတ်၊ မတုံးကျေပ်။
၆။ ဦးဂေါင်းတရာ့ ပညာတစ်ခု။
၇။ ဦးပြောလိုကိုမနိုင် နားရွက်ကိုကိုင် (ဆဲး)။
၈။ ဦးစဝါး ပဲပြောင်း၊ ပဲစဝါး ဦးပြောင်း။

၄

- ၁။ ဥစွာကံစောင့်၊ အသက်ညာ၏စောင့်။
၂။ ဥစွာကို များရေမမှတ်ရ။
၃။ ဥစွာကို များရေမမှတ်ရ၊ ပညာကို နည်းရေမမှတ်ရ။
၄။ ဥစွာကိုလည်း မမက်ကော့၊ သစွာကိုလည်း မဖောက်ကော့။
၅။ ဥစွာကိုလည်း လု၊ တုတ်ကိုလည်း လု။
၆။ ဥစွာကိုလို၊ ဥစွာနှစ်ရင်း။
၇။ ဥစွာပျောက်၊ တစ်ယောက်ကိုယိုး။
၈။ ဥစွာပြည့်မှု ခြသို့စုံ။
၉။ ဥစွာမဟိုက ကြိုတိုင်းမပြောက်။
၁၀။ ဥစွာမဟို ကတိမတည်။
၁၁။ ဥစွာမဟို ကတိမတည် လူသဝေ။
၁၂။ ဥစွာမဟိုကန်း၊ ဥစွာဟိုက အသွင်သခင်။
၁၃။ ဥစွာမဟို လူရဲ့ဘို့ လူချမ်းသာ။
၁၄။ ဥစွာများမြောင် မာနထောင်။
၁၅။ ဥစွာလိုက မပျော်းရ။
၁၆။ ဥစွာလိုက ခက်ခဲမှု၊ မင်္ဂလာလိုလိုက ကျင့်ကြံမှု။
၁၇။ ဥစွာလို ပညာနှစ်ရင်း။
၁၈။ ဥစွာလွှန်က မာနကြွား။
၁၉။ ဥစွာဟိုရာ မျက်နှာပါ။

ଜୀ॥ ଉତ୍ତାହିର୍ବା ରଣଃ ମୁକ୍ତନ୍ତାହିର୍ବା ପଦଃ॥
 ଜୀ॥ ଉତ୍ତାହିର୍ବା ଉତ୍ତାଲାବା॥
 ଜୀ॥ ଉତ୍ତାହିରଣଃ ମୁକ୍ତନ୍ତାପଦଃ॥
 ଜୀ॥ ଉତ୍ତାହିଲମ୍ବନଃ ମଲ୍ଲାର୍ଗେନ ଲମ୍ବନ୍ତଃ॥

۲۱

- ၁။ ဗုဒ္ဓမာန် ဖြစ်။
 ၂။ ဗုဒ္ဓလူညွှန်းတလျည်။
 ၃။ ဗုဒ္ဓဂီတာ မရေး။

6

6

- ၁။ ဧရာ楚ြပ်မှ လောင်းပေါက်မှန်းသီ။
 ၂။ ဧည့်ခံကောင်းမှ ဧည့်သည်လာ။
 ၃။ ဧည့်သည်ကောင်းက အိမ်သားစားမကုန်။
 ၄။ ဧည့်သည်ကြာကေမှန်း။
 ၅။ ဧည့်သည် ညည့်နက်အတည်းခက်။

m

三

- ၁။ လူထိယမ္မ၊ ရုပကောင်းလျက်၊ ဆံထဲးဖျက်။
 ၂။ လူထိယမ္မ၊ ရုပကောင်းလျက်၊ အကျင့်ဖျက်။
 ၃။ လူထိဝက်၊ နှစ်ဝက်။
 ၄။ လူထိဟူက ကောက်တတ်စွဲ။

မျက်နှာပုံး အဓိပ္ပာယ်

ရခိုင်ဘုရင်မင်းပါကြီး တည်ထားကိုးကွယ်ခရေ သူ၏သောင်းဘဏ်းမှ
ရပ်လုံး ရပ်ကြွေတိကို ဖြောက်သီးမြို့၊ မ ကိုရွှေမောင်သာ
ပီးပို့ရေပုံကို မောင်မောင်တော် ပြန်လည် ရှိုးဆွဲဖော်ပြပါသည်။

ထင်ကတ်ပါမို့ချေယ်

ရှိုင်ဘွဲ့ဖူးအမှတ် (၂) ထွက်ပြီးနောက်ပိုင်းမှာ ရှိုင်ဘွဲ့ဖူးအမှတ်(၃) ကို ဘဇ္ဇာန်၊ ပြောဂုဏ်လွှာ ထုတ်ဝိခပါရေး ယင်းစာအုပ်ကစာပြီးကောက် ရှိုင်ဘွဲ့ဖူးဝိုင်ပွဲကိုလေ့ လုပ်ခပါရေး။ ရှိုင်ဘွဲ့ဖူးအမှတ်(၄) အတွက် ပြိုင်ပွဲဝင် ဝတ္ထုတိကို ဘဇ္ဇာ-ခု၊ စက်တင်ဘာလ (၃၀)ရက် နေ့ နောက်ဆုံးထားဖျော်ပို့ပါလို့ ဖိတ်ခေါ်ခပါရေး။

ယကေလေ့သွေး ဒေါ်နှစ်တိုင် ပြိုင်ပွဲဝင်ဝတ္ထု(၁၀)ပုံးရာ ရောက် တေအပြင် ရှိုင်ဘွဲ့ဖူး (၄)အတွက် ဆောင်းပါးစာမျက်ရောက်ရှို့ဖျော်လေ့ အလွန်နည်းပါးရေး၊ ရှိုင်ဘွဲ့ဖူးစာအုပ် ဆက်တိုက်ထွက်လာဖို့နှင့် ဆောင်းပါးကောင်းတိပုံနှင့်အကွားရာတင်နိုင်ဖို့အတွက်ကား စဉ်းစားမရ ဖြစ်နိုင်ပါမျာယ်။

ရှိုင်စာဟိုကို ချုပ်မြတ်နှီးရေး စာဖတ်ပရိသတ်အတွက် ရှုံးရေားမှု ချော်ဖြစ်တော်ဝါး ထုတ်လိုက်ပါကောင် ရှုံးရေားမှု ထင်လိုက်တို့ ဖျော်ပါမျာယ်-----။

ရှိုင်သားကြီးစာပါ

ရှိုင်ရိုးမ မဂ္ဂဇား

ကို

နာယက

သူင်အုန်း၊ သညီး

စာတည်းချုပ်

ောင်စံဖော်

စာတည်း

ရမာဝတီပညာစာရု ပန်းအောင်

ောင်စံအောင်ရှုံးက ဦးဆောင်ပြီး

ရှိုင်ဝါဘဝ ရှိုင်ဘာသာစကားများဖြင့်

စိုင်ဆက်မပြတ် ထုတ်ဝိလားရန်

ကြုံးပမ်းနိုင်ပါသည်။

ကော်လားချင့်

ရိုင်စွာနှစ်ဦး(၁)မှာ ဝတ္ထုတိပြုပွဲအတွက် စာမျက်တိဝင်းပေါ်ရေး၊ ယင်းပြုပွဲကို ဝင်ပြုပွဲရေး ဝတ္ထုတိတဲ့မှာ ရိုင်စွာနှစ်ဦးရာပုံပြောဝတ္ထုတိကို “ရိုင်စွားရာ ဝတ္ထုများ” လို့ နာမေတပ်ဗျာယ် စာအုပ်အဖြစ်ထုတ်ဝေပေါ်မည့် ကျွန်ုတ်ကတိပြုခံပါရေး ယင်းပိုင်ကတိပြုမြို့မြို့ ရေလောက်ကပင် ဒေါ်နှင့် ထိ ရိုင်စွာနှစ်ဦးရာဝတ္ထုတော်ပုံမြို့လွှာ မရောက်လာလိုဗျာယ် ရောက်ရှုနိုင်ရေး ဝတ္ထုတိနှင့် ပိုးပိုးရေး စာမျက်ရှုပ်တိကို ဖော်ပြပါမယ်။

၁။	ငါးပေါ်	ဖော်ပြုမြို့မြို့ (သံတွေ)
၂။	လူဆိုရောဘဏ္ဍာရီ	မင်းပြားမင်းသိန်းငံ
၃။	လိပ်ကဗ္ဗာမ	လူမိုး (စစ်တွေဒါရိကောလိပ်)
၄။	ပျော်းထွေး	ပန်းပြောင်းလိုင်လောသိန်း
၅။	ဤအောင်လို့ အသက်ရှင်ရှုံး	သန်းလှိုင်(တာမန်းသား)
၆။	မယားကဗ္ဗာလောသွေး	မခင်းသိန်း(ပေါ်ကော်တေား)
၇။	ခွဲးပကားကို ကျားယုံလို့	မင်းပြားမင်းသိန်းငံ
၈။	မကောင်းဘာ၏နှင့်ဘေးဒော်	ဒေါ်ရွှေ့စိန်ပြု (ကန်ဆိပ်)
၉။	သံကိုးမောင်း	ဘသိန်းတင်(ပေါ်ကော်တေား)
၁၀။	နှစ်ပြည်ကျေ ဘုန်းကြီး	ရွှေ့မှာဝတီလှေအောင်ရွှေ့
၁၁။	နားပင်းအမြင်	နှစ်မြှုပ်မာယ်
၁၂။	အေးပြုတော်	မြတ်ဟေး(ပြောက်ရှိုး)
၁၃။	ကြိုးကိုးလံ	ကျော်ဇော်ထွန်း
၁၄။	အဖိုးသွေ့ပြောရေး နက္ခတ်ဝတ္ထု	ဆရာချုပ်(စစ်တွေ့)
၁၅။	စာမသွေ့	ခင်သိတာအေား အေးအေားမူး
		အထက်(၃) စစ်တွေ့
၁၆။	အသာသမက် အထွိုးသွေ့	လှုလှုစန်း၊ အေးအေးငံ
		အထက်(၃) စစ်တွေ့

စုစုပေါင်း (၁၆)ပုံမြို့ရေး ရောက်ပါသိမ့်ရေး ယင်းထဲက ရိုးရာဝတ္ထုတော်မဟုတ် လေ့ မစစ်ဆေး ရပါသိမ့်အောင်(ပုံမြို့ထဲကို ပုံနှင့်မြို့လွှာ မဖြစ်နိုင်ပါ) ယင်း(၁၆)ပုံမြို့ကို စာအုပ်အဖြစ်ထုတ်ပေါ်ကော်ရှိုင်သားတို့မှာ ရိုင်စွာနှစ်ဦးရာဝတ္ထုရေး “ကော်လားချင့်” လို့ တော်းလူမျိုးတိ ပိုးပေါ်ကော်ကျွန်ုတ်အပိုင်ပြောလိုက်ရပါဖို့လဲ?

ရရှင်လွှဲပြု

- အင်လိပ်တိရေး - အင်လိပ်ဝေါဟာရအော်တန်ကို ထုတ်ကော်မှုပေါ်ပါရေး
- ဂျာမျိုးတိရေး - ဂျာမျိုးဝေါဟာရအော်တန်ကို ထုတ်ကော်မှုပေါ်ပါရေး
- ကျွန်ုတ်တိရေး - ရရှင်ဝေါဟာရ အော်တန်ကို ထုတ်ကော်မှုပေါ်ပါရေး

အသွင်စကိုး

အသွင်ဝါသဝရီရှိုးရေး -

အကောင်းဆုံး အစုံဆုံး

အသေသပ်ဆုံး

ရရှင်ဝေါဟာရအော်တန် ကိုဝယ်ရှိ.

စောင်းနှင့်ကတ်ပါး

ရရှင်သားပြုးစေပေ